

NORDENS ENDA AMIGATIDNING

DATOR

Magazin

SENASTE
NYTT OM
COMMODORE

**Amigan
räddad
av engelsmän?**

DMZ:s serie om
hackers
första delen

Skjut och
skövla med

BANSHEE

TIDSAM 0563-14

14

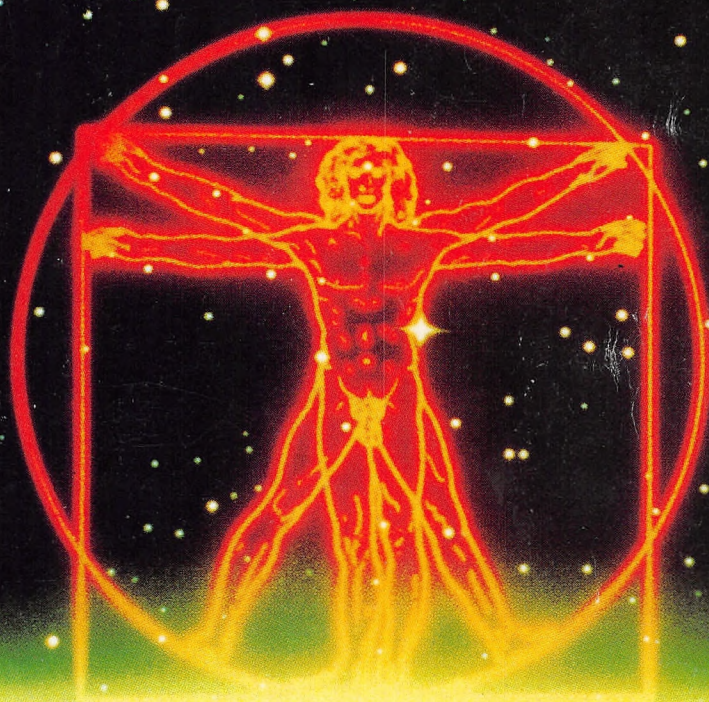
7 388056 302457

18 AUG – 30 AUG 1994

NR 14 ● ÅRGÅNG 9

PRIS 24:50 kr (inklusive moms)

Norge 34:50 kr ● Finland 22 FMK

Vinn William Gibsons **Neuromancer**

DMZ:s guide till **UseNet**

Karlberg & Karlberg AB

Huvudkontor: Karlberg & Karlberg AB
Tel. 046-47 450 Flädie kyrkväg
Fax 046-47 120 237 91 BJÄRRED

Stockholmskontor:
Tel. 08-66 111 99
Fax 08-66 33 666

Alla priser är inklusive moms, exkl frakt och med reservation för prisändring. DMZ 94-14
Denna annons är fotosatt med PPage 4.1 & PDraw 3.03 och tryckt hos JustNu-Tryck i Lund.
Telefon nummer till support BBS för Real, Picasso m.m. 0611-277 94 eller 0611-227 44.

A1230-II - Bäst i test!

Snabbare än blixten! Se test i DMZ 94-12

Är din Amiga 1200 för långsam? Vill du ha det snabbast? - Köp GVP A1230-II som är en 40MHz 030 eller 50MHz 030 med MMU, kortet har även 2st Simm platser, klocka och DMA-port för bl.a. anslutning av A1291 SCSI kort.

DMA	68030 processor	RAM	Matteprocessor	Pris
JA	40 MHz			2.995
JA	40 MHz	4 MB		5.295
JA	40 MHz	4 MB	68882, 40MHz	6.890
JA	50MHz MMU			3.995
JA	50MHz MMU	4 MB		6.295
JA	50MHz MMU	4 MB	68882, 50MHz	7.895

GVP A1291 SCSI kort för GVP A1230-II (ovanst.) **1.195**

Mjukvara

Detta är endast ett urval ur vårt stora sortiment.

A-Fakt - faktureringsprogram	1 495
ADPro vers. 2.5 bildbehandling	2 395
ADPro ProConversion pack	695
ADPro HP Scanjet IIc driver	1 995
AmiBack Plus Tools, HD backup	1 195
AmiBack Tools, HD räddare	695
AmigaBok v2.1 bokföringsprogram	1 495
Amiga SubTittler, texta dina filmer	1 995
ASIM CD Filsystem v2 & Fish-CD	795
Bars&Pipes 2.5 MIDI, sequencer	2 995
Bars&Pipes uppdat. till v2.5	995
Bars&Pipes extramoduler	0
Bars&Pipes TripplePlayPlus midi-IF	2 495
Cygnus Editor (CED!) v3.5	995
DeluxePaint IV - Passar alla Amiga	1 595
DirectoryOpus (DirOpus) *DMZ-9*	850
Edge Textredigerare *mycket bra*	695
FontDesigner, vector font editor	1 995
ImageFX v1.5 *Bundlepack*	995
Montage24 24-bit titling	3 245
Montage24 fontpack	1 795
QuarterBack v6! HD-backup prg.	895
Real3D v2.4 raytracer *DMZ-11*	4 995
Real3D uppdatering v2.x till v2.4	550
Rötter - släktforskning	695
Scala Art lib vol 2 - 50 bakgr. bilder	825
Scala Art lib vol 3 - 50 bakgr. bilder	825
Scala Echo 'hemvideoredigering'	2 395
Scala FileFormats - tiff, gif, bmp m.fl	745
Scala MM300 Mängder med nyheter!	4 995
Scala MM210 *BundlePack*	995
Scala uppdateringar till MM300	0
SoftFonts Skalbara typsnitt 25st/4vol.	695
SuperBase4 Professional v1.30k	2 395
SuperBase4 Personal v1.30k, register	1 295
SuperJam, midi, sequencer program	1 195
TV-Paint2.0-Picasso, EGS, Opal m.m.	3 495
VideoDirector Amiga *kanonbilligt*	1 395
VideoDirector PC, hemvideoredig.	1 595

0 = Ring för aktuellt pris

Hårdvara

Detta är endast ett urval ur vårt stora sortiment.

Grafikkort och tillbehör	
OpalVision v2 med OpalPaint m.m.	6 195
OpalPaint uppdatering till v2.3	200
OpalVision VideoSuite förhandsbest.	13 995
Picasso II 2MB inkl. TV-Paint JR	4 995
Picasso II 2MB inkl. TVPaint v2	7 995
GVP Spectrum EGS, 2MB v6.2	5 995
GVP Spectrum EGS uppdatering v6.2	295
ImageFX v1.6 Endast för Spectrum EGS	495
GVP IV-24 A4000 & ImageFX	fr. 12 995
Genlock och tidbaskorrigerare	
G2 Broadcast genlock 'alla modeller'	0
GVP TBC-PLUS Tidbaskorrigerare	12 995
G-Lock externt för Amiga	5 495
Sirius externt genlock S-VHS	7 995
Ljudkort & Samplers	
GVP DSS8+ 8-bit stereo sampler	1 095
Sunrise AD1012 (12bit) version 3	7 995
Sunrise AD516 (16bit) version 3	18 745
Hårddiskar, CD-Rom och kontrollers	
Hårddiskar SCSI, AT i alla storlekar	0
GVP A4008 SCSI-interface A2,4000	2 195
CDRom Pioneer CD-växlare (6)	fr. 11 245
CDRom Toshiba int/ext 300KB/s	fr. 3 495
GVP G-Force accelerators	
FPU för A1230/A4000 25-50MHz	fr. 995
GVP A4000 G-Force 040-40 ink 4MB	13 495
GVP A2000 G-Force 030, 040 fr.	9 495
Övriga tillbehör	
A-Max IV Uppdat från A-MaxII Plus	1 750
A-Max IV Kompletta inkl. rommar	5 995
A-Max IV Exklusive rommar	4 995
Epson A4 flat. 24-bit scanners 1200dpi	11 195
Epson A4 flat. 24-bit scanners 1600dpi	15 695
Epson Scanner kabel för Image FX	495
FrameMachine, ta bilder från video	6 395
GVP I/O Extender 1serie 1parallell	1 695
GVP I/O Extender extra serieport	450
MicroVitec 1200/4000 m-sync monitor	4 995

0 = Ring för aktuellt pris

Nyheter!

Augusti erbjudande på GVP G-Force:

Vill Du att din Amiga 4000 eller A3000 skall gå mer än dubbelt så snabbt? Passa då på i Augusti då vi har specialerbjudande på GVP's accelerator A4000 G-Force 040/40 med 4MB RAM (expanderbar till 32MB).

*Renderade med Real3D &

LightWave på mindre än halva tiden jämf. med A4000-040.
A4000 G-Force 040/40 med 4MB RAM ~~17.995~~ 13.495

Storsäljaren, AmigaDOS 3.1 inkl ROM:

Nu kan även Du köra den senaste versionen av AmigaDOS.

Kompleta kit inkl ROM(ar), 6 disketter och 3 manualer.

AmigaDOS 3.1 inkl ROM för Amiga 500, 2000 1.495

AmigaDOS 3.1 inkl ROMar för Amiga 3000, 4000 1.895

Telix 14.400 Faxmodem v32bis:

Externt modem upp till 14.4 med v32bis samt fax upp till 14.4 med grupp 3, klass 1 och 2 faxstandard. Telix har högtalare, displayfönster, vanlig seriell anslutning, passar för Amiga ell. PC samt godkänt av Telestyrelsen (T-märkt).

Telix 14.4 Faxmodem v32bis * OBS! SE PRISET* 2.495

Towerlådor för Amiga 3000, 4000:

Ombyggnadskit som ger dig fler kortplatser samt mer plats för hårddiskar, diskettstationer & bättre strömförsörjning.

Amiga 4000 Towercase - 7 kortplatser varav 2 video 5.295

Amiga 3000 Towercase - 7 kortplatser varav 1 video 5.295

Powersupply 250W för Towercase 1.245

Augusti erbjudandet på Imagine3-Amiga

Imagine3 (Amiga) ~~5.995~~	4.995
Imagine3 (PC)	5.995
Uppdatering v2->v3	1.295
Uppdat.tidning(AF)->v3	1.495
Uppdatering v1->v3	2.295
Uppdatering TurboSilver och specialutgåvor->v3	3.295

Plattformsbyte PC->Amiga lägg till 1.000 på ovanstående.

FinalWriter Rel2:

Detta ordbehandlingsprogram är det bästa vi har sett på Amiga! FinalWriter stöder AGA, men fungerar även utan. Med Final Writer, som ligger på 7st disketter, får du 120st skalbara typsnitt (4-300 punkter) samt 100st Bild-klipp.

FinalWriter Uppdatering till Release-2 200

FinalWriter Ordbeh. kräver 2MB RAM & HD 1.595

LightWave - Nytt pris!

Nu har vi äntligen fått hem LightWave-Emmyvinnande ray-tracer. Vi märkte först vid leveransen att vi tidigare gjort en felberäkning på priset, det skall vara 6995 och inte 8745!

LightWave PAL (nu för leverans) 6995

Utbildningsvideos 6 olika volymer ca:110min/vol. höst

Extramoduler för partikelanimering m.m. höst

Real3D v2.4 utbildningsvideos:

Tre olika utbildningsvideos för Real3D v2.4 "The Basics", "Motion Magic" och "Textures". Varje video är ca: 90min.

Real3Dv2.4 Tutorial Tapes 3 olika volymer 495/vol

Prenumerations-service:

Titel Data AB
112 86 Stockholm
Tel: 08-652 43 00
Vardagar klockan 08.30-12.00,
13.00-16.30

Prenumerations-priser:

Sverige och Norden:
Helår (22 nr) 380 kr
Halvår (11 år) 195 kr
Korttid (7 nr) 128 kr
För prenumeration utanför Norden
tillkommer kostnad för flygfrakt.

Redaktion:

Postadress: 112 85 Stockholm
Besöksadress: Industrigatan 2A
Tel: 08-692 01 40
Fax: 08-650 97 05 (redaktionen)
BBS: 08-654 99 50, 08-654 61 18,
08-654 99 62

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Christer Rindeblad

Redigering:

Lasse Zernell

Dan-jell Törnqvist

Testredaktör:

Peter Kerschbaumer

Spelredaktör:

Johan Burén

Deporterad Revy-editor:

Ove Kaufeldt

Sekreterare:

Kristina Malm

Anton Westholm

Praktikant:

Jonas Hallman

Medarbetare i detta nummer

Christer Bau, Sten Ekedahl, Håkan Borgström, Erik Lundevall, Robert Palmqvist, Åsa Bergqvist, Christian Almgren, Derek dela Fuente, Jesper Almén, Göran Fröjd, Magnus Lindberg, David Ekholm, Anders Reuterswärd, Brad S

Utgivare:

Bröderna Lindströms Förlags AB
VD: Gunnar Netz
Ekonomichef: Pål Björkman
Annonchef: Göran Backman

Företags-annonser:

Annonskontakten AB
Att: Patrik Rehn / Björn Wenström
Nybodagatan 1
171 42 Solna
Tel: 08-83 09 15
Fax: 08-27 37 35

Rippning och tryck:

Rippning: IGP, Sthlm
Tryck: Hedemora-bladet,
Vikmanshyttan

ISSN: 1104-3784

Eftertryck förbjuds utan skriftligt
tillstånd från tidningen. För ej
beställt material ansvarar ej.
Pristagare i av tidningen anordnade
tävlingar ansvarar själv för eventuell
vinstkatt.

Medlem av

Omslagsbild: Francesco Reginato/
The Image Bank

Englandsköp bäst för Amigan

Ska Amigan bli en rent engelsk produkt? Det verkar så om man ska tro de senaste ryktena i den segslitna historien om Commodores kris. De senaste turerna berättar vi om på sidan 14 i detta nummer.

Om man ska förstå alla kringelkrokar i Commodore-krisen måste man också försöka förstå hur internationella företag är uppbyggda och hur finansmän hanterar bolag i kris.

Commodore är ett multinationellt företag med 26 olika dotter- och holdingbolag över hela världen. Commodore Scandinavia ägs exempelvis av Commodore Holding i Holland.

Alla dessa underbolag ägs egentligen av två bolag i toppen; Commodore International Ltd och Commodore Electronic Ltd på Bahamas. Det är dessa två som är i likvidation (avveckling).

Men rättigheterna till Amigan och CD32 ägs i sin tur av dotterbolaget Commodore-Amiga Inc i USA. Fabriken i Filipinerna är ett eget bolag. Dessutom äger Commodore International också chiptillverkaren Commodore Semiconductor Group i Pennsylvania, USA.

Moderbolaget på Bahamas har lånat massor med pengar för att klara driften. Och långivarna vill nu ha tillbaka sina pengar. En juristfirma har fått i uppdrag att skaka fram pengarna genom att sälja alla Commodores tillgångar och bolag till ett så högt pris som möjligt.

Samsung är intresserade av att köpa vissa delar av Commodore. Inget vet säkert vilka. Det är inte säkert att det är Amigan de är intresserade av.

Vad som hänt under sommaren är att några högt uppsatta Commodorechefer med engelske David Pleasance i spetsen beslutat sig för att försöka köpa loss engelska Commodore Ltd samt rättigheterna att exklusivt tillverka och sälja Amiga och CD32 på världsmarknaden. På egen hand har man skrapat ihop pengar och lagt ett bud till juristfirman på Bahamas.

Andra mindre företag sägs vara intresserade av att köpa vissa patent, fabriker och chiptillverkningen som Commodore äger. Den multinationella datorjätten säljs med andra ord ut bit för bit. Styckas är kanske ett bättre ord. Och de delar som ingen vill ha läggs ner. Den här processen startade redan förra året. Det var därför som svenska Commodore stängdes.

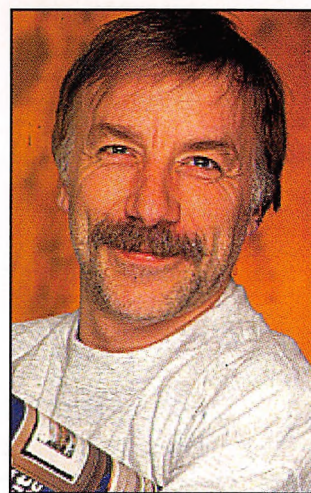
Men alla trogna Amigafreaks är bara intresserade av en sak, och det är hur det går för Amigan och CD32.

Om gruppen av engelska Commodorechefer vinner budgivningen kan vi vara ganska säkra på att Amigans framtid är säkrad de närmaste åren. Jag känner engelska Commodores VD David Pleasance personligen och litar på honom. Han är både trevlig och har humor, är realist och vet vad marknaden vill ha. Han är mycket duktig på marknadsföring och är den som fått Amigan att dominera den engelska spelmarknaden.

Dessutom har David Pleasance en enorm styrka i sina mycket goda kontakter med de engelska speltillverkarna. Om Amigan dessutom blir en engelsk produkt som produceras där så kommer det säkert att påverka de nationalistiska engelska speltillverkarnas inställning till maskinen. Och det kan i sin tur betyda att utvecklingen av spel till CD32 och Amigan kan ta fart igen.

Tidigare skrev jag att ett eventuellt Samsung-köp kan vara det bästa som hänt Amigan. Då kände jag inte till det engelska budet. Samsung var ett väldigt bra alternativ, men det engelska alternativet är ännu bättre enligt min bedömning.

Mina engelska kontakter är också mycket positiva till den nya utvecklingen. Jag fick också höra att NewTec, som stoppat sin utveckling av Amigatillbehör, nu åter dragit igång. Man kan skåda ett och annat flämtande ljus i mörkret, för att låna en känd före detta polischefs bildspråk.

Christer Rindeblad,
chefredaktör

NYHETER

Bolagsplundrare fast 6

Nu åtalas fem personer för plundringen av Databolaget i Malmö.

Datorföretag i konkurs 6

Det stora postorderföretaget Landbergs har gått i konkurs, liksom butiken Datakompaniet i Stockholm.

Hackers anmäler polisen 10

Några svenska ungdomar, misstänkta för dataintrång, polisanmäler nu både polis och åklagare för bevisförvanskning.

Senaste nytt om Commodore 14

De senaste ryktena i Commodore-affären är att det engelska dotterbolaget är på väg att ta över. Datormagazin har koll på läget.

REPORTAGE

BBS-förening 12

BAS är en av de föreningar som företräder Sveriges BBS:er. Läs om deras verksamhet.

Hackers! 24

Häng med från början i Datormagazins artikelserie om datorålderns hjältar/skurkar.

Cyberspace fyller tio år 26

Läs om William Gibson, mannen som allmänt betraktas som cyberpunkens fader. Vi bjuder också på ett utdrag ur boken som startade det hela för tio år sedan, Neuromancer.

KOMMUNIKATION

DMZ:s guide till Usenet 16

I första delen av Datormagazins artikelserie om Usenet får du en introduktion till denna jättelika digitala mötesplats.

BBS-listan 54

Sveriges färskaste BBS-lista.

BÖCKER

Vilse i nätet? 18

Tre böcker för dig som vill hitta rätt i Internet.

TEST

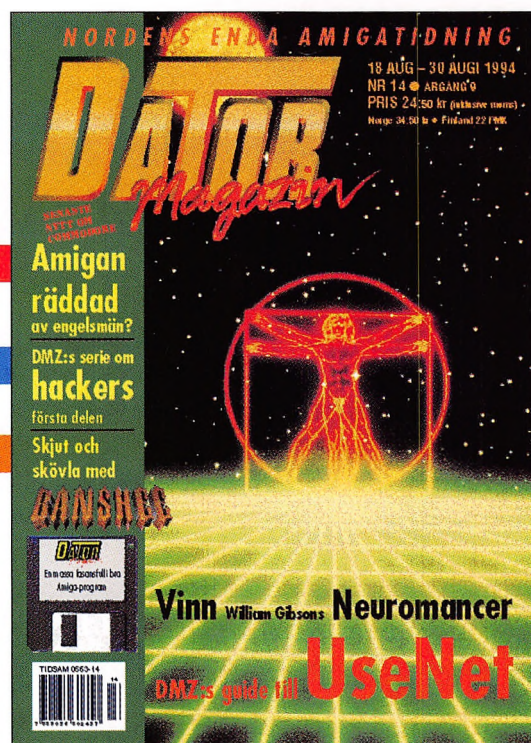
Music X 22

Musikprogrammet Music X är en medioker sequencer, men har mycket goda utskriftsmöjligheter för noter.

WORKSHOP

Använd verktygen rätt 28

I denna workshop får du lära dig hur du konfigurerar och använder Tool Manager.

14

24

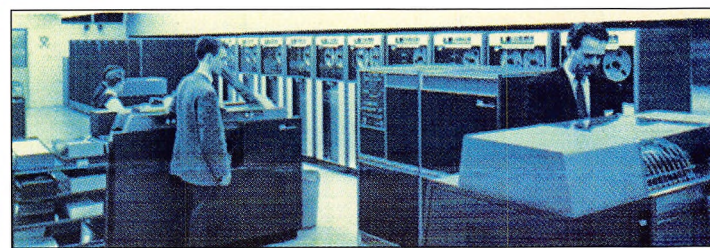
39

26

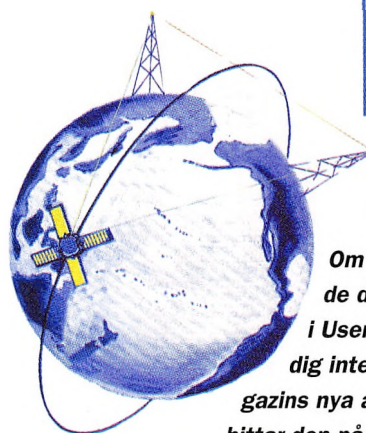
16

Med VD:n David Pleasance (bilden) i spetsen verkar det nu som om Commodore UK gör ett allvarligt försök att köpa ut Commodore International och ta över själva. Läs vår rapport på sidan **8**.

Hackers – ett begrepp som är starkt förknippat med datorer. Men det hela började redan på 50-talet i MIT:s modelljärnvägsklubb. Sidan **20**.

Om du vill surfa på de digitala vågorna i Usenet klarar du dig inte utan Datormagazins nya artikelserie. Du hittar den på sidan **20**.

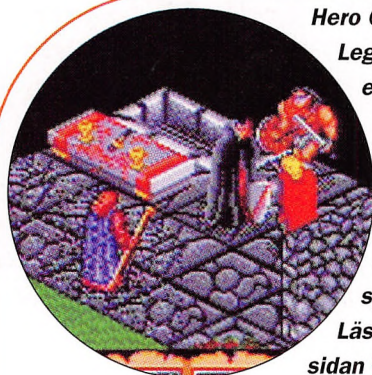
Fel på DMZ-disketten nr 3

Så här åtgärdar du felet med DMZ-diskett 3 (13/94):

1. Starta datorn med Workbench. **2.** Sätt i DMZ-disketten. **3.** Öppna synbolen för DMZ-disketten. **4.** Klicka EN gång på symbolen "Programinstallören". **5.** Välj "Information" i menyn "Symboler". **6.** I fönstret som öppnas finns det ett fält som heter "Standardverktyg" eller "Tool". Klicka i det fältet och radera all text. **7.** Skriv sedan: DMZ03:c/installer. **8.** Klicka på spara. Nu ska det fungera!

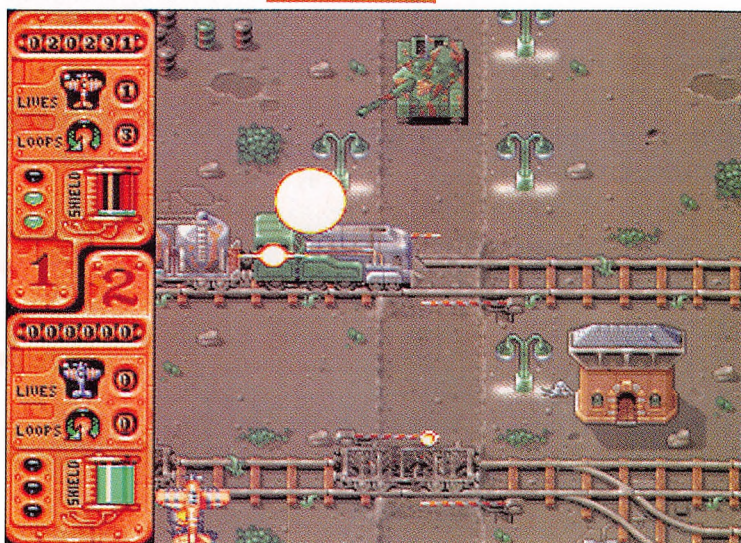

Alla minns väl Asteroids. Stardust till Amiga har länge varit en av de bästa varianterna av denna klassiska rymdskjutare, men det lär bli ändring på det nu när Super Stardust kommer. Mer detaljer på sidan **34**.

Hero Quest 2 – The Legacy of Sorasil är ett spel som funnits länge till Amiga. Det har nu kommit till CD32 och visar att ljudet är en väsentlig del av spelupplevelsen. Läs recensionen på sidan **42**.

Core Design gör sällan dåliga spel – Banshee är inget undantag. Det bjuder inte direkt på något nytt, men är ett härligt shoot'em-up ändå. Läs mer på sidan **39**.

Datormagazin 14•94

TÄVLING

Kryssa lugnt 32

Lös Datormagazins stora korsord och vinn fina priser.

PD

64/128 19

Smått och gott för 8-bitars-programmeraren.

PD-Amiga 30

Som vanligt har vi ett ymnighetshorn av PD-program till Amiga. Russinet i kakan den här gången är ett program som hanterar virtuellt minne.

SPELFRONTEN

Super Stardust 34

Uppföljaren till Asteroids-kopian Stardust är i vardande, den här gången i särskilda versioner för CD32 och A1200 med suverän AGA-grafik.

SPELRECENSIONER

Shoot'em-up för erfarna 39

Skjut på allt som rör sig i Banshee, en modern variant av det klassiska 1942.

Gunship 2000 40

Världens bästa helikoptersimulator gör entré på CD32.

Hero Quest 2 42

Ett hyfsat spel på Amiga har blivit till en riktig höjdare på CD32, tack vare det fullkomliga ljudet.

PROGRAMMERING

C-skolan 50

I detta avsnitt av C-skolan får vi bland annat lära oss hur man använder en typsnittsdialogruta.

FASTA AVDELNINGAR

Ledare	3
Produktnytt	8
DMZ-disketten	20
Vägvisaren	46
Genvägen	47
Serier	48
Galleriet	57
Insändare	58
Datorbörsen	60
Nästa nummer	62

Fem åtalas för bolagsplundring

Fem personer har åtalats för att ha plundrat Databolaget i Malmö på 4-5 miljoner kronor.

– Vi är klara med utredningen och domstolen tar upp fallet om några månader, säger Ulf Holmqvist på polisens bedrägerirotel i Malmö.

Det var i februari som Datormagazin kunde avslöja hur databutiken Databolaget i Malmö plundrats på miljoner. Butiken såldes i december av Philip Diab till några personer i Göteborg. De nya ägarna avskedade omedelbart hela personalen, stängde butiken, tömde lagret och struntade i att betala flera leveranser.

– Det har varit en mycket omfattande utredning, berättar Ulf Holmqvist på polisens bedrägerirotel i Malmö. Men

vi lyckades gripa nästan alla inblandade. Däremot har vi inte lyckats spåra varorna som försvann ur lagret. Alla datapyrlar som fanns där är fortfarande försvunna.

Enligt Ulf Holmqvist har bolaget plundrats på på värden mellan 4-5 miljoner kronor. Mest drabbade är en rad svenska leverantörer.

– Nu vet vi att det var professionella bolagsplundrare i farten. De har slagit

till mot andra företag tidigare. Däremot var det inte någon organiserad plundring utan skojarna verkar ha agerat fristående från varandra.

Någon gång i september kommer fallet upp i Malmö tingsrätt. Flera av de åtalade hotas av långa fängelsestraff för bedrägeri, urkundsförfalskning och andra ekonomiska brott.

Christer Rindeblad

Dataföretag plundrat

På mindre än en månad hann de nya ägarna plundra hela företaget, avskeda personalen och försvinna med pengarna.

Nu söks de av polis

de stängt butiken, tömt lagret och försvunnit.

– Vi planerar att stämma dem eftersom de inte uppfyllt alla sina åtaganden mot oss. Bland annat skulle ett borgensåtagande för hyreskontrakt

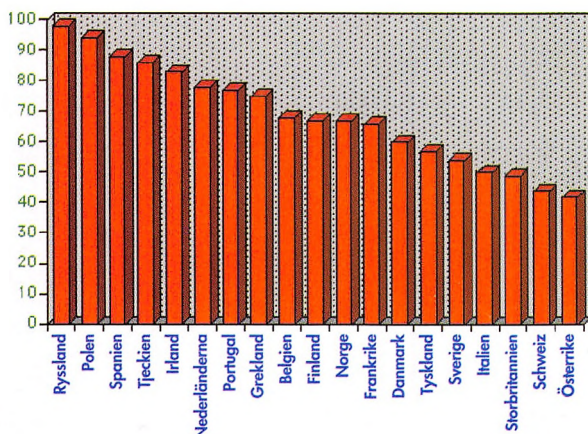
Många av Datormagazins läsare känner säkert igen annonsen för Databolaget. Nu är företaget plundrat och ägarna söks av polisen.

DMZ skrev tidigare om Databolagets konkurs.

Ryssar värsta piraterna

Enligt Business Software Alliance (BSA) som är en sammanslutning av programvaruhus kostade piratkopieringen 39 miljarder förra året.

Ryssarna har flest piratkopior och Österrikarna har minst. Ett klart samband mellan hur rikt ett land är och antal piratkopior som används kan klart urskiljas ur tabellen. Italien är det land som har bättrat sig mest med en nergång från 86 till 50 procent.

Datorföretag i konkurs

Svenska krisen knäckte både postorderfirman Landbergs Direct och butiken Datakompaniet i Stockholm.

I slutet av juli gick de båda i konkurs inom loppet av en vecka.

– April var försäljningsmässigt en katastrof för oss, säger Birgitta Johansson hos Datakompaniet.

Inte bara Commodore befinner sig i kris. Även svenska återförsäljare är drabbade. I slutet av juli begärde sig en av de större postorderfirmorna i branschen, Landbergs Direct, själv i konkurs. Och samma öde drabbade även en veteran i branschen, butiken Datakompaniet i

Stockholm ägd av Tord Grundström.

Vi har inte lyckats nå Carl Landberg hos postorderfirman Landsbergs Direct för en kommentar. Men Birgitta Johansson hos Datakompaniet förklarar deras konkurs med vikande försäljning och låga marginaler.

– April var försäljningsmässigt en katastrof för oss. Dessutom tror jag kombinationen av låga marginaler och prispressen från de stora varuhusen och postorderfirmorna knäcker de traditionella databutikerna. Kunderna går till varuhusen på grund av låga priser. Sedan när de får problem kan oftast varuhusen inte hjälpa dem, och då kommer de till oss med sina frågor.

Birgitta Johansson hoppas dock att butiken kan leva vidare efter en rekonstruktion.

– Vi har ju funnits så länge och har en stabil kundkrets som alltid kommer till oss. Det vore synd om vi tvingades stänga.

Christer Rindeblad

M-TEC TURBOKORT

M-Tec turbokort för Amiga 1200 har en 28 Mhz 68030, MMU, klocka, och plats för matprocessor (FPU) av PGA- eller PLCC- typ. Expanderas med standard 72-pin SIMM (upp till 8 Mb). Kan expanderas med SCSI-kontroller på kortet. Tillverkas i stora upplagor, dvs inga leveransproblem. 1 års garanti.

M-Tec 1230/28/0 Mb.....	2.295:-	Tillägg för FPU 25 MHz....	500:-
M-Tec 1230/28/4 Mb.....	4.095:-	Tillägg för FPU 33 MHz....	650:-
M-Tec 1230/28/8 Mb.....	5.995:-	Tillägg för FPU 50 MHz....	1.350:-

DISKETTSTATIONER

För alla Amiga-modeller.

Diskettstationer HD

Chinon 1.76 Mb extern	1.495:-
Chinon 1.76 Mb intern	1.195:-

Diskettstationer DD

Chinon 880 Kb extern	750:-
Chinon 880 Kb intern	650:-

QUANTUM HÅRDDISKAR

Lösa hårddiskar för inbyggnad i PC, A4000, A3000 med flera. 5 års garanti på hårddiskar från 540 Mb, övriga har 2 års garanti.

170 Mb LPS (AT/IDE).....	1.875:-	340 Mb LPS (SCSI-2).....	3.125:-
210 Mb LPS (AT/IDE).....	2.125:-	540 Mb LPS (SCSI-2).....	4.500:-
340 Mb LPS (AT/IDE).....	2.875:-	1052 Mb LPS (SCSI-2).....	8.750:-
540 Mb LPS (AT/IDE).....	4.250:-	1440 Mb LPS (SCSI-2).....	10.500:-
270 Mb LPS (SCSI-2).....	2.750:-	2160 Mb LPS (SCSI-2).....	14.250:-

PC TILLBEHÖR

Vi säljer numera PC-datorer (PCI och VLB). De kan fås med t ex. S3, ATI, Matrox eller Cirrus Logic grafikacceleratorer samt diverse I/O-kort eller ljudkort. Vi har blivit distributör för ASUS moderkort. De finns från standard VLB upp till dubbel Pentium 90/100 PCI moderkort. Ring för priser på konfigurationer eller beställ vår nya PC-system prislsta.

486DX2/66/VLB/4 Mb RAM/170 Mb HD, VLB 5426+ I/O + mus	11.238:-	SB 2.0 Value Edition.....	750:-
Pentium 66/ASUS PCI/8 Mb RAM/340 Mb IDE HD/S3-864 Vision grafikort 1 Mb + mus	22.362:-	SB Pro V.E.	1.000:-
VLB moderkort med 3 VLB kortplatser och 256 Kb cache	1.250:-	SB 16 V.E.	1.375:-
ASUS PCI moderkort med 3 PCI, 1 VLB, 1 PCI/ISA kortplats, inbyggd accessitid 150 ms (seek)	6.750:-	SB Multi-CD AdSP.....	2.250:-
cache, DX/4 kompatibel.....	1.875:-	SB 16 SCSI-2 AdSP.....	2.625:-
		SB AWE32.....	3.375:-
		SB CD-ROM kit, intern	2.375:-
		Plextor Quad-Speed CD-ROM, 600 Kb/s, SCSI-2, 1 Mb buffert-minne, accesitid 150 ms (seek)	6.750:-
		CD-ROM 300 Kb/s med if/	1.875:-

REFERENSBÖCKER

68000 Users Manual	89:-	Hardware Ref. Manual	279:-
680x0 Programmers Ref.	179:-	Includes & Autodocs	389:-
68020 Users Manual	149:-	Libraries 3rd edition	389:-
68030 Users Manual	179:-	User Interface Style Guide	229:-
68040 Users Manual	179:-	Intel 80486	229:-
Devices 3rd edition	279:-	Intel Pentium	179:-

AMIGA TILLBEHÖR

Faxmodem

US Robotics Sportster, 14.400 baud.....	2.995:-
Multifac Card 3, 2 serie + 1 parallellport	1.195:-

Hårddiskar

170 Mb AT 2.5" A1200 WD/QTM	3.395:-
200 Mb AT 2.5" A1200 WD	3.595:-
340 Mb AT 2.5" A1200 Toshiba.....	4.995:-
420 Mb AT 3.5" Seagate	2.875:-
1052 Mb AT 3.5" Micropolis 8.5 ms	9.250:-
1052 Mb SCSI-2 3.5" Micropolis 8.5 ms	9.250:-
2148 Mb SCSI-2 3.5" Seagate 9/10.5 ms	15.695:-
2139 Mb SCSI-2 3.5" Seagate Barracuda	21.875:-
4294 Mb SCSI-2 3.5" Seagate Barracuda	33.995:-

Matteprocessorer för A1200-expansioner

samt A4000-030 med flera	
PLCC 68882-25 MHz.....	595:-
PLCC 68882-33 MHz.....	695:-
PGA 68882-50 MHz.....	1.495:-
Kristall (Oscillator) 33-60 MHz 14-pin.....	89:-
Kristall (Oscillator) 33-60 MHz 8-pin.....	99:-

Minne

4 Mb 72-pin SIMM 70 ns.....	1.895:-
8 Mb 72-pin SIMM 70 ns.....	3.795:-
16 Mb 72-pin SIMM 60 ns.....	7.595:-
4 Mb Static Column ZIPP för Amiga 3000.....	2.495:-

Färgskärmar för Amiga, Mac & PC

Datic för A1200/4000, 14", 15-38 KHz	4.695:-
AOC CM-346, 14", 30-50 kHz, 50-90 Hz	2.995:-
AOC CM-536, 15", 30-68 kHz, 50-90 Hz	4.295:-
AOC CM-736, 17", 30-80 kHz, 50-90 Hz	7.995:-
MAG LX1450, analog, 14", SVGA	3.700:-
MAG LX1564, analog, 15"	4.500:-
MAG MX14S digital, 0.25 dot pitch, 14"	4.900:-
MAG MX17F digital, 0.26 dot pitch, 17"	8.750:-
MAG MX17S, digital, 0.26 dot pitch, 17"	10.375:-
Scan Doubler för Amiga 4000	1.895:-

ÖVRIGA TILLBEHÖR

Alfadata Mus/Joystick-omkopplare (auto).....	165:-
CD-ROM Chinon 535 SCSI-2, 220 ms	3.995:-
CD-ROM 300 Kb/s + interface till A4000	3.195:-
Extern låda för 3,5" enheter typ HD/MO	1.195:-
Extern låda för 5,25" enheter typ CD-ROM.....	1.195:-
Koss HD/1 stereohögtalare.....	329:-
Midi-interface med 1 in, 2 ut, 2 thru samt serienomgång (för modem etc)	395:-
Musmatta, svart eller grå	39:-
Nollmodemkabel 1.8 meter	99:-
Scartkabel 3 meter (Amiga till TV).....	149:-
SCSI flatkabel med 3 kontakter (50-pin).....	129:-
Adapter från 9-pin hona till 25-pin hane 0,3 m	39:-
Adapter-kablage 2.5" till 3.5" med nätkabel	195:-

ÅTERFÖRSÄLJARE ÄR VÄLKOMNA. VI SÄLJER DET MESTA TILL BRA PRISER.

AMIGA PAKET

Amiga 1200/2 Mb RAM + 200 Mb hårddisk + M-Tec 1230/28 MHz turbokort med 4 Mb RAM + Desktop Dynamite Pack (DPaint IV, Wordworth, Dennis & Oscar) + musmatta 11.695:-

Amiga 1200/2 Mb RAM + 200 Mb hårddisk + M-Tec 1230/28 MHz turbokort med 4 Mb RAM + musmatta	11.395:-
Amiga 1200/2 Mb RAM	4.095:-
Tillägg för en intern Chinon 1.76 Mb HD diskettstation	800:-
Amiga 1200/2 Mb RAM + Desktop Dynamite Pack	4.395:-
Amiga 1200/2 Mb RAM + 200 Mb hårddisk	7.595:-
Amiga 1200/2 Mb RAM + 250 Mb hårddisk.....	8.195:-
Amiga 1200/2 Mb RAM + 340 Mb hårddisk.....	8.995:-
Amiga 1200/2 Mb RAM + 200 Mb hårddisk + Final Writer v2 (ny version, suverän ordbehandlare med DTP-funktioner).....	8.895:-
Desktop Dynamite programpaket enligt ovan, (så länge lagret räcker)	495:-

M-TEC HÅRDDISKSYSYSTEM A500

Vi har fått in en extern hårddisk för Amiga 500, som kan expanderas med upp till 8 Mb RAM. Det finns plats för en alternativ kickstart.

M-Tec 210 Mb Quantum hårddisk, Kick-Switch, 0/8 Mb.....	3.595:-
M-Tec 340 Mb Quantum hårddisk, Kick-Switch, 0/8 Mb.....	4.295:-
M-Tec 420 Mb Seagate hårddisk, Kick-Switch, 0/8 Mb.....	4.295:-
M-Tec 540 Mb Quantum hårddisk, Kick-Switch, 0/8 Mb.....	5.695:-
Tillägg för 2 Mb minne.....	900:-

Blizzard Acceleratorkort

Vi har fått in Blizzard korten i lager igen!

Blizzard 1220-28 MHz med 4 MB RAM	3.195:-
Blizzard 1230-40 MHz utan RAM	3.195:-
Blizzard 1230-40 MHz med 4 MB RAM	4.995:-
Blizzard 1230-50 MHz (inkl MMU) utan RAM.....	4.395:-
Blizzard 1230-50 MHz (inkl MMU) med 4 MB RAM	6.195:-
Blizzard 1230-50 MHz (inkl MMU) med 8 MB RAM	7.995:-
Blizzard 1230-50 MHz (inkl MMU) + FPU 50 + 4 MB RAM	7.495:-
Blizzard 1230 SCSI-2 interface	1.395:-

Vi har Mastering böckerna!

Mastering serien...		Amiga AMOS	239:-
AmigaDOS 2, volym 2.....	239:-	Amiga ARExx	269:-
AmigaDOS 3, Tutorial	269:-	Övriga böcker	
AmigaDOS 3, Reference.....	269:-	Assembler Insider Guide.....	179:-
Amiga C	239:-	Workbench A-Z	179:-
Amiga System.....	349:-	PC Assembly Language Games	
Amiga Assembler.....	279:-	Programming.....	279:-

EURO PRESS PROGRAMVERKTYG

AMOS Professional	475:-	Easy AMOS	325:-
AMOS + Nyckeln till AMOS	675:-	Nyckeln till AMOS (bok)	249:-
AMOS Pro Compiler	375:-	För övriga Euro Press titlar	RING

AMIGA PROGRAM

Art Department Professional 2.5	1.795:-
ASIM CD-ROM med Photo CD-stöd m m	695:-
Bars & Pipes v2.5 (ny version)	2.995:-
Brilliance 2.0 (ny version).....	1.395:-
Deluxe Music v2.....	1.095:-
Directory Opus 4.12	795:-
Directory Opus 4.12 + Edge Pro (textbeh.).....	1.095:-
Final Writer v2 - bästa ordbehandl./DTP	1.495:-
HiSoft Basic Professional 2	1.295:-
HiSoft Devpac 3	995:-
Imagine 3.0 för Amiga eller PC	4.695:-
Essence 1 eller 2 med programmet Forge	895:-
Lightwave 3D	7.495:-
Montage 24 textgenerator.....	2.695:-
Montage Fonts 1 (videotypsnit)	1.295:-
Morph Plus	1.595:-
Personal Paint 4	495:-
ProWrite 3.3 svenska, begränsat antal	795:-
Real 3D v2.47	4.695:-
SAS C 6.5 - Utvecklingspaket.....	2.495:-
Scala MM 3.0	4.695:-
Super Jam! 1.1	1.095:-
Super DJ3, HP Deskjet drivrutiner för 520 upp till 1200C, med program för egna installationer.....	450:-
Video Director (videoredigering)	1.395:-
Vista Pro 3.x	695:-

Grönegatan 2
211 27 Malmö
Fax 040-30 56 25

Vi säljer endast på postorder samt distribution. Vill ni besöka oss för en demonstration eller handla direkt går det bra att tidsbeställa ett möte. Alla priser är angivna inklusive moms om inget annat anges.

040-23 12 50

Docado

Produktnytt

Produkterna på dessa sidor är inte testade av Datormagazin. Alla uppgifter kommer från tillverkare/importörer.
 Pressmeddelanden och produkter kan skickas till vår testredaktör:
Peter Kerschbaumer,
Datormagazin, Box 12547
102 29 Stockholm

G-Force billigare

I nummer 12 av Datormagazin hade vi en testartikel om turbokortet G-Force 040/40 till Amiga 3000/4000. Sedan dess har priset sänkts kraftigt. Kortet kostar nu 13.495 kr inkl moms. Det är en stor sänkning som naturligtvis förbättrar betyget avsevärt.

Nytt betyg:

Totalt : utmärkt

Pris/prestanda: Utmärkt

Prestanda: Utmärkt

dokumentation: utmärkt

Anv. vänlighet: utmärkt

Fel om GPFax

I vårt test av faxprogrammet GPFax skrev vi att det inte gick att vända fax som man har tagit emot. Detta är fel och går naturligtvis att göra.

Datormagazin sucks!

Vi upptäckte ännu ett fel i en artikel. Den här gången är det testet av USRobotics Terbo-modem. Vi påstod att det inte gick att ställa in volymen på modemmet via kommandot ATL. Det stämmer men däremot finns en volymkontroll på sidan under modemmet. Märkligt ställe men det går i alla fall att styra volymen på det sättet. Importören ECO-Line meddelar även att modemmet går att uppgradera till V.Fast och senare till den officiella standarden v.34.

Inom kort kommer USRobotics även med ett modem som klarar 28800 bps i överföringshastighet.

Priser:

USR-Terbo:

6.890 kr inkl moms

USR 28 800:

7.490 kr inkl moms

Sysopar får rabatt på dessa modem då kostar de 5.500 kr inkl. moms respektive 6.500 kr inkl. moms. Kravet är att man driver en BBS som har varit FIDO-net-ansluten i minst sex månader.

Support BBS

Vi har fått en del frågor om BBS-programmet Max's BBS. Vi har hittat supportbasen för detta program. BBS:en heter Night Fly PD-BBS och numret till den är **042-29 04 05**. Basen ger även support på programmet GPFax.

ProWrite-nytt

Synonymordlistan till ProWrite 3.3.3 är nu klar på svenska. Den är 2 MByte stor och alla som är registrerade användare kommer att få ordlistan gratis. Även programmet ProWrite har prissänkts till 1.095 kr inkl moms.

Info: Procomp

Tel: 0472-70845

Fax: 0472-716 80

Support-BBS

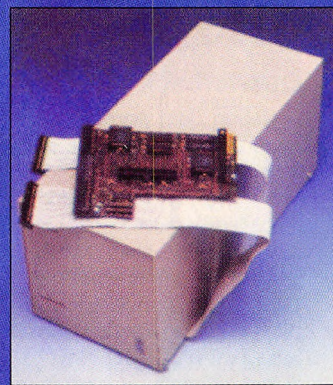
Chara Data har öppnat en support-BBS. Den är öppen efter stängningstid och helger. På basen finns möten omkring produkterna som säljs. Numret till BBS:en är **0381-13103**.

Räddaren i nöden

Zorro II-kortplatser till Amiga 1200. Det är möjligt nu genom tyska MacroSystems Zorro-Box. Det är en expansion som antingen kopplas till företagets egen minnesexpansion eller deras 68040-kort. Det går alltså inte att koppla till en Amiga 1200 utan ett sådant kort. Zorro-Box har fyra Zorro II-kortplatser och tre PC/AT-kortplatser.

Info: Delikatess Data AB

Tel: 031-30 05 80

Politikbas

Även KDS har startat en BBS. I pressreleasen meddelar man att det programmet FirstClass används för detta. "First Class är på väg att bli de facto-standard i Sverige för BBS" påstår man. När vi ringde med ett vanligt terminalprogram gick det dock inte så bra. Det finns inget vanligt gränssnitt, bara det grafiska för MAC och PC.

Uppdateringar

För något nummer sedan publicerade vi testartiklar av programmen Clarissa och Adorage. Vi glömde att tillverkaren ProDAD endast erbjuder support och uppgraderingar för program som har distribuerats via COMPREX.

Info: Complex HB

Tel: 031-822793

Almathera

CDPD

Amiga Public Domain Collection
 Volume four of the highly acclaimed
 CDPD series.

Productivity
for all ages

Ny PD-CD

Almathera har kommit med sin fjärde CD-skiva med Public Domain-program. Skivan innehåller GNU C/C++-kompilatorn, Commodores Includefiler för V40, C-manualer, programmeringsspråket E, kompletta PasTeX, den kompletta samlingen AM/FM-disketter, Imagine-objekt, texturer, attributfiler, ett komplett ray-tracingsystem (Persistence Of Vision), UUCP, SLIP, TCP/IP, ParNet, SerNet. Desuutom finns en hel del klassiska böcker, texter om Internet och Amigan allmän på skivan. Räcker inte det så kan man ju alltid vraka bland 350 bitmap- och 410 postscriptfonten.

Pris: 305 kr inkl moms
Info: Softler Software
Tel: 08-749 08 06
Fax: 08-749 26 76

Assemblerbok

Bruce Smith Books har kommit med en ny Assemblerbok till Amigan, Amiga Assembler Insider Guide. Boken är skriven för nybörjare och ska vara kompatibel med alla vanliga assembleratorer som finns på marknaden.

Titel: Amiga Assembler Insider Guide

Författare: Peter Fitzpatrick

Förlag: Bruce Smith Books

ISBN: 1-873308-27-2

Pris: ca. 200 kr inkl moms

Turbo till A1200

M-TEC 1230/28 är en ny tysk accelerator till Amiga 1200. Den är byggd kring 68030-processorn (med MMU), har inbyggd realtidsklocka, använder sig av standard 72-pinnars minneskretsar (max 8 MByte), valfri matteprocessor upp till 50 MHz och kan expanderas med en SCSI-kontroller

Info: Docado

Tel: 040-231 250

Fax: 040-305 625

Multimedia på diskett

Advertizer är ett nytt multimedia-program för att snabbt göra informationsdisketter. Man kan skapa menyer med text och knappar som man kan klicka på. Texter kan länkas (hyper-text) likt AmigaGuide.

Pris: 360 kr inkl moms

Info: Digitrack

Tel: 0501-713 81

Merlin II Plus

Det tyska företaget ProDev har för en tid sedan tagit över utvecklingen av

Monitor för alla

ELDA är det första företaget som har en monitor som passar alla Amiga-modeller, klarar av alla upplösningar och är dessutom lågstrålande. DATIC 14" MPRII synkar mellan 15 och 38 kHz och har en dotpitch på 0,28 mm.

Pris: 4.995 kr inkl moms

Info: ELDA

Tel: 0523-57000

Fax: 0523-51900

grafikkortet Merlin. Just nu säljer man en uppdatering för hård- och mjukvaran som ska ta bort alla bekanta buggar. Den nya mjukvaran stödjer enligt ProDev nu även kortets Blitter och ska därmed vara betydligt snabbare.

Priser:

Hårdvaru-uppdatering:

ca 375 kr inkl. moms

Mjukvaru-uppdatering:

ca. 450 kr inkl. moms

Info: ProDev, Tyskland

Tel: +49-6556-1285

Fax: +49-6556-7536

Disassembler

Den interaktiva disassemblern ReSource har kommit i version 6 och är därmed enligt tillverkaren anpassad för OS2.x. ReSource har fått ett helt nytt

ansikte, öppnar en "Public Screen", har nya CLI- och ToolType-optioner och känner till alla konstanter och symboler upp till Kickstart 3.0. De flesta menyer ersätts genom asynkrona dialogrutor som kan öppnas och stängas i valfri följd. ReSource har en Online-hjälp som inte bara förklarar programmets funktioner men även visar vad som ligger i registren hos alla operativsystemsfunktioner samt en enradig förklaring. Programmet stödjer alla MC680xx-CPU:er, MMU:s och FPU:s samt alla datatyper inklusive flyttal. För att modifiera kod finns en miniassembler med. ReSource fungerar på alla Amiga-modeller med hårddisk, 2 MByte RAM och minst AmigaOS2.0.

Pris: ca. 1.500 kr inkl moms

Info: Helios Software,

England

Tel: +44-623-55 48 28

Tillverka

CD-skivor

Det är förmodligen inte var mans sak att tillverka CD-skivor men för dem som vill göra det finns programmet Interplay. Med programmet skapar man enkelt multimediaapplikationer. Det speciella för det är att det är anpassad för att producera resurssnåla applikationer. Själva playern som spelar upp ens menyer är inte större än 100 KByte.

Pris: ca. 12000 kr inkl moms

Info: Optonica, England

Tel: +44-455-558 282

Fax: +44-455-559 386

Snabbare modem

USRobotics har kommit med ännu ett nytt modem. Det är uppföljaren till Turbo-modemet. Det nya modemet arbetar efter V.32 V.Fast Class-standard som ger 28800 bps i överföringshastighet. Detta protokoll används i väntan på den nya V.34-standard som ska vara klar om ett par månader. USRobotics-modemet kommer man att kunna uppgradera gratis till den nya standarden. Detta görs enkelt via mjukvara.

Pris: 6250 kr inkl moms

Info: EcoLine AB

Tel: 042-20 27 00

Fax: 042-20 27 37

Produkter vi väntar på: ADPro 2.5, Advertizer, AIS, AMAX IV, AmiBack Tools, Blitz Basic2, ImageFX, ImageMaster, LightWave PAL, PageStream 3.0, Personal Fonts Maker 2.0., Quarterback 6, Toccata, WaveTools RTX

Polisen polisanmäls

Några svenska ungdomar, misstänkta för dataintrång, har fått nog.

Ett par av dem har väntat på åtal i tre år och polisanmäler nu både polis och åklagare för att tvinga fram ett avgörande.

Själva anser ungdomarna att de är oskyldiga. Och att fallet inte ännu kommit till domstol betraktar de som en form av trakasserier från polisen. De vill rentväs av tingsrätten.

Enligt ungdomarna har både polis och KTH (som gjort polisanmälan) begått brottsliga handlingar, bland annat förvänskat bevismaterial.

Bakgrunden till bråket är det riksbe-kanta KTH-ärendet, där ett antal ungdomar misstänks för grovt egenmäktigt förfarande alternativt dataintrång mot Tekniska Högskolans datorer i Stockholm våren 1991.

En av de misstänkta, kallad Lasse, fick sin datorutrustning beslagtagna två gånger. Vid den första husrannsakan beslagtogs en dator som användes för BBS-verksamhet och innehöll en mängd uppgifter från alla som deltagit i de olika konferenserna.

Vid den andra husrannsakan tog polisen en dator innehållande bland annat hans korrespondens med advokaten och en hel del viktiga skolarbeten.

– Nu har det gått två år, och jag har inte blivit kallad till ett enda förhör, jag har inte fått något telefonsamtal som upplyser mig vad som pågår och vare sig polis eller åklagare har skickat något brev som förklarar hur det ligger till, säger han.

Vid åklagarmyndigheten säger **Bo Skarinder**, som håller i bland annat KTH-ärendet, att väntetiden beror på att det handlar om ett komplext utredningsmaterial.

– Det har tagit mycket lång tid, men det har varit nödvändigt. Vi måste gå igenom allt material, varav en del dessutom är krypterat. För att ha tillräckligt med underlag till förhör, måste det få ta lång tid, säger han. Men jag hoppas på att kunna väcka åtal under våren.

På försvarssidan tvivlar man dock. Sådana svävande datum har utlovats tidigare.

– Jag tror helt enkelt att de inte vet hur ärendet ska hanteras. Ärendet byg-

ger på en anmälan utan substans, och nu har de fått svårt att bestämma sig hur de ska göra, säger advokat **Magnus Rumstedt** vid advokatfirman Attorney.

Två av Lasses vänner har också haft hembesök av polis som förutom datorer också beslagtagit pärmar, disketter, anteckningar, tröjor, tidningar, urklipp, nätsladdar till CD-spelare med mera.

Det började med att en av de misstänkta, Mats, fick sin dator beslagtagna 1991. Han drev ett, enligt ungdomarna, "mycket populärt konferenssystem".

Mats BBS övertogs strax efteråt av Lasse, som i sin tur fick systemet beslagttaget 1992. Nu flyttades BBS:en till en tredje person, Per. Hans BBS beslagtogs i december 1993!

De misstänkta ungdomarna tror att både brottsmisstankar och beslag av utrustning kan ingå i en större komplot – att polis och åklagare vill sätta stopp för deras konferensverksamhet.

– Jag får den skrämmande bilden av att staten försöker tysta de diskussioner och debatter som pågår i våra konferenssystem. Detta strider i allra högsta grad mot yttrandefriheten och informationsfrihetslagen, säger Lasse.

Åklagare Bo Skarinder anser att ett sådant tänkande bara är naturligt hos dem som kallas för hackers.

– Det ingår i en hackers mentalitet att han ska stå på kant med statsmakten. Kännetecknande för hackers är också att de griper tag i minsta detalj för att skydda sig själva och angripa myndigheter, säger Bo Skarinder.

Bevisförfalskning

Nu anser de misstänkta att måttet är rågat. De polisanmäler både åklagare, polis och de som anmält dem.

I polisanmälan mot den utredande polisen och åklagaren hävdar de att dessa bland annat gjort sig skyldiga till bevisförfalskning.

– Jag har begärt att få ta del av de utskrifter som gjorts från min beslagtagna hårddisk. Där framgår bland annat att flera filer sparats på disken efter det att polisen tog datorn. Dessutom stämmer inte uppgifterna om hur mycket ledigt diskutrymme som finns, säger Mats.

En av ungdomarna har också skickat in en polisanmälan till överåklagare **Eric Östberg** och anmäler där några personer på målsägarsidan i KTH-ärendet. Han anser att dessa har gjort sig skyldiga till "brytande av telehemlighet i samband med avlyssning och upptagning av datatrafik...".

Det vill säga att han anser att de

personer vid KTH som lämnat in polisanmälan också är skyldiga till brott, eftersom de olovligt loggat datatrafik. Som bevismaterial hänvisar han till de loggar som KTH lämnat in som bevis mot honom själv.

Vid KTH säger personalen att alla som skaffat sig konton på ett riktigt sätt också upplysts om att det inte får finnas någon hemlig information på systemen och att de systemansvariga har rätt att kontrollera både loggar och post. Alltså måste anmälaren skaffat sig konton i systemet på ett olagligt sätt.

– Det är just på grund av att de inte har kvitterat ut konton som de inte känt till detta med möjligheterna till övervakning, säger en systemansvarig på KTH.

Mats svarar att det fortfarande är olagligt, bara för att man säger att inget får vara hemligt i datorsystemet får man inte begå brottsliga handlingar. Men för att understryka allvaret har ungdomarna också lämnat in ytterligare en anmälan. Denna riktar mot polis och åklagare som de anser gjort sig skyldiga till brott mot polislagen genom att låta bli att rapportera om KTH:s brott.

Polisen inkompetent

En annan misstänkt i vänkretsen, Per, har också lämnat in en polisanmälan, som rör en helt annan utredning. Där ifrågasätts även kompetensen hos den polis som utreder brottet.

"I polisutredningen mot mig förekommer datatrafik som olovligen avlyssnats... Något mycket märkligt är att de poliser som utreder brottsmisstanken mot mig inte har reagerat... Vet inte polisen vad som är brottsligt? Vem ska då veta det?"

Ungdomarna väntar nu på reaktioner. Under tiden mal juridikens kvarnar på, kvarnar där advokat Magnus Rumstedt anser att det saknas tillräckliga kunskaper.

– Det är helt klart att juristkåren inte alls hängt med i teknikutvecklingen, det saknas kompetens helt enkelt, säger han.

Detta får konsekvenser som en av de misstänkta, Lasse, formulerar så här:

– Hur ska jag, som endast var 16 år då denna cirkus började, kunna lita på polis och myndigheter i mitt vuxna liv, när jag utsätts för denna mer eller mindre psykiska tortyr?

**Håkan Borgström/
VetenskapsJournalisterna**

Fotnot: Ungdomarna i artikeln heter i verkligheten något annat.

"I polisanmälan mot den utredande polisen och åklagaren hävdar de att dessa bland annat gjort sig skyldiga till bevisförfalskning"

FOTO: BMP

För tre år sedan greps några svenska ungdomar misstänkta för dataintrång på KTH. De väntar fortfarande på åtal och har nu tröttnat och krävt att få komma inför en domstol. (Personerna på bilden har inget med artikeln att göra. Där visas bara hur det kan se ut när en hacker får sina händer slagna i järn.)

BLIZZARD AMIGA TURBOKORT

BLIZZARD-1220

Helt enkelt BÄST!

68020/28MHz + 4Mbyte

Kostar som ett vanligt Ramkort

Nya testresultat (se nedan) bekräftar
det alla Blizzardkunder redan vet.....

Blizzard 1220/4: 68020/28, Klocka och 4Mb 32bitars RAM... **3.275:-**

Info: Blizzard 1220 har redan hela 4Mb RAM från början (kan enkelt expanderas till 8Mb).
1220 har en extremt snabb och unik minnesarkitektur. Den är därför överlägsen liknande
68020/030 kort. Behövs mer än 8Mb RAM och ännu fler mips? Se då Blizzard 1230 nedan!

Utöka: FPU 68882, plcc sockel, 33MHz 1.075:- 40MHz 1.295:- RAM +4Mb modul ring

**Tyska AMIGA nr 8/94, har ett stort Turbokortstest... Alla välkända
märken är med. Blizzardkorten VINNER ALLT! Begär testutdrag!
Blizzard 1230: Snabbaste 030kortet och överlägset bästa SCSI.**

**Blizzard 1230: Dubbla standard SIMM platser för 0-64Mb RAM
Dubbla FPU socklar (plcc,pga), Klocka, + snabbaste SCSI-II!**

Blizzard 1230/40: 68EC030 40MHz fr **3.295:-** Paket: 1230/40+ FPU 68882-40.... **4.495:-**

Blizzard 1230/50: 68030mmu 50MHz **4.395:-** Paket: 1230/50+ FPU 68882-50.... **5.895:-**

BlizzSCSI: Supersnabbt FAST-SCSI-II kort till Blizz1230

Snabbare än något liknande! Äkta SCSI-II design. Anslut Hårddisk, CD-ROM, Tape **1.275:-**

Blizzard-4030: 68030/50 Mhz till A3000/ A4000. Plats för FPU

68030/50MHz med inbyggd MMU ger drygt dubbla farten Prisvärt utan FPU..... **3.795:-**

Blizzard CyberStorm: 68040/40MHz & 68060/50MHz!

Denna VÄRLDSNYHET lovar vi ...sopar mattan med ....allt!

INFO: RAM utbyggbart till 128Mb med standard 72pin SIMM, High speed design (66Mb/s)

Processor: Uppgraderingsbar modul med 68040/40, 060/50 eller senare (kv1-95) 060/66!

Utbyggnad: En extra I/Omodul med FastSCSI-II, Ethernet LAN, samt en buffrad seriell port

CB040/0: Utan processor för A4000/040-25. Ger tillgång till RAM+I/O + prestanda **6.500:-**

CB040/40: 68040 40MHz ca 2.5 x std. A4000/040 i "real life applikationer" **11.800:-**

CB060/50: 68060 50MHz ca 3-5 xstd. A4000/040 klarar 25MFLOPS (släpps snart) **16.400:-**

Uppgraderingar: Från CB040/0 till 060/50 **9.995:-** från 040/40 till 060/50 **6.995:-**

INBYTEN: Vi byter in ALLA BLIZZARDER från 1220 till CyberStorm!
Erbjudandet gäller endast kort av märket Blizzard. Begär mer info, det lönar sig!

PowerChanger: Prisvärd Fläktkyld 68040 med FPU & MMU

Mest mips/krona: Nu ännu snabbare med 30 och 35MHz = 22 eller 27mips!

68040/30MHz SPECIALPRIS **5.995:-** NYHET! 68040/35MHz **8.595:-**

AMIGA BLANDAT

RAM: A500Plus&A600 minneskort med Klocka&Kalender..... ring

A600/1200: PCMCIA, Äkta BitRam, perfekt till A600, 2Mb..... 1.495:-

MODEM: Externt T-märkt 14400 v32bis Faxmodem. ej kabel.... **2.120:-**

MIDI: Till alla Amiga. Genomförd printerport. 1xIn, 2xOut, 2xThru **395:-**

Amiga Mus: Ersättningsmus, beige / svart / tomatröd, bra design **185:-**

Supra A500 Turbo 5ggr snabbare A500! Tryck dit och kör..... **1.895:-**

PC HÖRNAN

Analog PRO, Gravis	465:-	Gravis, Gamepad	265:-
FX2000, Suncom	369:-	Analog Plus, Suncom	365:-
Intruder V, Quickshot	369:-	Warrior V, Quickshot	195:-
ThrustMaster FCS	845:-	ThrustMaster WCS-II	1.195:-

MITSUMI Double speed multisession Photo CD..... **1.813:-**
Sony Double speed, komplett kit med kort&drivrutiner mm **1.995:-**

SoundBlaster Pro Value: Stereo med CDanslutning..... **1.063:-**

SoundBlaster 16 Value: 16 bitars kvalitet CD ansl Panasonic **1.340:-**

SoundBlaster 16 MCD: 16 bitars kvalitet med 3 CD anslut..... **1.738:-**

SoundBlaster 16 scsi-2: 16 bitars kvalitet med Adaptec scsi..... **2.190:-**

Ny SoundBlaster AWE32: Ny värmning med bl a multiCD ansl. **3.230:-**

Gravis UltraSound 16: Ett av marknadens populäraste kort!... **1.675:-**

NYHET GUS MAX: Nya grymma GUS med CD-ROM interface **2.369:-**

Vi har Moderkort, Multi I/O, Grafikkort, Processorer, skärmar mm:

MCS dator-system: 486-25sx/4/214Mb VL snygg Minitower till rätt pris **8.365:-**

MCS66: Kraftfull 486DX2-66/4/420Mb VL Minitower, **11.235:-** begär infoblad!

AMIGA DATORER

A1200: Dator med 1 Års Svensk Garanti ..... ring

A1200 HD paket: 60,80,170Mb HDpaket till dunderpriser, ring

A4000/040: Fläktkyld äkta 68040 med MMU, matteprocessor

A4000/ PowerChanger 040/30-35MHz, 6Mb RAM, 210HD **ring!**

Trött på dålig bildkvalitet? Vi har lösningen!

A4000 ScanDoublers: Knivskarp bild på SVGA skärm! **2.095:-**

Ska en större rymigare WorkBench via högre upplösning, fungerar även med spel etc

Paketspecial: Vi erbjuder nu suveräna skärmar från AOC till kalaspris!

ScanDoublers + 14 tum, AOCSkärm 2095+3195=5290:- nu **4.695:-**

med 15 tum AOCSkärm 2095+4395=6490:- nu **5.895:-**

med 17 tum AOCSkärm 2095+8195=10290:- nu **8.995:-**

SX1-CD32Expansion: Förvandlar CD32 till riktig Amiga-Dator!

Nu är den äntligen här! Pga Commodores "konkurs" steg priset på vissa delar i SX1, beklagar.

Serie/Par-port, 3x extern Drive, 1x intern 2.5" HD anslutning, RGB port, ljud in

RAMexpansion 1,2,4 eller 8Mb i en 72pin SIMM sockel, PC keyboard anslutning!

INTRO: Vi skickar utan kostnad med Fred Fish samlingsCD GOLDFISH. Pris **2.795:-**

A600 / A1200

Interna 2.5tum Hårddiskar

Alla Hårddiskar med Kabel, Skruv samt bra Installationsprogram

60Mb **1.895:-** 85Mb **2.795:-** 170Mb **3.595:-**

Vår 170Mbyte HD är extremt snabb den läser med över 1Mbyte/sek!

Vi kan Hårddiskar. Vi har dem på lager.

3.5tum At/IDE

Seagate 214-At 2.245:-

WD 210-At 2.495:-

WD 270-At 2.995:-

WD 340-At 3.295:-

WD 420-At 3.595:-

WD 540-At 5.195:-

Sommarpriser på Conner!

Conner 210-At **2.099:-**

Conner 420-At **2.850:-**

Conner 540-At **4.245:-**

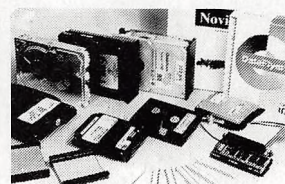
3.5tum SCSI

Quantum 270-S 3.795:-

540-S **5.595:-**

Empire 1080-S **8.995:-**

Conner 1060-S 7.995:-

Proffs DAT Streamer

Conner DDS 2.0 Gbyte ring

Conner DDS 4-8Gbyte ring

Växelmmedia Syquest 105Mbyte 3.5" till A500/2000/3000/4000

Snabb, Tyst och Prisvärd! Laddar >1Mb/s, 105MB rymmer i bröstfickan. Finns i AT och SCSI.

Komplett lösning till A4000 med Kablage etc. Även intern SCSI till A3000 samt Extern dit!

A4000/105AT intern **REA SCSI intern REA SCSI extern Rea ring**

FastLane Z3: A4000 Fast SCSI-2 kort med RAMplatser

FastLane är ett äkta 32bitars Zorro-III kort som klarar 7Mb/s asynk och 10Mb/s synkront!

Supersnabbt SCSI-II kort med plats för upptill 256Mbyte RAM (SIMM 1,2,4Mb x8) Allt i ett!

DYNAMIC CACHE @ Cachemjukvara samt CD-ROM filsystem på köpet! Pris **NU 4.395:-**

Paketspecial: Med Quantum 540Mb SCSI-II Fast **8.795:-** med Q1080Mb **11.995:-**

A1200 SCSI: Prisvärd! Ansluts till interna IDE kontakten och ger en 25polig extern

scsi-kontakt i luckan bakom floppydriven. Viktigt: Stör ej pcmcia eller expansionsporten under

datorn, fungerar bra med befintliga IDE diskar. Lämplig för CD-ROM, Tape eller HD. Begär ett

Infoblad nu. Externa HD-lådor finns. A1200 SCSI från **995:-**

XDS: A600/A1200: Anslut Stora, Snabba 3.5" HD!

En extern 3.5" HD i snygg behändig Slimline låda ansluts enkelt med specialkablage till din

A600/1200. Komplet sats med Låda, kablage samt bra install.mjukvara **895:-**

XDS-210Mb: Western Digital mycket snabb hårddisk..... **3.365:-**

XDS-420Mb **4.395:-** XDS-540Mb **5.895:-**

Andra XDS-Konfigurationer finns på begäran

OverDrive: A600/1200 Snygg snabb & lättanvänd prestanda

PCMCIA ansluten snabb kontroll i elegant design med plats för en 3.5" Hårddisk. Utan

Garantiförlust kan nu Prisvärda och Snabba 3.5" HD anslutas! Nyhet Det går även att köpa till

en CD-ROM modul med CD32software emulering, se nedan!

OverDrive utan hårddisk **1.695:-**

Körklar med Western Digital 210Mb **3.995:-** WD420Mb **4.895:-** WD540Mb **6.295:-**

OverDrive-CDROM, Nyhet: Blixtnsnabb CDROM-interface till PCMCIA porten.

Fristående enhet med proffsig design och prestanda. Test i tyska Amiga M&T nr 8/94 bra

resultat. Detta är den bästa CD-ROM produkten på marknaden till Amiga 600/1200 idag!

CD32emulering ingår=de flesta spel funkar perfekt! Double speed 300KB/s, Multi-Session,

Foto-CDkompatibel, läser Amiga, PC och MAC CD's. Audio förstärkare mixer Amiga/CD ljud

Filsystem kompatibel med ISO9660, AmigaDOS, PC-DOS, Mac Hfs.

Enhet utan CD-ROM **1.595:-** körklar med Mitsumi FX001D CD-Rom **2.995:-**

BAS vädrar morgonluft

Här sitter BAS samlade i Rålambshovsparken. Efter kyckling och bira blev det Boccia och frågesport.

BAS är en av de få föreningar som företräder BBS-världen idag. Under föreningens sjuåriga historia har de påverkat Telia, informerat massmedia och medlat i konflikter.

BBS Organisation in Stockholm (BAS) är den äldsta föreningen för sysopar och BBS användare i Sverige. Sedan bildandet av BAS i oktober 1987 har föreningen fungerat som en fackförening inom BBS-världen. Här tas frågor upp som berör allt inom BBS:er. Dubbelimporteras något FidoNet-möte? Vilka regler bör gälla för kontrollen av nya användare? Diskussioner kring vem som ansvarar för det material som man hittar i en BBS är en annan het potatis. BAS har även en informerande roll. Det dåvarande Televerket hade på förslag om att dela upp Stockholm i ett flertal zoner. Detta förkastades av BAS som ansåg att en uppdelning av Stockholm skulle leda till högre räkningar för många användare och Fidoanslutna sysopar.

– Vi försökte påverka Televerket genom ett flertal kontakter vi har där. Vi ansåg att en generell höjning av lokaltaxan på ett par ören skulle vara en bättre lösning för de flesta som använder modem. Förslaget om zonuppdelningen genomfördes aldrig av Televerket vilket kan betraktas som en

seger för BAS, säger Kjell Böhlén, en av grundarna av BAS.

Eftersom BAS framför allt opererar i Stockholmsområdet är kontakten med andra organisationer viktig. Regelbunda kontakter hålls bland annat med HST (Helsingborgs Sysop Team), BAG (BBS Assosiation in Göteborg) men även med HUB:ar och HOST:ar som ofta fungerar som inofficiella representanter för FidoNet.

Medias uppmärksamhet kring barnporr och rasism bland BBS:er har tagits upp inom BAS.

– Vi tror att en registrering av BBS:er kan vara en lösning. De som har rent mjöl i påsen behöver inte oroa sig och samtidigt får man en bild över BBS-träsket, säger Kjell.

Lagmässigt kan BAS tänka sig en tilläggs klausul under datalagen som ska gälla BBS:er.

– Generellt sätt bör samma regler gälla i en BBS som ute i samhället. Det är trots allt en fråga om yttrandefrihet.

Ett problem med massmedias bevakning av BBS-världen är att barn-

porr och rasism har ett mycket högre nyhetsvärde än uppgifter om att 99 procent av alla BBS:er är seriösa, säger Kjell.

I mitten av juni hade BAS ett av sina träffar. Plats: Rålambshovsparken i Stockholm, Datormagazin var där och bevakade.

Ett 20-tal personer, de flesta medlemmar i BAS, var samlade i gräset runt ett antal backar med "BAS Byers"-öl och några kartonger med kyckling och revbenspjäll. Så seriösa diskussioner blev det dock inte, istället fick deltagarna använda huvudet i frågesport, boccia och hårddiskkastning! Den sistnämnda tävlingsgrenen visade sig något riskabel för de inte ont anande "civila" inom kastavstånd.

Adressen till BAS är:

BAS
Box 14081
161 14 Bromma
FidoNet: 2:201/401

Text och foto: Jonas Hallman

Datormagazin 13•94

DISK KATALOG AMIGA (4 diskar) 35:- kr

FTL

SOFTWARE

C.L.R. LICENCEWARE

Har du skrivit ett bra program? Då har du chansen att sprida det genom CLR i Sverige, England, USA, Australien mfl. Skicka ditt program till oss!

UTBILDNING

- CLE01 Total Concepts Dinosaurs** allt om dinosaurier! (2 diskar).....70:- kr
- CLE03 Total Concepts Solar System** allt om Solsystemet, 3 disketter.....85:- kr
- CLE06 A-Chord** lär dig spela gitarr.....55:- kr
- CLE06 TAMI** ett avancerat program som lär ut matte (högstadiet/gymsnasium).....55:- kr
- CLE10 Basically Amiga** - nybörjarhjälp för Amiga ägare! (3 diskar).....85:- kr
- CLE14 Total Concepts Ecology** - allt om behovet veta om miljön (3 diskar).....85:- kr
- CLE15 FAST FRET!** gitarlekationer för nybörjare.....55:- kr
- CLE22 Chess Teacher** - ett lätt & trevligt sätt att lära sig spela schack.....55:- kr
- CLE24 Speed Reading** - lär dig att läsa riktigt fort! (3 diskar).....85:- kr
- CLE25 Chord Coach** - lär dig spela piano! En mycket bra disk.....55:- kr
- CLE28 Fun With Cubby** - flera roliga program för barn, för utbildning & nöje.....55:- kr
- CLE29 Prehistoric Fun Pack** - fyra st dinosaurier - spel för barn.....55:- kr
- CLE31 Understanding Amos** - lär dig programmera i AMOS! (2 diskar).....70:- kr
- CLE35 Total Concepts Solar System 3** fortsättning på CLE03. Uppslagsbok om vårt Solsystem med totala NASA-bilder.....85:- kr
- CLE42 Computer** - lär dig om datorerna i fotografering. Ny uppdaterad version.....55:- kr
- CLE44 Portraiture** - lär dig fotografering. Ny uppdaterad version!.....55:- kr
- CLE45 Fun With Cubby 2** - 6 nya roliga program för barn.....55:- kr
- CLE46 Basic Human Anatomy** - uppslagsbok om människokroppen!.....55:- kr
- CLE47 Sea Sense** - allt man behöver veta innan man ger sig ut på sjön.....55:- kr
- CLE48 Rocket Maths** - ett roligt rymdspel för barn som lär ut matte!.....55:- kr
- CLE49 Dinosaurs 3 Allt du vill veta om dinosaurier** - Manga bilder! (3 diskar).....85:- kr
- CLE51 Paint, Paste & Draw** - ett suveränt rit- och färlägningsprogram för barn!.....55:- kr
- CLE55 Basically Basic** - lär dig programmera i Amiga i basic!.....55:- kr
- CLE56 Basically Chemistry** - lär dig allt om kemi! (2 diskar).....70:- kr
- CLE57 Paint Me A Story** - en fantastisk saga för barn (2 diskar).....70:- kr
- CLE58 Total Concepts Stars & Galaxies** - info om stjärnor & galaxer, många bilder.....85:- kr
- CLE59 A Tour Through Time** - hur Jordan föddes, människans utveckling, mm.....85:- kr
- NY! CLE61 Sound & Animation Station** - komplett animeringsprogram, mycket användarvänligt!.....70:- kr
- NY! CLE62 BASIC MESSAGE & ARMOETHERAPY** - Allt man behöver veta om massage/teknik mm.....85:- kr
- NY! CLE63 Tutankhamun** - ett stort interaktivt program berättar allt om Egyptens största forntida kung. Inkl. en massa historiska bilder.....70:- kr

NYTTO

- CLU03 Typing Tutor** - lär dig maskinskrivning snabbt och smärtritt!.....55:- kr
- CLU04 Alphagraph** - ritat diagram.....55:- kr
- CLU06 SuperSound** - över 4.7-tjusor med bl.a. 70 olika ljud effekter.....55:- kr
- CLU07 Philo** databas program, mycket enkelt att använda!.....55:- kr
- CLU09 Play'n Rave** - låter dig mixa ihop olika musikmoduler (två diskar).....70:- kr
- CLU10 Power Accounts** - ett program som hjälper dig med privatkontonomi.....55:- kr
- CLU11 Calc V1.3** - kalkyl program.....55:- kr
- CLU13 Datas** registerprogram.....55:- kr
- CLU15 Epoch Pro** ver 1.61 - uppdaterad version av detta lik-fax program.....55:- kr
- CLU21 Inverse Master** Faktureringsorg.....55:- kr
- CLU28 Creative Adventure Toolkit** - skapa egna äventyrsspel!.....55:- kr
- CLU35 AMOS Intuition** - låter dig skapa AMOS program med DOS2.3-utseende!.....55:- kr
- CLU36 Illinos Pro 3.0** - en avancerad databas med bl.a. möjlighet till ettikuttskrift.....70:- kr
- CLU38 Small Accounts Manager** - ett bra program för hemekonomi.....55:- kr
- CLU39 HD MENU 2** - ett HD-menyprogram för DOS 2.0.0. Enkelt att använda!.....55:- kr
- NY! CLU40 AReX** - suverän AReX-kompilator, ett absolut måste för alla AReX-kunniga!.....55:- kr

SPEL

- CLG08 Dragon Tiles** - ett mycket bra pussel-program.....55:- kr
- CLG09 Motor Duel** - tredimensionellt bilracingspel med vektorgrafik.....55:- kr
- CLG17 Imbrum Day of Reckoning** - förstklassigt äventyrsspel.....55:- kr
- CLG19 Stellar Escape** - superb shoot'em up program.....55:- kr
- CLG26 Monster Island spel i D&D stil**.....55:- kr
- CLG28 Time Rift** plattformsspel.....55:- kr
- CLG29 Billy The Ball** - tredimensionellt plattformspel med 100 nivåer!.....55:- kr
- CLG35 C&I** - rädda grottmaniska tjejljuder!.....55:- kr
- CLG41 F1 RACER** - Formel ett racingspel med snabb vektorgrafik. **Beställ nu!** Säljs endast som 31/08 pga att Atari har köpt upp spelet!.....55:- kr
- CLG42 Crystal Skull** - äventyrsspel med 3D-grafik.....55:- kr
- CLG44 Viking Saga** äventyrsspel.....55:- kr
- CLG45 Knight Fight** beat'em up.....70:- kr
- CLG46 Archipelagos** - strategispel.....55:- kr
- CLG48 The Lost Prince** - äventyrsspel med mycket snygg grafik (två diskar).....70:- kr
- CLG50 Harpin 2** - bilracingspel.....55:- kr
- CLG51 Ten Pin Bowling** - bowlingspel.....55:- kr
- CLG53 Wall Street** - bli en börsjägare i denna börs-simulator! (2 diskar).....70:- kr
- CLG54 National Hunt** - tipsa på hästar.....55:- kr
- CLG55 Crystal Quest** - tredimensionellt shootspel med imponerande rövg grafik.....55:- kr
- CLG56 Sentinel** - helt suveränt plattformsspel med mycket action, som Alien 3!.....55:- kr
- CLG57 Dream Stream** - D'Generation-liknande strategi-actionspel.....55:- kr
- NY! CLG58 GERIPHOBA** - break out där istället att slå ut brickor ska man döda en alien.....70:- kr

17 BIT SOFTWARE

Englands bästa PD! Softler Software har ensamrätt på 17Bit serien i hela Norden

AB efter disknumren betyder två diskar osv. Pris: se separat ruta

SPEL

- 2494AB 18th Hole - PD golfspel, 2 disketter
- 2588 Wibble Mania - m. snyggt plattformsspel
- 2658AB Starbase - rymdstrategi spel
- 2673 Reversi 2 - kul brädspele, bra grafik
- 2708 Super Pörr - tennis spel, 2 spelare
- 2765 Escape From Mt Doom - rollspel
- 2770 Fatal Mission 2 - mycket bra shoot'em up!
- 2801 GNU Chess - schack för DOS 2.0/3.0
- 2837 Operation Firestorm - du och din k-pist mot hela världen! Bra grafik, mycket bra spel
- 2895 JetStrike - 10 levels flyga och-skjuta spel
- 2944 Card Games Package (6 st kortspel)
- 2945 Depth Charge - ubåts sänkningsspel, Kull
- 2946 Soccer Cars US'94 fotbollss-kortspel
- 2947 Dithell In Space - Mario Bros i rymden!
- 2989 Waynes World - roligt tennis spel
- 2993 Tactics Force - ett strategi/action spel, bra!
- 3000 Games Galore #11: Pörr, Crazy Sue mfl.
- 3001 Games Galore #12: Workbooks spel mfl.
- 3002 Games Galore #13: Copper pipes, Pacman
- 3003 Raise The Titanic - snyggt 3D spel, som utspelar sig inne i Titanic - vraket, på havsbotten
- 3019 Silverblade - helikopter spel fylld med action!
- 3021 Game Help Disk - fusk till alla nya spel
- 3030 Project Buzzbar - asteroider-liknande spel
- 3032 Galaxy Blast - ett originellt shoot'em up spel
- 3039 Turbo Hockey och Scorched Tanks
- 3050 TOADO - ny version av gamla Frogger
- 3064 Alien Frenzy - actionspel för två spelare
- 3080ABC Triads Megacheats - massor med spel-fusk till alla möjliga spel, tre disketter
- 3089 Phuk The World Adult Game - kul plattformsspel för vuxna där man styr... en snopp
- 3095 KnightWade - mycket bra äventyrsspel
- 3110 Temporal Misplacement - textäventyr med digitaliserad grafik
- 3111 The Shepherd - bra strategispel, Civilization-influerad. Mycket bra grafik
- 3121 Gunfighter - pistol duell, digitaliserad grafik
- 3129 Games Galore #15: Deluxe Galaga mfl
- 3130 Games Galore #16: Copper breakout mfl
- 3135 Green 5 - karatespel, grafik som i Flashback!
- 3138 Automobiles - 3D-bispele, som Skidmarks!
- 3139 Protris, Luftschack mfl spel för Wb 2/3
- 3141 Fatal Mission 3 - 3D shoot'em up, ej A1200
- 3146 TMA - shoot'em up plattformsspel för dos 2/3
- 3151 Unusual Case of Doctor Strange - vi anser att detta är historiens bästa PD-spel för Amiga! Upplattform - strategispel. Kräver 1.5 MB RAM
- 3157 Orbit - Fyra stycken Tron-liknande spel
- 3174 Global Blackjack - 21-kortspel
- 3179 Global Nuclear War - häftigt strategispel
- 3185 Tumbler Street - gissa under vilket glas en kula finns. Kul spel med digitaliserad grafik

Priser: Se separat ruta

NYTTO

- 2522 Troni Computer Aided Design
- 2553 Boot X 5.23 - antivirus program DOS 2.0
- 2647-2649 CG Font - Volym 5.6 och 7
- 2678 DCCopy 3.1 - det bästa kopieringsprogrammet
- 2755 Easy Calc - kalkylorg för DOS 2 & 3
- 2789 Astro 22 v3.5 - astrologi program
- 2805-2809 Texture Maps & Imagine Objects
- 2821-2822 Imagine Texture Maps
- 2897-2906 GIF Beauties - tjejlbilder, 10 diskar, visat som HAM eller HAM8, Paktprints 199:-
- 2914 Minimorph - senaste motskrivningsprogram!
- 2951 ProCAD Electronic - suveränt CAD prg.
- 2968 Realtime Effect Generator - ljudeditor
- 2991 The Level Designer - designa egna spel
- 3017 Illusions Anim Art Pro - animeringsprogram
- 3040 Sysinfo 3.23 - Convert HAM (AGA compat.) mfl.
- 3051 Account Master 2.12 - hembudget
- 3065 X-Password Pro - laggar lösenord på din HD
- 3072AB C64 Emulator - version 3.0
- 3079 Total Irrelevance 6 - diskintidning om OctaMED
- 3081 Cheese Mate! - datoriserad checkbok
- 3090ABC Grapevine #19 - scenens bästa diskintidning, nytt nummer! Tre diskar, pris end. 45:-kr
- 3092 SFX Series #6 - samplade ljud effekter
- 3093 SFX Series #7 - samplade ljud effekter
- 3099 Robs Hot #2: DMS, Stone Cracker mfl.
- 3100 Robs Hot #3: Dellcrack, Iconify mfl. DOS 2
- 3117 Funemaster - lär dig läsa unordiska skrifter
- 3125 Program Loader - skapar en meny för dina program i Wb i form av ett fönster med knappar. OS 2
- 3133 Kids Story - suveränt barnprogram, demoer.
- 3134 Amosize nr 0 - en liten tidning om AMOS
- 3137 Robs Hot #5: Teletext, Dostrace mfl. DOS 2
- 3144 Prowizard musikmod. konverter DOS 2/3
- 3145 Proboard 1.1 - program för kretskort design
- 3148 Wicked Speech Samples vol. 2
- 3150 Sonic Drumkit 1.0 - trumljud generator
- 3156 Marla Base demo - ursnyggt databas prg
- 3158 Robs Hot #7: HD Frequency - sampla direkt till hårddisken med upp till 60 kHz!! DOS 2.0/3.0
- 3172-3173 Font Farm 11&12 - nya fonter - igen!
- 3177 Biohythms, Calendar mfl.
- 3186 Leap & Play - roliga utmaningsprg för barn
- 3187 Robs Hot #8: Gil Blast - snabb GIF visar. Aive - visar 256 färgers bilder på A500+/600 mfl.

DEMOS

- 2960 Zone Warrior - 8-kanalig dansmusik!
- 3006 Songs From The Guide - musik med syntetiska ljud, ej samplade! Kvaliten är dubbel så bra!
- 3031 Hired Guns - octamed musik (8 ljudkanaler)
- 3091 Tragedy Fatal Morgana - superb rave - demo
- 3091 Alien Patrol - animerad film, 1.5 MB RAM
- 3096 Suicide Man - animerad film, 1.5 MB RAM
- 3108 Oxygen - Cuzco - demo (texture mapp)
- 3109 Rampage demo - imponerande animering
- 3119 Beethoven's Last - klassisk musik
- 3123 Ideal Mode Aerosol - musikdisk
- 3155 Genius Rave Music Disk
- 3182 Morphy Magician - den senaste animerade från Eric Schwartz! Kräver 2MB RAM

LICENCEWARE

Softler Software har ensamrätt på F1 i Sverige. En del av pengarna går direkt till programerna

- F1003 Amos For Beginners** - lär dig AMOS från grunden! Inkluderar 18 st programmerings exempel.....59:-
- F1004 Superfun** 4 spel för lagstade barn: Sum Blaster - rymdspel med matteövningar, Noisemaker mfl.....59:-
- F1005 F1 Music Vol. 1** 10 st musikmoduler av Steve Gane. Original! Finns ej nån annanstans!.....59:-
- F1006 Blackboard 2.0** - mycket avancerat bildbehandlingsprogram. Kräver 2 drivar eller HD. Utnyttjar AGA.....75:-
- F1007 Fortress** - ett bra arcade/strategispel, MegaLomania-liknande. Kräver 2MB Chip RAM.....59:-
- F1030 Fortress 1MB** - för Amiga med 1MB Chip.....59:-
- F1009 The Rainy Day** - fem olika roliga program för mindre barn, bla PaintBox, Tiny Tunes mfl.....59:-
- F1010 Karate Master** verkligtghetstrog karatespel med 99 nivåer, intelligenta motståndare mm.....59:-
- F1012 Obliteratives** - ett shoot'em up spel där du kan spela mot en kompiss eller mot designa egna levels!.....59:-
- F1018 Relics of Deldroneye** - STORT äventyrsspel, som Monkey Island, 64 färgers grafik! 2MB Chip, 4 diskar.....109:-
- F1022 Ask Me Another** - för barn, lär ut tid, engelska ord, pengar, addition mm.....59:-
- F1023 Pick & Stick** program för barn upp till 6 år som lär barnen enkelt skapa egna bilder.....59:-
- F1024 Maths Monkey** - öva klockan, de fyra räknesätten, mått och pengar.....59:-
- F1025 Art School 1.1** - utökad och förbättrat version av det avancerade ritprogrammet, M. prisvärt!.....75:-
- F1027 States of Europe** - uppslagsbok om Europas alla stater. Vilken är den största, rikaste osv?.....59:-
- F1028 C.L. Index** - antagligen det bästa programmet som förklarar alla CL kommandon (Wb 2.0/3.0).....59:-
- F1029 Aero-Die-Namik** - ett snabbt musstyrt helikopter shoot'em up spel.....75:-
- NY! F1031 Powerbase v 3.30** - ett mycket kraftfullt databas program.....59:-
- NY! F1032 Word Power 2** - ett program som hjälper lösa korsord, anagram mm. Obs! Engelska.....59:-
- NY! F1033 Power Planner** - en datorkalender som hjälper dig att hålla reda på allt! Mycket bra!.....59:-
- NY! F1034 Formula 1 Challenge** - F1 management.....59:-
- NY! F1035 Chilly Chavez** - plattformsspel som räcker länge, ligger på tre disketter.....92:-
- NY! F1036 Money Cascade** - enarmad bandit - spelautomat. En enkla version, bra för barn. Kräver 1.5 MB.....59:-
- NY! F1037 Super Bingo** - Nu kan du spela Bingo hemma! Gör även egna Bingo kort!.....59:-
- NY! F1038 Ambassador Pro** - enarmad bandit - detta är en kopla av en riktig automat från Osterick, 1 MB Chip.....59:-
- NY! F1039 Two Can Play** - 4 olika barnspel som två barn kan spela samtidigt. För barn 3-10 år.....59:-

LICENCEWARE

- Nothing But AMOS #6 Disktidning om AMOS, 2 diskar.....69:-
- AMOSzine #1 Disktidning om AMOS, Juninr.....49:-
- AMOSzine #2 Disktidning om AMOS, Augusti.....49:-
- Final Frontier #7 Disktidning för alla Star Trek - fans bilder, recensioner, musik mm. 4 disketter.....95:-
- AM/FM #18 Disktidning för Amiga musiker.....35:-

AGA FÖR A1200

- REKO-PRODUCTIONS**
- 3175ABC Klondike kortspel för A1200/4000, ny version 2.0 med tre kortset, bekvämt menysystem mm. Kräver 3MB RAM och nu även HD. Använder HAM8 grafik! 3 diskar
- 3085 Cindy Crawford Cardset - extra kort (se bilden ovan)
- 3086 Faces Cardset - extra kort med tejaniskans
- 3087 Anime Cardset - extra kort med handritade tjejlbilder.
- 3088 Hajime Cardset - extra kort i S-Fantasy-stil
- 3136 Art Cardset - motiv av kända konstverk
- 2378 Wb 3.0 Screens - bakgrundsbilder för Wb 3.0
- 2935 UChess - väldigt bra schackspel, kräver 4MB RAM
- 2938 A2: Icon Illusion Icon konverter, Quick grab mfl
- SR.530 Tetriz AGA spel + GIF datatype + GIF bilder
- SR.894 Megaball AGA break-out spel, 256 färger.
- SR.953 Garshner - skärmläskare med bla flygande brödostar
- DD.880 Beyond Belief - ett väldigt bra demo från Noxious
- DD.883-884 Complex 'Origin' demo, bla motion video
- DD.887-888 Axis "Big Time Sensuality" nytt demo med Motion Video, Realitids AGA-zoom och rotation mm.

- 3014ABC Rayworld - imponerande 3D demo på 3 diskar
- 3016 Full Moon - demo med 3D grafik som i Wolfenstein
- 3076AB Bodyshop 7 - 2 diskar med AGA tjejlbilder
- 3101 HOI AGA Remix - kul plattformsspel, med flera levels
- 3104 Complex Real 'WOOF' SNAB texturemappad grafik - ett bevis på att det GAB att göra Doom på Amiga!
- 3147AB Cybertech - befria rymdbasen från elaka robotar i detta AGA spel. Panniner mycket om Alien Breed.
- 3152 Deep 9 - ursnygga S-F bilder. JPG, visat som HAM8
- 3153 Deeper 9 - ännu flera renderade S-F bilder
- 3160 Blitz Blankers - skärmläskare, 12 olika i ett.
- 3168AB Cindy Crawford Collection 1 - AGA manual
- 3169AB Cindy Crawford Collection 2 - AGA bilder
- NY! SR.964 DentWolf AGA** - början till det DOOM-liknande spel. Med grafik från rikliga DOOM!
- NY! SR.965 AWolf och Bep** - två demoer som visar upp Amiga klarar av 3D grafik i stil med Wolfenstein och DOOM
- NY! SR.968 Stones** - ett Master Mind - spel, HAM8, 3MB RAM

PRISER GÄLLER DÄR INTE ANNAT ANGES

- Priserna är per disk, ej per titel. Dubbla diskar, tex DD.887-888 eller 2658AB betyder fyra disketter. Priserna inklusive moms
- 1 - 3 diskar.....27kr/st
- 4-10 diskar.....24:-/st
- 11-20 diskar.....22:-/st
- 21-30 diskar.....20:-/st
- 31 diskar och fler.....18:-/st
- En del av program är sk. Shareware och kräver registrering hos programerarna men ut en avgift, om man tänker fortsätta använda programmet. Då brukar man även få tryckt manual & support! Obs! Uttagna postförsök försändelser debiteras enligt lag!

AMIGA CD-ROM

Alla priser inklusive moms. Porto tillkom.

Prenumerera på Fresh Fish CD skivan hos oss och få ca 10% RABATT PÅ ANDRA CD:SI!

Du får en speciell medlems- pristilla till sammans med din första Fresh Fish CD

FISH CD

Fresh Fish - Minst 600 MB med nya program varje en till två månader!

Frozen Fish - Kommer ut varje 6-8 månader med arkiverad innehåll av tre till fyra Fresh Fish - skivor

Pris i prenumeration 269:- / CD

Det går även att köpa skivorna utanför prenumeration. Ring för tillgång & priser

Gold Fish - Dubbel CD med Fish disketter 1-1000 Klara att använda direkt från CD:n samt arkiverade för BBS.

Pris: 325:-

För att använda Fish CD på CDTV/CD32 krävs att du har dedikerade och Workbench Fresh Fish och the Fish logo är Trademarks of Amiga Library Services and Fred Fish

CDTV/A570/CD32

- **CDPD 1 Berörda Fish 1-660, Extrapris!**.....149:-
- **CDPD 2 Scope** serie 220 diskar AB20 Arkiv (M.T.).....305:-
- **CDPD 3 AGA** program, bilder, böcker i ASCII mm (M).....305:-
- **Demo Collection 1000** demos Ej CD32.....305:-
- **Demo Coll. 2** Demos, ca 100 spel mm. CD32-ökl.....305:-
- **Weird Science** multimediale toolkit för Amiga/PC.....299:-
- **Allstar In Outer Space** lär barn engelska.....305:-
- **100 Games** 100 spel i 100 olika format.....289:-
- **17bit Collection** Dubbel CD 700 PD diskar allt det bästa inom PD/Shareware, normalpris runt 25.000 kr!! (D).....560:-
- **Giga PD** 900 fonter, Kickstart serie 1-550 mm (D).....625:-
- **Pandora CD** En skiva som presenterar multimedia med interaktiva demoprog, motion video utan FMV modul mm.....85:-
- **17 Bit Collection 2** ca 750 nya PD diskar! Bla en serie på 140 disketter med B&A spel på! & mycket annat (D).....305:-
- **CDPD 4 Fjärde skivan i serien** som gör det värt att skaffa en CD-ROM! Innehåller: Persistence of Vision komplett renderingsprogram, Imagine objekt, Lightwave och Imagine-animeringar, AM/FM serie för musiker, komplett GNU C++ och El kompilatorer, textfiler mm Ök för CD32 (M).....305:-
- **Euroscene 1** senaste europeiska disk & disk (D).....239:-
- **Saar-Amok** 2 tyska PD serier, 5700 7000 teletter! (M).....319:-
- **Ultimate MOD** 667MB musik till ProTracker, MED (D).....369:-
- **SEXUAL FANTASIES** Världens första erotiska skiva för Amiga 600 MB med bilder endast för vuxna! CD32 ökl.....399:-
- **NYHET! Amiga Tools** - Verktygsprogram för DTP, modem, Workbench 2.0/3.0, EGOS operativsystem mm. Dessutom 138 MB chipart (bla EPS), 141 MB ljud, 21 MB fonter mm.....319:-
- **NYHET! Insight Dinosaurs** CD baserat uppslagsbok om dinosaurier, skapad i samarbete med British Natural History Museum. Innehåller videokvensker i CDXL format 1/4 delis skärm på CDTV/A570 och 80% av skärmen på CD32. CD:n innehåller, förutom fakta och bilder, även frågespel.....519:-
- **NYHET! SHEER DELIGHT** - Nya Amiga skiva full med snygga tjejlbilder i underkläder, badkläder mm.....399:-

Beteckningarna anger Amiga CD32-kompatibilitet: (M) som behövs (T) Tangentbord rekommenderas (D) diskett och/eller hårddisk skrivs

AMIGA CD32

- **Alien Breed & QWAK** CD32: Alien Breed är ett actionspel där man ska rädda en rymdbas från Aliens genom att skjuta dem. QWAK är ett kul plattformsspel som fattigtycker höga betyg.....249:-
- **Project X** - F17 Challenge CD32 2 hispel på en CD
- **Video Creator CD32** Världens första nyttyprogram för CD32! Ett interaktivt, lättanvänt program som låter dig skapa egna videos till musik CD:er eller FM Video CD skivor!.....439:-
- **Robocod CD32** - topplattformspl för Amiga CD.....REA 249:-
- **D'Generation CD32** - 3D action / action / action / action överlagat av varelser som är resultatet av ett misslyckat genetiskt experiment. Rädda så många människor som möjligt.....259:-
- **Superfrog** Ett suveränt animerat plattformsspel.....219:-
- **Acad Pool Billjards** 94% i betyg i Amiga/Forta!.....219:-
- **Ultimate Body Blows CD32** Världens bästa karatespel! 22 motståndare, AGA grafik, CD ljud, 9 nya levels mml.....299:-

- Skapa egna demos/videos med Video Creator CD32
- Ultimate Body Blows CD32 Historiens bästa beat'em up!

SPEL Priserna inklusive moms Postens avgifter tillkommer

- ASSASSIN Ta dig fram till maskinerna bas. Action!.....99:-
- ASSASSIN REMIX Helt omgjort! 8% i betyg.....119:-
- PROJECT X Det bästa shoot'em up spel någonsin!.....139:-
- ALIEN BREED Bekäma blodströfarna.....139:-
- BODY BLOWS Karatespel, bättre än StreetFighter!.....139:-
- TEAM17 COLLECTION Superfrog, Body Blows och Overdrive, tre toppspel i ett paket! (plattform/karate/bilrace).....325:-
- QWAK Kul plattformsspel! Höga betyg i bla HighScore.....139:-
- FIT CHALLENGE Formel 1 Snabbt bilracingspel.....139:-
- CARDIAXX Lapspris shoot'em up.....139:-
- ALIEN BREED 2 Ännu bättre än ettan.....269:-
- ALIEN BREED 2 AGA version för A1200.....299:-
- BODY BLOWS GALACTIC Superbt karatespel.....149:-
- BODY BLOWS AGA version för A1200.....REA 169:-
- ACADE POOL Billjards 128 färg på AGA, annars 32.....139:-
- APIDYA Styrr en bi och skjut på andra insekter.....129:-

PRENUMERATION

Nu kan du prenumerera på senaste PD disketter från Sveriges ledande PD/Shareware bibliotek!

- 16:90 kr per disk
- SPEL** Alla de senaste, 10 diskar
  - NYTTO** Verktyg mm, 10 diskar
  - AGA** Spel, demos, bilder, 10 diskar
- Få alla de bästa PD diskarna hemskickade till dig en gång i månaden. **169:- kr/10 diskar**
- GARANTI**
- Vi får i minst 100 nya PD disketter per månad och kan därför garantera dig att vi väljer ut endast det bästa av det bästa att dig, vare sig du vill ha nyttoprog, spel eller AGA

SENASTE
NYTT OM
COMMODORE

Amigan räddad av engelsmän?

Nu rasar slutstriden om Amigan. Tänkbara köpare är nu elektronik-jätten Samsung samt engelska och kanadensiska Commodore.

Allt talar dock för engelska Commodore tar över all tillverkningen och distribution av Amiga och CD32.

Krisen för Commodore International har ju rullat på oavbrutet sedan årsskiftet 1993/94. Samtidigt har det vimlat av rykten om tänkbara köpare. Sony, Philips och Samsung nämndes som tänkbara köpare av Commodore. Men inget hände.

I slutet av april blev krisen akut då Commodore International med säte på Bahamas tvingades in i frivillig likvidation för att undvika konkurs. Samtidigt stoppades aktierna på börsen.

Bahamas högsta domstol utsåg Franklyn Wilson hos juristfirman Deloitte&Touche i Nassau att sköta avvecklingen. De har sedan dess försökt sälja ut alla Commodores tillgångar i form av patenter, tillverkning och distribution. Redan i juni stoppades all ny tillverkning av maskiner hos Commodores fabrik på Filippinerna.

Den 15 juli tvingades Commodores högsta ledning att gå, däribland den tidigare så fruktade verkställande direktören Mehdi Ali samt styrelseordförande Irving Gould. Bolaget sköts nu helt av juristfirman. Och deras jobb är helt enkelt att dra in så mycket pengar som möjligt till alla de som lånat pengar till Commodore.

I slutet av juli inställde Commodore Scandinavia A/S betalningarna. Det kan verka märkligt eftersom Commodore Scandinavia har bra ekonomi, gott om pengar på banken samt välfyllda lager. Troligen är det beslutet ett led i taktiken inför försäljningen av bolaget. De nya ägarna vill inte ta över en "massa lik i lasten".

– Vi har helt enkelt placerat bolaget i Skandinavien en "protective mode", säger Jesper Christensen hos Commodore Scandinavia. Vi är ganska övertygade om att det kommer en positiv lösning inom kort. Och då ska den skandinaviska Amigamarknaden att bli attraktiv för de nya ägarna. Vår användning

FOTO: John Mitson

David Pleasance började som marknadschef hos engelska Commodore. Idag är han VD. Nu är han beredd att köpa alla rättigheter till Amigan och CD32 och bli chef för "Amiga International".

av "protected mode" betyder helt enkelt att vi är skyddade mot konkurs.

Den danska ledningen har nu tillsammans med en advokat full kontroll över bolaget och rapporterar i princip inte till någon annan. Syftet är att skydda Amigamarknaden, distributörer, återförsäljare och konsumenter. Commodore Skandinavien arbetar som vanligt tills den internationella affären är avklarad.

Dock har alla anställda hos Commodore Skandinavien A/S blivit uppsagda, vilket i praktiken betyder att de första börjar lämna bolaget den första november.

– Lagen kräver att vi gör så, säger Jesper Christensen. Men innan dess ska vi nog ha en lösning klar.

Frågan är dock vem som blir ny ägare av Commodore International. Troligen ingen. Ingen köpare vill ta över hela bolaget med alla dotterbolag runt om i världen. Budgivningen mellan olika intressenter handlar nu om rättigheterna till Amigan och CD32, olika patent som bolaget har liggande samt mängder med data från utvecklingsavdelningen.

Länge har ju den koreanska elektronikjätten Samsung ansetts som den

mest troliga köparen. Men mitt i sommarhettan har det dykt upp flera intressanta alternativ. Hetaste tipset är just nu engelska Commodore som leds av den dynamiska David Pleasance.

Han har tillsammans med några andra höga Commodorechefer lagt ett mycket högt bud på rätten till Amigan och CD32.

Det skulle i så fall innebära att Commodores internationella säte; ledning, tillverkning samt utvecklingsavdelning hamnar i England.

Även Commodorechefen i Kanada har lagt ett bud. Källor inom Commodore påstår dock att det engelska budet hittills är det högsta.

Engelska Commodorechefen David Pleasance har redan gjort en del uttalanden om vad som ska hända om han tar över Amigan. Bland annat lovar han en ny Amiga 1200-modell med inbyggd CD-drive till våren 1995. Och en stenhård lansering av Amigan och CD32 inför årets julhandel.

– Om affären blir klar i slutet av augusti kan vi få igång tillverkning av nya maskiner till september, säger han.

Christer Rindeblad

ComTech DATA Hittar du något bättre pris
Ring oss så skall vi försöka
ge er ett ännu bättre pris

A1200 3749:-

med svensk riksgaranti och en joystick

A1200/128MB HD

6649:-

med svensk riksgaranti, en joystick samt 20Mb PD på HDn

CD32 med 2 spel + joypad	3649:-
FMV-Modul till CD32	2749:-
Monitor 14" till A1200/A4000	4949:-
Blizzard 1220 4Mb/28MHz 020	3249:-
Overdrive till A600/A1200	1749:-
Conner 210Mb HD 3.5" IDE	2369:-
Conner 420Mb HD 3.5" IDE	3688:-
FPU PLCC 25/33MHz	695:-
Extern drive Datic	749:-

Ölandsgatan 4
392 31 Kalmar

Tel. 0480-88865
Fax 0480-88927

Med reservation för tryckfel och
prisändringar. Alla priser är inkl.
moms. Frakt tillkommer.

DISKETTER

från Sveriges största diskettföretag

3,5" 2DD 3,00 3,5" 2HD 4,75

Write/verify formaterade + 0,70.

Min 100DD/50HD. Med etiketter och full garanti.

Diskett duplicering, tryck på disketter

Ring oss för mer information

Leverans mot postförskott, frakt tillkommer.

TIC TEC & TRIDATA

Tel 046 145955 Fax 046 143395

ONETECH AB Tillbehör till AMIGA

AMIGA tillbehör

UFOMate 14400 faxmodem	2595.-
BLIZZARD 1220/4 Mb	3265.-
BLIZZARD 1230/40 Mhz	3265.-
BLIZZARD 1230/50/50 Mhz	5595.-
OverDrive 210Mb WD	3795.-
OverDrive 340Mb WD	4795.-
XDS låda för 3.5"	895.-
XDS 214Mb Seagate	3295.-
Hårddiskar Seagate, Bra priser	
214Mb 14ms AT/IDE 3.5"	2345.-
340Mb 12ms AT/IDE 3.5"	3095.-
428Mb 14ms AT/IDE 3.5"	3295.-
528Mb 12ms AT/IDE 3.5"	4065.-
1050Mb 9ms SCSI 3.5"	8851.-

Minnen

SIMM 4Mb	1895.-
PCMCIA 2Mb A600 / 1200	1495.-
CD-32 och tillbehör	
AMIGA CD-32 + 2 spel	3375.-
FMV-modul för CD-videos	2795.-
Filmer & Musik CD till FMV .../st	189.-
TOPPSPEL Till CD-32	Ring!
Expansion SX1-pro	Ring!
SX1 paket, diskdrive+tangentb. ...	Ring!
Communicator. Photolite, Kodak Photo-	
CD prog medföljer. Använd CD32 som	
en CD-drive till Amigan.	1495.-
<i>Se dina semesterbilder på CD-32</i>	
Photolite, Kodak Photo-CD prog. ...	598.-

Alla priser är inkl moms. Endast frakt
och postförskottsavgift tillkommer.
BEGÅR KOMPLETT PRISLISTA!

ONETECH AB Arninge
Tel 08-630 04 15 Fax 08-630 04 88

Vi är stolta att presentera

EX-serien

Extra snabba datorer

Det är inte svårt att bygga de billigaste datorerna.
Vi bygger riktigt snabba datorer till vettigt pris!

Specifikation PCfab EX-serien:

- ◆ Ett av marknadens snabbaste VL-bus moderkort, SIS chipset, ZIF-sockel, 256 Kb cache, Award "Dark Green" BIOS m energisparfunktion, gott om kortplatser (3 VL-, 5 16-bitars ISA), frekvensgenerator, toppklass!
- ◆ Marknadens snabbaste VL-bus IDE Enhanced controller, överföringshastighet upp till 13 Mb/sek enl Coretest ber. på hårddisk. Demot "Houston Flie" 7 sekunder!)
- ◆ Mycket snabb VL-bus True Color grafikaccelerator, snabb både i DOS (Landmark 2.0 visar 21.000, perfekt för t ex flygsimulatorer) och Windows (Wintach 1.2 visar 35 milj. overall). Optimerade drivrutiner för det mesta, även OS/2, Windows NT, AutoCAD osv.
- ◆ Max upplösning 1280x1024, 1024x768 n-i
- ◆ 210Mb Enhanced IDE HD, (420Mb +875.-)
- ◆ 4 Mb RAM (64 max, mera minne 475.-/Mb)
- ◆ Desktop, Mini- eller MidiTower låda med 200W tyst nätdel, gott om plats för uppgradering med CD, ljudkort osv.
- ◆ 2S/1P/1G, 1,44 FD, Sv. 102 tang.bord
- ◆ DOS 6.2 (OS/2 tillk 500.-, kräver 8 Mb)
- ◆ 1 års garanti, 1 års fri support utan knussel.

PRIS 486SX/33 9.250.-

PRIS 486DX/40 10.500.-

PRIS 486DX2/66 11.750.-

15" lågstr. Smile skärm 3.473.-

OBS PRISERNA INKL MOMS!

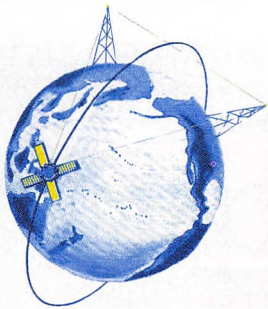
Ring för uppgift om närmaste återförsäljare

TEL 08-20 35 05 FAX 08-24 35 05

Moms ingår Med reservation för ev. pris- och produktändringar

DMZ:s guide till USENET

Del 1 – introduktion

Antalet datorägare med modem stiger ständigt. Och det är inte så konstigt; med ett modem öppnas världen. Man får plötsligt möjlighet att kommunicera med människor från andra världsdelar, delta i gigantiska diskussionsmöten och kolla vad de har för kul saker på magnetbanden i Malaysia.

Följ med i DMZ:s Usenet-serie så får du reda på vilka elektroniska vågor du kan surfa på.

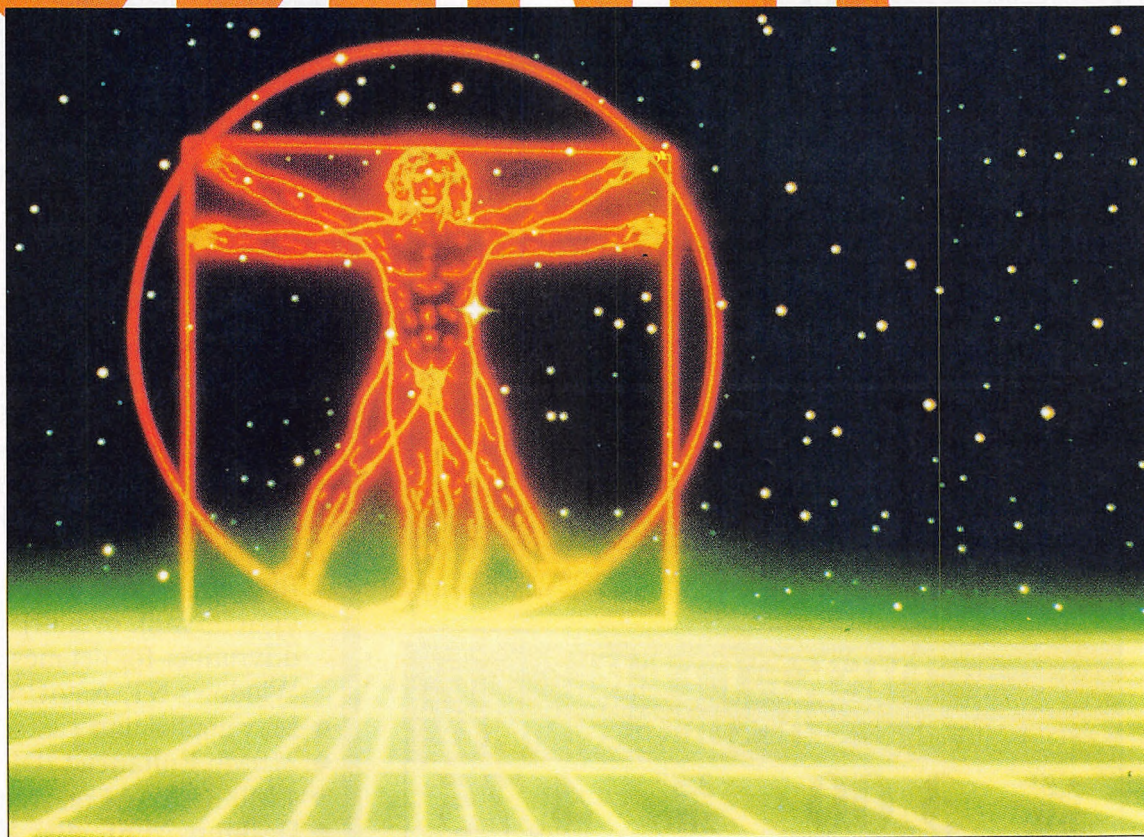

BILD: Francesco Reginato/The Image Bank

Usenet kan liknas vid en jättelik, världsomspännande BBS med miljontals deltagare. I denna bemärkelse är Usenet likt FidoNet och andra echo-mail-nät som behandlats i tidigare artiklar i Datormagazin. Usenet är dock betydligt större än dessa nät och distribueras till stora delar via andra kanaler än de echomail-näten använder.

Datorerna som distribuerar Usenet hör ofta till något företag eller ett universitet. Även fast man på flera håll använder det vanliga telenätet för att distribuera Usenet så distribueras en stor del via Internet, ett världsomspännande nät av datorer. Till skillnad från det vanliga telenätet används Internet enbart för datorkommunikation. Internet används också

till mycket mer än att distribuera Usenet. I denna artikel ska vi dock enbart titta på just Usenet.

Usenet föddes i slutet av 1979, då några forskarstuderande vid Duke University i North Carolina (Tom Truscott, Jim Ellis och Steve Bellovin) kom på att det nya programpaketet UUCP (UNIX to UNIX CoPy) med fördel kunde användas för att låta folk på olika

På Usenet och Internet (och även på andra nät och BBS:er) kan man stöta på en del termer och förkortningar som används gangse mycket. Här kommer en lista med några av dem:

ADT

Aminet Download Tool. Ett program för att enkelt hitta, välja och ladda ner filer från ett datorsystem som hör till Aminet.

Aminet

En samling med "archive sites" som speglar varandra (se "mirror sites") och har en stor samling med Amiga-relaterade filer. En av dem ligger i Sverige och heter ftp.luth.se.

Anonymous FTP

Många datorsystem på Internet har möjligheten att låta vem som helst logga in och skicka/hämta filer från vissa bestämda kataloger. Oftast används programmet FTP och man loggar in med användarnamnet "anonymous" eller "ftp". Som lösenord är det praxis att man anger sin mailadress.

Archie

Det finns flera tusen datorsystem med möjlighet till "anonymous

FTP" på Internet. Det kan därför vara lite svårt att veta var man ska leta efter olika slags filer. På lite olika ställen finns det därför databaser med sammanställning över vad som finns på alla dessa datorsystem med FTP-möjlighet, så kallade "archie servers". Dessa kan man söka igenom med hjälp av ett program kallat Archie. Ofta finns det också möjlighet att skicka mail till denna server för att få info den vägen. I dessa fall skickar man ett brev till servern med användarnamnet archie, till exempel archie@archie.funet.fi. Samma princip som med andra mailserverer gäller.

Archive site

Ett datorsystem som har möjlighet till "anonymous FTP".

BITNET

Ett annat datornät, huvudsakligen bestående av IBM-stordatorer.

BTW

"By The Way", "förresten", "apropå...".

FAQ

Frequently Asked Questions – en sammanställning med vanliga

frågor och svar för ett specifikt ämnesområde. En FAQ är ofta kopplad till ett eller flera Usenet-möten, men behöver inte vara det. Denna skickas regelbundet ut i de aktuella mötena (till exempel en gång i månaden).

Fidonet

Ett annat nät, bestående av en mängd persondatorbaserade BBS:er över hela världen.

Flame

Det händer titt som tätt att folk blir lite osams och att man då klagar på varandra i hyfsat starka ordalag. Ett sådant klagomål är en flame. I flera fall kan inläggskrivaren varna att det kommer lite hetlevrad text genom att skriva "FLAME ON" eller "FLAME THROWER ON" precis innan de aktuella raderna (och motsvarande OFF efteråt).

FSF

Free Software Foundation, se GNU.

FTP

"File Transfer Protocol", "File Transfer Program". Dels finns ett

UNIX-datorer utbyta idéer med varandra. UUCP gjorde det möjligt att låta ett UNIX-system ringa upp ett annat via modem och sedan låta systemen utbyta data med varandra.

Den ursprungliga mjukvaran modifierades och förbättrades av ett par andra studenter (Steve Daniel & Tom Truscott). Dessa släppte sedan mjukvaran fritt. På så vis växte Usenet och blev snabbt anammat av många universitet och högskolor. Även statliga institutioner, företag och andra institutioner började intressera sig för Usenet.

6-7 miljoner användare

Många av de datorer som distribuerade Usenet blev anslutna till datornätverk i allt högre grad. 1986 släpptes NNTP (Net News Transfer Protocol) som var gjort för att distribuera Usenet över nätverk i stället för via modem som UUCP. Både NNTP och UUCP förekommer idag, i en del fall även mer primitiva metoder som till exempel magnetband. (Usenet-noder i Malaysia får Usenet-texter på magnetband.)

Idag, nästan 15 år sedan starten, har Usenet växt till att omfatta länder i alla världsdelar. Uppskattningar gör gällande att det är ungefär 180.000 datorer och 6-7 miljoner människor som tar del av Usenet. Ingen vet dock exakt och Usenet växer hela tiden så beräkningar blir snabbt inaktuella. För

ett halvår sedan uppskattades det i en artikel i Datormagazin att antalet datorer var 120.000, vilket var riktigt då. På ett halvår har alltså Usenet växt cirka 50% eller 60.000 datorer.

I Usenet finns det uppskattningsvis runt 10.000 globala och regionala newsgroups (Usenet-terminen för möte eller meddelandeaera) och i dessa passerar det dagligen mer än 100 Megabyte information. Detta motsvarar ungefär en 4 meter hög stapel med tegelstensromaner.

Men vem bestämmer, då?

Du kanske har funderat över vem eller vilka som bestämmer över Usenet. Svaret är att det är ingen som gör det. Det finns ingen övergripande organisation som administrerar Usenet, utan alltihop kan snarare beskrivas som en väl samordnad anarki. En praxis för olika administrativa detaljer (som att skapa nya newsgroups) har dock växt fram under åren.

Den större delen av datorerna i Usenet hör till företag av olika slag och många andra hör till universitet och högskolor. Detta har ofta medfört utmärkta möjligheter för högskolestuderande och en del personal på anslutna företag att ta del av Usenet. På detta område är det dock lite sämre bestämt för den breda allmänheten. Det är relativt få BBS:er som distribuerar Usenet om man jämför med till exempel FidoNet. Att få news (sam-

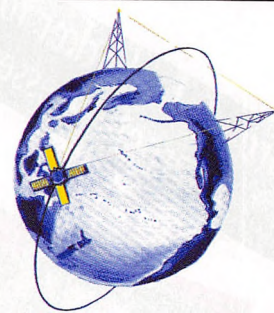
lingsbeteckning på Usenet-texter) kan också kosta ganska mycket via andra kanaler. I takt med att dator-kommunikation blir allt vanligare i samhället lär nog detta ändra sig så småningom.

I USA kan de flesta som önskar få kontakt med Usenet för en rimlig kostnad; riktigt så långt har man tyvärr inte kommit i Sverige ännu (tag lärdom Telia & Tele2...).

Helt kört är det dock inte; det finns en och annan BBS som har tillgång till Usenet. Flera FidoNet-anslutna BBS:er är anslutna till något som kallas för BADNET, vilket är ett nät som distribuerar Usenet-newsgroups på ett format som passar FidoNet-mjukvara. De flesta BBS:er med BADNET finns i storstockholm med omnejd. Varje BBS kan dock ha lite olika policy vad det gäller möjligheter för en användare att kunna läsa/skriva email och news. Ofta kan det vara relativt enkelt att få läsa news, men inte att skriva.

I rutan till höger ser du några exempel på BBS:er som har tillgång till Usenet. Man har dock i regel INTE direkt tillgång till Internet – det vill säga inga möjligheter att använda sådant som FTP, IRC m.m. Med de BBS:er som är anslutna till BADNET kan man använda FidoNet-mjukvara för att läsa/skriva news. Detta är ett par exempel på BBS:er bara, fler finns och en koll i Datormagazins BBS-lista kan ge fler kandidater.

Erik Lundevall

Några baser som ger sina användare tillgång till Usenet:

AUGS-BBS (UseNet)
013-172333, 013-172334, 013-172360

ANet Development (BADNET)
08-59140072

Arkham Asylum (BADNET)
08-6269355

Nolaskolans TCL (BADNET)
0660-54819

SöderKOM
08-6406787, 08-6401787, 08-7021174,
08-6436905, 08-6436938

protokoll för den nätprogramvara som används över Internet för överföring av filer, dels ett program som använder sagda protokoll för att idka filöverföring.

Gateway

Ett datorsystem som agerar som en länk mellan olika nät, till exempel Internet och FidoNet.

Gopher

Ett menybaserat system för att komma åt olika data över Internet.

GNU

GNU betyder Not UNIX. Ett projekt som startades för ett antal år sedan med avsikten att skriva en ersättare för operativsystemet UNIX som skulle vara gratis. Har hittills resulterat i en mängd olika applikationer som alla är gratis och i flera fall kan konkurrera med kommersiella program i samma kategorier. GNU handhas av organisationen FSF, Free Software Foundation. GNU och FSF skapades av en kille vid namn Richard M. Stallman, känd hacker-meister och skapare av editorn Emacs.

IMHO

"In My Humble Opinion", "enligt min åsikt", "jag tycker". Ganska ödmjuk framtoning. Vill man ha en mer markerad framtoning använder man IMO istället.

Internet

Världens största datornät, består av ett gigantiskt nät av mindre nätverk som är sammankopplade med varandra. Uppskattningar gör gällande att i storleksordningen två miljoner datorer är kopplade till Internet.

IRC

Internet Relay Chat – en blandning av online-prat i en BBS och Heta Linjen. Ger möjlighet att sitta och "prata" med folk från hela världen via tangentbordet.

Kibo

Mytisk, allerstädes närvarande Gud på Internet. Skriv ett inlägg i ett Usenet-möte med ordet "Kibo" i sig och Kibo kommer att hitta det och svara. Diskussioner i kibologi sker i mötet alt.religion.kibology.

mail, email

Elektronisk post

Mailing list

En motsvarighet till ett Usenet-möte som går via mail.

Marc Barrett

En person som verkar se det som sin livsuppgift att klaga och klanka på Commodore och Amigan. Hans inlägg kan läsas med alltför jämna mellanrum i diverse Amiga-relaterade möten på Usenet sedan fem år tillbaka. Det finns vissa som anser att Marc egentligen är ett AI-program som löpt amok.

Mirror site

Ett datorsystem som har möjlighet till "anonymous FTP" och där man regelbundet kopierar de filer som finns på en annan "archive site", så att samma uppsättning filer finns att hämta på båda datorsystemen.

newsgroup

Usenet-terminen för ett möte eller meddelandeaera.

Nurp

Betyder inget speciellt, bara en koll ifall du orkat läsa hit. (Klart jag orkat, ditt nät/Brads anm.)

PGP

Pretty Good Privacy. PGP är ett av de mest använda sätten att kryptera sina brev med och PGP-program finns till de flesta datorsystem.

RSN

"Real Soon Now". Mycket snart, används ofta när man talar om nya produkter som (förhoppningsvis) bör släppas snart.

RTFM

"Read The F* Manual", där F* representerar ett engelskt ord som slutar på "ucking". Snällare översättningar ger F* betydelsen Fine istället. Betyder i princip "läs dokumentationen först".

Smiley

En teckenkombination som används som ersättning för tonfall, kroppspråk och sådant som inte direkt kan förmedlas med de ord man använder. Visar i regel ett ansiktsuttryck på en gubbe. En glad gubbe (man säger något skämtsamt) kan se ut såhär: :) Ett undantag från gubbe-formatet är ironiparenteser. Ironiparenteser ser ut på detta sätt: (. .) Dessa använder man för att omgärda det man vill säga ironiskt, till exempel: (. Jag älskar Microsoft .)

(sp?)

"Spelling?". Betyder "jag är osäker på om stavningen på ordet innan är rätt".

TCP/IP

En samlingsbeteckning för de protokoll som används av datorsystemen på Internet för att prata med varandra. TCP står för Transport Control Protocol och IP för Internet Protocol.

Telnet

Ett protokoll och ett program för att logga in på en annan dator via Internet.

Usenet

Ett stort världsomspännande mötessystem liknande FidoNet som huvudsakligen använder Internet för att skicka texter.

UUencode, UUdecode

Program för att omvandla binära filer till text och vice versa, så att dessa kan säkert skickas via mail och/eller news.

Vaporware

Produkter som inte finns i sinnevärlden ännu.

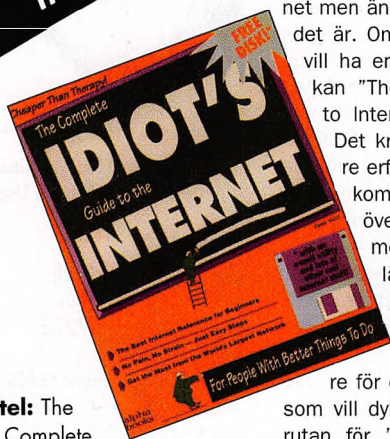
WWW

World Wide Web – ett världsomspännande hypertextsystem som går över Internet. Länkar i hypertextdokumenten och kan således gå över hela världen och är ett av de snabbast växande användningsområdena av Internet idag.

Bra-att-ha-böcker för den
Internet-intresserade

Internet för idioter

Titel: The Complete Idiot's Guide to Internet
Författare: Peter Kent
ISBN: 1-56761-414-0

Många har säkert hört talats om Internet men ändå inte lyckats greppa vad det är. Om så är fallet eller om du vill ha en liten guide runt Internet kan "The Complete Idiot's Guide to Internet" vara boken för dig. Det krävs egentligen inga tidigare erfarenheter av vare sig data kommunikation eller datorer över huvud taget, men som med allting annat så underlättar det om man har lite grundläggande kunskaper. Förutom huvudtexten i boken finns det avstickare för olika intresseområden. De som vill dyka lite djupare kan läsa i rutan för "Techno Nerds" eller om man har glömt bort något tidigare i boken finns det ofta rutor som ger korta påminnelser. Detta är ett

utmärkt sätt att tillfredsställa de mer erfarna och samtidigt underlätta för den som har svårt att hänga med. Boken går hela tiden pedagogiskt tillväga och sticker in exempel och praktiska exempel lite här och var. Ibland kan det tyckas som författaren har lämnat lite väl mycket plats för repetitioner och därmed inte kunnat ta med lika mycket nytt material.

Boken i helhet är mycket bra. Författaren försöker lätta upp de lite tyngre partierna med små skämt här och var, speciellt när det gäller "utflykterna" runt i Internet som ofta kan vara mycket underhållande. Eftersom Internet är ett otroligt stort och komplicerat system kan ingen begära att läsaren ska kunna lära sig allt i samma veva. The Complete Idiot's Guide to Internet ger däremot en

introduktion till ett flertal mycket användbara områden och uppmanar samtidigt läsaren att använda sin upptäckarglädje för att lära sig resten.

Eftersom boken är tryckt och utgiven 1994 är informationen i boken up-to-date, vilket nästan måste ses som ett krav om man vill behandla ett föränderligt media som Internet är. Tillsammans med boken kommer en diskett med en mängd användbar information som listor på konferanser, gratis "baser" och s.k. "telnet cites". Tyvärr är disken till PC men eftersom de flesta filerna på disken är textfiler kan man antingen lägga över dem på en Amiga-diskett eller skriva ut dem på papper.

Jonas Hallman

Titel: Internet for Dummies
Författare: John R. Levine, Carol Baroudi
ISBN: 1-56884-024-1

Internet för dumskallar

Världens största datornät och det som i dagens läge är det närmaste man kommer Cyberspace har på senare tid rönt mycket intresse när man börjat prata om "elektroniska motorvägar".

Internet for Dummies är en bok som riktar sig till dem som har eller ska skaffa sig tillgång till Internet som rena användare och behöver en grundläggande introduktion. Den är huvudsakligen tänkt som en referensbok man slår i, men för den som

vill idka en del sträckläsning fungerar det ganska bra också.

Boken är lättläst och lättsamt skriven, så det räcker gott med grundläggande datorkunskaper för att tillgodogöra sig innehållet i boken.

Man tar upp ganska grundläggande saker om Internet-termer, hur man skickar brev, för över filer samt en del om Usenet. Det står också en del om informationssökning i databaser och lite kort hur man kan prata med folk online och liknande saker.

För de olika typerna av tjänster ger man lite tips på roliga/intressanta ställen att titta på. För personer som kör på ett UNIX-system, MSDOS/Win-

dows eller Macintosh pratar man även en del om nödvändig mjukvara för att använda Internet.

Som en liten översikt och introduktion är boken bra, men ger inga djupare kunskaper eller mer omfattande tips om vad man kan hitta på Internet. Om man redan vet att man kan få tillgång till Internet kan den här boken ge en introduktion och peka på ett par saker man kan börja utforska. Vill man bara vet vad Internet är ger boken en ganska bra fingervisning och har man ett par hundralappar över kan man alltid lägga dem på denna bok.

Erik Lundevall

Internets Gula Sidor

Internet – världens största datornät – är något som har blivit på modet idag och det kommer mängder med böcker som handlar om Internet och vad det är. En del böcker vänder sig dock till den mer rutinerade användaren som redan använder Internet.

En sådan bok är The Internet Yellow Pages (TIYP). I de vanliga Gula Sidorna vi har slår vi i när vi vill hitta olika företag. I TIYP kan man slå i om man vill hitta någon speciell typ av information på Internet. Boken innehåller referenser till allt möjligt mellan himmel och jord och fyller närmare 450 sidor med information.

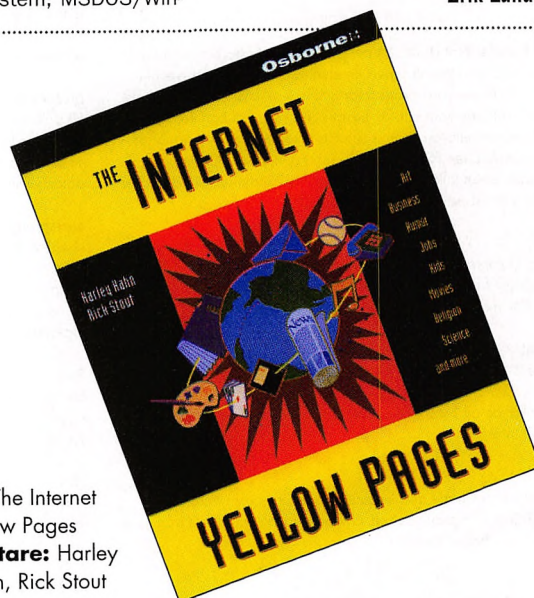
Under varje ämnesrubrik finns det i regel en kort beskrivning av vad det är för information och ett exempel på var man kan hitta den, i regel på 5-10

rader. Den som läser i TIYP bör således veta hur man hämtar filer från olika ställen, skickar mail o.s.v.

Till skillnad från de svenska Gula Sidorna är TIYP faktiskt mycket rolig. På i princip varenda sida finns det en eller ett par rutor med små lustiga kommentarer, anekdoter och annat som är relaterat till ett ämne på sidan ifråga. Även om man aldrig skulle försöka nå den enorma mängd information som presenteras i TIYP, så kommer man ändå få en hel del skrämt genom att läsa de olika rutorna.

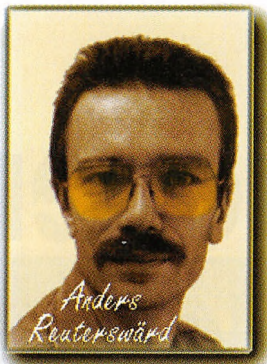
En alldeles utmärkt bok som jag gärna rekommenderar till den som vill utforska Internet och ha en kul stund på köpet.

Erik Lundevall

Titel: The Internet Yellow Pages
Författare: Harley Hahn, Rick Stout
ISBN: 0-07-882023-5

Byt åtta-bitars-bitar med varandra

Över hela detta land finns det med största säkerhet en massa fullt användbara prylar och program till C64 och C128, för att inte tala om hela datorer, som bara ligger och skräpar till ingen nytta. Samtidigt finns det folk som letar med ljus och lykta för att hitta just dessa saker. Och hittills har de som velat bli av med sina oanvända grejer och de som försökt få tag på dem varit hänvisade till mer allmänna forum som till exempel Datorbörsen och Gula Tidningen.

Men nu har det dykt upp en bytesbörs enbart för oss åtta-bitarsfantaster. Här kan man hitta skrivare, diskdrivar, kablar, program, splitter nya färgband och andra tillbehör i mängder till Commodore 64 och 128. Vad sägs om en Epyx Fastload Cartridge för 50 kr eller ett midi-interface för 100 kr?

En herre i Karlstad som kallar sig Second Hand Market Man, men egentligen heter **Tommy Svensson**, är upphovsmannen bakom detta goda initiativ. Sätt in 5 kr på postgiro 648 96 87-1, så kommer ett litet blad som döpts till Second-Hand News med posten. I bladet annonserar Tommy ut ett stort lager egna prylar, samt nytillverkade kablar för alla ändamål. Dessutom finns det möjlighet att få förmedlingsuppdrag och köpesannonser publicerade för en billig penning. Kan man inte hitta det man söker här, eller hitta jublande köpare till gammal avlagd utrustning, så går det nog inte överhuvudtaget. Ännu en bra idé som jag hoppas får chansen att utvecklas till något stort.

Adress: **Tommy Svensson, Klari-
nettgatan 12, 654 71 KARLSTAD.**

Så vill jag tacka anonyme **Jesper** för ett positivt brev. Jag hoppas du fick svar på dina frågor om filöverföring mellan C64 och Amiga i nummer 2/94. Terminalprogrammet du behöver finns på diskett 20/92. Hör gärna av dig med fullständigt namn om du vill ha ett utförligare svar.

Smått och gott för programmeraren

Anders "åtta bitar" Reuterswärd har som vanligt grävt fram guldgruv till 64/128-fantasterna.

Denna gång är det främst programmerarreaksen som får sitt lystmäte. Bland annat finns EA, en mycket bra editor/assembler, på disketten.

Längst ner på sidan finns instruktioner för hur du beställer disketten.

Nu är tiden mogen för lite programmeringshjälpmedel igen, så här presenteras en blandad diskett. Jag har under en längre tid fått motta önskemål om att inkludera assemblers och andra nyttigheter för maskinkodsprogrammering. Jag har haft svårt att få tag på bra sådana program inom public domain/shareware-området. Det är lite kärt numera på 64/128-fronten, men nu har jag i alla fall hittat lite grann.

Först ut är 128-ägarna, som får sitt genom tre program, 128ASSEMBLER, SYMDIS128 och TOGGLE128/64. Det förstnämnda är en hyfsad assembler, det andra en disassembler och det tredje ett litet program som gör det möjligt att växla mellan 128- och 64-läge (och vice versa) med programmet i basicminnet intakt.

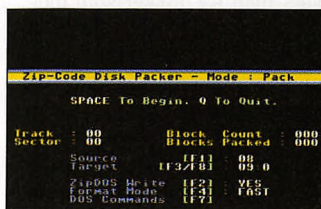
Basicprogrammerare på 64:an kan säkert ha mycket glädje av BASIC AID, som ger tillgång till en hel massa bra funktioner som normalt saknas i Basic 2.0, exempelvis HELP, AUTO, DUMP, CHANGE, DELETE, FIND, MERGE, NUMBER, SCROLL, SIZE och TRACE. Vidare innehåller disketten en bra maskinkodsmonitor, kallad SMON64, med alla de vanliga funktionerna och DECODE 2.0, som är en mycket klok diskdisassembler. Ytterligare två disassemblers är programmen DISASM och DISASSEMBLER.

Diskettens flaggskepp är EA, en Editor-Assembler av mycket hög klass. I editorläge kan texter editeras eller assemblerinstruktioner skrivas in och sedan är det bara att göra maskinkod av det hela i assemblerläge. Mycket bra. Jag har inkluderat ytterligare en assembler, kallad SYMASS, i vilken man skriver sina assemblerinstruktioner som ett vanligt basicprogram.

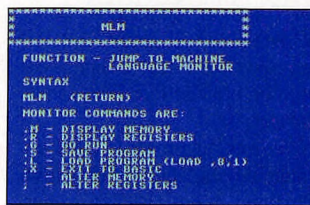
Mer bra grejer finns också, jag har inte plats att gå in på alla detaljer, men räknar upp några av titlarna: COMPOUNDER 1001, FCG SUPERPACKER, CHRSETMASTER, CFB'S DISKMON, SPEEDCOPY 3.0, MULTI-LISTER, DISK-LISTER, FILE-COMPACTOR, KOALA-ART, ZIP PACKER och ZIP DECODER.

Låter det intressant? Beställ disketten och prova. Beställ genom förskottsbetalning så har ni disketten inom en vecka.

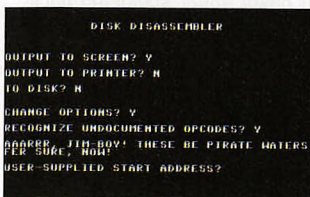
Anders Reuterswärd

Zip Packer, ett av flera avancerade "hackerprogram" på diskett 10/94.

Basic Help, ett mycket användbart hjälpsystem vid basicprogrammering.

En av diskettens två disassemblers till 64:an.

Modem till kabel-TV-nätet

Snart kan du koppla ditt modem till TV-nätet istället för telenätet. Och då får du inte bara snabbare förbindelser utan också en massa nya möjligheter.

Bakom den här utvecklingen står kabelbolagen som på så vis försöker få ut mer pengar för sina dyra kablar. Effekten kan bli ödesdigert för TV:n.

Amerikanska National Cable Television Association (NCTA) arrangerade nyligen ett konvent i New Orleans. BBS:er stod som väntat högt på dagordningen.

På NCTA'94 visades ett s.k. kabelmodem upp. Med det kan man plugga in persondatorn i kabel-TV nätet istället för det långsamma telenätet. Bandbredden är upp till 1000 gånger större än telenätet. Detta gör det möjligt för CompuServe och de andra att erbjuda betydligt högre kvalitet framför allt vad gäller ljud och bild.

De första kabelmodemen kommer från Intel, Zenith och Digital och ger hastigheter upp till 10 miljoner bitar per sekund.

Än så länge är de nya modemerna betydligt dyrare än telenätsmodem. Men mycket talar för att kostnaderna kommer att subventioneras av kabelbolagen i inledningskedet.

Det handlar främst om att erbjuda persondatoranvändare så kallade online services. De kommersiella BBS:erna CompuServe, America Online och Prodigy växer fortare än någonsin förut. Enbart Internet beräknas omsätta över 1 miljard dollar i USA 1996. Internet firade nyligen att man kommit upp i två miljoner aktiva, betalande abonnenter och uppger att 80 000 tillkommer varje månad. Börsnoterade America Online är minst av de tre stora med 800 000 användare.

Utöver Internet-anslutning erbjuder de uppräknade BBS:erna bland annat börskurser, shopping, och mängder med möten.

Spielberg och Amigan

På den tyska TV-kanalen RTL går nu den amerikanska TV-serien SeaQuest. Steven Spielberg har producerat serien och alla datoranimationer gjordes med Amigan. Det var i och för sig inte bara en, det var 40 stycken Amiga 2000 med VideoToasterkort och acceleratörer som krävdes för att producera datorgrafiken. Enbart pilotfilmen på 90 minuter innehöll hela sju minuter ren datoranimation. Det är förhållandevis mer än i Jurassic Park. För dessa sju minuter behövdes över 12000 bilder i 24-bitars upplösning.

Så beställer du PD-programmen

Beställ disketten genom att sätta in 30 kronor på **pg 82 66 75-1, Anders Reuterswärd**. Ange tydligt i vilket nummer av DMZ som disketten presenterades.

DATOR
Magazin

Utnyttja gravitationen

Pust. Ännu en Datormagazin-diskett är klar. Det är den fjärde i serien och vi har grävt på en massa CD-skivor, BBS:er och Internet för att få tag på användbara PD-program. Hela 12 program fick plats på disketten den här gången.

Att sammanställa en diskett med PD-program som ska vara till nytta och nöje för alla våra läsare är ingen lätt uppgift. Smaken är som baken...

Jag har suttit många timmar och letat runt på olika CD-skivor, BBS:er, ja till och med Internet för att hitta program till disketten. Till sist sitter jag där mitt i natten med 50 MByte program och kan ändå bara välja ett litet urval som får plats på disketten. För att få plats med så mycket som möjligt packar vi därför programmen på disketten. Men eftersom alla program installeras lätt med Commodores installationsprogram märker du nästan inget av det. En tidningsdiskett ska trots allt vara lätt att hantera. Det är en läxa jag har lärt mig. Till de första två disketterna använde vi andra rutiner och det fick vi äta upp. Vi fick en hel del telefonsamtal från prenumeranter som hade hade problem med uppackningen. Därför använder vi nu Commodores installationsprogram. Det tar visserligen över 100 KByte plats på disketten, men enklare kan man verkligen inte få det.

Planen var egentligen att få med en demoversion av spelet Benfector från Digital Illusions men DI-killarna har just nu så mycket jobb att de inte fick tiden att räkna för att göra en speciell demoversion åt oss. Istället för att leta fram något annat speldemo packade vi disketten full med 12 användbara och roliga program. Det är inte bara nyttiga hjälpprogram men även tre spel varav två svenska.

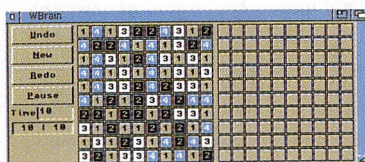
Degrader

Om du har uppgraderat din Amiga eller skaffat en bättre (A1200/4000) har säkert stött på program som inte fungerar längre. Det är inte datorns fel utan det är hjärndöda programmerare som inte har gjort sina prpgram kompatibla med framtida versioner av Ami-

gan. För att avhjälpa detta problem finns programmet Degrader. Med det kan du tvinga din Amiga att nedgradera sig själv. Det kan du göra i steg och prova dig fram tills favoritprogrammet fungerar igen.

WBrain

Detta är ett spel där det gäller att att flytta ett siffermönster i rätt ordning på rätt sätt. Det liknar i mycket det gamla femtonspelet.

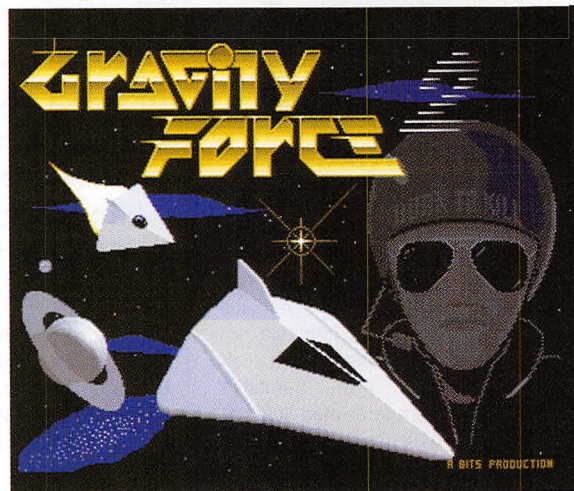
WBrain är en utmaning för trötta hjärnor.

Muchmore

Detta är nog det bästa textläsningsprogrammet som man kan få tag i. Vi använder det på Datormagazins diskett och nu ligger det kompletta programmet med svenska katalogfiler och dokumentation på disketten.

AmigaGuideWriter

Många har säkert undrat över hur man får till texterna som slutar på ".guide". Det är texter i AmigaGuide-format och hur man skriver sådana har vi berättat om tidigare. Det kan dock vara rätt komplicerat och om man inte är van vid programmeringstermer och även

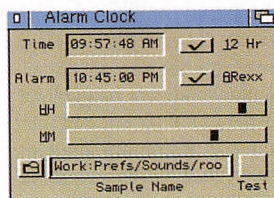

I Gravity force gäller det att utnyttja gravitationen för att ta sig dit man vill. Gravity Force är skrivet av Jens Andersson och Jan Kronqvist från Ronneby.

rätt förvirrande med alla kommandon som finns till AmigaGuide. AmigaGuideWriter är ett program som underlättar mycket när man ska skapa AmigaGuide-texter. Med det är det enkelt att "klistra" ihop flera vanliga texter till en AmigaGuide-text.

AlarmClock

Detta är en liten alarmklocka som du kan lägga egna ljud i för att påminna dig om olika händelser. AlarmClock kan till och med styras från ARexx för att sätta alarmtider. Det kan vara bra om man har datorn på dygnet runt hela veckan och inte vill bli väckt en söndag morgon.

Alarm-Clock. Kan styras från ARexx.

DOSTrace

Ett mycket användbart program. Med det kan följa allt som händer i din Amiga. Ett användningsområde kan vara följande: Tänk dig att du ska starta ett program men av någon anledning kommer det inte igång. Det kan vara ett tynsnitt som saknas eller ett bibliotek (library). Med DOSTrace ser du exakt vad programmet vill ladda in för något och ser med en gång vad som saknas i ditt system.

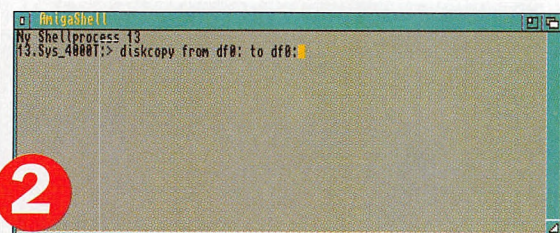
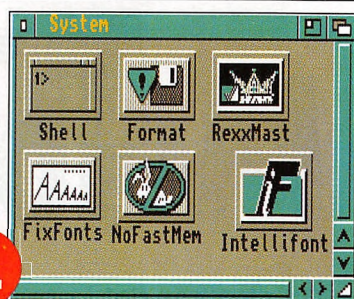
DMZ-disketten

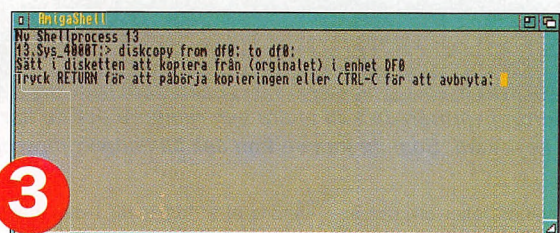
Så här gör du en säkerhetskopia

Det är enkelt att göra en kopia av Datormagazins diskett. Det enda du behöver göra är att följa beskrivningen steg för steg.

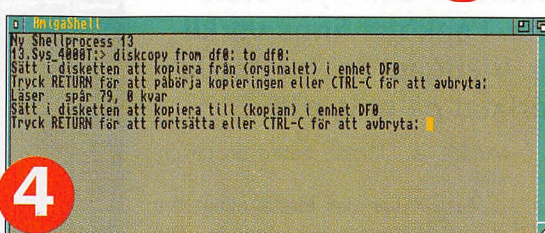
Starta Amigan med en Workbench-diskett och leta upp symbolen Shell. Den borde ligga i en låda som heter System på din Workbenchdiskett. Dubbelklicka på symbolen för att öppna ett Shell-fönster.

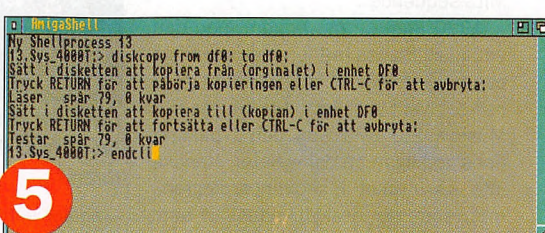
Skriv följande kommandorad precis som den står här. Tänk på att sätta mellanslagen på rätt ställe:
DISKCOPY FROM DF0: TO DF0:

När detta är klart ber programmet dig att sätta in disketten du vill kopiera till i diskettstationen. Sätt in en tom diskett och tryck på return.

När du frågas efter originaldisketten (den som du ska kopiera ifrån) ska du sätta in Datormagazin-disketten och trycka på return. Allt som finns på disketten kopieras sedan till en buffert i minnet.

Om minnet inte skulle räcka till för att buffra hela diskettens innehåll kommer programmet diskcopy be dig i omgångar att först sätta in originaldisketten och sedan disketten du vill kopiera till. När allt är klart kan du skriva ENDCLI följt av return för att stänga Shell-fönstret. Kopian är färdig nu.

Paths

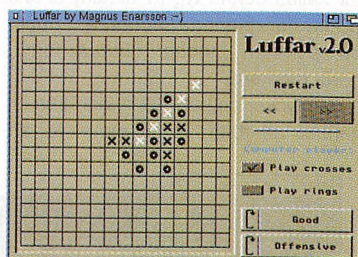
Det är alltid PD-programmerare som hittar på trevliga program som borde ha varit med i Workbench från början. Paths är ett sådant program. Det fyller en lucka bland inställningsprogrammen i Workbenchs Prefs-låda. Med programmet kan du behändigt ställa in alla sökvägar (paths) som du behöver för ditt system. Om du tittar i din Start-up-sequence så hittar du flera rader med kommandot path i början. För att lägga till nya sökvägar var du hittills tvungen att ladda in Startup-Sequence i en text editor (t.ex. ED), ändra på dessa rader och starta om datorn. Det slipper du med Paths. Du gör alla inställningar bekvämt med programmet Paths via Workbench.

GBlanker

Det här är ännu en i raden av skärmsläckare som finns till Amigan. Den är modulärt uppbyggd. Detta betyder att man kan lägga till nya skärmsläckare varefter de dyker upp. Det finns ett antal roliga släckningsmoduler med i den och vi kommer att hålla utkik efter nya som kan göras. Bland modulerna finns den första "flying toaster" (flygande brödrostar) i färg som i alla fall jag har sett.

Luffar

Det här är det första programmet som programmeraren direkt har skickat till oss. Luffar är skrivet av Magnus Enarsson från Föllinge. Det är hittills den bästa varianten av luffarschack jag har sett. Magnus la med en bild på sig själv och ett program för att titta på bilden. På grund av platsbrist på disketten har jag tagit bort dessa filer. Jag hoppas Magnus förlåtar mig ;-).

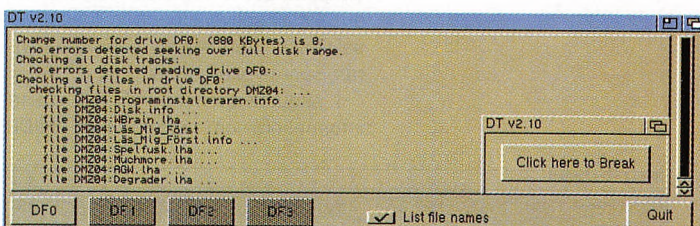
Luffar – helt enkelt det bästa luffarschacket till Amiga.

Gravity Force

Detta är ett spel som bygger på en mycket gammal spelidé. Det liknar i mycket spel som "Thrust", "Mayhem", "TurboRaketti", "The Executioner", "Zarathrusta" m.fl. Spelet koncentrerar sig däremot kring ett två-spelars-dogfight-läge. Även Gravity Force är svenskt. Det är skrivet av Jens Andersson och Jan Kronqvist från Ronneby.

DiskTest

Om du behöver vara helt säker på att innehållet på en diskett inte är skadat ska du använda DiskTest. Det är ett program för att testa om en diskett och dess innehåll är helt. Har man testat en diskett med det kan man vara bergsäker på att filerna på disketten är hela och fungerar som de ska. Vi använder det själva för Datormagazins diskett.

DiskTest är bra att ha om man är osäker på diskettens kondition. Även filer testas av programmet.

Spelfusk

Detta är en textfil med fusk till över 100 spel. Texten hittade vi på Datormagazins BBS. I originaltexten fanns enbart upphovsmannens namn. Vi har försökt att ringa till flera BBS:er för att få tag i honom men det lyckades vi inte med i tid. Vi hoppas att upphovsmannen Jens Westman inte misstänker att vi lägger hans text på disketten.

Peter Kerschbaumer

Melodin för notskrift

Till slut har det kommit – den nya versionen av Music-X. Och i paketet finns verkligen en del nyheter. Viktigast är Notator-X, ett program helt inriktat på notskrift.

Faktaruta

Syntar som understöds av Music-X librarian:

Oberheim Matrix 6
Yamaha DX100
Yamaha DX7
Yamaha TX81Z
Casio CZ1000
Roland MT-32
Roland D-50

Music-X är tillbaka, bättre än någonsin!

Music-X var det första riktigt bra musikprogrammet för Amigan. Det som var unikt när det kom ut 1989 var att det utnyttjade Amigans inbyggda ljud samtidigt som det var en riktig MIDI-sequencer.

1990 kom en ny version, med den enda skillnaden att en del allvariga buggar var fixade, men sedan dess har det varit helt tyst. Nu har till slut Music-X 2.0 dykt upp och i paketet finns verkligen en del nyheter. Kanske inte så mycket i sequencerprogrammet, som ser exakt likadant ut som det gjorde 1989. Alla skärmar går i blå toner och är i NTSC-storlek.

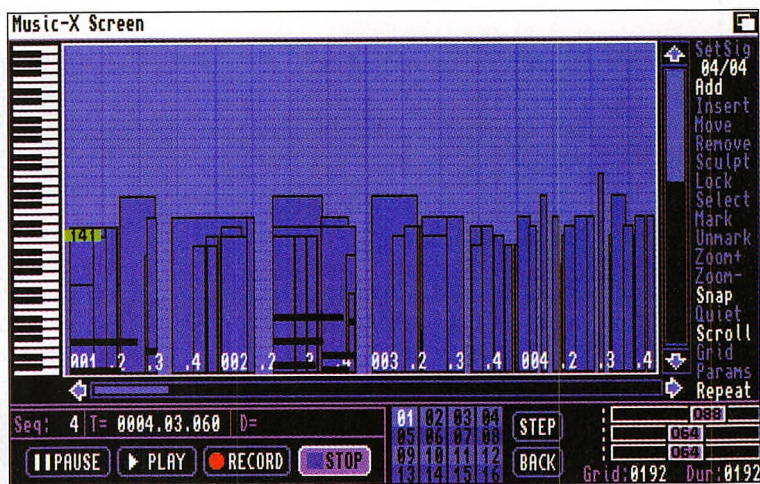
Ah, nostalgi.

Sequencern

Sequencerskärmen är den viktigaste, för det är här du spelar in dina verk via MIDI. Uppe i vänstra hörnet sitter kontrollerna för att spola, spela och spela in. Det är mycket likt vilken bandspelare som helst.

Precis under kontrollerna har du sekvensfönstret. I Music-X består en färdig sång av ett antal sekvenser, upp till 250 stycken, som du spelar in i realtid från ditt keyboard. När du spelar in en snutt lagras den i en temporär buffer som sedan sparas till en plats i sekvensfönstret. Inspelade sekvenser kan sedan kopieras, flyttas, sparas eller mixas.

I sequencerfönstret får du också information om vilken/vilka MIDI-

Detta är Bar Editorn varifrån du kan ändra och redigera det du har spelat in från ditt keyboard. Som du kan se kan det bli hemskt plottrigt ibland.

kanaler som används, eller om det är ett Amigaljud som skall spelas. Music-X kan nämligen hantera upp till 64 samples i minnet på en gång. Det måste dock vara ljud i IFF- eller Sonix-format, vilket gör att den som har ljud avsedda för någon trackerklon måste konvertera sina filer. Alla ljud kan justeras vad det gäller attack, decay och volym. Dessutom är det möjligt att ändra grundpitchen på ljudet; praktiskt om man behöver stämma ihop flera ljud.

En inspelad sekvens kan editeras i något som kallas "Bar editor". Till vänster på denna skärm visas en pianoklaviatur, till höger om denna visas nothändelser, velocity m.m. Ungefär som på en gammaldags pianorulle. Därför kallas denna typ av display ibland också för pianorulleediting. Uppåt på skärmen innebär ljusare toner, neråt mörkare.

Jag tycker nog att det ibland kan bli ganska plottrigt att komma åt att

ändra eller lägga till i den här typen av editor. I Bar Editor kan du också ändra essentiella saker som key-velocity.

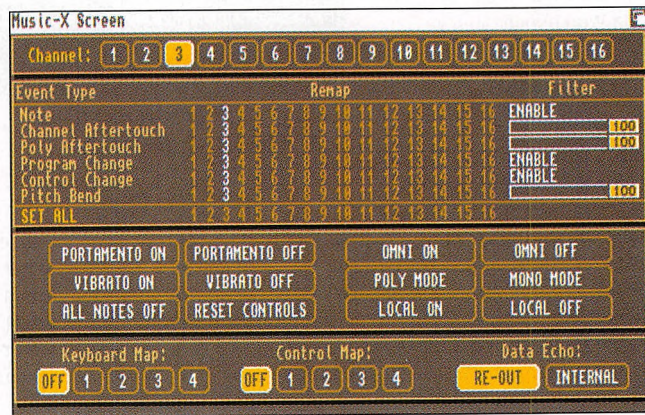
Påhängsmoduler

Programmet Music-X kan använda sig av "påhängsmoduler", d.v.s. lösa små program som körs genom Music-X. I Bar Editorn finns det ett flertal mycket användbara sådana. "Swing" lägger till den lilla oexakthet som behövs för att det inte skall låta som en maskin spelar. "Quantize" gör raka motsatsen, alltså ordnar in bråkiga noter i snörräta led. "Velocity flattener" jämnar ut olika hårda tangentanslag. Förhoppningsvis kommer det fler moduler allteftersom, som hela tiden ger Music-X nya funktioner.

Music-X har en inbyggd librarian för att kunna lagra eller skicka nya ljud till dina syntar. I faktarutan ser du vilka instrument som det följer med fär-

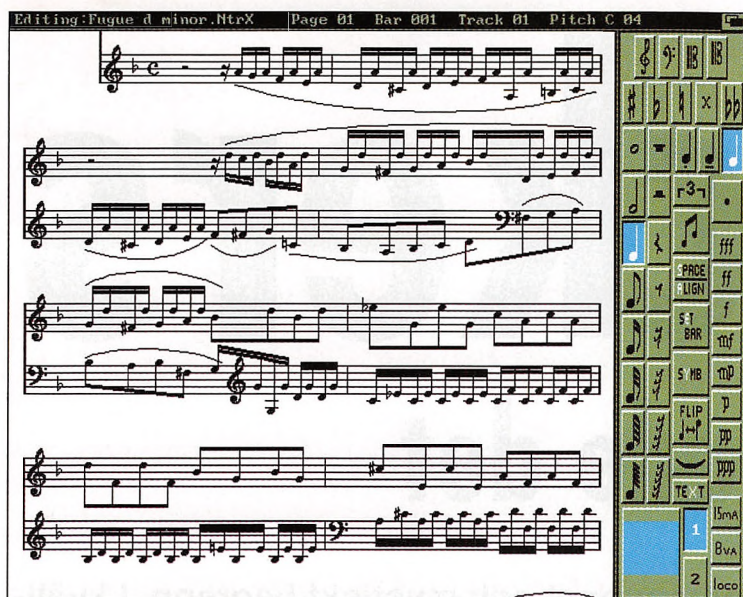

Det här är Music-X viktigaste skärm för härifrån görs all inspelning. Som du ser går allt i blått, som det ofta gjorde i de första Amigaprogrammen.

MuXFilters: Filtersidan låter dig sila bort valfri MIDI-information. Du kanske använde pitchbendhjulet när du spelade in, men vill ta bort det från spåret efteråt.

Notator-X känns mycket som ett desktopprogram helt avsett för notskrift. Som du ser är verktygspaletten helt nerlusad av knappar. Det tar ett tag att lära sig hitta!

diga protokoll för. Du kan givetvis göra egna protokoll, men om du tittar på bilden med protokollredatorn så ser du snabbt att man behöver var ganska initierad i lågnivå-MIDI för att klara detta.

Filter för att rensa bort MIDI-information

MIDI innehåller mycket mer än bara notinformation, och ibland kan det vara fördel att kunna sila bort överflödiga information, som annars kan ställa till det för instrument som inte klarar alla typer av MIDI-information. I Music-X finns det en speciell filtersida som klarar av att ta bort det mesta i MIDI-väg, tex. poly aftertouch, program change eller pitch-bend.

Med "KeyMap"-editorn kan du ge enskilda tangenter på ditt keyboard lite speciella funktioner. Du kan till exempel få de nedersta tangenterna på klaviaturen att trigga sekvenser, byta ljud på syntmoduler eller tysta ner ett track helt.

I förlängningen kan jag tänka mig att det kan vara utmärkt att använda i livesammanhang för att till exempel

styra en MIDI-kontrollerad ljusshow.

Så ser Music-X ut nu och i stort sett gjorde det 1989 också. På det stora hela ett halvbra sequencerprogram. Den absolut viktigaste skillnaden på denna version och den tidigare, och samtidigt svaret på mångas böner, är programmet Notator-X som följer med vid köp av Music-X.

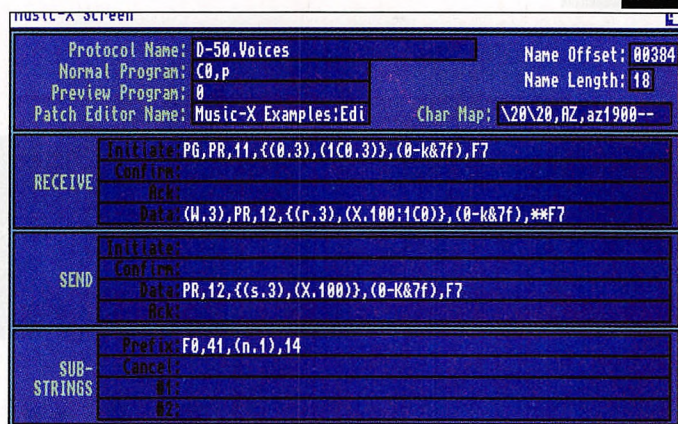
Notator-X

Notator-X är ett program helt inriktat på notskrift. Programmet känns mycket modernare än Music-X både vad vad gäller ergonomi och färgval.

Arbetsytan består av två områden, notbladet och verktygspaletten. Paletten innehåller i stort sett allt som existerar i notväg; från helnoter till 128-delsnoter.

Där finns verktyg för att binda noter, höja, sänka etc. m.m. Till och med artikulationen kan ändras med hjälp av små verktygsikoner. Allt kan dessutom styras med både musen och tangentbordet.

Verktygspaletten kan fås att ligga efter vilken som helst av skärmens fyra sidor, en bra idé som fler program borde ta efter. När du skriver in

Som du kan se är det ingen lätt sak att skapa nya MIDI-protokoll. Det gäller att kunna en del om MIDI.

noter kan du också bestämma vilken MIDI-kanal de skall ligga på, mycket viktigt om du skall spela upp dina stycken med Music-X.

Jag tycker att Notator-X känns mycket som ett desktop publishing-program, helt inriktat på att göra notblad. Det är givetvis svårt att göra ett program användarvänligt, med så mycket olika knappar. Jag tycker dock att man har lyckats klart mycket bättre än vad som är fallet med Dr T's Copyist. Dessutom kan mycket i Notator-X konfigureras om av användaren.

Det är framför allt tre egenskaper som gör Notator-X till ett toppenprogram:

- Det kommunicerar direkt med Music-X, så att musik inspelad i realtid blir korrekt notskrivet. Ät andra hållet kan du skriva in noter för att exportera till Music-X.
- Det kan spara inskriven eller inspelad musik i standard MIDI-format, något som Music-X tidigare har saknat helt. MIDI-formatet innebär också att du kan flytta din musik till andra musikprogram, eller till och med andra datorer, som t.ex. Mac eller PC.
- Det gör de bästa notutskrifterna jag har sett, faktiskt oavsett datormärke.

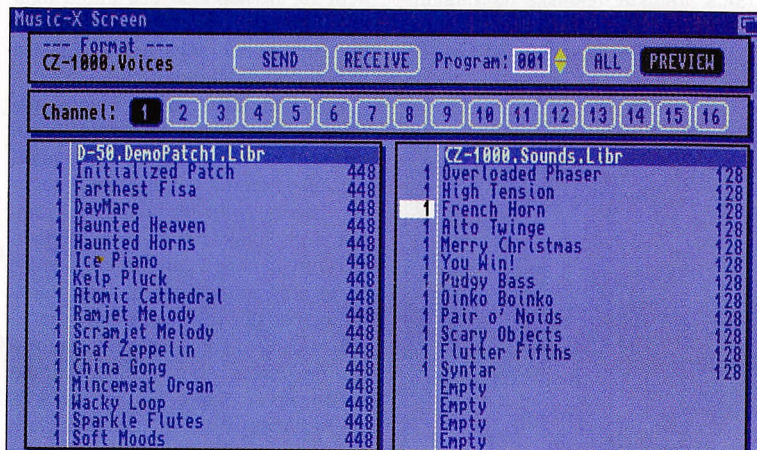
Manualen

Eftersom testexemplet av Music-X är en pressrelease var den medskickade manualen en röra av stencilerade sidor. När jag läste den tyckte jag att den var lite torr och att det saknades lektioner. Nu är det ju möjligt att den färdiga manualen får ett annat upplägg.

Att döma av många läsarfrågor finns det ett behov av ett program som klarar traditionell notskrift på ett tillfredställande sätt. Jag kan med gott samvete påstå att Notator-X är det bästa notskriftsprogrammet för Amigan just nu.

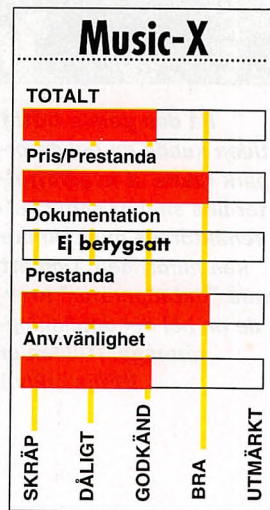
Sammantaget får du vid köp av Music-X ett ganska mediokert sequencerprogram, men också ett mycket bra notskriftsprogram.

Christer Bau

Music-X har en inbyggd librarian som används för att hålla reda på dina syntljud.

Datormagazin 14•94

Dokumentation: Engelsk
Version: 2.0
Pris: 150 Pund (ca 2000 kr i Sverige)
Tillverkare: The Software Business

Hackers!

Avsnitt 1

Hackers

– så började det

Robert Palmqvist

Hacker är ett både mytomspunnet och mystiskt begrepp. I kvällspressen utmålas alla datorintresserade ungdomar som hackers – farliga typer som bryter sig in i främmande datorsystem.

Vad är sanningen? Robert Palmqvist är forskare i datalogi på universitetet och har skrivit en uppsats om fenomenet hackers och elit-BBS:er. I en artikelserie i tre delar – specialskrivna för Datormagazin – berättar han mer om sina forskningsresultat.

Vi frestas gärna att tro att hackern är ett nytt fenomen. I själva verket har hackern närmare 35 år på nacken. Begreppet har alltså funnits nästan lika länge som datorerna. Men fortfarande finns lika många åsikter om vad en hacker är som det finns hackers. Om man är det minsta intresserad av datorer och datorers utveckling finns det all anledning att granska denna digitala kameleont närmare.

Asociala ungdomar

Hacker är ett laddat ord som på senare år fått en mer och mer negativ

klang. För allmänheten är hackers asociala unga grabbar som utnyttjar sina kunskaper till att bryta sig in i hemliga försvarssystem och till att skriva virus som raderar hårddiskar.

För Datormagazins läsare är en hacker förmodligen en duktig programmerare som kan det mesta om hur datorn fungerar. Båda betydelserna är lika riktiga – beskrivningen man får beror på vem man frågar. För att förstå varför ordet hacker ger så olika associationer idag måste man veta lite om hackerns historia. Delar av den har ni säkert hört förut men den förtjänar att upprepas.

Modelljärnvägen skapade hackern

Vi förflyttar oss till Massachusetts Institute of Technology (MIT), ett av USA:s främsta tekniska universitet.

Här påbörjades i slutet av 50-talet den utveckling som idag gjort MIT till världens viktigaste utvecklare av datorteknik.

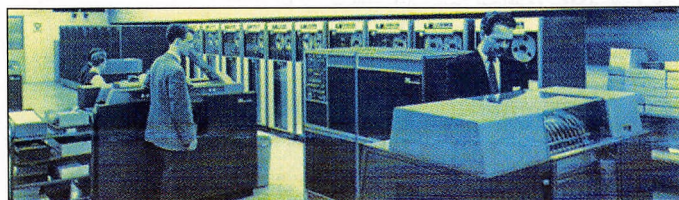
På universitetet fanns en modelljärnvägsklubb. Den var uppdelad i två arbetslag. Det ena jobbade på ovensidan med att bygga miniatyrlandskapet och det andra arbetslaget arbetade på undersidan med styrsystem av telefonreläer. Det var studenterna som byggde styrsystemet som kallades hackers.

Klubben hade ett mycket speciellt arbetssätt. De jobbade hela nätterna igenom (man kan anta att det äts en del pizza och dracks en del coca-cola precis som bland dagens hackers) och de försökte hela tiden utveckla nya tekniska finesser. De skapade också en helt ny jargong där exempelvis ordet "hack" fick sin första betydelse. Ett hack var en teknisk lösning som var nyskapande och utförd med stil. Inte bara resultatet räknades – att njuta av och engagera sig i själva byggandet var lika viktigt.

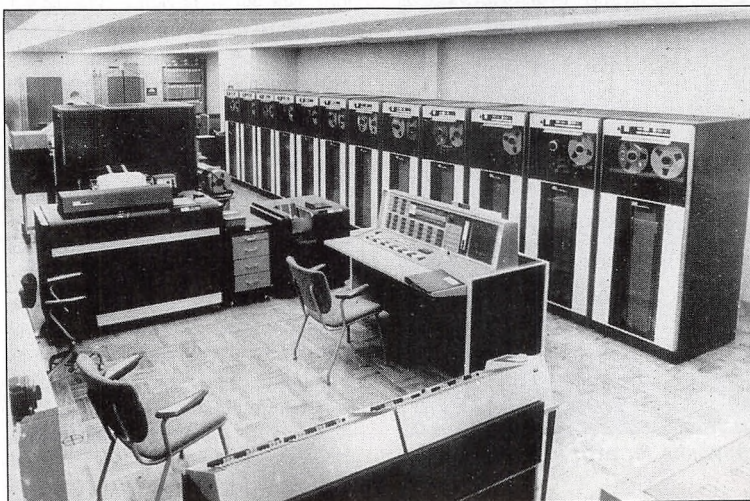
Eftersom MIT:s första datorer bestod av telefonreläer blev deras hackers de första som började intressera sig för datorerna. Förut hade datorerna bara använts till seriös verksamhet som forskning men nu började hackern leka med den nya tekniken.

Nu programmerades de första spelen och de började med grafik i realtid och musikprogram. Hackers var också de första som kommunicerade med hjälp av datorer via det nystartade ARPAnet. ARPAnet var ett nätverk som skapades av det amerikanska försvarsdepartementet för forskning. Detta nät har sedan utvecklats till det

Datormagazin 14•94

På den gamla trötta tiden kunde en hel datorpark räkna ut kvadratrötter lika snabbt som chefredaktörens miniräknare kan nuförtiden. Och att vara "dataoperatör" krävde en hel del uppfinningsförmåga. (Bilden ur IBM:s arkiv.)

världsomspännande Internet. Nu spreds hackerkulturen via ARPAnet till andra universitet och ut i världen.

Hackeretiken

Den första generationen hackers var mycket intresserade av telefonnätet. Att överlista telefonbolagen blev en sport, men de meddelade telefonbolagen om vilka luckor de kunde hitta i systemen. De tog tydligt avstånd ifrån de studenter som kom på hur man ringde gratis genom så kallad blue-boxing. Det viktiga var alltså inte att utnyttja systemet utan att utmana det. Detta var en del i den tidens hackeretik. Ett annat viktigt inslag var att försöka sprida den nya tekniken till vanligt folk.

Nästa generation hackers försökte göra verklighet av denna tanke. Under 70-talet blev de pådrivande i skapandet av mikrodatorer. Mikrodatorerna var hobbydatorer som inte hade någon praktisk nytta. Oftast hade de ingen bildskärm och inget tangentbord. Inmatningen skedde via strömbrytare och resultatet kom på en serie lysdioder. De var alltså inte användbara till mycket mer än att lära sig programmera och förstå den nya tekniken.

Som alla andra tog hackern på 70-talet politisk ställning. Trots att det i praktiken bara var de väldigt teknintresserade som kunde begripa sig på datorerna hade de andra mål för sin verksamhet.

Nu föddes talesättet "information wants to be free" som ett led i demokratiseringen av samhället. Alla skulle ha tillgång till all information och inget skulle vara till endast för myndigheterna och företagen. Dessa hackers tyckte alltså att all programvara skulle vara offentlig egendom. Denna inställning finns idag kvar hos dem som piratkopierar kommersiell programvara.

Dessa hackers placerade också

sina egna program i den så kallade "public domain". Alla skulle ha friheten, och skyldigheten, att utnyttja och förändra program till det bättre.

Hackerklubbar och grupper

Vid denna tid skapades den legendariska "Homebrew Computer Club" i Silicon Valley. Denna var en av de första men snart bildades nya klubbar över hela USA. Klubbarna var precis som dagens grupper till för att byta programvara och erfarenheter och för att utveckla mikrodatorerna.

Mikrodatorerna utvecklades, med stor hjälp av hackerklubbarna. Datorerna specialiserades åt två olika håll. Den ena sorten, exempelvis IBM PC och Macintosh användes av företag. Den andra sorten, såsom Commodore 64, Amiga och Atari ST, blev hemdatorer. Från början var det meningen att hemdatorerna också skulle kunna användas till praktiska saker men de blev främst spelmaskiner.

Hackern som superstar

Den första generationen hackers använde stordatorer på universiteten och den andra generationen byggde sina egna mikrodatorer. När det var dags för den tredje generationen fanns alltså färdiga hemdatorer att köpa i affären för en relativt billig penning.

Kring den tredje generationens hackers skapades en myt av spelprogramvaruföretag, t.ex. Sierra Online. De målar en bild av hackern som en superstar med royaltyavtal som leder till miljoninkomster. Strategin valdes medvetet för att konkurrera om ungdomars uppmärksamhet. Då behövde de använda sig av samma metoder som film- och skivbolagen.

Vid denna tid, i början av 80-talet, kom filmer som "Wargames" och

böcker som "Neuromancer". Hackern var för första gången intressant i allmänhetens ögon – på gott och ont. Samtidigt föddes bilden av hackern som brottsling.

Är hackern en brottsling? Ja – tyvärr måste vi konstatera att det finns brottsliga inslag i hackerns vardag. I nästa artikel kommer vi att återkomma till detta.

Dagens hacker på scenen

För dagens unga hackers är det viktigt att vara en del av scenen. De flesta av Datormagazins läsare har säkert någon gång kommit i kontakt med scenen. Scenen är global och utgörs av dagens unga datorintresserade.

Den klassiska aktiviteten för hackern, programmeringen, är bara en del av det som försiggår på scenen. Annat som förekommer på scenen idag är skapandet av digital grafik och musik samt att på olika sätt bidra till ett globalt nät av elitdatabaser. Det som aktörerna på scenen har gemensamt är det stora datorintresset och viljan att skapa något nytt med mikrodatorerna.

Inte förrän med dagens nya dator-teknik kan man säga att hackern har möjlighet att uppfylla sin gamla etik "information wants to be free". Frågan är om dagens hackers fortfarande är intresserade av att göra dator-tekniken tillgänglig för alla? I artikel nummer två kommer vi att titta närmare på dagens hacker, scenen och elitbaserna. I den tredje artikeln kommer vi att försöka blicka in i framtiden. Hur kommer den fjärde generationens hackers att se ut och hur kommer de att se på datorerna?

Åsa Bergqvist & Robert Palmqvist

FOTNOT:

Författarna studerar kommunikationsvetenskap och datalogi vid universitetet.

Hackers!

Avsnitt 1

HACK 1. n. Originally a quick job that produces what is needed, but not well. 2. n. An incredibly good, and perhaps very time-consuming, piece of work that produces exactly what is needed. 3. The result of a hack (sense 1 or 2); 3. NEAT HACK: A clever technique. Also, a brilliant practical joke, where neatness is correlated with cleverness, harmlessness, and surprise value. Example: the Caltech Rose Bowl card display switch circa 1961. 4. REAL HACK: A crock (occasionally affectionate). vt. 5. With "together", to throw something together so it will work. 6. To bear emotionally or physically. "I can't hack this heat!" 7. To work on somet-

hing (typically a program). In specific sense: "What are you doing?" "I'm hacking TECO." In general sense: "What do you do around here?" "I hack TECO." (The former is time-immediate, the latter time-extended.) More generally, "I hack x" is roughly equivalent to "x is my major interest (or project)". "I hack solid-state physics." 8. To pull a prank on. See definition 3 and HACKER (def #6). 9. v.i. To waste time (as opposed to TOOL). "Watcha up to?" "Oh, just hacking." 10. HACK UP (ON): To hack, but generally implies that the result is meanings 1-2. 11. [UNIX] A dungeon game similar to ROGUE (q.v.) but more elaborate, distributed in C sour-

ce over USENET and very popular at UNIX sites and on PC-class machines. Recent versions are called 'nethack'. HAPPY HACKING: A farewell. HOW'S HACKING?: A friendly greeting among hackers. HACK HACK: A somewhat pointless but friendly comment, often used as a temporary farewell.

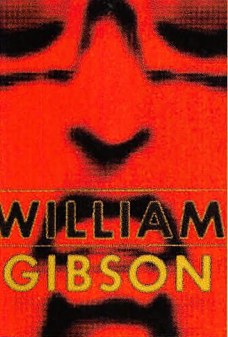
HACKER [originally, someone who makes furniture with an axe] n. 1. A person who enjoys learning the details of programming systems and how to stretch their capabilities, as opposed to most users who prefer to learn only the minimum necessary. 2. One who programs enthusiastically, or who

enjoys programming rather than just theorizing about programming. 3. A person capable of appreciating HACK VALUE (q.v.). 4. A person who is good at programming quickly. Not everything a hacker produces is a hack. 5. An expert at a particular program, or one who frequently does work using it or on it; example: "A UNIX hacker". (Definitions 1 to 5 are correlated, and people who fit them congregate.) 6. An expert of any kind. One might be an astronomy hacker, for example. 7. (deprecated) A malicious or inquisitive meddler who tries to discover information by poking around. Hence "password hacker", "network hacker". See CRACKER.

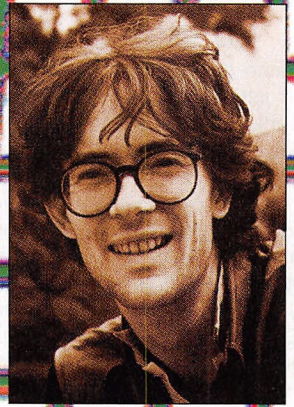
På Usenet finns det en ordlista, sisådär en megabyte stor, som definierar diverse uttryck. Så här står det om "Hack" och "Hacker".

På Datormagazins förträffliga BBS finns ett sökkommando för denna ordlista; skriv bara ORDLISTA. (Hela filen kan hämtas på Internetadressen: world.std.com/obi/Nerd.Humor/webster/jargon)

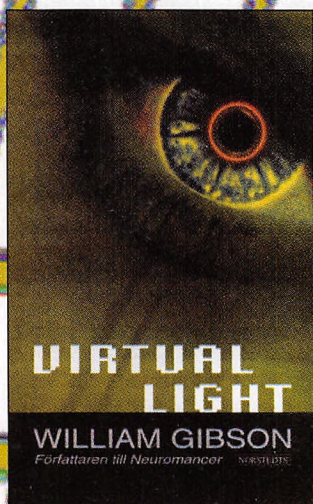
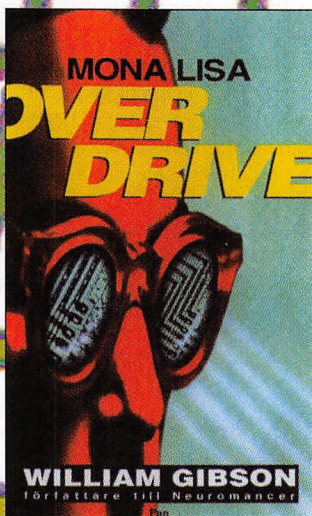
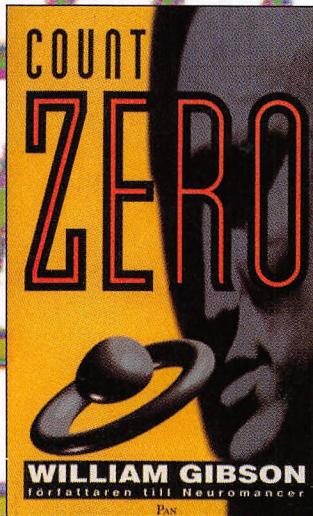
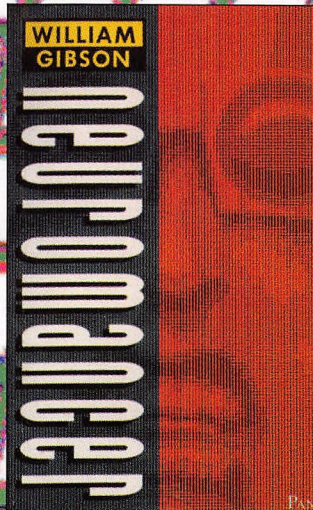
Cyberpunkens upphovsman

William Gibson

Alla pratar om cyberspace, cyberpunk och virtual reality. Men hur började det hela?

De flesta SF-freaks och hackers kan svaret: cyberspace föddes för tio år sedan i William Gibsons SF-roman "Neuromancer". Nu har hans roman blivit en inspirationskälla för musiker, arkitekter och forskare världen över...

Från att ha varit kultböcker har nu Gibsons trilogi (Neuromancer, Count Zero, Mona Lisa Overdrive) börjat att läsas av en bredare allmänhet. Men många av Gibsons fans har blivit besvikna när de mött den mytomspunna författaren. Han liknar inte alls de häftiga karaktärerna i böckerna. Bilden uppe till höger är tagen 1987 då Gibson var 39 år. Foto: Norstedts förlag

Ett tyskt TV-program om William Gibson nyligen påstod att "Neuromancer" är den första romanen i världshistorien som förmått forskare att systematiskt försöka förverkliga allt som beskrivs i boken. Och flera forskare erkände villigt i TV-programmet att de hämtat sina idéer direkt från Gibsons roman.

Men "Neuromancer", som kom ut 1984, är mer än en inspirationskälla för teknikglada forskare. Den har också inspirerat till cyberpunk, som är både ett klädmode, matvanor, musik och arkitektur. Det är en hel livsstil som spinner kring internationella datanät, hacking och virtual reality i cyberspace.

"Neuromancer" utspelar sig i en nära framtid där de gamla politiska maktblocken kollapsat och striden står mellan storföretagen, vars enorma moderatorer besitter all kunskap.

Huvudperson i romanen är Case, en utflippad f.d. dataoperatör som söker glömskan bland de utslagna i en anonym storstadsdjungel. Han är en s.k. datacowboy som på uppdrag att olika företag ger sig ut på de internationella datanäten för att stjäla affärshemligheter. Alla datanät är numera sammankopplade och skapar cyberspace (översatts ofta till datarymden).

Genom den tekniska utvecklingen går man inte längre in i datanät via vanliga terminaler. Istället kopplar man in sin hjärna direkt till datorerna och går in i en datorsimulerad virtuell verklighet.

I Neuromancer får Case ett mystiskt uppdrag av en hemlig uppdragsgivare. Han ska försöka knäcka koderna och ta sig in i en av de mest sekretessbelagda superdatorerna som existerar.

Livet i The Sprawl – världens största stad som består av ett antal sammanslagna städer på den amerikanska östkusten – tar inte slut efter

Neuromancer. Neuromancer ingår nämligen i en trilogi som fortsätter med "Count Zero" och "Mona Lisa Overdrive". Gibson har dessutom skrivit en fristående fortsättning som heter "Virtual Light".

Sin författarbana började han 1976 med novellen "Fragments Of A Hologram Rose" där den första antydning om virtual reality dök upp. Mellan åren 1978 och 1981 skrev Gibson en mängd historier som kartlade de framtida metropolen Sprawl och började samtidigt skissa på Neuromancer. Därefter skrev han romanen "Burning Chrome" om en högteknologisk prostituerad som skapat en överförbar cancer för att straffa otrevliga kunder.

Så 1984 kom Neuromancer och startade vägen. Men det var inte Gibson som uppfann ordet cyberpunk, det begreppet skapades av en okänd SF-författare långt tidigare.

För många hackers har Gibsons böcker närmast blivit en religion. Det är givetvis lätt att tro att William Gibson själv är ett ungt datafreak som härjar vilt på Internet och Usenet via sitt maxade däck. I själva verket är Gibson raka motsatsen. Han är 46 år, bor i en liten förortsvilla i Kanada, är helt ointresserad av teknik och ägde inte ens en dator när han skrev boken! En riktig lamer, alltså.

Och själv tar han nu avstånd från alla idéer om VR, cyberspace och cyberpunk. "Neuromancer" skrev han som en satir och för att varna för en otäck framtid, inte för att inspirera hackers och forskare, säger han själv i en tidningsintervju.

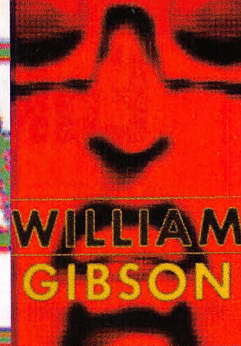
I sin första bok betraktade han hackers som digitala rock'n roll-rebeller. I Virtual Light beskrivs de som arroganta ynkyggar eller menlösa plågoandar.

Cyberpunkare däremot har av en SF-författare definierats som "bohemer med datorer".

Christer Rindeblad

neuromancer

Han kopplade in sig.

"Dixie?"

"Ja."

"Har du nånsin försökt knäcka en AI?"

"Visst. Fick en rak linje. Första gången.

Jag höll på och lattjade, högt uppkopplad som fan, borta vid Rios tunga kommersiella sektor. Stora affärer, multinationella företag, Brasiliens regering upplyst som en julgran. Höll bara på och lattjade, vet du. Och så började jag få korn på den här kuban, kanske tre nivåer högre upp. Kopplade upp mig dit och gjorde ett försök."

"Hur såg det ut, visuellt?"

"Vit kub."

"Hur vet du att det var en AI?"

"Hur jag vet det? Herregud. Det var den tåtaste is jag nånsin hade sett. Så vad skulle det annars vara? Militären där nere har inget sänt. I alla fall kopplade jag ur mig och sa till min dator att kolla upp den."

"Jaha?"

"Den fanns med i Turingregistret. AI.

Franskt bolag ägde stordatorn i Rio som den var knuten till."

Case bet sig i underläppen och skådade ut över Östkustens Fissionsmyndigheters plåtar, in i matrisens oändliga neuroelektroniska tomhet. "Tessier-Ashpool, Dixie?"

"Tessier, just det."

"Och du stack tillbaka?"

"Visst. Jag var galen. Tänkte jag skulle försöka knäcka den. Kom till första skiktet och sedan var det adjöss. Min lärling kände att det luktade bränt om mitt skinn och drog av mig troderna. Grym skit, den där isen."

"Och ditt EEG var en rak linje."

"Ja, det har ju redan blivit en legend, eller hur?"

Case kopplade ur sig. "Skit", sa han, "hur tror du Dixie fick sin raka linje, va? Försökte preja en AI. Toppen..."

"Kör på", sa hon, "ni två ska ju vara rena dynamiten, eller hur?"

"Dix", sa Case, "jag tänkte ta mej en titt på en AI i Bern. Kan du komma på nån anledning att inte göra det?"

"Nä, om du inte har en morbid rädsla för

att dö förstås."

Case knappade iväg sig mot den schweiziska banksektorn och kände en våg av upprymdhet när datarymden darrade, blev suddig, stabiliserades. Östkustens Fissionsmyndigheter var borta, ersatta med den svala, invecklade geometrin hos Zürichs affärsbanker. Han knappade igen, mot Bern.

"Upp", sa konstrukten. "Det kommer att bli högt."

De steg uppför ruttmönster av ljus, nivåer som blinkade, ett blått flimmer.

Den där måste det vara, tänkte Case.

Wintermute var en enkel kub av vitt ljus, och just enkelheten tydde på extrem komplexitet.

"Ser inte mycket ut, eller hur?" sa Raka linjen. "Men försök röra den du bara."

"Jag tänker göra ett försök, Dixie."

"Som du behagar."

Case knappade sig fram till fyra rutors avstånd från kuban. Dess blanka yta, som tornade upp sig över honom nu, började att sjuda av svaga skuggor på insidan, som om tusen dansare virvlade runt bakom en enorm skiva mattslipat glas.

"Den vet att vi är här", kommenterade Raka linjen.

Case knappade igen, en gång. De hoppade framåt en enda ruta.

En marmorerad grå cirkel bildades på kubens yta.

"Dixie..."

"Backa, snabbt..."

Den grå ytan buktade mjukt ut, blev till ett klot, och lös gjorde sig från kuban.

Case fick ont i handflatan av kanten på däckat när han klappade till MAX BACK. Matrisen susade bakåt. De störtade genom ett svagt upplyst schakt av schweiziska banker. Han såg uppåt. Klotet var mörkare nu och närmade sig honom. Han föll.

"Koppla ur dej", sa Raka linjen.

Mörkret slog ner som en hammare.

(Copyright William Gibson 1984, publicerat med tillstånd av Norstedts Förlag, Stockholm).

Avsnittet ur Neuromancer härintill är taget ur bokens tredje del, "Midnatt på Rue Jules Verne". En av bokens huvudpersoner, Case, ger sig här in i cyberspace ("datarymden" heter det i den här översättningen av boken...). Med sig har han Dixie "Raka linjen" som visserligen är död. Hans minnen finns dock bevarade i en "konstrukt" som Case lagt beslag på. "Is" är ett systems skyddsprogram som det ser ut i cyberspace och AI står naturligtvis för artificiell intelligens.

Vinn Neuromancer!
Kolla in korsordet på mitt-uppslaget.
Bland de första tio som löser det lottas vi ut bland annat Gibsonböcker.

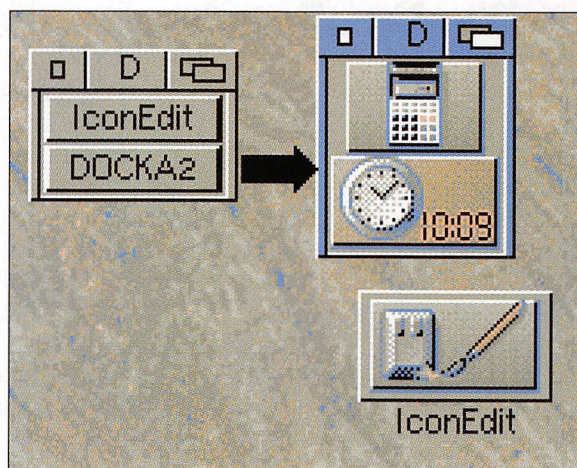

Enklare att starta program med Tool-Manager

Vill du starta program via en meny i Workbench? Eller kanske via en snabbtangent, eller kanske ha ett fönster med ikoner i som du kan ta fram när du vill?

Då är Tool-Manager programmet för dig.

Här får du lära dig hur du konfigurerar det.

När allt är klart skall du ha två dockor och en ikon på din Workbench. När du klickar där det står DOCKA2 så kommer den fram.

4 enkla steg för att konfigurera Tool-Manager

1. Lägg upp ett program-objekt.
2. Lägg upp en bild
3. Lägg upp ett ljud.
4. Det är först nu som du kan börja konfigurera dina dock-fönster och menyer.

Tool-Manager kan i huvudsak bara en sak: starta program. Styrkan hos programmet ligger i flexibiliteten som det erbjuder för just detta. Du kan starta program från Workbenchmenyn "tools" (verktyg om du har AmigaOS 2.1 eller senare), via snabbtangent, ikoner eller via så kallade dock-fönster.

Jag ska gå igenom exakt hur du konfigurerar Tool-Manager för att klara allt detta. Jag föreslår att du installerar Tool-Manager på din hårddisk, för att sedan kunna följa med steg för steg genom artikeln och se vad som händer. Installationen är enkel då den görs med hjälp av programmet Installer. Klicka bara på installationsikonen så går allt av sig själv sedan.

SYS:Tools som ett program-objekt och klickar därför på Nytt. Som namn sätter vi IconEdit, programtypen skall vara Workbench då detta är ett program som man kan starta från Workbench och kommando skall vara SYS:TOOLS/ICONEDIT. Som Direktval väljer vi högra alt-tangenten och I, alltså fyller vi i RALT I.

Nästa del som vi skall använda är Meny-menyn. Välj Nytt och objektnamnet IconEdit. Nu skall du trycka på knappen märkt PROGRAMOBJEKT, och där välja ICONEDIT. LJUDOBJEKT lämnar vi så länge. Klicka nu på Spara. I Workbenchmenyn har du nu IconEdit, men du kan även starta det genom att hålla ner höger ALT och sen I.

här vara IconEdit, och filnamnet skall vara SYS:TOOLS/ICONEDIT.INFO (vi använder då ikonens bild, men vi kan använda valfri IFF-bild om vi så vill).

Gå tillbaka till huvudmenyn och välj SYMBOL. Skapa även där ett nytt objekt med namnet IconEdit, välj PROGRAMOBJEKT Iconedit, och samma sak med BILDOBJEKT.

Nu skall du placera din ikon och det kan du antingen göra genom att skriva i dess X och Y-koordinat eller genom att välja PLACERA. Om du väljer PLACERA så kommer ett litet fönster upp som du kan flytta dit du vill ha ikonen, och när du är nöjd klickar du i MEMORERA LÄGE. Om du vill att namnet skall synas under ikonen klickar du i VISA NAMN.

Komma igång

Hjärtat i Tool-Managers konfiguration är PROGRAM-objekten. Vi skall nu lägga upp programmet IconEdit i

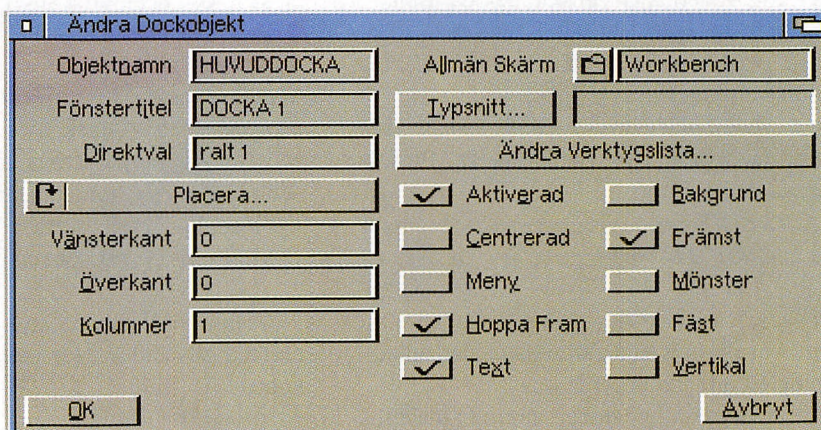
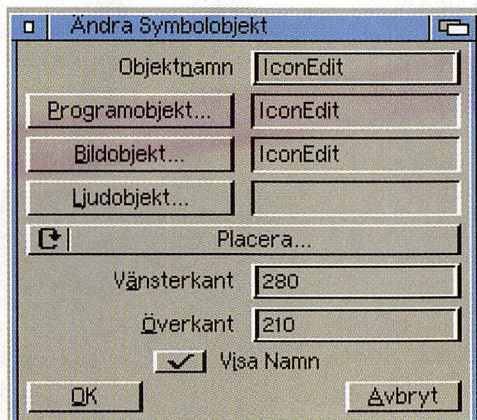
Bilder

Vi vill nu gärna ha en bild till vårt program, och byter därför till Bild-menyn och väljer där Nytt. Namnet skall även

Dockfönster

Dockfönster är något som kan vara trevligt så vi skapar oss ett sådant genom att i huvudmenyn välja

När du definierar bilden till IconEdit är det egentligen bara att binda ihop objekten samt placera dem.

Precis så här skall det se ut när du definierat din huvuddocka klart.

DOCKA, och sen NYTT. Som objekt-namn väljer vi HUVUDDOCKA, som DIREKTVAL väljer vi RALT 1 och som FÖNSTERTITEL kan vi välja DOCKA 1. Tryck sen på ÄNDRA VERKTYGSLISTA. Nu kan du lägga till IconEdit i din docka genom att klicka på NYTT, trycka på PROGRAMOBJEKT samt välj IconEdit. Samma sak med BILDOBJEKT. Tryck sen OK, två gånger och sen SPARA.

Om du nu trycker höger ALT och 1 så kommer ditt dock-fönster – än så länge ganska litet – att varannan gång komma fram och varannan gång försvinna. Om du trycker på bilden av IconEdit i dock-fönstret så startar det. Du har även en lös ikon med IconEdit och om du klickar där så kommer IconEdit att starta.

Men eftersom vi inte nöjer oss med detta så skall vi lägga upp några programobjekt till.

Prova att lägga upp sys:tools/Calculator sys:utilities/clock som Workbenchobjekt under namnen calculator och klocka. Använd deras ikoner som bilder när du lägger upp bildobjekten också.

I DOCK-menyn skall du nu skapa ett nytt dock-fönster med namnet DOCKA2. I den dockan lägger vi in programobjekten calculator och klocka, precis som vi gjorde med ICONEDIT. När du gjort detta skall du tillbaka till PROGRAM-menyn och där skall du välja att lägga upp ett nytt

objekt, men denna gång skall du välja namnet DOCKA 2, och typen skall vara DOCK. Detta gör så att du kan ha ett dock-fönster som ett programobjekt.

Tillbaka till DOCK-menyn skall du nu i objektet HUVUDDOCKA ändra i ÄNDRA VERKTYGSLISTA genom att trycka på den knappen och sen välja att lägga till ett nytt objekt. Det nya objektet du skall lägga till är DOCKA2. När du ändå arbetar med HUVUDDOCKAN så kan du klicka på knappen som heter TEXT, det gör att denna docka endast kommer att ha text-rader och inga bilder.

Klarkonfigurerat

Du har nu konfigurerat Tool-Manager så att du har IconEdit i Workbenchmenyn, samt som en ikon. Du har även två stycken dock-fönster, där du har det ena som huvuddocka och det andra som underdocka. Du kan även lägga till snabbtangenter till dina objekt.

Ljudobjekten

Vad som är kvar är själva ljudobjekten. Tool-Manager kan INTE spela upp ljudfiler, men det vet hur man kan få andra program att göra detta. Ett program som heter UPD kan man få att spela upp ljud om man vill. Det enda man behöver göra är att se till att

man har en sampling.

Vi antar att din sampling ligger i SYS:LJUD och heter BOING. Vad du då skall göra är att lägga upp ett ljudobjekt. Som kommando väljer du FILE SYS:LJUD/BOING och som AREX-PORT väljer du PLAY.

Om du sen använder ditt ljudobjekt till exempel i menyn så kommer Tool-Manager att säga åt UPD att spela din sampling varje gång som du väljer det menyobjekt som har konfigurerats för detta. Till sist så måste du se till att UPD är startat när du försöker använda det via Tool-Manager.

Fortsätt på egen hand

Förhoppningsvis har du nu kommit fram till att Tool-Manager är mycket enkelt att konfigurera. Då man startar det första gången kan man lätt skrämmas av alla olika menyer och dialogrutor, men då varje liten del fyller endast en liten väl avgränsad funktion så är det hela mycket logiskt. Fortsätt gärna att experimentera på egen hand.

För den intresserade finns det en fil i S: som heter ToolManager.config. Det är den filen som innehåller alla definitioner. Det är en textfil som kan editeras via en vanlig texteditor, men jag rekommenderar att du konfigurerar Tool-Manager via prefs-programmet.

Christian Almgren

Inget mer InterNet för Kurt Cobains änka

Datanätet Internet blev rock-sångerskan Courtney Loves sätt att möta alla fans efter det att hennes make Kurt Cobain tog livet av sig.

Via InterNet spred hon smått förvirrade brev typ "Jag har en död make och en död basist och samma onda ko (sic!) sålde droger till dem, låt mig vara".

Men sedan en del amerikanska tidningar publicerat breven har Courtney Love sagt upp sitt medlemskap i Internet. I sitt avskedsbrev skrev hon bl.a. "Tack för att ni respekterar den finaste man som någonsin levat. Att han älskade ett kräk som mig är tillräckligt bevis på hans medkänsla".

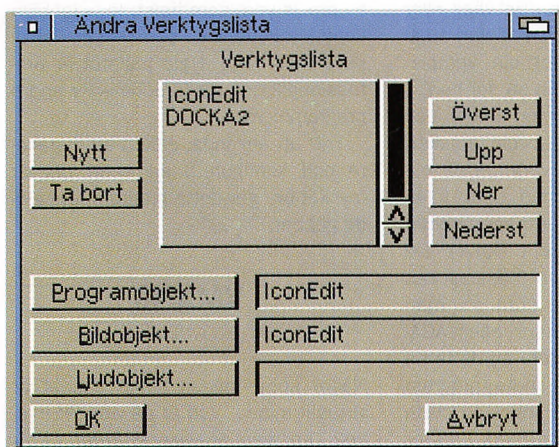
Via Internet spreds även Kurt Cobains avskedsbrev, som nu även finns på många svenska BBS:er.

Sex, porr och erotik på nät

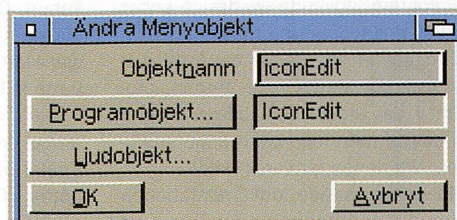
Är datorfreaks sexfixerade? Det kan man fråga sig efter att ha lästa tidningen Wired's tio-i-topp-lista över de populäraste mötena i Internet våren 1994.

Störst är givetvis det traditionella nyhetsmötet med 800.000 läsare. Men kolla in listan därefter (antal läsare inom parentes).

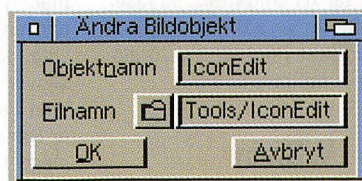
2. "alt.sex.stories" (500.000).
  3. "alt.binaries.pictures.erotica" (450.000).
  4. "alt.sex" (440.000).
- Sedan på 7:e plats hittar vi "rec.arts.erotica" (370.000).

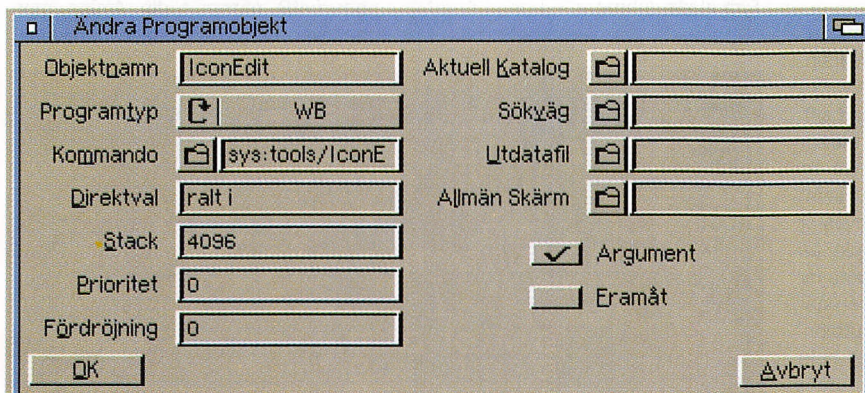
Verktyslistan till Huvuddockan.

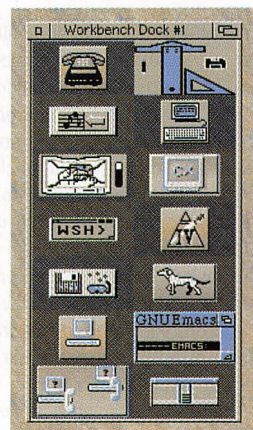
Bind ihop ett menynamn med rätt programobjekt. Du kan även välja ett ljud.

Sätt ett logiskt namn till en bild.

Den viktigaste definitionen. Se till att programtypen är rätt samt att du har rätt sökväg till programmet.

Så här kan en färdig docka se ut.

En himla massa PD-program

Då var det dags för ännu flera program till allas vår favoritdator Amigan. Den vi erbjuda gången kan vi bland annat erbjuda ett program som hanterar virtuellt minne till Amigan.

AmigaUW

Amiga Unix Windows är guld värt för de som har möjlighet att ringa till en UNIX-maskin. När man ringer till en UNIX-maskin så brukar man oftast bara få upp EN shell, såvida man inte kör TCP/IP eller liknande. Med AmigaUW så kan du få upp till 7 stycken Shells så att du kan ladda ner en fil samtidigt som du laddar upp en annan samtidigt som du skriver brev. Det hela är klart användbart.

Paketet består av tre delar. Dels programmet AUW som du får kompilera själv. AUW är det program som skall köras i Unix-maskinen, och som ser till att du får flera shell-fönster samt startar dem och avslutar dem. Programmet uwserverd körs i din Amiga och gör i princip samma sak. Det är även detta program som lägger beslag på din serieport. Det som sen är kvar att göra är att starta ditt terminalprogram, använda uw.device enhet 0 och ringa upp Unix-maskinen. När du loggat in så startar du AUW och nu kan du starta flera terminalprogram i din amiga som alla använder uw.device men med olika enhetsnummer. Alla dessa får varsin shell.

Ideen är lysande, dokumentationen är mycket bra (tog mig 15 minuter att få igång det efter att jag fått hjälp med hur man gör med tar-arkiv. Men skriv bara "tar xvf amuw.tar" så löser det sig.) och det är enkelt att använda samt fungerar mycket bra. 5 glada gubbar blir det som betyg.

WBrain

I avdelningen "små spel till Amigan" har vi nu kommit till spelet WBrain. Det är ett spel där det gäller att tänka på tid. Du får ett ruttmönster med siffror och skall så snabbt som möjligt återskapa det. När du trycker på en ruta så ökar dess siffra med 1, samt de rutor som ligger bredvid, ovanför eller under som du redan tryckt på ökar också med 1. De små rutorna lär man sig snabbt att klara av, men när man försöker med de stora ruttmönstren (10x10 rutor) så blir det hela genast mycket svårare.

Programmet är litet, enkelt att lära sig men svårt att bemästra. Det fungerar, är buggfritt samt har en hyfsad manual. 4 glada gubbar blir betyget.

FontPrefs

En ersättare för Commodores Prefs-program för typsnitt. Visar ALL info på en gång och ger mer överblick än vad Commodores program gör. Enkelt att använda och installera (bara att klicka igång) samt snyggt gjort. Kan öppnas på en allmän skärm samt styrs helt från tangentbordet. 4 glada gubbar blir det för detta program.

GravityForce

Ett svenskt spel som faktiskt är ganska kul, men det ser lite spartanskt ut. Idén är följande: Två spelare, varsin joystick, varsitt skepp, döda den andra. Ganska enkelt va? Problemet är att spelet inte är direkt enkelt. Du kan rotera ditt skepp både medurs och moturs och du kan skjuta din kanon. Om du åker in i en vägg eller blir skjuten så dör du. Detta kan du ju självklart använda mot din kompis. Putta in honom i väggen så dör han!

Det finns massor med banor och en hel drös med olika speciella saker. Spelet överraskar dig vartefter du blir bättre. Dokumentationen som följer med är väl inte den bästa men spelet är stabilt samt helt rent skrivet. De flesta spel som släpps fria idag kan man tyvärr oftast inte köra om man har en snabb processor eller AGA-chip, och skulle det klara av detta så skriver de ofta över andra program man kan ha i minnet. Inget av detta är GravityForce behäftat med. En stor eloge till Barf och Mad Lamer (som programmerarna kallar sig) för detta. Fyra glada gubbar.

GBlanker

En modulär skärmläckare som man kan använda till de flesta olika grafik-kort som finns idag. Du väljer nämligen själv vilken upplösning som den skall använda sig av och vilken skärmläckare som du vill använda. Det medföljer 18 olika skärmläckar-moduler och du kan ställa in någon av dessa eller låta GBlanker välja slumpmässigt mellan dem.

De flesta olika moduler kan du konfigurera helt fritt. T.ex. om du vill ha flygande brödrostar så är det bara att ställa in detta, bestämma hur snabbt de skall röra sig samt hur många du vill ha. Mycket enkelt och självförklarande. Källkoden följer med hela paketet för den som vill titta på hur den är uppbyggd, eller kanske göra en egen modul. AmigaGuide-dokumentation och installering med hjälp av Installer gör att den kan användas av precis vem som helst. Inga jobbige konfigurationsfiler som man skall peta i för hand. Hela paketet är professionellt och ett föredöme för andra programmerare.

Fritt att använda, enkelt att installera och konfigurera samt att det är mycket bra ger detta program fem glada gubbar.

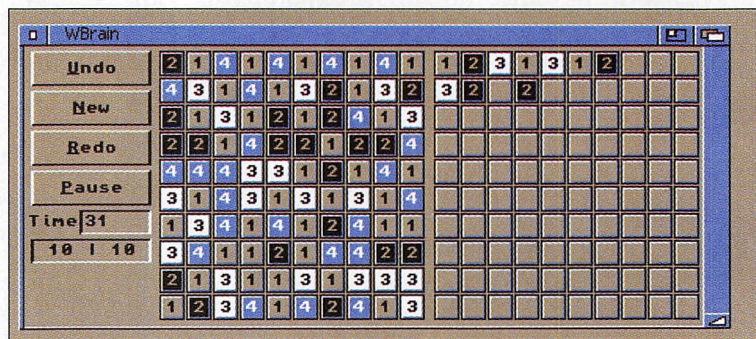
VMM40

Något som Amigan länge saknat är virtuellt minne. Vad är då virtuellt minne? Om man analyserar ordet så är det minne som inte finns, vilket är en ganska bra beskrivning. Antag att du har 6MB minne i din Amiga men behöver 12 MB för någon beräkning.

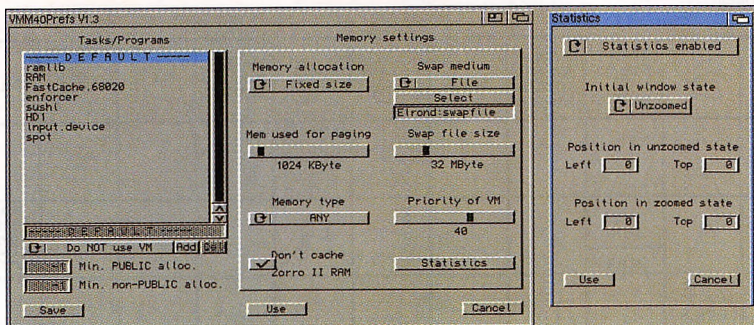

Alla program som är märkta med en diskett finns på DMZ-disketten som följer med detta nummer. Om du inte redan prenumererar på DMZ-disketten, så slå upp sidan 25. Där kan du beställa en prenumeration.

Kul spel som du kan köra på vilken skärm som helst. När du läst texten och förstått reglerna så ser du att jag redan misslyckats i denna omgång.

Preferencesprogrammet till VMM. Enkelt och lättöverskådligt, bara att konfigurera upp de program som man vill/inte vill skall använda virtuellt minne.

Om du då har 4MB hårddiskutrymme över så skulle du ju kunna använda detta som minne och på detta sätt få 12 MB minne. Så vad som egentligen händer är att saker som ligger i ditt ramminne men inte används just nu flyttas ut till disken för att när de behövs laddas in igen. På detta sätt så lurar man systemet att tro att det finns mera minne än vad det finns.

VMM40 är ett program för att göra just detta. Programmet kräver en 68040, detta beroende på att det använder MMU:n för att hantera minnet och den MMU som sitter i 68040-processorn fungerar inte på samma sätt som 68030-varianten. Innan man startar programmet så måste man dock konfigurera det. Jag började med att ange att jag ville att alla program skulle använda virtuellt minne, och min maskin hängde sig genast. Man måste gå igenom sin Amiga och tala om vilka program som skall använda virtuellt minne innan man kan starta det, för en del program fungerar helt enkelt inte alls om man lägger ut delar av dem på disk.

Det som läggs på disken kan antingen läggas i en fil eller på en egen enhet. Om man är ute efter att få det så snabbt som möjligt så rekommenderar jag att man gör en egen hårddiskpartition för den för då slipper man en fragmentering som slår ner.

På det hela taget så fungerar det BRA om man lägger ner lite arbete på att konfigurera det rätt. Det har tes-

tats med en massa olika program och det följer med en lista över vilka program det fungerar med. Enligt författaren skall det även vara en 68030-version på gång så håll ögonen öppna.

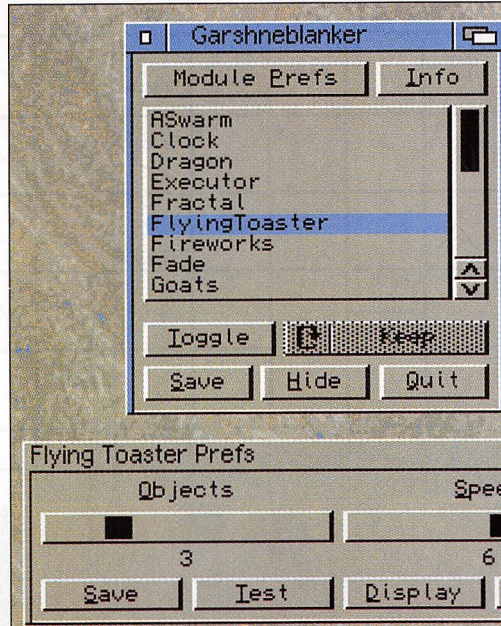
Bra manual, stabilt om det är rätt konfigurerat samt bra preferencesprogram ger detta program 5 superglada gubbar.

Magical User Interface

MUI är en utökning av Intuition och ger en del nya gadgets samt en del nya funktioner till de gamla. Utseendet är även annorlunda mot standardutseendet hos Amigaprogram. Självklart så måste program som drar nytta av MUI vara skrivna för detta, så du får inget nytt utseende på gamla program. Det finns många åsikter om huruvida Magical User Interface (MUI) är något att ha eller inte. Faktum kvarstår dock att många tycker att det är bra.

En av de viktigaste ideerna bakom MUI är att det är ANVÄNDAREN inte programmeraren som vet hur programmet skall se ut. Så mycket som möjligt skall vara konfigurerbart för användaren. Det finns en massa program som man inte kan byta typsnitt i, eller som ser helt fel ut om man byter typsnitt. Ett program skrivet för MUI däremot klarar av allt sådant helt automatiskt. Du kan ställa in hur du vill att dina gadgets skall se ut, vilka

Konfigurering av modulen "flying toaster" i skärmsläckaren GBlanker. Enkelt och lätt att använda.

typsnitt som ett program skall använda samt en massa andra saker. Resultatet blir annorlunda och mer i linje med vad du vill ha.

Ytterligare en sak som är en svaghet hos Amigan är att det är väldigt få program som låter användaren hoppa mellan gadgets och listboxar med tangentbordet. Alltför ofta tvingas man ta till musen för detta. MUI ger iallafall en viss lindring mot detta. Du kan med hjälp av TAB-tangenten hoppa mellan gadgets och listboxar. De som använt Windows eller OS/2 kommer att känna igen sig i detta.

Så kommer då frågan: är MUI bra eller dåligt? Efter att länge varit emot det så har jag nu insett att jag nog måste installera det. Mycket på grund av att allt fler program kräver detta. Utseendet är annorlunda, det hela ser snyggt ut och är ganska lättanvänt. Jag skulle nog rösta för att du använder detta om du har en hårddisk med drygt 1 MB utrymme ledigt. Om du inte har en hårddisk så kan du tyvärr glömma det hela.

4 gubbar får Magical User Interface. Enkelt att använda och ser professionellt ut. Dock så är det inte svaret på ALLA böner.

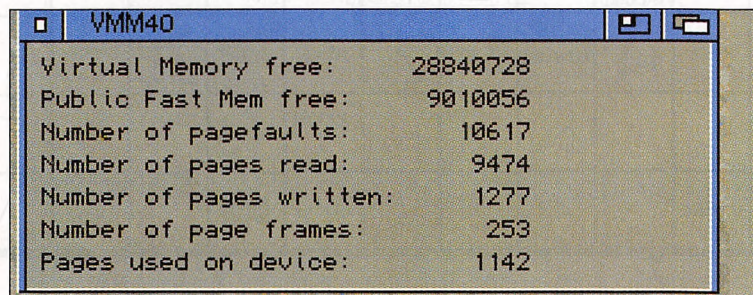
Christian Almgren

Så får du tag på programmen:

För de av er som har modem så finns programmen på Datormagazins BBS. De ligger i arean PD-sidan och heter

amigauw4.lha	Amiga Unix Windows
FontPrefsV28a.lha	FontPrefs
GBlanker3.3.020.lha	GBlanker, för 68020 eller bättre
GBlanker3.3.lha	GBlanker för 68000/68010
GBlanker3.3.src.lha	Källkoden till GBlanker
gravforce.lha	GravityForce
VMM40_V1_3.lha	VMM40
WBrain.lha	WBrain

Du kan få en lista på dessa filer om du först går till arean PD-sidan (CD PD-SIDAN) och sedan använder kommandot "SÖK 14-94" och sen bara trycker RETURN tre gånger.

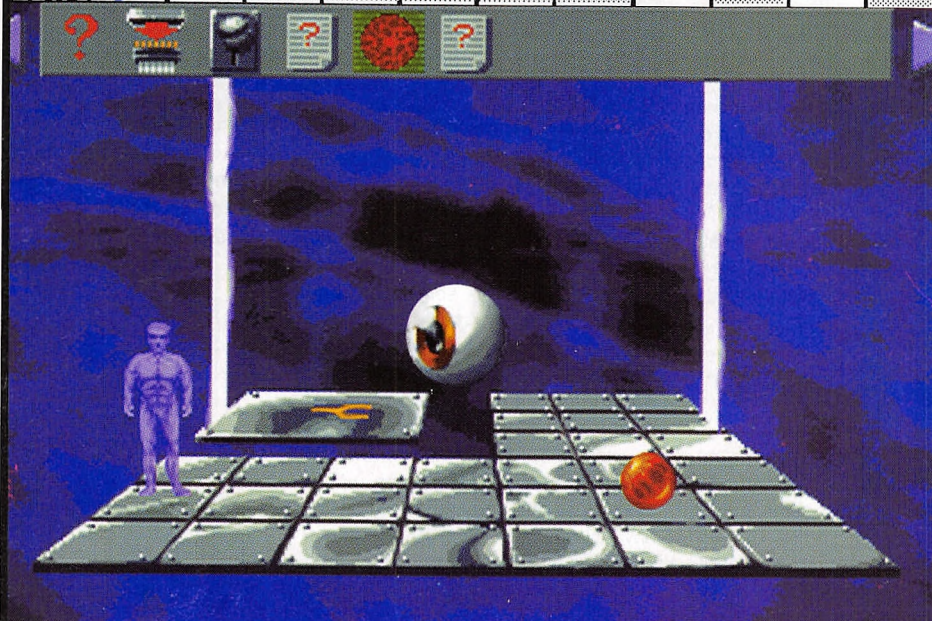

Du har även möjlighet att ha detta lilla trevliga statistikfönster som löpande visar dig hur mycket minne du har samt hur mycket som ligger på disk.

Datormagazin 14•94

ÄR DEN GAMLA DATORN	O	MAT-BIT	π	SAGA	SMAK-SÄTT MED KANEL	KAN TJUREN	BRUKAR VI PÅ FILM	FAMILJ	Ö	TRÄNA FÖR ATT BLI BÄTTRE	TV OCH RADIO I UTBILDNINGEN	KORT	S	HATT FÖR MEXICAN	GAVLAR PLATTOR	S	RIKTNING	TOALET
TILLBEHÖRS-PROGRAM FÖR BBS	S	K	Y	B	B	S	KÖP-BEVIS	K	V	I	T	T	O	PROGRAM BESTÅR DATORN AV	K	I	N	D
HELT RENA	N	A	T	U	R	E	L	L	A	KÖRDE MOT	R	A	π	M	A	D	E	PLATT-FORMS SPEL
NAKEN	B	A	R	L	O	B	SUCK	A	ÖKAR HASTIGHETEN CIRKA	T	U	R	B	O	K	O	R	T
SNABBT RIT-PROGRAM	B	R	I	L	L	I	A	N	C	E	BESTÄLLNING	O	R	D	E	R	GREVE RENSAS MED	A
3232 BPG	B	E	N	E	A	T	H	A	S	T	E	E	L	S				

ROLLS ROYCE	R	R	SKJUTS IVÄG	P	SKRIK
			KADAVÉR		FAMILJ
B	O	K	A	SÄNKT ÄR BRÄNDA	L
TINGA PLATS	BRIE	O	S	T	SLAVAR SPIKA FAST
SENIOR	S	R	MESEN	E	N
NOG-GRANNA			SKYDDAT		
P	E	T	I	G	A
BRÄNSLE PÅ FLASKA	R	FÖLJA MED VINDEN FLICKA	S	E	G
G	A	S	C	H	
ORIKTIGA	F	A	L	S	K
STUDERA!					

BLIR VANA TILL	R	SNUTAR	O	STEN	GER FEL TECKEN	FOLK	π	TAR SLUT	S	MUSIK-MODUL SMILA	L	E	R	E	T	A	D
ÄR VÄL DEN VAKNE	U	P	P	E	BEHÖVER INTE VÄRVA VAL-TRÄNAD	F	A	ÅNGBÅT	I	VIRAS	L	Ä	R	A	R	E	N
MUGG	T	O	A	TANKE	FURA	T	E	S	SPRICKER OM MAN GÅR PÅ DEN	N	Ø	F	R	S	FLAGGOR	F	A
NYTTJAS VID ANROP				DRAMAT											VAPEN-SLAG	A	O
T	I	H	L	T	A	L	S	N	A	π	N				SCHIZO-FREN	A	T
NICKEL FÖR KEMIST	N	I	FLICKA	E	L	S	Ø	JOBBAT ÅT ARTIST BETAR PÅ	R		D	D		HUND		T	A
JAMES BOND ÄR EN	S	K	A	L	L	R	A	KORTA DAGAR	D	A	R				VERS-FORM GER SJÖFART	R	I
A	G	E	N	T	UNDER-HÅLLA	A	SLITER	SUND	FÖR SIG SJÄLV	S	E	P	A	R		A	T
RÄKNAR BONDEN MED	A	R	JOBBAR MED ARBETET VERKA	E	R	G	O	N	O	M	RUTINER	V	A	N	O	BUSKE	E
HÄR VI MÅNGA NUMER	R	KÄNNA PÅ SIG	T	R	Ø	ÖDLAN	V	A	R	A	N	E	N	GULLIGT	R	A	R
T	V	K	A	N	A	N	E	R	UTGÅNG	S	O	R	T	I	FLICK-NÄM	I	N

Yeah!

BOND-ROGER	↓	ANVÄNDER TENNGUBBAR	VÄTT MATT	↓	PRO-GRAM-SPRÅK	FLYG-SPEL	↓	DET-SAMMA	MÖB-LERAT	↓	TILL-TRÄDE	↓	BORGEN	↓	MÄTA UPP	KOMMER NER	↓	
									FOND		DATA-KAMERA		ANNO DOMINI		LEVER	JÄTTE-BRA		
W	O	R	D	S	NÄDDE BOTTEN	T	I	T	A	N	I	E	N	O	B	B	A	
					GODSAK													
C	O	O	L	S	P	O	T	HJÄRNAN	P	R	O	K	E	S	S	O	R	N
								KORROSION										
AVSLUTAR SÖRL KOSTAR	R	L		FEL	E	R	R	O	R	STÖRD	E	N	E	R	V	E	R	A
				ORDADE					TITTA									
D	E	L	S	M	A	N	HYLLAS AV	O	S	T	FÖRUT-SÄGER	S	I	A	R	KUDD-SKYDD	V	A
VAPEN	S	A	B	L	A	R	REN	E	T	I	S	K	GAMLA MINNEN	A	N	O	R	
BÖJDA																		
R	O	P		BÄCKE	L	I	D											
				VAPEN														
G	R	E	K	E	N	O												
R	A	L	A	R	YR I MÖSSAN	HETSAR PÅ												
I	T	A	N	HUR SÅ?	V	A												
				FLYG-SPEL														
P	A	R	O	D	I	N												
A	JÄTTE-STOR	E	N	O	R	IT												
	BRUTEN																	
R	A	N		TRÄD	G	R	A											
				CD 32-SPEL														
SVOR-DOM	V	FUL	O	F	I	N												
		RIVNA																
E	KON	K	V	I	G	A	N	DÄGG-DJUR										
								Ö										
D	LEGITI-MATION	H	E	G	FILM-FIGUR	R	A	PI	B	O								
	TORSK				BLOMMA													
PRATAT MED OM SÖTTET	F	Ö	D	H	GULLIG	R	A	R		VIND-STILLA	Ä	FÅGEL	S	K	A	T	A	
					POJKE							INTE POPPIS						
STANNA VAR NUI	S	T	I	TA OM OCH OM IGEN	T	J	A	T	A	GÖR PRO-CESSO-RER	O	T	O	R	O	L	A	
S	K	A	L	L	SKID-MÄRKE	E	L	A	N		T	H	E		L	I	O	

Skicka in lösningen till Datormagazin, Industrigatan 2A, 112 35 STOCKHOLM.

Märk kuvertet "Korsord".

Vi lottar ut böcker av William Gibson och DMZ-musmattor till de tio först öppnade rätta lösningarna.

Namn Dasse Evertsson Gatuadress Box 146

Postnummer 731 23 Postadress Köping

På spelfrontensidorna presenteras spel som är på gång till de olika Amigamodellerna, inklusive CD32. Spelen på spelfrontensidorna är inte klara och vi har alltså inte hunnit recensera dem utan bara kunnat ta en liten förhandstitt.

Din guide till galaxen

Nu kommer en guidebook till Frontier – Elite 2. Den avslöjar många tips och knep om allt från smuggling och rymdstrider till olika livsstilar ute i David Brabens universum. Priset är fortfarande okänt. För mer information, kontakta **Bruce Smith Books** i England, tel: **+44-0923-894355**.

Stora vinster för Acclaim

Acclaim redovisar en fördubbling av vinsten för andra kvartalet i år jämfört med samma period förra året, från fem miljoner dollar till drygt tio. Kalabaliken kring Mortal Kombat har uppenbarligen inte skadat företaget så mycket som vissa säkert hoppades.

Nu blir krig ännu roligare

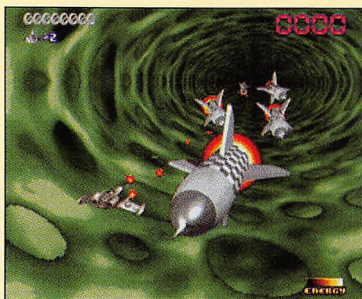
Sensible Software håller på med en uppföljare till succéspelet Cannon Fodder. Enligt Martin Lunn hos Sensible Software är stora delar av spelet ännu på planeringsstadiet, och man har bara hunnit göra en nivå som utspelas i ett ökenlandskap. Spelet beräknas släppas till jul.

Mer stjärndamm

Arbetet med Super Stardust är i det närmaste färdigt efter att ha pågått i nästan fem månader. Den nya versionen kommer att ha 256-färgsgrafik istället för originalets 32. Man har också arbetat om tunnelarna helt gett dem fyra gånger fler färger än originalet. Även ljudeffekterna och musiken har blivit uppfräschade och det här spelet kan verkligen komma att göra väsen av sig.

Super Stardust kommer till A1200 och CD32 och beräknas släppas i november.

Derek dela Fuente

Både ljud och grafik har förbättrats rejält, liksom tunnelsekvenserna.

Stardust är en av de bästa varianter på Asteroids som någonsin gjorts. Med den nya versionen till Amiga 1200 och CD32 lär alla actionfantaster få sitt lystmäte.

Actionäventyr från Core

I Core Designs nya actionäventyr Dragonstone har man slungats ner på jorden för att förstöra drakstenen, och den enda hjälp man har är ett svärd och några futtiga ledtrådar. Spelet är i grunden ett rollspel och innehåller pussel och kryptiska ledtrådar, men det innehåller även en del actionse-

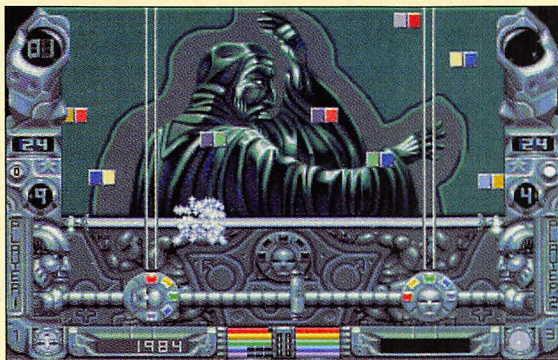
kvenser. Spelet består av sju stycken stora nivåer med vardera tre undernivåer och högvis med färgstarka karaktärer att samarbeta med och kämpa mot.

Spelet beräknas komma i september.

Derek dela Fuente

Varde Ijus

I Vital Light kan man spela ensam, man mot man eller i en turnering med upp till åtta spelare.

Programhuset Millennium släpper ett pusselshoot'em-up med namnet Vital Light. Spelet innehåller 80 nivåer för den ensame spelaren, men man kan också tävla antingen man mot man eller i en turnering med upp till åtta spelare.

Spelet kommer till samtliga amigaformat och beräknas släppas i september.

Adrenalinkick på rullskridskor

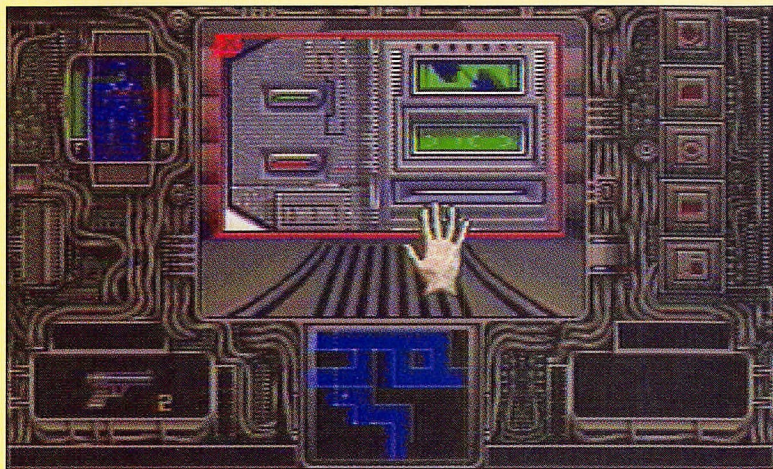
Om man vill ha en riktig adrenalinkick så kan man se fram emot spelet Skitchin' från Ocean. Här gäller det att på rullskridskor ta sig fram så snabbt som möjligt längs en väg och komma först i mål. Alla medel är tillåtna, lifta med bilar, slå ner motståndarna med järnrör och hoppa över lastbilar.

Spelet släpps till A1200 och "vanliga" amigor, och beräknas komma i november.

Så här ser spelet ut på Sega Mega-drive. Mycket underhållning utlovas.

Psygnosis gör som många andra redan gjort – surfar på Doom-vågen.

Rid på Doom-vågen

Fler och fler företag surfar på Doom-vågen. Nu är det Psygnosis tur att hänga på. De håller just nu på med Operation G2, som kommer att bli ett Doomliknande spel men som kommer att kräva mer av spelaren än att bara springa runt i korridorer och skjuta.

Spelmusik på CD

Programhuset Virgin släpper en CD (musikvarianten, ingen spel-CD) med den populäraste musiken från sina spel. En av artisterna på skivan är Tommy Tallarico som ligger bakom musiken till bland annat Cool Spot och Robocop versus Terminator. – Mitt mål har varit att undvika den barnliga musikstilen som man brukar hitta i spel och ge spelaren det har egentligen vill ha. Riktig musik, säger Tommy.

Skivan kommer att heta "Virgin Games Greatest Hits – Volume One".

Double Dragon blir film

Kommer du ihåg spelet Double Dragon? Nu ska även det spelet bli film. Våldigt få detaljer är ännu avslöjade men filmens gangster kommer att spelas av Robert Patrick, mest känd som den "flexibla" T-1000 i Terminator 2.

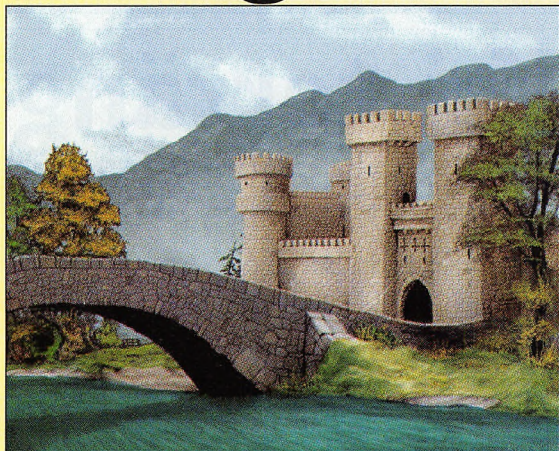
Ny padda till CD32

En ny pad till CD32 har sett dagens ljus. Det är joypad-tillverkaren Honey Bee som har konstruerat en pad med både autofire och slow motionfunktion. Paden distribueras av Conteneo, tel: 08-281300.

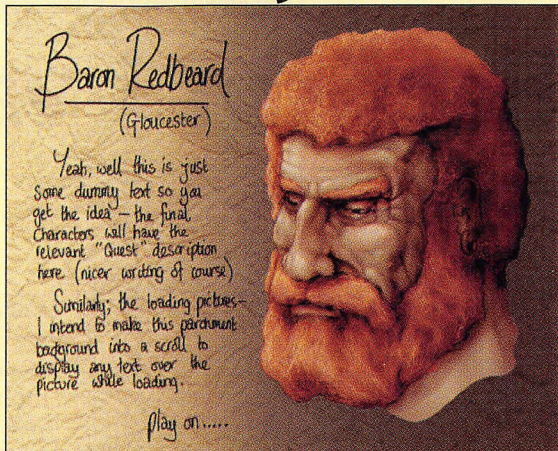
Läcker padda.

Kungen bland tjuvar

Programmerarna bakom Alien Breed 2 hoppas föra arkadstrategispelen till ny höjder med King of Thieves.

Talangerna bakom spelet Alien Breed 2 höjer avdelningen för arkadstrategispel till nya höjder. Spelet King of Thieves utspelar sig i det medeltida England och har vissa likheter med spelet Risk. De strategiska delarna mixas med arkad-

sekvenser där man till exempel ska anfälla båtar för att skaffa pengar eller leda anfall mot borgar.

Spelet kommer till samtliga amigaformat och beräknas släppas i oktober.

Det stora slutet

Programmerargruppen The Hidden håller på med ett racingspel med det något suspekta namnet The Big End. Mycket arbete har lagts ner på att få bilarna att uppträda realistiskt på banan. Man kommer också att kunna koppla ihop två datorer med seriekoppling eller köra flera personer på samma dator. Denna lösning, som kommer att avslöjas av gruppen närmare releasen av spelet, påstår de själva vara så smart att bara inkompetenta programmerare kommer att strunta i att använda det i fortsättningen. Spelet beräknas släppas i september till CD32 och A1200.

Derek dela Fuente

Programmeringsgruppen The Hidden håller på med ett bilspel som lystrar till det mystiska namnet The Big End. Revolutionerande flerspelarmöjligheter utlovas.

Moderatbandy i Europa

Alla som tycker om att jaga en liten boll över gröna fält kommer att kunna invadera Europa utan att lämna fätdölen. I november kommer nämligen PGA European Tour till Amiga, och då kan man spela på banor som till exempel Wentworth i England och Valderrama i Spanien.

Man kommer att kunna spel upp till fyra spelare med varierande egenskaper. För att öka realismen har man dessutom lagt till varierande väder.

Spelet beräknas komma i November till Amiga och A1200.

Spielbergs nya film blir spel

Programhuset Interplay har fått rättigheterna att göra spel av Steven Spielbergs nya film Casper som kommer att ha biopremiär sommaren '95. Interplay har aldrig tidigare gjort ett film-baserat spel, anledningen till att de nu får möjligheten är en direkt följd av MCA Universal tidigare i våras köpte in sig i Interplay.

Spielberg är på gång med ny film – som blir spel.

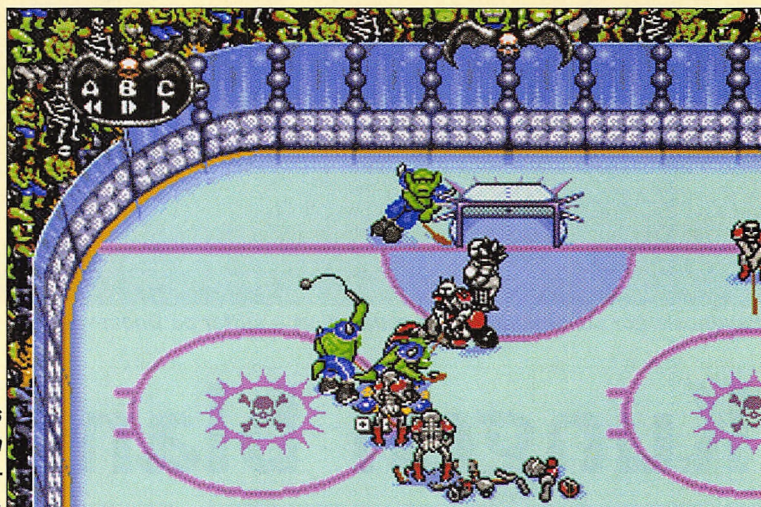
Spöa domaren

Ett av årets råaste hockeyspel släpps av Ocean. Det är spelet Mutant League Hockey som har blivit en storsäljare på Sega Megadrive.

I Mutant League Hockey kan man spela med lag bestående av troll, robotar eller utomjordingar och de är mycket skickliga både på att fuska och att slåss. Frita utvisade spelare, slåss med domaren eller varför inte placera en bomb i pucken.

Spelet kommer till Amiga och till A1200, och beräknas släppas i oktober.

Nu släpper Ocean tidernas råaste hockeyspel till Amiga (bilden är från Megadrive-versionen).

Realism i valfri terräng

Upphovsmännen till bl. a. Nitro gör nu ett nytt bilspel, All Terrain Racing. Spelet släpps till alla Amiga-format i höst.

Programmerarna bakom spelen Qwak och Nitro håller på att tillverka ett nytt racingspel. Spelet heter All Terrain Racing och kommer att innehålla mer än 35 olika banor i ett flertal olika terrängar. Spelet innehåller också en variant av AI för att bilar ska uppträda realistiskt på de olika underlagen.

Spelet släpps till både vanliga amigor samt till A1200 och CD32. AGA-versionerna innehåller inte bara fler färger utan också fler bilar och mer effekter.

All Terrain Racing beräknas släppas i oktober.

Derek dela Fuente

Rollspel med många röster

Det ganska okända speltillverkarna Aeon Design har blivit influerade av den grekiska mytologin och det håller på att resultera i spelet Son of Zeus.

Spelet är en typ av rollspel och det gäller att försöka hitta den tolv bitarna av den heliga Umbilikos för att befria de tillfångatagna grekiska gudarna.

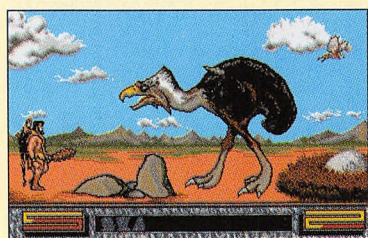
Man har lagt ner det mesta arbetet på spelidén och de uppgifter man ska ta sig an. Grafiken och effekterna har tills vidare kommit i andra hand. När det gäller personerna som man träffar i spelet har man däremot lagt ner mer arbete. För att få alla rösterna till CD-versionen har man tagit hjälp av 18

personer som har olika roller i spelet.

Det är ännu inte klart vilket programvaruhus som kommer att distribuera spelet.

Son of Zeus kommer till Amiga, A1200 och CD32 och kommer någon gång vid årsskiftet.

Derek dela Fuente

I Son of Zeus har spelbarheten satts i första rummet. Grafik och häftiga effekter kommer i andra hand.

Datormagazin 14•94

3.5" DISKETTER

*10:e Pack Inkl. Etikett *Clip Level: Över ANSI
*5års Garanti m bytesrätt *Ring för Volymrabatt!

Disketterna formaterade (PC) utan pristillägg!

MF2DD Omärkta 3.00:-

MF2HD Omärkta 4.75:-

READY MF2HD 5.00:-

ÖVRIGT: Diskbox 100st 3.5" 69:-, Diskbox Posso 150st 220:-

FBE TechTrade AB

Box 53

67122 Arvika

Order kan även göras via brev&fax
Alla priser INKL. MOMS

Tel 0570-13835

Fax 0570-80243

VI UTFÖR SERVICE

Enda garanti auktoriserade servicecentert för

Commodore **ATARI**

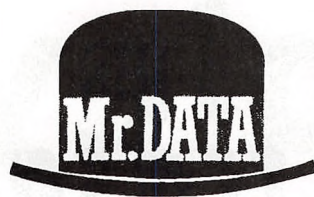
Sommär priser! Interna Hårddiskar A-1200

63Mb	1695:-	120Mb	2995:-
85Mb	2495:-	250Mb	3595:-

Intern drive Amiga 500	895:-	2 Mb minne Amiga 1200	1995:-
---------------------------	-------	--------------------------	--------

* Begagnade Amiga 500, 600 och 2000 säljes med minst 3 månaders garanti. **fr. 2000:-**

* Beroende på modell och tillbehör ex. extraminne, RF-modulator och hårddisk.

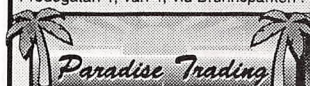
MALMÖ
040 - 97 44 00
STOCKHOLM
08 - 795 57 90

3.5" MF2DD	3.5" MF2HD
3.00	4.70

ERBJUDANDE!

Köp minst 100 disketter och Du får 10% i rabatt på våra diskettboxar nedan

DISKBOXAR	ÖVRIGT
För 50st 3.5", läsbar..... 35:-	14" Antistatisk skärmfilter..... 369:-
För 100st 3.5", läsbar..... 70:-	15" Antistatisk skärmfilter..... 431:-
För 110st 3.5" Stapelbar!..... 120:-	Diskettetiketter, 10-pack..... 3:50
DIREKTFÖRSÄLJNING	Musmatta - bra kvalitet!..... 24:-
Handla direkt av oss i centrala Göteborg	3.5" Rengörings-kit..... 35:-
Fredsgatan 1, vän 4, vid Brunnsparken!	

Tel: 031-15 51 10
Fax: 031-15 51 25

Tel: 031-155110, Box 230, 423 23 Torslanda, Besöksadress: Fredsgatan 1, 411 07 Göteborg

Alla angivna priser inkl. moms. Endast Postens avgifter tillkommer. Annons av delta software.

DISKETTSPECIALISTEN

Vi testar & formaterar själva i specialmaskiner för Din trygghets skull!
Disketterna levereras i 10-pack med etiketter. Minsta beställning 50 st.
Garanti med bytesrätt. Ring för bästa pris. Volymrabatter

DATA UPPSALA VISION

BUTIK OCH
POSTORDER

Det lönar sig att köpa i

AMIGA 1200

A1200, mus & manualer	3895:-
A1200, Dynamite pack	4195:-
A1200, DV-Paket	4195:-
A1200, DP + DV	4495:-
A1200, intern 60Mb HD	5695:-
A1200, intern 80Mb HD	6195:-
A1200, intern 170Mb HD	7195:-
A1200, intern 250Mb HD	7895:-
A1200, +210Mb Overdrive	7695:-
A1200, +270Mb Overdrive	8095:-
A1200, +340Mb Overdrive	8295:-
A1200, +420Mb Overdrive	8595:-
A1200, +540Mb Overdrive	9895:-
A1200, +420Mb O.-Apollo	7995:-
Dynamite pack till HD-alt.	+395:-
DV paket till HD-alternativ	+300:-
Dynamite+DV till HD-alt.	+650:-
Datic Multisync monitor	4995:-
Datic Multis. vid datorköp	4700:-
Teliox 14400 FAXmodem	2495:-
Teliox vid datorköp	2200:-

AMIGA CD³²

CD32, Joypad + 2st spel	3299:-
FMV-modul till CD32	2695:-
CD32 + FMV+ FILM	6095:-
Filmer (Vi har de flesta)	RING!
Spel (Vi har de flesta)	RING!
Joypad Org. eller m. Autof.	295:-
"EXPANSION" KIT	2850:-
KIT+ CD32 Ring för prislista	
EXPANSION KIT:	
Expansionskort med parallell, ser-, diskdrive, tangentbords anslutning, plats för ram. Ring för INFOBLAD.	
DYNAMITE PACK:	
Wordworth, Deluxe Paint IV, Print manager och 2 st spel.	
DV-PAKET:	
musmatta, joystick, dammskydd av mjukplast, AGA demos, AGA bilder, viruskiller, ViewTek, Sysinfo & Relokick 1.3, PD-spel, kopieringsprog samt VHS WB 3.0 videofilm. (kan köpas löst för 399:-)	

PAKET 1: (En bra start!)

A1200, 60Mb + DV + DP, Blizzard 1220 4Mb med turbo 9295:-

PAKET 2: (För de bortskämda!)

A1200, 170Mb+DV+DP+B1230, 40MHz med 2Mb ram 11495:-

PAKET 3: (För de grymma!)

A1200, 420Mb O.-WD+DV+DP+B1230, 50/50-4Mb ram 16495:-

EXTRAMINNE

Blizzard 1220, 4Mb 32 bitars RAM, klocka, 28 MHz 68EC020 på kortet=5mips, plats för FPU.
B1220, utan FPU 3195:-
B1220, med 33MHz FPU 4195:-
B1220, med 40MHz FPU 4495:-
2Mb 32bit ram med klocka. 2295:-
4Mb SIMM till A4000 m.fl. 1995:-
8Mb SIMM till A4000 m.fl. 3995:-

TURBOKORT

Blizzard 1230-II, socklad CPU, Upp till 64Mb ram, plats för SCSI-II och FPU(PGA/PLCC)
B1230, EC40, 0Mb 3295:-
B1230, EC40, 2Mb 4095:-
B1230, EC40, 4Mb 5095:-
FPU, 40MHz till ovan +1200:-
B1230, mmu50, 0Mb 4395:-
B1230, mmu50, 2Mb 5295:-
B1230, mmu50, 4Mb 6195:-
FPU, 50MHz till ovan +1500:-
SCSI-II till Blizzard +1350:-

HÅRDDISKAR

HD kabel för A1200
At 2.5" --> 3.5" 249:-
XDS HD-låda till A1200 850:-
OverDrive 3.5" HD låda 1595:-
Trafo till Overdrive 345:-
OverDrive, 210Mb WD 3895:-
OverDrive, 270Mb WD 4295:-
OverDrive, 340Mb WD 4495:-
OverDrive, 420Mb WD 4795:-
OverDrive, 540Mb WD 6195:-
OverDrive, 210Mb Apollo 3595:-
OverDrive, 420Mb Apollo 4295:-
Lösa AT-hårddiskar:
210Mb WDC, 12ms 2495:-
270Mb WDC, 11ms 2895:-
320Mb WDC, 12ms 3095:-
420Mb WDC, 12ms 3395:-
540Mb WDC, 11ms 4995:-
210Mb Apollo, 13ms 2195:-
420Mb Apollo, 13ms 2995:-
SCSI hårddiskar RING!

SPEL-DATOR

Saknar du spel som **DOOM** eller så? Köp en spel dator men behåll din Amiga I Har du en multisync monitor kan du använda den till båda !!!
Kolla in våra PC priser:
i486SX25/4/210 6556/8195:-
i486SX33/4/210 6796/8495:-
i486DX33/4/210 7596/9495:-
(Märke:SVPCfab, DOS 6.2 är installerat, monitor medföljer ej. Vid köp av multisyncmonitor till PC'n medföljer VGA-box för 2 datorer till 1 monitor samt kablar utan extra kostnad. (värde: 497:-)

DATA-GODIS

REAL 3D V.2.47	4595:-
GP FAX class 1 eller 2	795:-
CD-ROM till A1200	RING
4.5 A Trafo till A500-1200	795:-
WB 3.1 för A500-A4000	fr.1495:-

DATA VISION AB BOX 1305 751 43 UPPSALA Tel. 018-12 40 09
Butik: Sysslomansgatan 9 UPPSALA Fax. 018-100 650

Med reservation för tryckfel och prisändringar. Alla priser är inkl. moms. Frakt tillkommer. För ej utlösta försändelser faktureras tur och returfrakt.

James Pond 3

Favorittorsk på nya uppdrag

De två torskarna Jesper Almén och James Pond ger sig ut på nya uppdrag. De kommer riktigt bra överens – lika barn leka bäst, som bekant.

James Pond är tillbaka. Denna gentlemannatorsk har sedan 1990 simmat runt i världshaven och stoppat oljeskurkar samt kutat runt på Nordpolen i en high-tech sardinburksdräkt och räddat nunnor (eller kanske var det pingviner) från den slemme doktor Maybe och hans hejdukar. Som brukligt är i dessa plattformsspel kommer storskurken likt en boomerang eller popgruppen The Who alltid tillbaka för att ställa till oreda.

Inför del tre i denna torskserie har doktorn upptäckt att det finns massa ost på månen. Med hjälp av ett rättgång sätter han genast

Gravitationen är som bekant ganska konstig på månen. Det får vår torskagent erfara här.

igång med att bryta ost för att paja marknaden på jorden och ta världsherraväldet. Frukta dock icke. FI5H:s bästa agent James Pond är honom på spåren.

James Pond 3 är ett i grund och botten ganska ordinarit plattformsspel i samma liga som Sonic och Super Mario. Det finns inget blod, ingen svart magi, inga pentagram, inga tarmar som hostas upp. Allting är jättegenomgulligt för att barnen inte skall få mardrömmar. Det gäller i grund och botten att plocka upp alla halvmånar man ser, hoppa på fiender och ta sig vidare till nästa nivå. Med hjälp av paraplyer, dynamitgubbar, löständer och annan paraferalia tar man sig upp i träd, ner i hål, igenom bergväggar och över floder. Längre fram i spelet har man möjlighet att spela Grodan Bolls okände bror Finnius Frog.

Det finns mycket att upptäcka på vägen i form av dolda nivåer, bonusställen, extraliv, och dylikt. Ja allting är av högsta klass. Stora nivåer, lagom knepiga problem, höklassigt ljud, snygg grafik, även om jag personligen tycker att den

Hela månen är gjord av ost! Cheesus! Tur att det inte finns luktdataspel ännu...

är lite tråkig. En annan personlig åsikt jag har är att jag skulle önska mej lite nya idéer i den här genren av spel. Att stöta skallen i stenblock som hänger viktlösa i luften, och som belöning få mottaga en ring, svamp eller halvmåne börjar efter tio år bli ganska enformigt. Framför allt får man så mycket bulor i palle.

James Pond 3 är ett högkvalitativt plattformsspel som inget plattformsfreak med bulor i skallen bör vara utan. Jämfört med t.ex. Sonic 3 som har tvåspelar-möjlighet, läckrare grafik och mer spännande banor, torskarna dock vår gälförsedda special agent. Full pott räcker det inte till.

Jesper Almén

James Pond 3: Operation Starfi5h

Tillverkare: Millennium

Pris: 429 kr

Rec. ex. från: CCD

Format: CD32

Brassarnas målvakt gör en snygg räddning. Tyvärr räddar han inte spelet.

Jaha, då var vi här igen. Ännu ett fotbollsspel. Efter att ha spelat så mycket fotboll att jag har blivit gräsallergiker börjar jag äntligen kunna reglerna. Det enda jag inte riktigt förstår är när det blir icing, och varför ingen passar till snubben i gredelina skjortan?

I Wembley finns det stor valfrihet. Vilket underlag man vill spela på, vindstyrka, klass på domaren, laguppställning, till och med i vilken vinkel man vill se spelet. Lagen

är de, vid det här laget, välkända landslagen. Tyvärr används inte spelarnas riktiga namn. Tråkigt. Det är alltid roligare att göra mål med Dahlin än med någon som heter Störe Svendsön. Wembley Soccer går att spela med vanlig joystick istället för den otypliga CD32-joypadden, men det blir ändå ganska ryckigt. Det absolut viktigaste med fotbollsspel är spelkänslan. Sedan spelar det ingen roll om det är fantasilag som spelar på

plåtunderlag eller om datorn bestämmer att Qatar är ett bättre lag än Brasilien. Trots att man kan välja vilken vinkel vinkel man vill se spelarna i, ja till och med om domaren skall ha mustasch eller inte, så rasar Wembley Soccer nedåt när det gäller Spelkänslan.

Sorry old chaps, med den konkurrensen som finns i sommar när det gäller fotbollsspel, får man nog anstränga sig lite mer än så här.

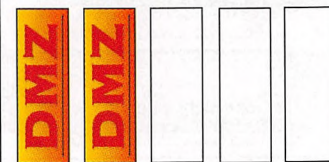
Jesper Almén

Wembley International Soccer

Tillverkare: Audiogenic

Pris: 369 kr

Format: CD32

BANSHEE

Shoot'em-up för erfarna

Till en början får man nöja sig med vanliga flygplan, men lite senare i spelet bär det ut i rymden där pang-andet fortsätter utan uppehåll.

Hoppsan, det där skottet såg jag inte. Det här spelet är svårt och passar uppenbarligen vegetarianer. Man får nämligen bita i gräset en hel del.

Banshee är ett shoot'em-up av klassiskt snitt som har fått Ove Kaufeldts avtryckarfinger att vibrera av upphetsning.

Enligt gamla legender så är en Banshee en sorts spöke som kan hemsöka en trakt och ge traktens invånare hemska mardrömmar med sina klagande tjut. Det stämmer nästan här också. Spelets fuling, Blardax Maldrear, kommer också att få mardrömmar.

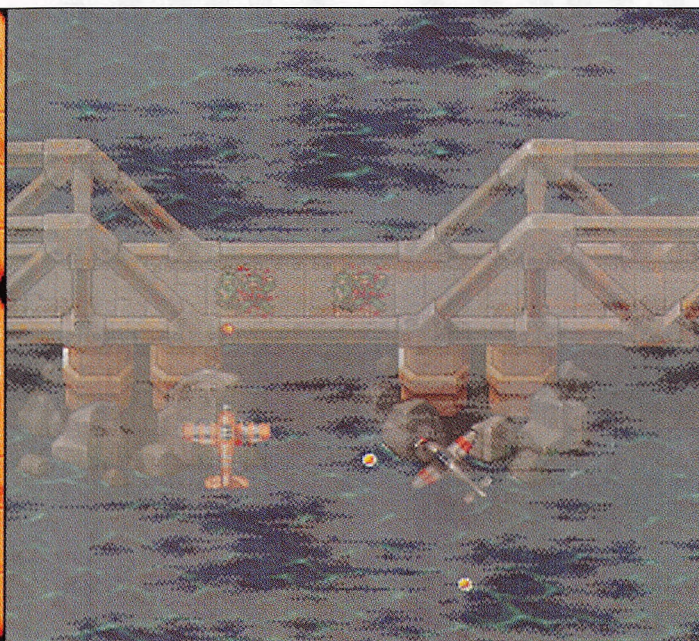
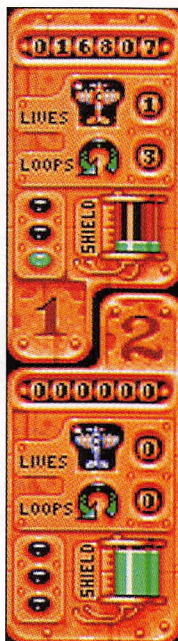
Bansheen i det här fallet är inget vålnad som får Blardax att vakna kallsvettig och tjutande, utan flygplanet Banshee och dess flygare Sven Svarden-svart. Det är nämligen det enda som kan hindra hans erövring av jorden. Sånt kan göra även Styximperiets härskare ledsen och kinkig.

Kommer ni ihåg det gamla spelet 1942? Det där när man flög med ett litet plan som man såg rakt uppför och sköt på allt som rörde sig. Som undanmanöver kunde man dessutom loopa med planet. Banshee är en modern version av

1942, med drömsvis av tunga vapen och riktigt skövlande pang-pang.

Det finns tre olika alternativ på vad man vill styra planet med. Enknappsjoystick, tvåknappsjoystick eller mus(?!). Det går faktiskt väldigt bra att styra med mus, och efter en stunds träning så tycker jag nästan att det är det skönaste alternativet.

Grafiken i spelet har ett sorts Chaos Engine-stuk över sig, med miljövänliga, naturriktiga jordfärger. Detaljrikedomen är väldigt bra och animationerna är snygga med bra effekter. Små brinnande soldater och vettskrämda mammor med barnvagnar (nej, man kan inte skjuta på mammorna eller barnvagnarna) är bara en del av vad man kan hitta. Man har även lagt in olika höjd på husen, så om man inte passar sig kan man krascha i ett kyrktorn.

Väderleken kan vara väldigt skiftande med både regn och dimma. Här måste man också passa sig för bron. Om man inte hittar en bra passage kan man nämligen flyga rakt in i den.

Ljudet är bra men blir i längden lite enformigt men att variera propellerljud och vapenknattrande kan inte vara det lättaste. Snyggt låter det i alla fall.

Banshee är ett shoot'em-up-spel som kräver erfarna spelare. Den lätta nivån är svår, den svåra är väldigt svår och den "stensvåra" nivån ska vi inte prata om. I spelet finns det lösenord som man kan få när man har klarat en nivå. Om man inte kör på lätta nivån förstås, då får man inga lösenord och man får bara spela de första två nivåerna. Vill man försöka varva spelet, då måste man gå upp i svårighetsgrad.

Det här spelet kräver två någorlunda samspelade elitskövlar för att man ska komma någonstans, grönköpingar göra sig icke besvär.

Ove Kaufeldt

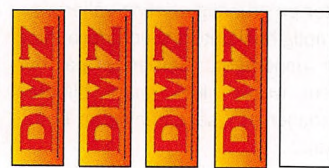
Tänk vad mycket ketchup det rymmer i en soldat. Ingen går säker när Banshee kommer farande.

Banshee

Tillverkare: Core Design

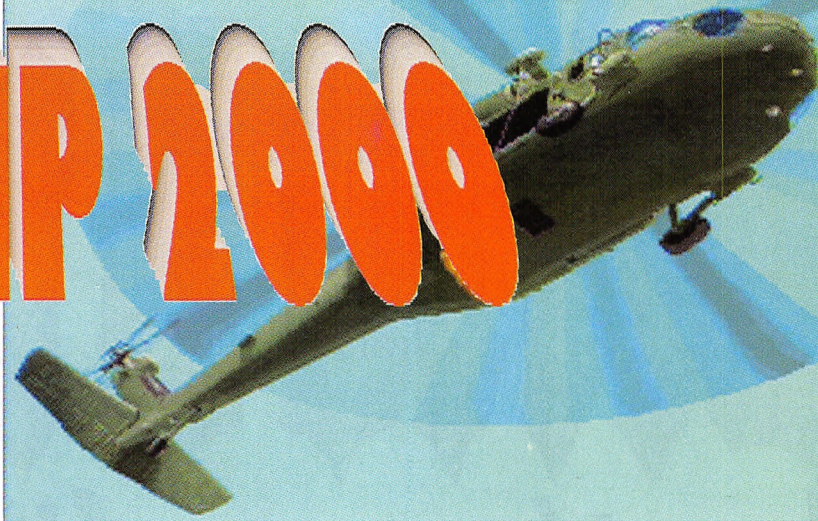
Pris: Ej satt

Format: A1200

GUNSHIP 2000

Bästa floff-floff-simulatorn

Via kartan lägger man ut brytpunkter för styrsystemet så att man lätt hittar till målen och hem.

Ibland startar man från hangarfartyg. Det är inte så svårt, men att landa på ett litet fartygsdäck är värre.

Vår egen flygmala... förlåt, flygmajor, Sten Ekedahl, gillar egentligen inte att flyga utan vingar. Men denna helikopter-simulator får honom att smälta som en piggelin i sommarvärmen.

Dags för ännu en version av Microprose Gunship 2000. Denna gång för CD 32. I stort sett är den likadan som Amiga-versionen. Enda skillnaderna är att grafiken är omgjord till AGA och det suveräna introet är helt nytt. En försämring dock, man kan bara ha en aktiv pilot. Tidigare kunde man ha åtta olika aktiva piloter att välja mellan.

Spellet har två olika operationsområden; Irak eller Centraleuropa. Jag saknar Antarktis och Indonesien som finns som scenariodiskett till PC-versionen. Utrymmet på CD-skivan borde i alla fall räcka till för även dessa. Varje uppdrag har ett primärmål och ett sekundärmål. Efter en grundlig briefing väljer man lämplig helikoptertyp och beväpning för uppdraget. Beroende på hur man lyckas kan man tilldelas medaljer och så småningom befördran.

Innan man blir befördrad till 2nd

lieutenant får man bara flyga enskilt. Då det är massvis med fiender är det mycket svårt att klara sig helskinnad trots att man väljer lägsta svårighetsgraden. Läger man sen till det att det är svårt att flyga helikopter så innebär det att spelet har en hög inlärningsströskel och fordrar en hel del träning.

Äntligen egen helikopter

När man så efter många misslyckade försök och lite fusk (man har alltid möjlighet att stryka det senast genomförda uppdraget) till slut har lyckats bli befördrad får man börja leda en helikopterpluton om fem helikoptrar. Man flyger sin egen helikopter och ger order till de övriga fyra vad de skall göra. Är man själv är lite feg, kan man hålla sig i bakgrunden och skicka fram de andra att lösa de farligaste uppgifterna.

Start från egen flygbas i nattens mörker. I detta läge skall man INTE trycka på avtryckaren.

Full last, och ändå finns det fler vapen att välja mellan.

Själva flygningen är en ganska korrekt återgivning av hur man flyger helikopter. Det är lite annorlunda än ett flygplan eftersom man inte har några vingar. Jag måste dock medge att det är jobbigt att flyga med hjälp av en "game pad". En joystick och tangentbord känns bättre men det är väl en vanesak.

Utmärkt ljud

Ljudet är utmärkt och innehåller mycket som hjälper en. Eftersom alla helikoptrarna är tvåsitsiga så är det inlagt en del prat från "han i baksätet". Det är till stor hjälp när han varnar för inkommande robotar men man kan hålla sig för skrämt när han plötsligt ropar, "We're going in! We're going in!", sekunderna innan man kraschar.

När man väl har landat får man beröm eller bassning av chefen beroende på hur man har lyckats.

Har man lyckats riktigt bra tilldelas man lämplig medalj. Har man däremot klantat sig får kan man räkna med att den där befördran man förväntade sig blir uppskjuten (eller piloten nedskjuten? Reds. anm.) ett tag.

Gunship 2000 håller fortfarande och är den klart bästa helikopter-simulatorn idag. Rekommenderas för flygare som gillar action.

Sten Ekedahl

Gunship 2000

Tillverkare: Microprose

Pris: 369 kr

Format: CD32

Wild Cup Soccer

Gräslig massaker

Här finns det inte mycket plats för gula och röda kort. Nej, här gäller det att massakrera, lemlästa och stå i allt vad man kan.

Och Slaktar-Ove har gått in för det med död och lust.

Motståndarlaget kontrar med stjärncentern i spetsen. Då sliter den försvarande backen fram ett hagelgevär och skjuter huvudet av centern som faller ihop med blodet skvättande. Publiken jublar.

Välkomna till Wild Cup Soccer (WCS).

Spelstilen i WCS är ganska annorlunda jämför med vanlig fotboll. Här handlar det inte om att spela bra fotboll utan att banka både boll och kroppsdelar från motståndaren. Regler finns inte, att hugga ner en motståndare med ett

stort svärd för att sedan stå och sparka på honom när han ligger ner är fullt godkänt.

Före matcherna kan man, om man har sparat pengar, köpa vapen till sina spelare. Hagelgevär, svärd, här finns det mycket att välja mellan.

Grafiken i spelet inte bra men ganska underhållande. Man kan till exempel se på varje spelare vilket vapen de har och blodskvättandet är både snyggt och rikligt. Något som verkligen drar ner grafikbetyget är scrollen när man springer

över planen. Den är ryckig och allmänt bedrövlig. Ljudeffekterna är torftiga vilket man förgäves har försökt dölja med en skräpig musiksnutt.

Wild Cup Soccer är ett spel som man bör undvika om man inte tycker att ett dåligt våldsspel kombinerat med ett dåligt fotbollsspel är en bra kombination. Framförallt måste man förbättra grafiken. Om jag vill skjuta levern av någon så ska det vara snyggt.

Ove Kaufeldt

VARNING
Denna recension innehåller våldsamt språk. Bör ej läsas i vuxens sällskap.

Innan avspark kan man förstärka sitt lag med vissa tillbehör. Vad sägs om en sån här vacker sak på mittfältet?

Fullt lag är man nästan bara vid första avspark. Det tar inte lång stund innan första offret är skördat.

Wow, en riktig stänkare. Inte skottet alltså, utan spelaren. Tänk att det rymts så mycket blod i en så liten forward.

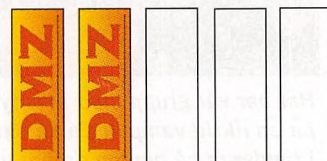

Wild Cup Soccer

Tillverkare: Millenium

Pris: Ej satt

Format: CD32

Fantastic Dizzy

Lätt och trist

Att styra en lite äggformad filur för att samla stjärnor... Tja, inte låter det originellt.

Plattformsspelen verkar aldrig ta slut.

I plattformsspelet Fantastic Dizzy ska man styra en liten äggliknande figur genom ett antal nivåer med olika teman. Det gäller att samla små stjärnor och samtidigt undvika alla monster och fällor. Dessutom kan man plocka upp vissa saker

som behövs för att lösa vissa (mycket enkla) problem av ha-rätt-sak-på-rätt-ställe-karaktär. Grafiken är gullig liksom melodierna som spelas, men är ingenting att skriva hem till mamma om.

Fantastic Dizzy är precis så förutsägbart som det låter. Originalitet och nytänkande verkar vara begrepp som inte existerar i programmerarnas sinnevärld. Det finns ju i och för sig bra plattformsspel som inte är särskilt originella, men i Fantastic Dizzy saknas tyvärr också den rätta känslan i styrningen.

Dessutom är nivåerna alldeles för få och spelet för lätt.

Fantastic Dizzys existensberättigande är tveksamt. Möjligtvis kan en yngre publik ha en del glädje av spelet då det är lätt att lära sig. Men också de kommer att spela igenom spelet ganska snabbt, och vi som har högre krav än så glömmar det här illa kvickt. Jag hoppas att speltillverkarna snart tröttnar på att göra sega plattformsklichéer som denna och satsar sina resurser på intressantare projekt.

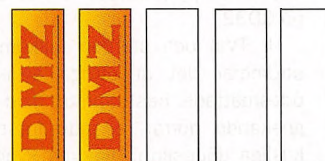
Daniel Törnqvist

Fantastic Dizzy

Tillverkare: Codemasters

Pris: 349 kr

Format: Amiga

Lilla Dizzy måste vara ett av världens mest akrobatiska ägg. Hur ofta ser man ett ägg slå en frivolt egentligen?

För att komma vidare i spelet måste man klura ut en del pussel.

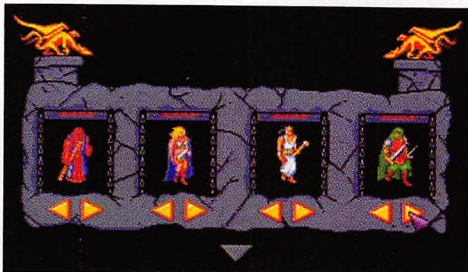
Klarar man det här pusslet innan tiden tar slut får man ett extra ägg.

Heroquest 2

En thriller för öronen

Här ser vi fyra av de åtta hjältar man har att välja på. En magiker, miss Finland 1987, en kvinnlig präst och, kollekokk, kollikock: Skogsmulle himself!

Här har vår grupp med äventyrare träffat på en riktig vampyr! En välriktad blyxtboll i tänderna på honom ordnar nog det hela.

Efter att alla hjältarna i gruppen har gått hädan, dyker den här frusne filuren upp. Varför vet jag inte, men trött på honom blir man...

Att ljudet är en väsentlig del av spelupplevelsen är konstigt nog inte självklart för alla spelmakare. Dåligt ljud kan sänka ett hyfsat spel och bra ljud kan höja ett ordinärt spel ett snäpp. Heroquest 2 – Legacy of Sorasil är ett exempel på det sistnämnda

Heroquest 2 – Legacy of Sorasil, är ett ganska småtrevligt roll-strategi-spel som är lite halvtäckigt att spela på Amiga eftersom det varken finns ljudeffekter eller någorlunda bra musik i lret. Detta har dock Gremlin åtgärdat nu när man får chans att pyngla samma monster på CD32.

Ur TV:n och stereon fullkomligt strömmar det ut ettriga stråkar, ödesmättade bastrummor, ljud av gnekande dörrar, ekande fotsteg, kusliga dödsskrin, mäktiga svärds-svingar och kraftfulla gutturala besvärjelser. Nu sitter man plötsligt klistrad vid databordet vid ett spel som man tidigare avfärdade som okej men gammalmodigt. Heroquest 2 är förvisso fortfarande gammalmodigt och en aning segt – framförallt om man inte äger en mus utan blir tvungen att använda den gamla CD32-padden – men den stämningsfulla musiken och

alla de häftiga ljudeffekterna drar som sagt detta lir ovan mediokerhetens gräns, ja faktiskt en bra bit över.

Det hela går ut på att av åtta möjliga karaktärer välja ut ett party på fyra stycken härdade krigare. Dessa skall nu slå, sparka, leta och besvärja sig igenom nio monsterpackade Questområden. Mellan varje uppdrag kan man handla nya vapen, besvärjelser och magiska drycker.

Några missar

Ett fåtal saker har jag att anmärka på. Till att börja med går det inte att ersätta fallna krigare efter ett äventyr. Det enda man kan hoppas på är att man hittar livsväckande drycker vilket man väldigt sällan gör. En annan klantighet är att man inte kan byta skatter och saker man hittar mellan karaktärerna, vil-

ket kan leda till att magikern går och släpar på en magisk yxa han inte kan använda medan dvärguschlingen äger en uppsjö besvärjelser som han är alldeles för korkad för att kunna slänga på någon. En tredje och sista miss är att peka-och klicka systemet är aningen buggigt, i alla fall på min version.

Dessa defekter till trots är Heroquest 2 – Legacy of Sorasil, ett riktigt klurigt och trevligt spel som i och med ljudförbättringen fått en REJÄL ansiktslyftning.

Bakgrundsmusiken har jag spelat in på vanligt kassettband och använder som soundtrack när jag spelar något annat rollspel där musiken bara är enförmig och tråkig eller obefintlig. Det här är örongodis som höjer ett gammaldags ordinärt spel till en riktigt härlig thriller...

Jesper Almén

"Vad håller du på med, barbaruschling?!"

"Angår dig inte, fossilBenke där..."

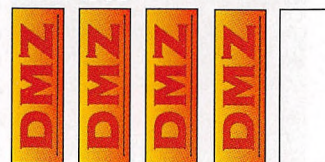
Med en vindpust och ett avgrundsvrål går den första fienden hädan till sällare jaktmarker där inga elaka hårdrockare finns...

Heroquest 2 – Legacy of Sorasil

Tillverkare: Gremlin

Pris: 395 kr

Format: CD32

APIDYA Flower-power shoot'em up

Detta shoot'em up förvandlar raskt Jesper "Blam Blam" Almén till en bi-figur som pollinerar sig fram mellan nivåerna.

Apidya är EXAKT vad det ser ut att vara. Det är så extremt mycket standard-shoot'em up så man nästan börjar undra om det inte är en parodi på genren. Men det är det inte.

Visst för allan del, det är ett snyggt shoot'em up. Snygg grafik, bra ljud, OK rörelser, alls inget hafsverk, men något nytt är svårt att hitta. Originaliteten sträcker sig till att istället för att fara omkring i rymdskepp så är vår hjälte här förvandlad till ett bi som skall pollinera sig fram till den femte och sista världen för att där rädda sin älska-de från Joe Labero-kopian Hexaä.

Flower power, boys and girls! Apidya är till för shoot'em up-galningar som inte kan fungera utan att börja varje morgon med att klara tre nivåer på Project X, eller möjligtvis för folk som odlar konstiga plantor i trädgården och tycker att det visas alldeles för få Grateful Dead-videos på MTV. Om man vill vara elak mot sina småsyskon kan Apidya även användas i biologiundervisning. Här

får man nämligen lära sig att ALLA småkryp i skogen (inklusive sniglar och tusenfotingar) skjuter eldbollar och annat hemskt. Det är grymt i naturen.

Nåja, vi vuxna människor som vet att bin inte släpper sjunkbomber kan ju – i brist på annat – grabba tag i en naturstuderande kamrat, stoppa i två joysticks i datorn och utrota fler småkryp än Anticimex gör på en månad.

Jesper Almén

I Apidya är sniglar vidriga odjur som förstör tillvaron. Att skjuta dem sönder och samman är en bisak.

Hexaäe är en labil kil-le som mobbades för sitt röda hår som barn. Nu ger han igen genom att ödelägga allt han ser.

Apidya

Tillverkare: Team 17

Pris: 159 kr

Format: Amiga

DMZ

DMZ

DMZ

LEMMINGS Gamla lämlar

Psygnosis bjuder på gammal skåpmat. Så gammal att det är på gränsen till lurendrejeri.

Lemmings på CD32, det måste ju vara en given braksuccé. Tror man. Men man höjer misstänkt på ögonbrynet när man ser en liten lapp med texten "CDTV-kompatibel". Det inladdade spelet bekräftar misstankarna, CD32-versionen av Lemmings är mycket riktigt den gamla CDTV-versionen med ett nytt klistermärke.

Spelet är segstyrt med joypaden och man saknar den snabba precision som man får om man använ-

der en mus. Om man har en amigagnagare som ligger och skräpar så bör man använda den.

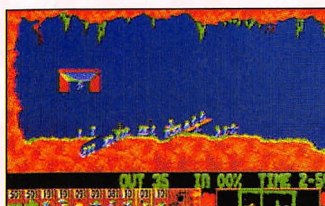
Grafiken är, sin ålder till trots, fortfarande underhållande och de små grönhåriga individerna är väldigt charmerande. Musiken är enkel men välgjord och ljudeffekterna trevliga.

Efter den första upphetsningen över en CD32-version står man där med långnäsa. Det är snålt av Psygnosis att ge ut ett så gammalt spel till CD32:an utan några som helst förändringar. Och att kalla det för en CD32-titel känns nästan som fusk.

Visserligen är Lemmings kul, men då ska det vara något nyare än ettan.

Ove Kaufeldt

Att leka "Trampa landmina" med lemmingar är inte så nyttigt, men både kul och vackert.

När nivåerna börjar bli röriga är det inte speciellt smidigt att styra med en pad. Har man en gnagare bör man använda den.

Lemmings

Tillverkare: Psygnosis

Pris: 349 kr

Rec. ex. från: Wendros

Format: CD32

DMZ

DMZ

AMIGA DATASPEL

Spel till Amiga 500, 500 Plus, 600, 1000, 1200, 2000, 2500, 3000 & 4000.

De flesta Amiga spel kräver 1 MB, vilket är standard på både A600 och Amiga 500 Plus. Alla Amiga spel fungerar till alla Amigor (inklusive 1200) om ej annat anges.

ACTIONSPEL

PRIS	
339	ALIEN 3
399	ANC. ART WAR IN SKIES
349	APOCALYPSE
339	AQUATIC GAMES
249	ARACHNOPHOBIA*
249	BACK TO FUTURE 3**
259	BATTLE TOADS
329	BLOB
249	BONANZA BROTHERS*
299	CIRCUS ATTRACTIONS**
349	CYBERPUNKS
299	DARKMAN
299	DEATH BRINGER**
299	DEEP CORE
339	DENNIS
299	DICK TRACY
379	DRAGONS LAIR 3
299	DYNAMITE DUX*
299	FIENDISH FREDDY**
259	INCR. CRASH DUMMIES
369	IT CAME FR. DESERT
229	IT CAME FR. DATADISK
339	JURASSIC PARK
339	MEAN ARENA
249	PAC MANIA**
299	PAPERBOY 2*
299	POWERBOAT*
299	REAL GHOSTBUST**
299	ROCK & ROLL**
249	SPOT
439	SYNDICATE
369	THE GODFATHER
249	THUNDERBIRDS**
299	TIME MACHINE**
299	TIME SCANNER*
299	TREASURE TRAP*
249	TURTLES 1
249	TYPHOON THOMPSON
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
**=lungar ej på A1200/4000.	

BIL & MOTOR

PRIS	
299	BIG RUN
339	BURNING RUBBER
349	DRIVIN FORCE**
349	F1
299	FORMULA ONE G.P.
299	HOT ROD**
339	LAMBORGHINI
329	MICRO MACHINES
369	NIGEL MANSELL**
339	OVERDRIVE
299	RACE DRIVIN**
339	SKIDMARKS
299	ULTIMATE RIDE**
**=lungar ej på A1200/4000.	

FIGHTINGSPEL

PRIS	
339	BODY BLOWS GALACT.
339	DANGEROUS STREETS
339	ELFMANIA
379	MORTAL KOMBAT
369	SECOND SAMURAI
229	STREET FIGHTER 2

FLYGSPEL

PRIS	
349	ARMOUR GEDDON 2
439	AV8B HARRIER ASS.
399	B17 FLYING FORTRESS
229	BATTLEHAWKS 1942*
229	BUNDS OF PREY
249	DOG FIGHT
249	F15 STRIKE EAGLE 2
249	F19 STEALTH FIGHT**
429	F117A NIGHTHAWK
599	FIGHTER DUEL PRO 2
399	GUNSHIP 2000
249	KNIGHTS OF SKY***
229	MIG 29M SUP. FULCRUM
249	THEIR FINEST HOUR
169	THEIR FIN. H. MISS****
439	TORNADO
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
**=lungar ej på A1200/4000.	
***=kräver 2 Mb minne på A600.	
****=kräver The Finest Hour.	

FOTBOLLSPEL

PRIS	
339	CHAMP. MANAGER 93
159	CHAMP. 94 SEASON***
349	CHAMP. M. ITALIA
349	EMPIRE SOCCER 94
329	EURO. CHAMPIONS
299	EUR. SUPERLEAGUE**
299	FOOTBALL DIRECTOR 2
369	GOAL
299	KICK OFF 2 1 MEG V**
339	KICK OFF 3****
329	LIVERPOOL**
369	MAN. UTD. PREM. L. CH.
299	MATCH OF THE DAY
299/129	PREMIER MAN. 1/2
299	SENSIBLE SOCC. 92/93
259	SENSI. SOC. INT'L ED.
339	SIERRA SOCCER
369	SOCCER KID
339	TACTICAL MANAGER
349	WILD CUP SOCCER
299	WORLD CHAMP. SOC.**
349	WORLD CUP USA 94
269	WORLD OF SOCCER
**=lungar ej på A1200/4000.	
***=kräver Champ. Manager 93.	
****=kräver joystick med två oberoende fireknappar, t.ex. Competition Pro Super 279 kr.	

PLATTFORM

PRIS	
329	ALFRED CHICKEN
349	BRIAN THE LION
339	BUBBA 'N' STIX
299	CAR-VUP**

229	CHRISTMAS LEMMINGS
329	CHUCK ROCK 2
379	COOL SPOT
339	DENNIS
349	DONK
299	DOODLE BUG**
329	FIRE AND ICE**
369	FURY OF THE FURRIES
249	FUZZBALL
439	GLOBAL GLADIATORS
339	GOLBINS 3
299	GREMLINS 2**
299	HARLEQUIN
469	HUMANS 1/2
329	IMPOSSIBLE MISS, 2025
369	LEMMINGS 2 TRIBES
339	MC DONALD LAND
299	MIGHTY BOMB JACK*
339	MR. NUTZ
249	NAUGHTY ONES
349	PAC LAND**
369	PUGGSY
329	SINK OR SWIM
339	WONDERDOG
329	YO! JOE!
329	ZOO 2
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
***=lungar ej på A1200/4000.	

ROLLSPEL

PRIS	
469	BLADE OF DESTINY
379	CHAMPIONS OF KRYNN
299	DAY OF THE VIPER
249	EYE OF BEH. 1/2
249	HEIMDALL 2**
419	ISHAR 3
339	KEYS TO MARAMON
369	KINGS BOUNTY*
349	LEGACY OF SORASIL
429	LEGENDS VALOUR**
269	LURE OF TEMPTRESS
369	MOONSTONE*
369	PERHELION
339	RULES ENGAGEMENT 1
439	SPACE HULK
369	SPACE ROGUE
299	STAR CONTROL
399	STELLAR CRUSADE
379	SUSPICIOUS CARGO**
379	TREASURES SAV. FR.
369	ULTIMA 5*
369	WIND WALKER
249	WORLDS OF LEGEND
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
***=lungar ej på A1200/4000.	
****=kräver 1.5 Mb minne.	

SIMULATORER

PRIS	
399	COVERT ACTION
369	ELITE 2 FRONTIER
229	M1 TANK PLATOON
249	NOVA 9
369	OMNIP. HORSE RAC.*
369	SILENT SERVICE 2
229/259	SIM ANT/EARTH
229	SIM CITY CLASSIC
429	SIM LIFE**
299	SUBBATTLE SIMUL.**
449	TRACON 2
369	WAR IN THE GULF
229	WING COMMANDER
369	WOLFPACK*
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
***=lungar ej på A1200/4000.	
****=kräver 1.5 Mb minne.	

SKJUTASPEL

PRIS	
229	AGONY
339	ALIEN BREED 2
229	AWESOME
249	BETT. DEAD TH. ALIEN**
379	CANNON FODDER
299	CHAOS ENGINE
339	DIE HARD 2*
299	DISPOSABLE HERO
299	PREDATOR 2*
299	SHOCKWAVE**
379	T2 ARCADE GAME**
329	URIDIUM 2
249	VOLFIED
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
***=lungar ej på A1200/4000.	

D-DAY THE BEGINNING OF THE END från Impressions. Europas öde hänger på ditt beslut! Utmaningen för de allierade: upprätta ett brohuvud och krossa allt motstånd på vägen till Berlin. För axismakterna: stoppa dem och bevara Tredje Riket. Som överbefälhavare över de allierade eller axismakterna, börjar du med din sidas faktiska resurser och positioner vid 6:e Juni, 1944. Din arsenal för krigets sista år inkluderar flygplan, stridsvagnar och en stort utbud av vapensystem. Spelområdet täcker England, Frankrike, Spanska gränsen, norra Italien och själva Tyskland. En eller två spelare. Pris 439 kr.

K240 från Gremlin. Året är 2380. Befolkningsexplosionen av den 21:a århundradet har tvingat människan att utvidga sina gränser och kolonisera de yttre världarna. Genom gruvarbete och försäljning av stora kvantiteter av malm kan du samla en oförställd rikedom, emellertid du är inte ensam. Sex kända främmande raser är just nu på väg mot område K240, som alla förbereder att göra anspråk på rikedomarna. Om du överlever, måste du inte bara vara en slug affärsman, men även ta befälet över en armé och kontrollera flottor av rymdskepp för att försvara ditt territorium. Åtta olika typer av rymdfarkoster. 16 olika typer av vapen och sköldar till skeppen. Över 40 olika stilar på byggnaderna som du kan manipulera. 10 olika missiler. Upp till 24 olika asteroider att upptäcka i varje sektor. "Inte sedan Dune 2 har vi blivit bjudna på ett sådant utmärkt strategispele..." The One betyg 90%. Pris 369 kr.

SIERRA SOCCER från Sierra. Enormt bra helt nytt fotbollsspel. En till åttio spelare. Över 500 spelare, med olika skickligheter. 26 av världens bästa lag (med Sverige). Möjlighet att skapa över 40 nya lag. Sätt in avbytare och byt formation under spelets gång. Över 4000 tekniska bilder på spelare för bästa möjliga rörlig grafik. Straffsparkstävling. Träna frisparkar. "Ett förstklassigt bra fotbollsspel!" CU Amiga betyg 87%. Pris 339 kr.

TACTICAL MANAGER från Black Legend. Bli manager för ett fotbollslag. 3740 riktiga fotbollsspelare. 30 spelarparametrar bestående av ålder, attityd, skicklighet, position, kondition, moral, marknadsvärde och uppträdande. 64 olika taktikval, t.ex. ruffigt spel och offside fällor. Nationella och internationella transferlistor. "Den mest detaljerade och realistiska fotbollsmanager simulatorm hittills" The One. Pris 339 kr.

WILD CUP SOCCER från Millennium. Det snabbaste, mest ursinniga spelet som finns, spänningen är inte bara att göra mål, men det gäller att slita sönder motståndaren - bokstavligen. Glöm alla regler. Kämpa genom ligan och ovänkskapsmatcher. Avbestycka din motståndares försvar, massakrera deras mittfält och attackera deras anfallare. Välj ett lag, roffa åt dig lite vapen och det är dags för avspark. En eller två spelare. Pris 349 kr.

SPORTSPEL

PRIS	
229	ARCHER MACL. POOL
249	BRUTAL SP. FOOTBALL
249	FAST BREAK
249	JACK NICKL. UNLTD
199	JACK NICKL. COURSE 1****
199	JACK NICKL. COURSE 2****
199	JACK NICKL. COURSE 4****
199	JACK NICKL. COURSE 5****
229	JIMMY WHITE'S SNOOK
249	LINKS****
399	MICROPROSE GOLF
229	NICK FALDO'S GOLF
299	RUGBY WORLD CUP**
299	TOURNAMENT GOLF**
299	WEMBL. RUGBY LEAG.
229	WINTER GOLD****
399	WINTER OLYMPICS
219	WORLD CL. RUGBY**
**=lungar ej på A1200/4000.	
***=kräv. 2 drivar eller hårdisk.	
****=tre nya golfbanor till Jack Nicklaus Unlimited Golf.	
*****=tidigare såld under namnet Games Winter Edition.	

STRATEGISPEL

PRIS	
249	7 COLORS*
259	A-TRAIN
369	ACTION STATIONS
369	ARMADA
329	BATTLE ISLE 93
299	BATTLE JACK ACADEMY
369	BORODINO
249	BLOCK OUT
429	BLUE AND THE GREY
369	CARTHAGE*
399	CIVILIZATION
399	COLOSSUS BRIDGE 4.0
379	COLOSSUS CHESS**
379	CONFLICT MID. EAST
299	CRAPS ACADEMY
439	D-DAY BEG. OF END
229	DUNE 1
299	FOOLS ERRAND*
369	GETTYSBURG*
369	GIN & CRIBBAGE KING
249	HISTORICAL 1914-18
249	ISHIDO*
369	K240
439	KING MAKER
299	MEGALOMANIA**
249	MIDWINTER 2
369	NAM
249	RAILROAD TYCOON**
249	RENEGADE LEGION
249	SARAKON
449	SPOILS OF WAR
429	STARLORD
369	STAR TETRIS
439	THE SETTLERS
369	TYPHOON OF STEEL
329	VIKINGS FIELDS CONQ.
399	WHITE DEATH
**=lung. ej på Plus, 600 & 1200.	
***=lungar ej på A1200/4000.	
****=lungar ej på A600.	

ÄVENTYRSSPEL

PRIS	
299	ALTERED DESTINY**
229	ASHES OF EMPIRE
429	BENEATH STEEL SKY**
399	CODENAME ICEMAN
229	COLONELS BEQUEST
399	CONQUEST CAMELOT
229	CRUISE FOR A CORPSE
229	CURSE OF ENCHANTIA
369	DARKMERE
299	DEJA VU 1
249	DEJA VU 2**
399	FISH
369	FLASHBACK
369	HEART OF CHINA
229	INDY JONES 3 L.C. ADV.
229	INDY JONES 4 ATL. ADV.
459	INNOV. UNT. CAUGHT
299	JAMES CLAV. SHOGUN
229	KGB
229/199	KINGS Q. 1/2
199/249	KINGS Q. 3/4

499	KINGS QUEST 5****
229/229/249	LARRY 1/2/3
229	LOOM
229	MANHUNTER N.Y.
249/399	MONKEY ISLAND 1/2
229	OPERATION STEALTH
399	PLAN 9 FR. OUT. SPACE
249/229	POLICE Q. 1/2
249/269	QUEST F. GL. 1/2
399	RISE OF THE DRAGON
439	SIMON THE SORCERER
399	SPACE Q. 1/2/3
249/199/399	SPACE QUEST 4****
499	SPACE QUEST 4****
369	VALHALLA LORD OF INF.
369	WONDERLAND
**=lungar ej på A1200/4000.	
***=på engelska.	
****=kräv. hårdisk eller 2 drivar.	

AMIGA SPEL PRIS

149 KR/ST.

BUBBLE BOBBLE**: FINAL CONFLICT, FIRST DIVISION MANAGER, JAMES POND**, LOMBARD RAC RALLY, PRINCE OF PERSIA, ROBIN HOOD LEGEND QUEST, ROKES DRIFT, RUNNING MAN*, SORCERERS APPRENTICE*, THE EXECUTIONER, TOYOTA CELICA RALLY **=lung. ej på Plus, 600 & 1200. ***=lungar ej på A1200/4000.

AMIGA SPEL PRIS

159 KR/ST.

3D POOL**, ADDAMS FAMILY, ALIEN BREED SPECIAL EDITION, APIDYA, ARCADE POOL, ARNIE 1 eller 2, ASSASSIN SPECIAL EDITION, BLOOD MONEY**, BLUE ANGELS, CALIFORNIA GAMES 2, CARDIAXX, CHASE HQ2, CHUCK ROCK 1**, CORPORATION*, CRYSTAL KINGDOM, DIZZY, DEFENDER OF THE CROWN**, F16COMBAT PILOT, FACE OFF ICE HOCKEY**, FINAL FIGHT, FIREHAWK, FLY HARDER, GOLF FORGOD**, GRAEME SOUNESS SOCCER, GRAHAM TAYLORS SOCCER CHALLENGE, GRAND PRINCE CIRCUIT**, HARD DRIVIN 2*, HERO QUEST**, HILL STREET BLUES, HOOK, INDY JONES 4 ATLANTIS ACTION GAME, JAGUAR XJ220**, JOCKY WILSON DARTS*, JOHN BARNES, KEEP THE THEIF, KICK OFF 1*, LASER SQUAD, LETHAL WEAPON, LORDS OF CHAOS**, MEAN 18, MEGA TWINS*, MOONSHINE RACERS, MURDER, MYTH**, NAVY SEALS**, OPERATION HARRIER*, OUT RUN EUROPA, PANZA KICK BOXING**, PAPERBOY 1**, PARASOL STARS*, PASSING SHOT*, PINBALL MAGIC, PIXIE & DIXIE, PREMIERE**, PUSH OVER, PUTTY, RETURN TO ATLANTIS*, ROBBOOD, ROCKY FRANGER*, ROILAND, RUGBY COACH, RVF HONDA*, SIMPSONS, SLEEPWALKER, SPACE CRUSADE*, SPEEDBALL 2, STRIDER 2, STRIKER, STRIKER MANAGER, SUPER CARS 2**, SUPER MONACO GP**, SUPER SPACE INVADERS, TENNIS CUP 2, THUNDERBOY**, THUNDERHAWK**, TOKI, TROLLS, TUSKER**, TV SPORTS FOOTBALL*, UTOPIA**, VENUS THE FLY TRAP**, VIDEO KID**, WARZONE, WAC, TERLOO, WINTER SUPER SPORTS**, WOLFCHILD, WWF 2, XENON 2, ZORK 2 eller 3. **=lung. ej på Plus, 600 & 1200. ***=lungar ej på A1200/4000. ****=Games Summer Ed. Ej A1200.

Köp för 750 kr och du får F117A NIGHTHAWK värde 429 kr utan extra kostnad.

(Du kan endast få ETT bonusspel för varje 750 kr som du köper för (köper du få 1500 kr får du två st, osv.). Du måste själv tala om vilket bonusspel som du vill ha när du beställer. Se orderkuponen här till höger för fler alternativ som bonusspel.

Vägvisaren

Simon the Sorcerer

SIMON THE SORCERER

När jag använder röklådan på bikupan står det att jag inte har nånting att tända den med – hur gör jag?

Hmm, ligger det inte en ask med tändstickor på jukeboxen inne på The Drunken Druid?

Jag har inget att få upp golvplan-korna i Repulzers torn med!

Har du inte några trämaskar på dig? I så fall, se till att ge dem något de gillar, så hänger de med dig.

Jag har ritat upp ett pentagram med en dödskaile i och åtta ljus, men jag vet inte demonernas namn! Och spegeln vägrar att hjälpa mig.

Du måste hänga upp något framför demonerna som spegeln kan använda för att tjuvlyssna på dem. Ta skölden, polera den så den blänker fint och häng den sedan på kroken framför demonerna. Fråga nu spegeln igen, så går det säkert bättre.

EYE OF THE BEHOLDER 2

Jag har kommit till ett rum med nio tryckplattor på golvet och en skylt där det står "You must leave many things behind". Vad ska jag göra här?

Lägg fem föremål i ett X-mönster på tryckplattorna, så öppnas dörren i rummet.

Hur gör jag på mardrömsnivån? Jag blir anfallen av dussintals Margoyles, och kan inte vila upp mig mellan striderna!

I ett rum finns det en teleporter-portal som transporterar dig i säkerhet. För att kunna använda den måste du dock hitta en speciell stensymbol som aktiverar portalen. Stensymbolen ligger

KGB

Är du vilse i tillvaron? Har du fastnat i en återvändsgränd, är alla dörrar stängda? Har kompassen fått fnatt? Och är det ett äventyrsspel eller ett rollspel du har problem med?

Då är det dags att vända sig till den vise Vägvisaren och få tröst, hjälp och ledning. Skriv till **Datormagazin, box 12547, 102 29 Stockholm**. Märk kuvertet "Vägvisaren". (Detta är det enda sätt du kan få svar på. Tyvärr kan vi inte svara på privata brev eller telefonsamtal.)

bakom en illusorisk vägg i något av rummen som du kommer till om du går till höger när du kommit igenom dörren i rummet med de nio tryckplattorna.

Jag är i silvertornet. Vad ska jag ge till munnen som säger "One's refuse, is another's gold" o.s.v.?

Pröva med lite ruttet käk. Du plockade väl upp det där paketet med "rotten rations" som du hittade tidigare?

Vad ska jag ge till munnen som säger "No matter how parched..." o.s.v.?

Pröva med att ge den en pergamentrul-le. Hoppas du inte använt alla du hittat...

Från rummet där man ska lägga en ädelsten på en mjuk plätt mitt i golvet finns det fyra utgångar, beroende på hur man placerar ädelstenarna i nischer. Men när jag går in i den östra utgången kommer jag inte ut igen!

Kan du inte läsa? Det stod ju ett stort varningsplakat på väg in i rummet. Nej du, just den östra passagen är en dödsfälla – går du in dit är det bara att ladda in ett sparat spel.

Jag har kommit till "Crimson Tower", men hittar inte Ojel. Var finns han?

Om du hittat de bägge röda ringarna, och kommit förbi korridoren där du måste ta upp ytterligare ett par ringar med "sticky paper", befinner du dig i ett rum till synes utan utgång. Men det finns en illusorisk vägg – strax intill det ställe du hittar medaljen/myntet – som leder upp för en trappa. Gå upp och håll till höger, så hittar du Ojel. Det kan ta lite tid, väggarna på denna våning flyttar sig hela tiden som du rör dig.

KGB

Jag har kommit in i lägenhet 8 i hyreshuset. Räcker det att jag tittar på videofilmen jag köpte på klubben?

Nej, du måste titta på en speciell film som avslöjar "Hollywood" och hans anhang. Denna film hittar du i det inre rummet, i lådan under TV-apparaten. Leta noga så hittar du den.

Jag har kommit till Leningrad och sitter fast. Min kontaktman har kommit tillbaka med en viss Viktor, som är död. Efter att ha undersökt Viktor ringer jag hans

kumpan och ber denne komma upp – men han sticker direkt när han ser oss! Vad ska jag göra?

Du måste först släpa in liket i badrummet. Därinne klär du av honom kläderna och hatten, som du tar på dig själv. Gå sedan ut i rummet och be din kontaktman Savinkov göra sig beredd innan du ringer kumpanen och ber honom komma upp. Släck sedan ljuset och vänta tills kumpanen kommer in i lägenheten – då övermannas han direkt av Savinkov.

THE SECRET OF MONKEY ISLAND

Jag har fått jobb på cirkusen – men var hittar jag en hjälm?

Det finns ingen hjälm i spelet, däremot kan du ju alltid ta en kastrull och sätta på skallen. En kastrull hittar du i köket bakom baren, under en bänk.

Hur ska jag få tag på en fil? Handelsmannen säger att de är slut.

Du kommer att få tag på en fil, men inte där du väntar dig det. Otis, han som sitter i fångelset, har nämligen en. Ge honom lite "gopher repellent" mot råttorna i cellen, så ger han dig en morotstårta som tack. I tårtan finns – just det – en fil.

Vad ska jag göra på Hook Island, förutom att trakassera den flintskallige mannen?

Det är väl kul att bara trakassera honom? Ärligt talat, du måste övertyga "Köttkroken" om att följa med dig som besättningsman så småningom (när du har fixat ett skepp).

Jag har kommit ombord på skeppet och har hört att jag ska blanda till en soppa. Men jag hittar inte receptet?

Det var evigheter sedan jag spelade det här spelet, men jag har bestämt för mig att receptet ligger i ett skåp i kaptenens hytt. Det är låst, förstås, så du måste hitta nyckeln. Gå till köket och öppna skafferiet där – då hittar du en massa flingpaket. Kaka lite flingor, så kommer du att bita i något hårt...

Var finns ingredienserna till grytan? Jag har kanelstängerna, mint, ett pressat kranium, bläcket, apblodet och krutet? Men vilka är de andra?

Tja, det enda jag kan se att du har missat är väl egentligen att slänga i lite flingor också.

Trött på beskäftiga monster, larviga problem och ilska demoner som skjuter efter dig? Längtar du efter bössan som gör den envisaste slutbossen beskedlig som ett lamm? Vill du ha mer poäng, mer pengar eller mer ammo? Då har du kommit till rätt sida. Och har du själv något fusk är du välkommen att skicka in det till **Datormagazin, box 12547, 102 29 Stockholm.** Märk kuvertet "Genvägen".

THEATRE OF DEATH

Nivåkoder:

GRASS LEVEL

Slaughter House	Ingen kod
GrenadeTest	3742D37511750
Tank Test	3743AB043D2C0
Chopper Squad	374EB1C108DF0
Air Support	3747F2D2304E0
Operation Cobra	374E0FA058500
Flush 'Em Out	375218624A9E0
Yellow Chickens	3741EE8D68730
Wildgoose	377E1AA75510
Freedom Part 1	37D0B6574FA90
Freedom Part 2	371AD5D760290
Certain Death	3066A48019700

DESERT LEVEL

Mantrap	772B8AF13DEC1
Ironside	772BACDB1A581
Investigation	772BED881E0C1
Warzone	772A0B160B531
Operation Blitzkrieg	772E227F5CE01
Heli Hath No Fury	772FF6A419791
Operation Destroy	7739AEB975CA1
Operation Judas	773D37DB11A41
The Defector	775AFCE94D9A1
Crater Maker	77821FFA68871
No Chance	776B092A2C571
Operation F.T.O P1	7502584C79311
Operation F.T.O P2	737BF005797E1

SNOW LEVEL

Operation Polaris	6031769A639B2
Swapping Sides	60314C8348632
It's a Secret	6031B00C30482
If It Bleeds Kill It	6033A48515532
Warzone	603325CA55CA2
The Great Escape	6035978F5A312
It's Freezing	60208E233B7D2
No Morale Values	6015C59C3B802
The Trojan Horse	606A6C10290C2
Operation Wolf	6020CD847A982
Trouble And Strafe	603C522C71302
Driving Them Mad	62D6F79E6C862

LUNAR LEVEL

You F.O.	56401FA7612A3
Shields Up	564036CC6BB13
Pods And Sods	564095586C8F3
The Eagle's Landed	5640836454BF3
Theatre Of Death	56441C7D065C3

Andreas Bofeldt, Karlstad

BATTLE SHIPS

När du har börjat spela kan du placera ut dina skepp och sedan låta datorn (eller din motståndare) skjuta efter dem. När han sedan har skjutit klart, och du får se var på rutnätet han träffade, kan du trycka in **DEL** och **HELP** samtidigt. Då får du nämligen skjuta hela 40 (!) skott. När det sedan blir din motståndares tur att skjuta är det bara

Datormagazin 14•94

att trycka **DEL** och **HELP** igen, så får denne skjuta lika få skott som vanligt.

Jonte-Myra, Möarp

LEANDER

Ladda först in spelet som vanligt. Om du sedan skriver in koden till banan du vill spela följt av **"LTUS"** kommer du få evigt liv, och du kan dessutom välja vapen med knapparna **F1** till **F5**. Grat-tis!

Magnus Björck, Hjo

ROBOCOP 3

Om du någon gång under spelets gång (pröva olika ställen) håller ner **SHIFT** och skriver **"THE DIDY MEN"** så kommer du att få oändlig energi, vilket är bra att ha.

Daniel Lindberg och Tommy Remes

SHADOW DANCER

Starta spelet, pausa det och knappa in **"GIVE ME INFINITIES"** på tangentbordet. Sätt igång med spelandet igen, och innan du vet ordet av har du fått oändliga credits, så det är bara att spela på!

Fredrik Gran, Malmö

DAYS OF THUNDER

Börja spela och pausa spelet när du har fått nog av det i den vanliga stilen, och skriv **"COMEFlyWITHME"**. När du sedan fortsätter spela kan du flyga.

Henrik Dallerstam, Skövde

NIGHTBREED

När du har startat spelet skall du pausa det och skriva in **"RISEN FROM THE DEAD"** och sedan fortsätta spelet. Du behöver sedemera inte oroa dig för att dina liv ska ta slut.

Don Mahjong, Sysseleback

BATTLE VALLEY

Om du greppar tangentbordet och skriver **"ROGER MELLIE THE MAN OF TELE"** någonstans i spelet kommer du (förhoppningsvis) få oändligt liv att gott dig åt!

Lukas Seger, Arvika

PLATOON

När titelbilden kommer fram ska du skriva **"HAMBURGER"**. Då skall ordet CHEAT komma fram på nederdelen av skärmen. Tryck **fire**, och sedan på **F5** när "djungelskärmen" kommer fram.

Nu kan inget skada dig. Du kan också använda dig av dessa tangenter:

- F1 Du får börja där du är
- F2 Du hamnar vid stället där dynamiten är
- F3 Du hamnar vid broarna
- F4 Du kommer till byn (och du blir sårbar igen)

Johan Fredriksson, Göteborg

OSCAR - CD32

På sjätte världens första bana finns det en warpzon. Gör så här: hoppa ner två steg, och använd sedan fjädern för att komma upp till första plattformen till höger, där det också finns en fjäder. Ta jojon! Leta sedan upp klappbrädet (om du går så långt du kan åt höger finner du det nog) och gå sedan till vänster tills du kommer till en skylt där det står **"WRAP"**. Kasta jojon uppåt och hoppa sedan upp i hålet som nu skapats, så har du klarat banan.

Kenneth, Asarum

FLY HARDER - CD 32

Nivåkoder:

LEVEL 2	PHO
LEVEL 3	MET
LEVEL 4	BLA
LEVEL 5	SUP
LEVEL 6	TRA
LEVEL 7	QUA
LEVEL 8	NEO

Rune Haarstad, Sörbyrøy (Norge)

CHAOS ENGINE - CD 32

Nivåkoder för en spelare:

Värld 2	WHX5CD#16ZFN
Värld 3	NDTPH9NC1PH8
Värld 4	ZLNQ7K58S6SR

Nivåkoder för två spelare:

Värld 2	FJZ9184Y623D
Värld 3	YSZD5CDZOPZG
Värld 4	16715MWF6ZO2

Rune Haarstad, Sörbyrøy (Norge)

Till den här sidan skickar du dina allra smutsigaste och elakaste fusk. Fuskaren framför alla andra denna gång är **Andreas Bofeldt** från Karlstad, för hans många koder till Theatre of Death. Han vinner det spel han helst vill ha, nämligen **Kingmaker**.

Oscar

Fly Harder

Chaos Engine

"De ledande Datorbutikerna, från Ystad till Haparanda"

GÖTEBORG	MALMÖ	STOCKHOLM	STOCKHOLM
DISK1 BUTIK: SÖDRA VÄGEN 24 0300-64 625 031-180 140 <p>SOMMAR-PRISER PÅ SPEL, JOYSTICKAR & SKRIVARE!! VÄLKOMNA, VI FINNS VID LISEBERG!</p>	SERVICE Auktoriserad servicecenter för COMMODORE & ATARI även garantiservice <p>STOCKHOLM 08 - 795 57 90 MALMÖ 040 - 97 44 00</p>	<p>NY ADRESS OCH TELEFON!</p> <p>VI KAN AMIGA BÄSTA PRISER AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE/ SERVICEVERKSTAD AV COMMODORE</p> <p>AMIGADOKTORN Lagar din Amiga på 24 timmar. MED RESERVATION FÖR RESERVDELSBRIST</p> <p>DATA & HIFI AB HORNSGATAN 45 118 49 STOCKHOLM Tel. 668 76 60 Fax. 668 76 61</p>	
STOCKHOLM	STOCKHOLM	STOCKHOLM	
VASASTAN - DATASTAN DATALAND St Eriksgatan 108 113 31 STOCKHOLM Tel 08 - 33 19 91	AMIGA SPECIALISTEN Service verkstad Snabbast & säkrast 24 Auktoriserad TIM Återförsäljare & Serviceverkstad COMMODORE S.N.A ELECTRONIC Engelbrekts g 39 Tel:08-239910 114 32 Stockholm Fax:08-239910	STOCKHOLMS MEST CENTRALA OCH MEST VÄLSORTERADE AMIGA-CENTER DATAKOMPANIET "Har du AMIGA, har vi resten!" Mäster Samuelsgatan 45, STHLM Tel: 08-215730	FÖR BOKNING ELLER INFORMATION OM FÖRETAGSANNONSER RING:08-83 09 15

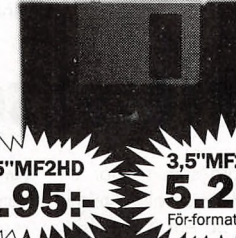
"Sveriges lägsta pris !?"

3,5"MF2DD
3.25:-

DISKETTER
100% Error free.
Levereras i 10-pack med etiketter.

**LIVSTIDS
GARANTI**

3,5"MF2HD
4.95:-

3,5"MF2HDF
5.25:-
För-formaterade

69:-

Box för 100 st 3,5" disketter

- Låsbar
- Rökfärgat lock
- Skiljeväggar medföljer

149:-

Box för 200 st 3,5" disketter

- Utdragsbox, tar mindre plats
- Stapelbar = utbyggbart system
- Låsbar

Otroligt pris!!
59:-

Box för 60 st 3,5" disketter

- Jalusiock
- Exklusiv design
- Skiljeväggar medföljer

JME
ENTERPRISE

Minimibeställning = ordervärde 250 kr.
Alla priser inkl. moms. Endast frakt tillkommer.

Adress: Smidesvägen 2, 245 34 STAFFANSTORP
Telefon: 046 - 25 06 00, Telefax 046 - 25 06 25

Datormagazins C-skola (ASL)

Del 2

Då var det dags att börja utforska de mer utforskade delarna av en ASL-dialogruta. Den här gången skall vi försöka oss på att använda en typsnittsdialogruta, vi skall även få den på en egen skärm, och se vad en hook är.

Christian Almgren

ASL.library innehåller ju inte endast en fildialogruta, utan även en typsnittsdialogruta. Och det måste sägas att som typsnittsdialogruta är den ganska bra och man kan också styra den ganska bra. En typsnittsdialogruta är precis lika enkel att sätta upp som en fildialogruta, så vi koncentrerar oss endast på det som skiljer sig eller är nytt.

När man sätter upp en typsnittsdialogruta så ska man ha i minnet att ett typsnitt kan man vilja ha i olika färger och självklart ska man kunna bestämma färg redan då man väljer typsnitt. Man kan även rita i olika ritlägen, få typsnittet kursivt, fetstil m.m. Allt detta kan man få ASL:s typsnittsdialogruta att stödja, och för enkelhetens skull har jag i programexemplet slagit på alla finesser som finns. Vilka finesser man vill ha ställer man som vanligt in genom Tag-Item.

Jag öppnar även en skärm med ett litet fönster på. Meningen med detta är att vi då kan skicka med en pekare till det fönstret till ASL.library, och på det viset får vi upp vår dialogruta på vilken skärm som helst. Samma teknik gäller självklart för fildialogrutor.

Den riktiga nyheten är annars att vi använder oss av en s.k. Hook. En

Hook är en funktion som man kan få ASL.library att anropa. Man kan sen använda den till att filtrera ut vilka filer/typsnitt som skall visas. Jag har t.ex. i programexemplet bestämt att endast typsnitt som börjar med S eller T skall visas. Detta gör man genom att deklarerera sin Hookfunktion som en CPTR, lägga in en pekare till den efter ASL_HookFunc, samt sätta ASL_FuncFlags till **FONF_DOWILD-FUNC** (FILF_DOWILDFUNC för fildialogrutor). Då kommer ASL.library att anropa Hook-funktionen för varje element som skall visas och man kan enkelt bestämma vad som skall visas.

Man kan även ta hand om eventuella IDCMP-meddelanden som kommer från fönstret som man bundit sin dialogruta till. Detta gör man genom **FONF_DOMSGFUNC** respektive **FILF_DOMSGFUNC**.

I programexemplet så kommer hookfunktionen att blinka med skärmen då du aktiverar fönstret.

Ett litet aber finns det dock i sammanhanget. Om det är en fildialogruta som man arbetar med skall man returnera 0 för att visa filen, men om det är en typsnittsdialogruta så skall man returnera ett resultat som är skilt från 0 (t.ex. 1).

KURSPLAN

1. ASL, allmänt

Vad är ASL? Hur gör man en fildialogruta?

Vi lär oss fildialogrutor där man kan välja en eller flera filer. Där man kan filtrera bort en del filer, samt dessa som bara kan välja kataloger. Som extra bonus skall vi göra en som endast kan spara.

2. Typsnittsdialogrutor och Hooks.

Exempel på typsnittsdialogruta. Vad är Hooks, och hur använder man dem?

Som gräddde på moset skall vi även lära oss hur man får dem på egen skärm.

3. Workbench 2.1 och senare.

I samband med Workbench 2.1 skedde en del ändringar, och en skärmlägesväljare kom till.

Bra referensguide

För de Amigaägare som saknar en alfabetisk behandling av alla AmigaDOS-kommandon på enkel engelska så finns det nu en bok som tar upp alla kommandon i AmigaDOS 2.0, 2.1 och 3.0 enkelt och tydligt – Mastering AmigaDOS 3 - Reference.

Denna bok är en ren referenslitteratur med några få undantag. Förutom en alfabetisk lista över alla AmigaDOS-kommandon, vilken upptar huvuddelen av bokens 416 sidor, finns några appendix om AmigaGuide (Amigans hypertext hjälpsystem), virusproblematiken samt 10 sidor om IFF filformatet. Dessa tillägg är OK, men i kortaste laget för att ensamt räcka för att rekommendera boken.

Istället skall denna bok ses som en ren referensbok för de som saknar en sådan för AmigaDOS 2.0 – 3.0. Boken är lätt att slå i, har en tydlig innehållsförteckning, ett bra index och en lättfattlig guide över vilka

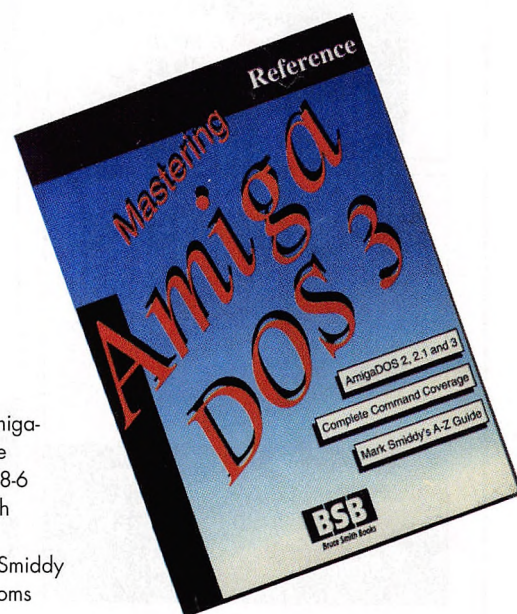
AmigaDOS kommandon som nyttillkommit, alternativt förändrats under resans gång.

"AmigaDOS User's Guide" som Commodore skrivit är visserligen tillräcklig för de som har god Amigavana men medföljer tyvärr inte alla Amigamodeller.

De som har Commodores bok och köper Mastering AmigaDOS kommer att finna att den liknar Commodores original till stora delar men ger mer bakgrundsinformation till varför kommandona finns samt fler exempel på användning – självklart en stor hjälp för nybörjaren.

Saknar ni en referensbok för AmigaDOS är inte frågan om ni skall ha en utan vilken. Får ni inte tag i Commodores original så är Mastering AmigaDOS 3 - Reference inget dåligt köp.

David Ekholm

Titel: Mastering Amiga-

DOS 3 -Reference

ISBN: 1-873308-08-6

Förlag: Bruce Smith Books

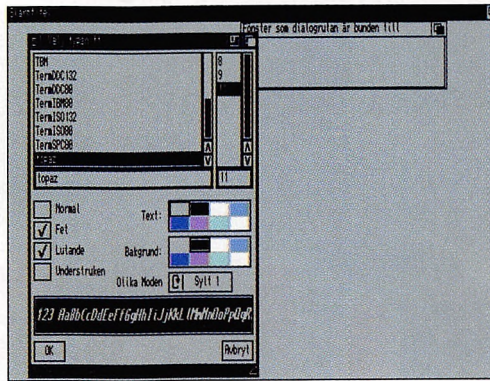
Författare: Mark Smiddy

Pris: 279 kr inkl moms

**En typsnittsdialo-
gruta, med alla
finesser påslagna.
Lättöverskådlig
och enkel att
använda.**

Figur 1


```
/* (C) Christian Almgren, 1994
```

Ett exempel på hur man sätter upp en typsnittsdialogruta, med Hook-funktion, samt ser till så att den hamnar på en egen skärm.

*/

```
#include <exec/types.h>
#include <libraries/asl.h>
#include <clib/asl_protos.h>
#include <clib/exec_protos.h>
#include <stdio.h>
#include <intuition/intuition.h>
#include <intuition/screens.h>
#include <graphics/displayinfo.h>
#include <clib/intuition_protos.h>
#include <dos/dosasl.h>
#include <clib/dos_protos.h>
```

```
/* Hookfunktionen deklareras med CPTR. */
CPTR HookFunktion();
```

```
#define LENGTH 256
```

```
struct Library *AslBase = NULL;
struct Library *IntuitionBase = NULL;
struct Screen *screen = NULL;
struct Window *wdw = NULL;
```

```
/* Sourcepattern som bestämmer att vi endast vill se typsnitt som börjar
med S eller T. */
UBYTE *sourcepattern = "(s#?|t#?)";
UBYTE pat[LENGTH];
```

```

/* De olika moden som man kan rita i, dock något försvenskade. */
UBYTE *modelist[] =
{
    "Olika Moden",
    "Sylt 1",
    "Sylt 2",
    "Komplement",
    NULL
};

```

```
void main(int argc, char **argv)
```

```
struct FontRequester *fr;

if (AslBase = OpenLibrary("asl.library", 37L))
{
    if (IntuitionBase = OpenLibrary("intuition.library", 37L))
    {
```

```
/* Här använder jag funktionen ParsePatternNoCase() av den  
anledningen att den inte skiljer på stora och små bokstäver. */  
ParsePatternNoCase(sourcepattern, pat, LENGTH);
```

```

if(screen=(struct Screen *) OpenScreenTags(NULL,
      SA_DisplayID, HIRES_KEY,
      SA_Title, "Skärmtitel",
      SA_Depth, 3,
      TAG_END))
{
    if(wdw=(struct Window *) OpenWindowTags(NULL,
      WA_CustomScreen, screen,
      WA_Title, "Fönster som dialogru-
tan är bunden till",
      WA_Flags, WINDOWDEPTH | WINDOWDRAG,
      WA_Height, 50,
      WA_Width, 300,
      WA_Left, 340,
      WA_IDCMP, IDCMP_ACTIVEWINDOW,
      TAG_END))

```

```

if (fr = (struct FontRequester *)
    AllocAslRequestTags(ASL_FontRequest,
        ASL_ModelList, modelist,
        ASL_Height, 250,
        /* Pekare till hookfunktionen */
        ASL_HookFunc, (ULONG) HookFunktion,
        ASL_FontName, (ULONG)"topaz.font",
        ASL_FontHeight, 11L,
        /* Förinställningar till stilknapparna */
        ASL_FontStyles, FSF_BOLD | FSF_ITALIC,

```

```

ASL_FrontPen,    0x00L,
ASL_BackPen,     0x01L,
ASL_MinHeight,   8L,
ASL_MaxHeight,   14L,
/* pekare till fönstret */
ASL_Window,      wdw,
/* Det är här som magin sker
FONF_DRAWMODE    slår på ritlägeskontrollen
FONF_STYLES       slår på stilkontrollerna
FONF_FIXEDWIDTH   ser till att inga proportionella
                  typsnitt slinker med
FONF_DOWILDFUNC  gör så att vår Hookfunktion anro
                  pas
                  för varje typsnitt (faktiskt var
                  je storlek om man skall var
                  petig).
FONF_DOMSGFUNC    ser till att vår Hookfunktion även
                  anropas för varje IDCMP-message
                  som vårt fönster får.

```

```

    ASL_FuncFlags, FONF_FRONTCOLOR | FONF_BACKCOLOR |
    FONF_DRAWMODE | FONF_STYLES | FONF_FIXEDWIDTH |
    FONF_DOWILDFUNC | FONF_DOMSGFUNC,
    TAG_DONE))

```

```

if (AslRequest(fr, NULL))
{
    /* Självklart så måste vi ju se vad vi valde
så här skriver vi ut resultatet. */
    printf("%s\n YSize = %d Style = 0x%x\n"
        " Flags = 0x%x FPen = 0x%x \n"
        " BPen = 0x%x DrawMode = 0x%x\n",
        fr->fo_Attr.ta_Name,
        fr->fo_Attr.ta_YSize,
        fr->fo_Attr.ta_Style,
        fr->fo_Attr.ta_Flags,
        fr->fo_FrontPen,
        fr->fo_BackPen,
        fr->fo_DrawMode);
}

```

```

else
    /* eller ingen resultat alls. */
    printf("Varför ville du inte välja  
något???\n");
FreeAslRequest(fr);

```

```
closeWindow(wdw) :
```

green (green) :

---(Intuition Pump)---

```

ionen. */
type, CPTR obj, struct FontRequester *fr)

```

Å olika meddelandetyper så vi skiljer dem åt
.. */

GFUNC:

om detta bara är en extrasak för att visa att det
med skärmen då användaren aktivera
fantasi kan man dock ha ganska kul
ta.

```

p(screen);
);

```

L.DELINC:

ändrar jag MatchpatternNoCase() för att den inte
räknar stora och små bokstäver.

```
MatchPatternNoCase(pat,  
struct TextAttr *)obj)->ta_Name) );
```


OKEJ

– tidningen där allt kan hända!

**Prenumerera
NU!**

☐ **Ja tack**, jag vill gärna prenumerera på OKEJ och köper

☐ 6 nr för 99 kr

☐ Halvår, 13 nr för 230 kr

☐ Helår 26 nr för 450 kr

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: _____

Postadress: _____ Ålder: _____

Målsmans underskrift om du är under 16 år.

Gäller t.o.m 31 dec. 1994 och ej i samband med andra erbjudanden.

Frankeras ej.
OKEJ
bjuder på
portot!

OKEJ

Svarspost

Kundnummer
110 257 101
110 12 Stockholm

**SPARA
upp till
109:--!**

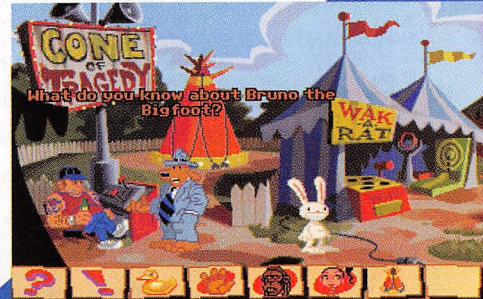
problem?

vi har all hjälp du behöver

Simon the Sorcerer

Indiana Jones & the Fate of Atlantis

Sam & Max

Samma nummer till alla lösningar

0712-12550

Samtalet kostar 4:55 kr/min

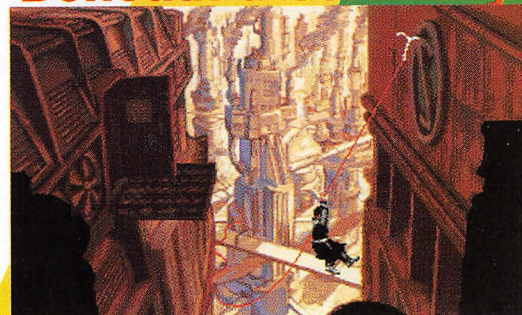

Day of the Tentacle

Klotterplanket

Beneath a Steel Sky

Datormagazin kan inte ta ansvar för innehållet i BBS:erna på listan. Vid uppgifter om olagligheter i en BBS stryks denna från listan. Hör av er till **Datormagazin**, telefon **08-692 01 40**, eller till vår BBS om du har uppgifter om att någon BBS på listan innehåller olagligheter. Missbruk av BBS:er kan drabba oskyldiga privatpersoner och kan leda till åtal.

Datormagazins BBS-lista är den enda i Sverige där du kan vara säker på att BBS:en existerar. Vi rensar ut alla BBS:er vars Sysop inte hört av sig till vår egen BBS den senaste månaden.

NAMN	TELE	HASTIGHET	TID	BBS-PROGR	FÖR DATOR	KOMMENTAR
Nasty's BBS	011-145146	14400/DS	Dygnet runt	MebbsNet	Alla	Det är inget att tveka på...slå det magiska nummret NU!!!
New Line BBS	011-101317	14400/v32bis	Dygnet runt	MEBBSNET	AM PC C64	Nu har basen förutom AMIGA även PC och C= 64 filer!
SAVAGE BBS	011-167617	14400/v32bis	Dygnet runt	MAX's BBS V1.53	AM	Här finns doors till *MAX*, bra filtratio till Members.
The Last Node	011-167099	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXsBBS	AM	Mycket filer, MAX's BBS , Chatglad sysop.
	011-SOON	14400/v32bis				AGA, GIF, JPG + mer än bilder. Ring nu!
WizardBBS	011-238428	14400/v32bis	Dygnet runt	MEBBSNet Pro	AM	Körs på en Amiga 500/030/30 Mhz HOST for GroggNet
HAPPY LINE	0120-12366	14400/v32bis	Dygnet runt	NT Pro	AM	Många fantasy-bilder i HAM8/JPEG/GIF. Betygsatta moduler !!!
GAZ BBS	013-164345	16800/DS	Dygnet runt	New Touch Pro (NT Pro)	AM	New Touch Pro support-BBS. NT Pro är ett BBS program där
	013-164543	2400/v42(bis)				varje användare kan välja mellan meny/komm system. 100% av
	013-164994	2400/v42(bis)				all text i ens BBS är editierbar, arexx-port, batch ul/dl..
JETS	013-153523	14400/HST	18:00-03:00	Nt-Pro Version 2.15	AM PC AT	PC Area, Mycket Aktiva Möten, Över 1055 Filer, Bara Sysop!
Prowler BBS	013-156028	14400/v32bis	Dygnet runt	NiKom	AM	Stort filsortiment, samt en Fish-area med Fri DL,
	013-152865	14400/HST				många möten, FidoNet, frågetävling med fina priser m.m.
Sherlock	013-55319	14400/v32bis	Dygnet runt	NiKom	AM	330 MB HD, nu även en PC area. Grebos enda Amigabas!
CABOM BBS	0142-80219	14400/HST	Dygnet runt	NT Pro	AM	Amiga BBS....Mycket Moduler o Bilder....270 Meg HD!!
Crystal Lake BBS	0150-60297	28800	Dygnet runt	Excelsior! 1.20	AM PC MA	+1000MB HD, 700MB CD online,+10000 files,PBit 28k8,Caaall!
Hålan BBS	0158-10942	14400/v32bis	Dygnet runt	NiKom	AM	Liten men trevlig bas! Mycket för skrivsigna! Även areor!
Kool Candy BBS	016-146768	144	Dygnet runt	SBSB	AM PC AT	Till Pc Amiga Ev Atari
Cyberpunk BBS	016-358902	14400/v32bis	Dygnet runt	SuperBBS	PC	Textphiles, ANSI, Cybercrime. Inga ratios.
RACING BBS	016-148607	2400	Dygnet runt	MAXBBS 1.52	AM PC	Bra AMIGA bas, med lite PC. Sysop: =BiZ=. Call NoW!
aLCOHOLica BBS	0171-58134	14.400	17:00-07:30	M/X	AM	AMIGA files, onLine gAmEs, MSG.
Cyber Dreams	0171-56491	14400/v32bis	Dygnet runt	RemoteAccess 2.01	PC AM	Fidonet, Internet, filer mm mm mm!!
the BEAST 2	0171-67673	28800	Dygnet runt	Xenolink	AM PC MAC	+2GIG,+10000filer,Amiga-PC-MAC areor, MYCKET DTPI!!
	0171-57051	28800				Snart 3 CD-rom online, +70 Online-spel, BEAST-NET!!!!
White House	0171-37820	16800/DS	22:00-07:00	MAXsBBS	AM PC	Fri ul! Fri dl! Vår fil, bättre än Arlas!
Lime BBS	0176-19847	14400/v32bis	Dygnet runt	NT-Pro v2.16	AM	Nystartad bas, med valtbart system (Meny eller Kommando).
METROPOLEN	018-400880	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXSBS	AM	ENDAST AMIGA, PRYLBOD, MAXSBS DÖRRAR, OKULTA TXT,ONLINESPEL
Star Collision BBS	018-355986	14400/v32bis	Dygnet runt	RemoteAccess 2.01	PC	Mycket texter.. Fido.. Internet E-mail.. Sysop: ZIP..
Super G	018-345465	14400/v32bis	Dygnet runt	New Touch Pro	AM	====>>>SKOLARBETEN<<<==== 640 mB Hd!!! We are ELITE-BoY's
The Beast VI JURASSIC PARK	018-460022	14400/v32bis	Dygnet runt	Xenolink Z3a	AM	En trevlig BBS med C-programmerande Sysop, glad, trevlig
	018-PRIVATE	14400/v32bis				och med en hel del skojj program. BEAST-NET, FIDO, ACE mm
Valheru	018-253137	2400	Dygnet runt	New Touch Pro	AM	2300 filer inkl 500 moduler. Mycket programmeringsprylar.
	018-241189	14400/v32bis				Registrerat Hack. Fullt ös i mötena. Gemytliga användare.
BLACK ROSE BBS	019-572604	14400/DS	Dygnet runt	MEBBSNET 0.154	AM PC MAC C64	5 Ar gammal bas med många filer, brevareor och onlinespel
The EAGLE BBS	019-188079	28800	Dygnet runt	MAXSBS v1.53	AM	Har Mycke MAXSBS Utills. Chatglad SysOp. Fidonet 2:204/135.7
COLT BBS	021-302476	28.800	Dygnet runt	EXCELSIOR BBS	AM PC MAC	COLT BBS #R NU #PPEN 24 TIMMAR MASSA FILER ONLINE
BEER BBS	0224-40377	14400 v32bis	21:00-06:00	COLT BBS VER 1.2	AM	MASSA FILER ONLINE FRI DOWNLOAD VISSA AREOR
MANIAC	0224-91060	14400/v32bis	18:00-06:00	NTPro	AM	Nyöppnad bas med 500 MB HD. Öppet 24h på helgerna! Även PC
CYBER STATION	0226-20119	14400/v32bis	Dygnet runt	Remote Access 2.02	PC	PC PC PC, DERIVATE WHQ!!
Avesta BBS	0226-54305	28800	Dygnet runt	NiKom	AM	A 1200/030,NiKom,Fri DL=50 kr/mån,2 Sys,AGA m.m.
	0226-80366	28800				Privat nod. Ring inte hit....än....
Beast 5Digital Zone	0226-80364	28800	Dygnet runt	NiKom	AM PC	1 GB filer 28800 vFast FodoNet,BeastNet,KLNet RING NU!!
RENDEZVOUS BBS	0243-68393	14.4	Dygnet runt	Dlg	AM	
Sanctuary of Paradise	0247-14851	14400/v32bis	Dygnet runt	Maximus CBBS	AM PC	Coordinatör för fyra rollspelsnät (netmail till 2:205/316
	0247-13159	2400				för info). Totalt 12 echomail nät. Pointer välkomna.
Dreamlands	0250-17929	16800/HST	22:00-08:00	Xenolink	AM, PC	Amiga, PC, spellösningar, fusk. Trevlig Sysop.
Gettho Boys	0250-38983	14400/v32bis	Dygnet runt	Xenolink och AmiPac	AM	En BBS som även har ett Radiomodem, skickar filer trådlöst
	144.625	MHz 1200				Amatörradio och bilder.. NU MED RÄTT NUMMER.....
NoLimit	0258-20010	14400/DS	Dygnet runt	Xenolink	AM	700MB Moduler,demos,utilities,spel: Trevliga Sysops!
The target	026-654049	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXsbbs	PC AM	En PD inriktad PC/Amiga bas. Över 800 Megs HD
BBS oXen Systems	0270-54268	14400/DS	Dygnet runt	Excelsior!	AM	Basen har 1Gb hdutrymme. Pointvänligt system!
	0270-54668	14400/HST				Över 50 filekon och 200+ möten för alla smaker!
Tech Noir BBS	0270-14077	14400/DS	Dygnet runt	Excelsior!	AM	Fidonet, Amiganet, moduler, giffar och allt sånt!
Cistem BBS	0271-20001	14400/v32bis	Dygnet runt	Max's BBS	AM	En nyöppnad bas som vill ha nya users! Stor ANSI-Area!
	0271-SOON!	14400/v32bis				Var 20:e ny user får free dl i en månad! Just ring it!
Molecular BBS Node 1	0290-27434	14400/v32bis	Dygnet runt	Maximus v2.01	PC AM	+4GigaB filer, Fri Download, FidoNet, Internet, Bra status
Farmer BBS	0301-32390	14400/v32bis	Dygnet runt	Remote Access v2.01	AM PC	Grymmaste basen i 0301-området, bilder, GUS, OS/2, TXT m.m
Carpe Diem	0302-36922	14400/v32bis	Dygnet runt	Maxsbbs	AM	Moddar, utils, bilder, alla fishar. Aminet p# CD-Rom
The Fourth Dimension BBS	0302-46341	28800	Dygnet runt	Excelsior	AM	Internet,Fido/AmigaNet, AmiNet Filecho & CD-ROM, mm.
Beaver BBS	031-532948	14400/v32bis	Dygnet runt	Max	AM PC AT	Amiga,Pc,Atari bas med CD-ROM. Alla Välkomna :-)
Floater's BBS	031-303085	28800	Dygnet runt	Excelsior V1.21	AM	SHI Support SWEDEN ,1 GIG + CDROM mm
Galactica BBS	031-916261	2400	Dygnet runt	MAXsBBS	AM	Moduler, FIDONet, och lite annat käckt...
LOYD BBS	031-166796	16800/DS	Dygnet runt	Tempest/E!	AM	Inriktad på AMIGA filer, Giffar. Kört sen 1990!
MASTEN BBS	031-126782	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom/Recoon	AM	Pointer välkomna... 8nät ca2000 möten... mycket filer.
The Toaster BBS	031-224748	14400/v32bis	Dygnet runt	NiKom	AM	Amiga bas med >300 moduler
TRAVBASEN BBS	031-994966	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXbbs	Alla	Travinriktad! V75-Bolag & dataranker mm + Filer/Möten
Equal Rites	0321-16478	2400	Dygnet runt	Remote access	PC AM AT	Mkt on-line spel, Cyberpunk,SF, txtfler.
Blizzard's BBS	0322-34526	16800/DS	Dygnet runt	Excelsior	AM	Assembler C Nytto Aminet
Tweed's Bulletin Board Syst	0322-38805	28800	Dygnet runt	Excelsior	AM	ADS,SAN,Fish,FidoNet,AmigaNet,VirNet,InterNet, CD-Rom, mm mm
UtilityBase	0322-17877	16800/DS	Dygnet runt	MEBBS	AM	Programering i C 2:203/316.0
Caroline System	0325-77675	2400	Dygnet runt	NTPro	AM	Nystartad BBS i Tranemo. SysOp: Patrik Ekman
Climax	033-106296	14.400	Dygnet runt	RA	PC AM	Nystartad BBS med PC & Amiga areor. Mycket bilder & musik.
Isl	033-260475	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Amiga2000/040/28Mhz/545MbHd/22MbRam CD-Rom 2Gb+ Filer!
MaLkAviaN BBS	033-155676	14400/v32bis	22:00-07:00	Nikom	AM PC	Chatglad sysse, roliga möten, skojliga filer mm
Metal Hammer BBS	033-15500	2400	Dygnet runt	Max's BBS	Alla	Musik & Metallica inrikt. Bas. C-TI SysOp: Robert Andersson!
T Line	033-295166	16800/DS	Dygnet runt	NT Pro	AM	A4000/040 Power! Meny/Komssystem. Mkt filer.
The Reptile House	033-200149	28800	Dygnet runt	ANet/NiKom	AM PC	AmigaNet Region, FidoNet, Internet, VirNet, AmiNet, SAN
	033-200249	14400/HST				ADS Coordinator. Forum för SHI-Sverige och DataBankens PD
	033-200949	21600				Massor av filer. Bilder, Moduler, flera CD-Rom's ...
CyberTown	0381-30415	14400/v32bis	Dygnet runt	AmiExpress	AM C64	Imagine SHQ - Inriktad På DemoScenen !!!<*>!!!
	0381-STRAX	14400/v32bis				Sysop : RAG ..... Just Call IT!!!
DENNIS BBS	040-270401	21600	Dygnet runt	maximus	AM PC	Amiganet, Internet, Fidonet. Fri dl för medlemmar. >3Gbytes
Firefly BBS	040-979949	28800	Dygnet runt	Excelsior!	AM PC MAC AT	Basen är öppen för alla, oavsett dattortyp. Det finns program
	040-970254	16800/DS				för alla maskiner, även om Amiga & PC filer dominerar. Alla
	040-975149	14400/HST				Fish, 6000 moduler, Gifs & IFF's, 24Bits Bilder, Fonter &
	040-978838	9600/v32				typsnitt. Totalt finns det runt 24000 filer online.
	040-978713	2400/v42(bis)				OBS OBS!!! Lina 5 är nere från till den 1/8:e
FIRST ILLUSION BBS	040-304239.	14400/DS	Dygnet runt	StarNet/MEBBSNet.	AM PC	Sydsveriges Roligaste BBS. Kors på en Amiga 3000,
	040-SOON.	28800				Amiga, AGA & PC Filer. CD-Rom Area. Ring i Dag Och Se.
FOX BBS	040-81885	14400/v32bis	22:00-07:00	REMOTE ACCESS 2.01	PC MAC AM	PROVA OCH VAR GLAD!!!
Psycho BBS	040-928006	14400/v32bis	Dygnet runt	MEBBSNet	AM PC	Reg. Hack & Slash, mycket diskussioner.
the ECSTAZY bbs	040-139658	2400	21:00-08:00	MAXSBS 1.53	AM	Här hittar du Samplingar, moduler mm. :) Sysop: THE FROG!
tlmEoUt	040-294066	14400/v32bis	20:00-07:00	MAX's BBS 1.53	AM	En kewl bas... Sysop: ScRaTch.. KewlNet: 5:200/320

DA BBS	0410-42961	14400/v32bis	22:00-06:00	PC-Board 15.1/2	AM PC	Ny Bas med PC-grejor, Mods, stort urval av GIFs.
Hardware Hacker Den	0418-30486	14000	Dygnet runt	Nikom	AM	Nikom BBS med mkt utfyllnade möten. Mkt ringingar
Picture BBS	0418-20003	2400	18:00-06:00	MAXsBBS 1.53	AM PC	Sysop Jocke F. Amiga & PC. Lots of files'n echo mess
NIGHTLY PD BBS	042-290504	21600	Dygnet runt	MAXsBBS 1.53	AM	Sveriges största Amiga BBS, ca 5.1Gb files. ADS/SAN, SKY, AMINET. MAXsBBS SUpport HQ In Sweden, BILLIG MEDLEMSSKAP!
	042-Privat	21600				Förutom Amiga och basen ett stort utbud av Echomail.
EDOX bbs	0431-21843	14400/DS	Dygnet runt	Maximus	AM	Anette, Hasse o Tommy awaits your call!
Mystery Online BBS	0431-69485	14400/v32bis	Dygnet runt	Maxs BBS 1.53	Alla	Ligger i Absolut Vodka's hemort! Många filer online!
Absolut BBS	044-247248	28800	Dygnet runt	Max's BBS	Alla	Många bilder (GIF, JPG) + lite allt annat, Snart 28.8 modem
Newmill BBS	044-54338	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXsBBS	AM	Endast #fr 9600-14400! Har AmiNet och FidoNet... RING NU!!!
DEEP FOREST	0454-29705	14400/v32bis	Dygnet runt	Xenolink 1.90	AM	Sysop: Ola Fristedt. Pc inriktad. Sommaröppet!
Mantrap BBS	0454-15398	16.8	Dygnet runt	RA	PC	FidoNet@2:200/713 AmiNet... 28k8 V.FC Sysop:Per Stoltz
Stonehenge	0454-21283	28800	Dygnet runt	Xenolink	AM	Aktiekurser, Aktieindex, Valutakurser m m
Aktiebörsen BBS	0455-12450	14400/v32bis	Dygnet runt	Tempest	AM PC MAC AT	Enkel o bra bas, även för nybörjare. Välkommen att ringa.
C A F E 5 0 0	0455-50119	16800/DS	Dygnet runt	MAXs BBS 1.52	AM	CD-ROM fileareor. Onlinespel mm
Södra Skåningarna	046-61194	14400/HST	Dygnet runt	DLG	AM PC MAC	CD-ROM
Fabuloso BBS	0477-40153	14400/v32bis	Dygnet runt	RA 2.01	AM PC	Amiga Och Pc, Fidonet, CyberNet, Kult Basen #1
Ck's Dream	0480-69676	14400/v32bis	Dygnet runt	Xenolink	AM PC	ENDAST 22:00-06:00. HUB i East1Net. Har allt (Även Birger)
MEGA BBS	0481-16695	14400/v32bis	22:00-06:00	MAXsBBS	AM	Störst i Sydöst. Intressanta möten, >3000 filer, ring nu!
Starlight BBS	0485-34054	14400/v32bis	Dygnet runt	NTPro	AM PC	Inriktad på elektronik och textfiler, EN BRA BAS
The Line To Heaven	0485-52319	16800/DS	Dygnet runt	MAXsBBS	AM PC	Johans fina bbs. Pensionärer och barn = Fri dl
Uffe's Mage	0486-20866	14400/v32bis	Dygnet runt	AmiExpr	C64 + Amiga	1.8 Gig+ Amiga & PC filer, Echomail, Fidonet, Usenet
LUNIX BBS	0490-19656	21.600	Dygnet runt	DLG	AM PC	575Mb Online - CD-Rom - UL/DL Ratio 1/5 - Flösl!
Zoo Station	0490-30505	14400/v32bis	Dygnet runt	DLG Pro	AM	Amiag BBS med 622MB Filer och FidoNet, Swedish Cyper Net
TRONIX's BBS	0504-22027	14400/v32bis	Dygnet runt	MaxsBBS V1.53	AM	Körs på en A3000/25.. 545MB HD.. Många nya filer!
Pentagon BBS	0505-30965	14400/v32bis	Dygnet runt	/X	Alla	Den 16/8 är den nya numret 019-187289, Örebro.
Draken BBS	0512-61207	14400/v32bis	Dygnet runt	Mebbsnet	Alla	EG/EU möten på gång..
Piece Of Mind	0515-51327	2400	20:00-10:00	MAXsBBS	AM	DATIC Support BBS! Support för DATIC, Citizen mfl...
DATIC BBS	0523-70676	16800/DS	Dygnet runt	DLG	Alla	STAR TREK, Fri DL, Fido & Internet.
JAM BBS	0526-15727	16800/DS	Dygnet runt	DLG Pro v1.0	AM PC	Syndicate Deizgn EHQ, massor av filer dagligen.
Prospect Park	0551-22890	28800	Dygnet runt	MEBBS	AM	FidoNet/AmiNet/MEBBS, körs snart på A4000.
	0551-PRIVATE	57600				Mestadels Amiga, alla är välkomna!
Lindesberg BBS	0581-10099	14400/v32bis	Dygnet runt	NiKom	Alla	Terminal, Pack, Nyttö, Spel, Demo, Grafikprogram.
THE BASEMENT BBS	0581-31494	14400/v32bis	Dygnet runt	RA 2.01	PC AM AT	Bra nyborjarbas,for alla Datorintresserade,Fido 2:204/141
Zenith BBS	0581-30496	14400/v32bis	Dygnet runt	RA 2.01	Alla	En bbs som har massor med bilder och massa andra filer
PARADICE BBS	0585-26031	14400/DS	Dygnet runt	Max BBS	AM	Enda amiga basen i S-vall???? Fri dl på AGA, 2mb på resten
REALITY BBS	060-111201	14400/v32bis	22:00-07:00	Trinity BBS	AM PC	Science fiction, onlinespel, VGA PLANETS kommer igång.
Necroscope Virtual BBS	0611-12792	14400/v32bis	Dygnet runt	VBS 6.14	PC	ANC&ENT Spreadpoint
Byhåla BBS	0620-40007	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Nystartad NiKom-BBS "N-Löne Spel Trevlig Sys" P !!!
FRIDAY THE 13TH	0620-21907	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Basen där Oden, Thor och andra Asagudar tar hand om dig!
Asgård	063-124578	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	(Sponsorernas nod) A4000/040 2&Mhz. > A S G Å R D <
	063-124579	2400				Upload tävling 1:sta pris 200 kr. Även FREE DL!
TwD BBS	063-31108	14400/v32bis	Dygnet runt	NT-PRO	AM	Basen med något för alla. Försäljning av radio/TV mm.
Midnight BBS	0647-23050	14400/v32bis	Dygnet runt	QuickBBS	AM AT PC	En Amigabas med mycket moduler & bilder. 28.8 på ingående.
Vikingskeppet	0690-15012	14.400	Dygnet runt	Nikom 1.4711	AM	
ARKHAM ASYLUM	08-6269355	28800	Dygnet runt	Xenolink	AM	
ARNOLD PECK	08-7200173	16800/DS	Dygnet runt	NIKOMM	AM PC	KLART BIZARRASTE BRÅDAN I STAN, LOT'S o FILES, MSG & OL'S
Attention BBS	08-362584	14400/v32bis	Dygnet runt	Rendezvous	Alla	
AXEL BBS	08-265017	2400	22:00-09:00	Soft-Span	AM	Jamen ring då! Sjuka möten, knäppa användare, galen sysop, MYCKET MUSIK och en korkad CoSysop...
	08-ÖPPNAR	SNART 14400/HST				Amiga samt lite PC inriktad BBS, här finns också en del
Barnstugan BBS	08-58165779	14400/v32bis	Dygnet runt	Excelsior	AM PC	Onlinespel samt fidonet och en drös med filer. Välkomna
	08-58175381	14400/HST				DMZ:as egen BBS. Basen körs på en Amiga 4000T. Här finns
Datormagazins BBS	08-6549950	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Fish-disketter från 1-1000. Dessutom har vi två CDROM-
	08-6508362	28800				spelare som för närvarande innehåller massvisst med filer
	08-6546118	14400/v32bis				från Ami-Net. Sammanlagt finns nästan 10000 filer.
	08-6549962	14400/v32bis				Vill du ha din bas i listan använder du kommandot BBSMENY.
	08-6543403	14400/v32bis				
	08-6533228	14400/v32bis				
	08-6507335	14400/HST				
Death Mania BBS	08-918223	2400	14:00-23:00	RA	PC AM	40 Mb Online, 240 On Disk att beställa...
Delirium	08-268362	14400/v32bis	18:00-08:00	Nikom	AM PC	NYÖPPNAD!! Inriktad på programmering och äventyrsspel!
Digital Ocean	08-58173908	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Tar hem Fido, Amiga, Sex, Black och KLNet :) Titta In!
DIGITAL SQUARE	08-7556400	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	RPGNet mfl, ProFyle support, Rollspel, PBEM mm
DIVERSION BBS	08-7358221	14400/v32bis	Dygnet runt	Xenolink 1.9	AM	Stocholms first real Xenolink 1.9 BBS !!!
	08-Privat	14400/v32bis				Files, Onlines, Mezzs the usual stuff with a great Sysop
EAST END	08-6586841	28.800	Dygnet runt	NT-PRO	Alla	Val av meny/kom . 28&8!!! SysOp:Martin Flodin
Kärkis BBS	08-57027913	16800/DS	Dygnet runt	Nikom!	AM	Körs på NiKom, har FidoNet, många aktiva lokala möten
	08-57027980	14400/v32bis				mycket filer.. 545MB HD.
LINC	08-53257180	2400	Dygnet runt	NT-Pro	AM	Nyöppnad BBS med inriktning spel. Nu över 100 lösningsfiler!
Meatboll	08-7764635	14.4	Dygnet runt	SuperBBS	PC AM	2 GB HD Snart. 486-33Mhz Svga och Soundblaster.
MediaStation4000	08-7187953	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM PC MAC	MediaGymnasiet i Nacka har en BBS. RING OCH TESTA!!!!!!
MEYER BBS	08-6534434	14400/DS	Dygnet runt	Nikom	AM	Över 550 AGA-bilder - MKT nya filer varje dag - Fin ratio!
Modem City	08-6409201	16800/DS	Dygnet runt	New Touch Pro	AM	Söker textskrivare. Meny/Kom-bas. ZyXEL
Moon BBS	08-6265953	14400/v32bis	Dygnet runt	MaxBBS	AM	BBS med mycket trevliga användare. Använd IBM Char. set.
New Mips on the Clock	08-7480442	21600	Dygnet runt	Reccocon 0.58	AM	Filer,Online,Chat,Fido (2:201/325.0) & UseNet
NiKom BBS	08-7686932	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Landets absolut första NiKom-bas. Igång sedan över tre år.
	08-7925206	14400/v32bis				Möten för alla intressen. Support av programmet NiKom.
Outcast	08-58249088	14400/v32bis	Dygnet runt	Maximus OS/2	AM PC	500mb Amiga & PC, echomail m.m. Mkt NYA filer hela tiden.
PRIMUS	08-52018882	19200	Dygnet runt	Nikom	AM	19k.2 ZyX Åsikter om det mesta! Bilder/Onlinespel RING!
QUID	08-59252683	16800/DS	22:00-06:00	Nikom	AM	Ti-Säser/AGA/Ockultism! 16k8 ZyXEL
Red Dawn	08-53030810	14400/DS	Dygnet runt	DLG Pro v1.0	AM, PC, MAC	FidoNet BlackNet SexNet MLS
	08-53060366	14400/HST				RPG-Net VervanNet CandyNet UseNet
SAC	08-61112080	28800	Dygnet runt	PCBoard	PC	Swedish Apogee & Software Center / 1.3 GB Online
	08-6118703	14400/v32bis				InterNet Connected / Apogee & Epic dist. site
Satisfaction	08-207492	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Nej, Aftonbladet, vi har ingen barnporr...
Snowbirds BBS	08-827419	14400/v32bis	Dygnet runt	XenoLink 1.9	AM	Moduler , ALTIVA Onlines , Massor av Public Domain
StarPower BBS	08-352849	14400/v32bis	Dygnet runt	Ra	AM PC AT	CD-ROM! ALMOST FREE DL! DOWNLOAD IN FIRST CALL! FIDONET!
SUGA BBS	08-343276	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	SUGA:s medlemsbas. 5 lurar i Datormagazins test
	08-348523	14400/v32bis				Ligger i norra halvan av Stockholms innerstad
	08-000	19200				3:e noden på Norrtullsgatan 12k. Öppet 11-15 Söndagar
The Defense Station	08-59088621	14400/v32bis	Dygnet runt	Reccocon, det basta..	AM PC	Nu pa RECCOON! Cirka 200 mb filer och med i FuckNet. Kul..
The Desert Of Dune	08-914988	28.8	18:00-06:00	Ezycorn	PC	Musik, PD
The ERICADE Network	08-7268265	14400/DS	Dygnet runt	Nikom	AM	En BBS för Närradio/Ljudteknik SysOp:Erik Zalitis Reg. H&/
The HiTechWorld	08-53192301	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	Botkyrka Bo=Hög Status /+Roliga möten / Alla är Välkomna!
Transmission BBS	08-7782962	2400	Dygnet runt	Nikom	AM	En trevlig bas, med inriktning på möten....RING!!
WORLDWIDE NET SYSTEM BBS	08-58166230	28800	Dygnet runt	Nikom o CTC-pro	Alla	SUPPORT CTC-Profesinal och HQ för WORLDWIDE NET SYSTEM
	08-581Medlemar 2400/v42(bis)					Inriktning Möten och många Filer oxo. Trevliga users oxo.
Zwach	08-4649228	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM	- BARA AMIGA - NiKom bas inriktad på programering
Fabbes BBS	090-199997	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM PC MAC AT	NiKomBBS med många intressanta möten och filer. 712 Mb HD!
SCS	090-130656	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom	AM PC	NiKom BBS med många möten. Free DL på Moduler! 040 POWER!
Titania	090-179024	12000	Dygnet runt	NT-Pro	AM PC	Intresserad av textäventyr, rollspel eller bilder? Ring!
CyNet BBS	0911-15572	14400/HST	Dygnet runt	CyNet	AM PC	Support av ShareWare KOM/Meny BBS-programmet CyNet
Quadbase	0920-98030	28800	Dygnet runt	DLG	AM PC	Amiga och PC-filer. Nya filer från Aminet varje vecka.
	0920-98031	16800/DS				Nod 2 endast för kostnadsdelande medlemmar
Beyond the Dawn BBS	0923-10002	28800	Dygnet runt	Excelsior	Alla	
SnackBaren BBS	0934-10205	2400	22:00-07:00	ParmentBBS	Alla	Prestel-bas (Videotex) 7,e,1. Hemgjort basprogram
ALPHA BBS	0950-26296	14400/v32bis	20:00-07:00	MAXsBBS 1.52	AM	Helger 24 h. FidoNet 2:205/617 . Gör mig glad, CHATTA!
Ozground BBS	0950-11575	14400/v32bis	Dygnet runt	MAXsBBS 1.53	AM	Nyöppnad Amiga-BBS med många onlinespel

Achtung!

Om du inte redan prenumererar
på DMZ och vår eminenta
diskett, så är det bara att sätta
igång. Fyll bara i kupongen här
under.

(Det är bra om du har OS 2.0 eller senare.)

På nästa diskett finns bland annat
ToolManager, ett lysande program
som du kan läsa om på sidorna 28-
29 i detta nummer.

Jag är inte prenumerant men jag vill börja prenumerera på Datormagazin
och dessutom få DMZ-disketten hemsänd med varje nummer!

Helår 22 nummer inklusive DMZ-disketten för 655 kronor ☐ 269

Halvår 11 nummer inklusive DMZ-disketten för 335 kronor ☐ 270

Jag heter: ..... ålder: .....

Adress: ..... telefon: .....

Postnr./postadress: .....

Målsmans underskrift om du är under 16 år: .....

Frankeras ej.
Datormagazin
bjuder på
portot

DATOR
Magazin

Svarspost

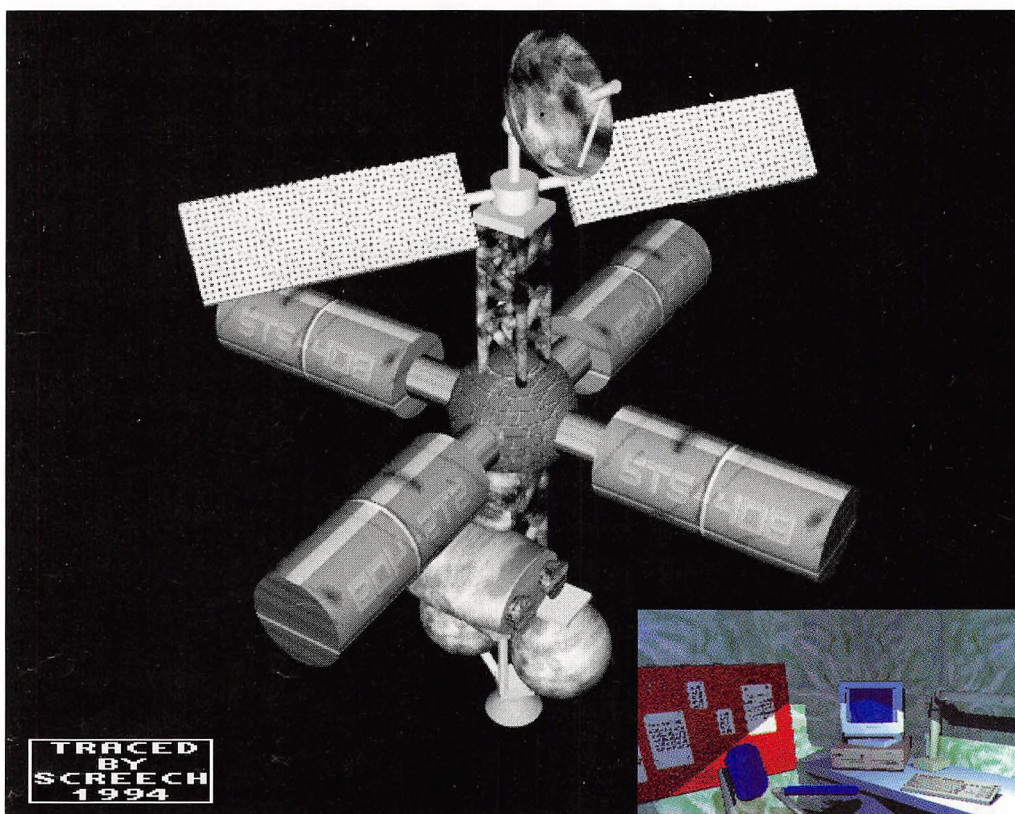
Kundnummer 110 257 101

110 12 STOCKHOLM

Erbjudandet gäller t.o.m. 31/12 1994 och ej tillsammans med andra erbjudanden. Priserna gäller i Sverige, utanför Sverige tillkommer porto.

GALLERIET

Vinnaren

Gallerietvinnare denna gång är **Zakarias Persson**. Han skriver om bilderna och sig själv:

Detta är mina bidrag till galleriet som jag knäpat ihop med Real 3D 1.4 på min A4000/30 med 10 meg ram.

Om mig själv: Jag heter Zakarias Persson, är 19 år och har just gått ut 3-årig teknisk. Jag är för närvarande arbetslös men jag ska rycka in i lumpen januari -95 på P5 i Boden så det är ganska skönt med lite ledigt.

Mitt datorintresse har jag haft sedan pappa tog hem en ABC80 från jobbet som jag fick leka med. Senare köpte jag en egen 64:a som gick sönder efter ett tag men jag tänkte inte sörja så jag inhandlade raskt en 128:a istället. 128:an har jag faktiskt kvar men den dammar mest (heja 64/128:an LEVER-spalten) för jag har sen den maskinen inhandlat en A500 och till sist en A4000/30! Som jag bygger på fortfarande.

Mir2001: Jag har länge försökt att göra en "flygande" station och denna är jag faktiskt ganska nöjd med (den ser ut som jag tänkt mig). Totalt har jag nog jobbat 5-6 timmar med objektet. Renderingtid ca 37 minuter.

ROOM7: Här har jag lekt lite med vidvinkelperspektiv. Detta kan medföra att vissa saker ser förvrängda ut men det gör också att helheten blir bättre. Denna bild är ett av mina senaste alster så den är inte riktigt klar än (böcker och sånt i bokhyllan m.m.). Jag har ingen aning om hur lång tid det har tagit att rita alla möbler, men renderingen tog ca 47 min.

PS.

Hälsa också till Anders Reuterswärd och tacka för "64/128:an LEVER".

DS.

Datormagazin 14•94

Kristina Malm,
Insändare- och Gallerietredaktör

Gillar du att göra bilder på din **DATOR** är det här tävlingen för dig!

SKICKA IN

din bild på en diskett till

**Datormagazin,
Box 125 47,
102 29 STOCK-
HOLM.**

Märk kuvertet "**GALLERIET**".

Skriv också en liten **textfil** där du presenterar dig själv och beskriver hur

du gjort bilden. I varje nummer presenteras en eller flera vin-

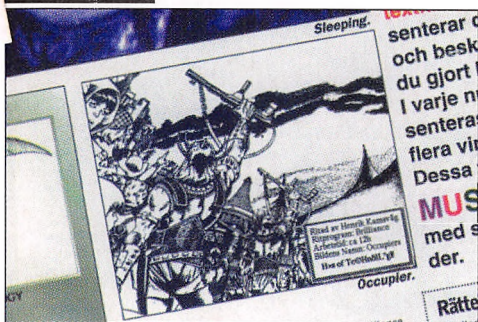
nare. Dessa får också

MUSMATTOR

med sina egna bilder.

På förekommen anledning vill vi uppmana alla att inte kopiera/scanna/rita av bilder för att sedan skicka in dem hit. Idén är att man ska rita bilden själv, inte kopiera vad någon annan gjort. Se också insändarsidan där vår chefredaktör har en del att säga.

På bilden ovan syns ett av Henrik Kamsvågs vinnande bidrag i Galleriet från DMZ nr 12/94. Henrik påstår att han slitit med bilden i 12 timmar och stoltserar med egen signatur...

...men tittar man på denna faksimil från en serietidning inser man snabbt att det är fråga om en regelrätt stöld. Henrik Kamsvågs trovärdighet är plötsligt lika med noll.

ner jag snabbt igen den från någon serietidning. Blåddrar igenom mina tidningshögar och hittar Serie Tidningen nr 1, 1984. Snabbt blåddrar jag igenom den och där var den. Bilden som Henrik Kamsvåg påstår att han ritat på i 12 timmar är utan tvekan tagen ur den här serien gjord av

George Perez med hjälp av Curt Swan. Det enda som skiljer bilderna åt är hur dom är beskrivna och att "Henriks" bild saknar pratbubblor.

Hur Henrik gjort för att norpa bilden vet jag inte, det är möjligt att han ritat av den exakt men jag tvivlar. Min teori är att den är inscannad. Jag bifogar kopior ur den serietidning där bilden finns. "Granis"

Tack "Granis". Det är tveklöst

att du har rätt, bilden är uppenbarligen stulen. Henrik borde skämmas som på det här viset försöker ta åt sig äran av någon annans arbete. Hans text om att det ligger tolv timmars jobb bakom bilden förvärrar dessutom det hela. Denna uppenbara stöld gör det ju också ganska troligt att de två övriga bilderna av Henrik, "Sleeping" och "Lindorm", också är stulna. Något pris skickas givetvis inte ut till Henrik, som dessutom i fortsättningen är portad från Galleriet-sidan.

Din insändare bevisar samtidigt att vi har observanta läsare som inte låter en bildstöld passera obemärkt.

Med anledning av detta vill jag understryka att syftet med Galleriet givetvis inte är att ni ska skicka in bilder gjorda av andra som ni sedan scannat in eller ritat av. Bilderna ska vara era egna verk! Att stjäla bilder som Henrik gjort är nämligen ett upphovsrättsbrott och kan leda till grova skadeståndskrav från den riktiga upphovsmannen.

Bildtjuvar kommer även i fortsättningen att hängas ut i tidningen som varnande exempel.

Christer Rindeblad
chefredaktör

Galleri- bild var stulen!

Jag sitter här med gallerietsidan i nr 12 av Datormagazin. När jag ser den svartvita bilden "Occupier" kän-

Seriös Amiga

I min datorvardag sitter jag framför en PC-kompatibel sak och det gör också de flesta i min omgivning. Såsom gammal användare av Amiga (började när 500:an kom ungefär) vet jag att många programvaror i Amiga-version är billigare än PC-varianten, samtidigt som en Amiga 1200 med accelerator klarar mycket. Jag tycker att ni ska testa programvaror för några av de populäraste användningsområdena för en dator, d.v.s. ordbehandling, kalkylering, databashantering och speciellt i Amigans fall video/grafik.

Pär Flitt, Stockholm

Du har helt rätt. Man kan använda sin Amiga till mycket mer än spel. I den mån det kommer in program och hårdvara för test så testas vi också. Men tyvärr är utbudet av program och hårdvara i Sverige inte lika stort som i t.ex. USA eller England. Det beror mest på att svenska importörer inte har råd att ligga på lager med till exempel diverse ordbehandlare. De blir helt enkelt inte av med prylarna. Marknaden är för liten. Ett annat problem är t.ex. utrymmet i tidningen. Det räcker helt enkelt inte till för att täcka alla områden men vi försöker hela tiden att göra det bäst möjliga.

Peter

CD32 till A1200

Jag är liksom lite förvirrad. Alla rykten som går kring CD32 driven till A1200! Alltså... kommer den eller inte? Det verkar osäkert nu när Commodore har gått i KK! Om den kommer, kommer man då kunna se FMV?

PS. Jag håller med dom som vill slopa C64- och C128-sidorna. Dom är lika döda som uttorkade mumier (datorena förstås). DS.
Jonas Fromholt

Visserligen har vi sett och provat en prototyp på CD32-driven till Amiga 1200 men det finns inte mycket som talar för att den kommer att säljas någon gång, även om vissa engelska tidningar säger att den ska komma i september. Just nu vet vi inte ens om det kommer finnas något kvar av Commodore i september.

Peter

Denna CD-drive till A1200 är föremål för många spekulationer. Vissa rykten säger att den kommer i höst, men det är mycket osäkert.

Datormagazin 14•94

PD-program

Hur får man tag i PD-programmen som ni skriver om? Det står ju bara att de finns på Datormagazins BBS. Men de som inte har modem kan ju inte få tag i programmen.

Anonym

Helt rätt! Vilken miss. I första taget funderade jag på att lägga alla dessa program på DMZ-disken. Men en disk räcker för det mesta inte till även om programmen är packade. Sedan är programmen vi skriver om ofta rätt speciella och vår egen diskett tycker jag ska innehålla mera allmänna program. Problemet är att de flesta programmen som vi skriver om inte har kommit på någon diskettserie eller dyker aldrig upp på en sådan. Vi har i alla fall kommit på en lösning. Vi startar en egen PD-serie med just dessa program. Den serien kan man sedan beställa från olika PD-leverantörer, t.ex. Softler Software eller Delta Software.

Peter

Assemblerskola

Jag tycker att den gamla assemblerskolan ni hade var vassare än den ni publicerade senast. Varför inte ha en fast assemblersida likt dem ni har för AREXX, C och AMOS?

Peter Nolin, Härnösand

Den senaste assemblerskolan var tänkt som en introduktion och inte en komplett skola. Senare under hösten kommer vi dock med en komplett skola där vi går igenom ett komplett spel. Man kommer att lära sig allt som är värd att veta om spelprogrammering.

Peter

Mer avancerat

Jag håller med Klas från Visby i DMZ nr 11/94. Ni borde faktiskt ha mera artiklar om avancerade program och hårdvaror i tidningen.

"F", Finland

Är fler som tycker det? Vad vill ni läsa om? Skriv till insändarsidan. Jag läser vartenda brev.

Peter

Virusuppdatering

Här följer en lista med de senaste virusdödarna:

Namn	Version
Bootx	5.23b
BootX Recog	2.17
VirusScanner	1.04
VirusZ II	1.08
VirusChecker	6.41
VirusChecker Brain	1.10
VT	2.63
VirusInterceptor	1.15
VirusWorkShop	3.60
SnapShot	2.20
FindEmAll	5.30
BootBlock.library	1.04
Unpack.library	39.51
FileVirus.library	32.1

Det måste ju finnas massor med intressanta klubbar ute i landet. Skriv en rad till oss och berätta om er klubb.

Peter

Saddam-virus

Vet ni hur jag kan få tag i ett antivirusprogram som kan ta bort viruset Saddam och vad programmet kostar?

Visst vet vi det. Bland annat så säljer Delta Software en AntiVirus-diskett med programmen Virus Checker och VirusZ. Båda programmen tar hand om Saddam-viruset. Disken kostar 25 kronor.

Peter

håller alla Fish-disketter. Fred Fish har själv gett ut skivor med alla sina disketter på.

Peter

Elitnörd

Angående "Jack Killians" insändare i nummer 12/94. Varför skulle man inte få använda såna ord som kewl (cool). Har ni jävla stockholmare ensamrätt på ord som inte står med i ordlistan, för jag förmodar att du var från Stockholm, för det är ju därifrån nördarna kommer.

Och ordet elite liknas faktiskt med proffs och det är därför det kallas elitebaser och det är väl inget fel i att få gratis spel och nyttoprogram. Och till sist, det är bara "fucking lamers" som ringer till PD-baser när det finns riktiga elitebaser.

Waldo

Oh shit ba'! Vilken snubbe ba'. Han e' elajt, måste va' det helt klart :-). Waldo måste nog också inse att han tillhör ett utdöende släkte av småknattar som tycker att det är kultigt att köra på piratbaser. Vi lamers som ringer till PD-baser sysslar i alla fall inte med olagligheter. Det är tvärtom de som bedriver elitbaser som svärtar ner hela BBS-svängen.

Peter, Sysop Datormagazin BBS

Ny PD-serie

En ny serie med Public Domain-program har sett dagens ljus. Den heter Byte och på den finns bland annat källkoder i assembler, musikprogram mm. En lista på alla Byte-disketter och bibliotekets andra 3500 disketter kan man beställa för 20 kronor.

SPD c/o Fredrik Karlsson
Västerdalsvägen 5
660 50 Vålberg
Post Giro nr. 82 82 23-8

Programmering bäst

Vadå slopa programmering?! Vad ska det finnas i tidningen då? Jag är helt nöjd med programmeringssidorna och många andra säkert med mig.

Bergsjön -94

Copyright

Är det olagligt att scanna in bilder på diskett och sedan sälja dem?

A1200-ägare

Det beror på var du tar bilderna ifrån. Om du scanna in bilder från tidningar och böcker så är dessa bilder skyddade av upphovsrättslagen. Det går väl an att du scannar biler för eget behov men att sälja sådana bilder är olagligt. Du kan lätt åka dit på flera tusen kronor per bild.

Peter

Turbo 600

Jag har en Amiga 600 HD och undrar om det finns någon accelerator till den.

Bego the unholy

Mig veterligen finns ingen accellerator till Amiga 600. Du blir nog tvungen att köpa en snabbare Amiga, t.ex. Amiga 1200.

Peter

Amigamusik-klubb

Den svenska Amigamusik-klubben är en ny klubb för Amiga-ägare som gillar att göra musik. Som medlem får man två diskett-tidningar minst sex gånger per år. Den ena heter Fuzzy Music och är klubbens medlemstidning. Den innehåller medlemmarnas musik, samplingar, artiklar, intervjuer, nyheter m.m. Dessutom kommer en lång bruksanvisning på svenska till OctaMED 4 som följetong i de första sex utgåvorna av klubbdisketten.

Den andra disketten är MUG:s tidning "Total Irrelevance". MUG betyder MED User Group och är den engelska OctaMEDklubben.

Medlemsavgiften till den svenska klubben är 250 kr. Medlemsavgiften kan sättas in på postgirokonton 492 02 39-3.

PD-program

Jag har Fish-disketterna 186-930 på en CD-skiva. Hur kan jag få tag i resten?

Enkelt. Du ringer till ett av PD-företagen och köper antingen resterande disketter eller en nyare CD som inne-

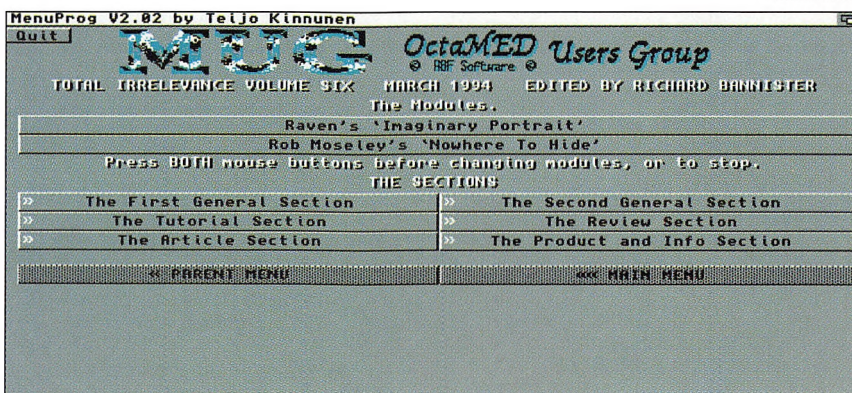
Program till 1.3

Jag tycker att DMZ-disketten innehåller för lite program som fungerar under Kickstart 1.3.

Karl Svensson

Det är i det närmaste omöjligt att få tag i program till 1.3. Det finns ju ingen PD-programmerare i världen som vill göra något till ett operativsystem som har varit ute i över två år nu. Dessutom har 80 procent av våra läsare bättre än 1.3. Jag föreslår att du uppgraderar din Amiga till 3.1 som har börjat säljas i dagarna.

Peter

Denna musikkdskett får man hem i brevlådan sex gånger om året om man blir medlem i Svenska Amigamusik-klubben.

ANNONSERA GRATIS ANNONSERA GRATIS ANNONSERA GRATIS

Tag ett A4-papper, skriv en annons på max **100 tecken**, ditt namn och din adress och skicka alltihop till **Datormagazin, Box 12547, 102 29 STOCKHOLM**. Märk kuvertet "Datorbörser". Du kan också faxa in en annons på **08-650 97 05**. Andra beställningsformer publiceras inte. Vi kan tyvärr inte ansvara för eventuella felaktigheter i annonstexterna. Annonser utan avsändare publiceras inte. Annonser tas in i tidningen i mån av plats. Finns din annons inte med så kommer den alltså i ett senare nummer. Fler regler längst ner på nästa sida.

KÖPES

85-130 Mb HD till A1200, gärna extern, högst 2000 kr. (Endast skåne.) Peter. Tel:0451-533 50

"A rockstar ate my hamster" till Amiga, original såklart! Tel:090-19 47 05

A1200 HD 120 Mb eller större, i bra skick, gärna garanti kvar. Tel:0157-128 41

A1200 med HD + tillbehör, gärna garanti kvar. Max 6000 kr. Tel:0510-105 35, 0392-128 91

A2000/A3000 tangentbord. Fint skick. Johan. Tel:0505-301 30

A500. Fungerande max eller med defekt drive max 500 kr inkl. porto. (Trälberg). Håkan Hansson, Stavstenav. 92E, 231 62 Trälberg. Tel: 0410-133 05/040- 21 84 73

Action Replay till Amiga. Köpes till bra pris. Ring Alex. Tel:0498-22 47 86/090-14 98 84

Amas 2 eller enbart midi-interface, Super Jam v 1.1. Peter. Tel:0451-533 50

Amiga 500 köpes med mus och handböcker. Max 600 kr. Olof Tel:0457-424 54

Amiga 1200 med stor HD & FPU. Ev. monitor, modem (14.4 k), 680 20 28 MHz (+MMU) eller 6 Mb minne. Tel:0503-104 55 (11-22)

Amiga CD32 spelen Ultimate Body Blows, Pinball Fantasies, Alien Breed/Qwak eller Project X/F17 Challenge köpes. Martin. Tel:0122-148 23

Amiga org., spel - nytto sökes. Allt av intresse. Skicka lista till: Niklas Benjaminsson, Pilgatan 5, 333 32 Smålandstenar.

Basic Handboken köpes. Daniel. Tel:0431-322 08

Blizzard 1220 28 MHz 4 Mb minne. Max 2000 kr. HD AT/IDE min. 120 Mb 3.5" max 700 kr. Tel:090-12 07 41

Bloodwych data disk till Amiga köpes eller bytes, max 100 kr. Fredrik Tel:0591-190 39

Blue and the grey till Amigan. Ring Jan eft. 19.00. Tel: 0485-311 38

Bläckstråleskrivare med gråsklor köpes max 2000 kr. Per. Tel:036-16 29 61

Böcker till Amiga, Rom Kernel, Harware referens osv. Hör av er till Mattias. Tel: 0380-749 36

C64 diskdrive köpes. Ring Oskar kvällstid. Tel:08-717 55 83

CD32 spel köpes (max 200 kr) eller bytes mot Castles 2. Micke. Tel:0435-251 20

CDTV-samlings CDs köpes. 17 bit Collection-CDn max 400 kr. Även andra av intresse. Erik. Tel:08-600 26 97

Coverdisken från tidningen Amiga Format nr 52 med Blitz Basic 2 köpes. Tel:714 81 04

Day of the tantacle, Hand of Fate, Detroit eller NHL Hockey -94 köpes för 300 kr/st. Kan diskuteras. Petter. Tel:0652-500 44

Extradrive till A500 köpes. Bra betalt. Kontakta Niklas. Tel:0512-124 31

Extradrive till A500 köpes. Bra betalt. Kontakta Niklas. Tel:0512-129 31

Extradrive till Amiga köpes. Max 300 kr. Inom 08-området. CDTV-samlings CDs allt av intresse. Erik. Tel:08-600 29 97

Extraminne till Amiga 1000. Tel: 0910-565 09, 0913-420 55

Grafikkort till A3000, gärna Picasso II. Henrik Tel: (hem) 0505-304 91, (bbs) 0505-309 65

GVP 040-33 MHz accelerationskort till A2000. Tel:010-660 40 21

GVP 1230-II köpes till ett bra pris. Thomas. Tel:08-83 14 04

HD kontrollerkort ALF. Alt av intrese. Johan Tel:0381-168 54

HD till A500 med kontroller och bra installationsprg. Gärna med spel och program max 2000 kr. Ring kväll. Tel:0660-512 33

Ishar I till mig. Högst 200 kr. Jonas Johansson. Tel:0300-135 53

Jag vill ha en 2.5" HD till min A1200. Minst 85 Mb. Max 2000 kr. Ted. Tel:0431-664 65

"Körkortsprogrammet" till Amigan. Max 150 kr. Ring Jakob eft. kl 18. Tel:0155-22 35 05

Mapping the C64, programmers reference guide (C-64) . Prik. Tel:036-451 94

MicroProce's Formula 1 Grand Prix köpes för 150 kr. Tel:08-774 24 38

Minne till A3000 köpes. Tel:0505-304 91

Modem 9600 baud köpes 6-700 kr. Fredrik. Tel:0141-417 81

Modem/faxmodem (till PC). Max 1000 kr. Skriv til: Jens Chr. Revholt, Soleiev. 10, 2100 Skarnes, Norge.

Monitor 1084S el. likvärdig. Extern HD för 1200 med RAM-minne. Max 1400 bps. Helst i Blekinge. Niklas Ivarsson, Axvägen 11, 372 33 Roneby. Tel:0457-174 68

Monitor köpes. ring Robert. Tel:0515-180 28

Monitor till Amiga 600 köpes. Max 1800 kr. Helst i Gislavedstrakten. Björn. Tel:0371-133 28

Multisync monitor, C1960 eller liknande köpes för max 3300 kr. Tel:0510-623 77

Red Baron köpes. Tel: 031-24 58 34

RGB-splitter köpes, även VIDI-12 eller VIDI-24 av intresse, kvällar efter 18.00. Kjelle. Tel:08-19 99 21

SCCSI HD, SCSI-kontroller till Blizzard 1230, HD-kabinett, og CD32 enskes kjoep. Tel:52 79 77 98 (NORGE)

Sensible Soccer 93 till Pc önskas till lågst bjudna pris. Disketter, maual och kartong i bra skick. 08-510 104 09

SNES spel köpes. Simcity 300 kr. Kan ev. bytas mot Anader World. Tel:033-13 70 97

SÄLJES

14 400 bps modem med fax säljes för 2300 kr eller billigare vid SNABB affär. Martin. Tel:0550-41 12 05

30 org. spel. 50-250 kr/st. Kingmaker, Syndicate, Elite 2 m fl. Daniel. Tel:0522-214 29

70 st DMz-tidn. fr -86-93. 400 kr. Paul. Tel:070-760 17 30

74 st Yamaha PSR-400-ljud samplade. Bra kvalitet. Pris 3x3.20 frimärken. Ring för adress + info. Martin. Tel:0584-41 18 82

5000 Studio/live ljud till Roland D-10/D-20/D-110 säljes i Amiga och Atari format inklusive editor till priset 295 kr!!! Ring Peter eft. kl. 16 för mer info eller skicka en fax. Tel:0978-501 38

A1200 60 Mb + ett antal disketter C1950 multisynk skärm, stereo, sampler säljes för endast 8100 kr. Ring Micke. Tel:0470-931 76

A1200 85 Mb HD, 300 disketter m m knappt använd. 6000 kr.Martin. 040-47 25 47

A1200 med tillbehör och garanti. Mycket fint skick. Pris 3000 kr. Stefan. Tel:08-754 20 31

A1200, 6 Mb HD, Färgskärm, x-drive + andra tillbehör. PRis 9500 kr. Peter. 0708-34 88 13

A1200, Overdrive, 250 Mb HD, 1220/28 MHz 4 Mb, 1942, Slimdrive, joy/mus omv. Joystick, disketter. Tel:042-16 21 51

A2000 - 120 Mb HD, 2 drivar, 8 M RAM, Monitor Philips 8833, 300 disketter med lite av varje, 10 org. spel, modem 2400 b, äldre skrivare Ericsson, TAC-2 + annat smält och gått. Pris 8500 kr för allt. Vill sälja snabbt. Bosse. Tel: 010-671 86 87 mobilsvaer efter 4 signaler.

A3000 6 Mb RAM, 250 Mb HD, Multiscan-skärm -16 MHz. Massor av program. Anders. Tel:550 843 80

A500 1.3 1 Mb, monitor 1084S, 2 st joy, mus, trackball, ca 300 disk, 4 org. spel. BRA SKICK. 5000 kr. Vladimir. Tel: 054-86 09 82

A500 1.3, 1 Mb RAM, RF-mod, All-In-One programpaket, mus, ny trafo, ca 10 org. spel. 2000 kr. Tel:033-13 57 05

A500 1.3, x-minne, x-drive, RF-mod, mus, musmatta, joystick, program och många spel 3700 kr.Tel:018-30 04 27

A500 1MB, musmatta, joy-switch, Birds of prey + Appetizer, dammhuvud m m. pris 2500 kr eller högstbjudande. Jacob. Tel:0414-224 30

A500 1000 kr. x-minne 150 kr. WB 2 chip 250 kr. Spel Flight of the Intruder, A-10 och Hook 100 kr/st. Tel:060-10 07 06 el. 10 01 07

A500+, 1.3 & 2.0. RF-mod, mus, joy, Rochard 40 Meg HD, 2 Meg FAST, bra skick. Allt för 3000 kr. Tel:0454-870 81

A500+, 1.5 Mb RAM, x-drive, RF-mod, s/v skrivare. Lev. med div. prg. OS 2.04 & 1.3. Pris 4000kr. Jens. Tel: 0910-520 62

A500, ROM-switch 2.0/1.2, x-minne, mus, manualer, ny search, def. RF-mod m m. Vål-skött. 2500 kr. Tel:0240-810 87

A500, x-minne, mus, matta, RF-mod, Tekno Amiga, Amos, Monkey 2, Robocod 2 2500 kr. Tel:0980-137 75

A600 HD, 20 Mb 2 Mb RAM + klocka, Kickstart 2.0. mus, matta, org. spel och nyttto prg. medföljer. Bra skick. 3500 kr. Kenneth. Tel:0435-532 15

A600 HD, 40 Mb, 2 Mb RAM, monitor C. 1084S, 1/2 års garanti, 2 st joy, 2 st disk box, mus ordinarie spel, prg, disketter. Pris 4500 kr. Tel:040-45 50 12

A600HD 2/31, 7 nyttoprg, 6 org. spel, 55 diskar, DMz, dammskydd, man, gar. 4000 kr. Amos the creator separat 200 kr. Telefonsvarare 160 kr. Tel:0410-133 05 el. 040-21 84 73

Action Replay MK 3 250 kr. Jonas. Tel:0563-271 32

Amga org. spel från 50-200 kr. T ex. Desert Strike 170 kr, Vikings 75 kr, Red Baron 200 kr, Realms 100 kr, History Line 150 kr. Tel:08-96 85 72

Amiga 500+ och ca 115 disketter, många spel + Commodore skärm 1084S. Pris 3000 kr.. Kan disk. Esbjörn. Tel:08-634 01 32

Amiga 500+, 1084s monitor, x-drive och 2 stora diskboxar, samt 400 disketter och en packe Datormagazin. Pris 4000 kr eller högstbjudande. Anders. Tel:0502-423 49

Amiga 500, 1 Mb , Philips monitor, x-drive, 250 disk, 2 box, 1 joy, modem 2400 Supra, Action Replay, Sound Sampler. 6000 kr. Tel:08-87 71 98

Amiga 500, 1 Mb RAM, diverse utrustning 1800 kr. Fredrik. Tel:0520-712 23

Amiga 500, 1 Mb RAM, WB 1.3, mus, joystick, RF-mod, handböcker. Pris 2000 kr. Tel:0642-203 55

Amiga 500, 92:a, 1 Mb + extra grafikchip, handböcker, mus, musmatta, 2 joystick samt 14 originalspe. Pris 2000 kr.Tel:08-778 15 87

Amiga 500, x-drive, x-minne, ca 500 disketter, 3 joysticks, 3 possodiskboxar, Action Replay. 3000 kr. Peter. Tel:0921-537 75

Amiga 600, ca 170 disketter, box, mus, matta, joystick. Ca 1 års garanti kvar. mkt fint skick. 2600 kr. Rickard. Tel:0470-933 20

Amiga 4000/040 10 Mb RAM, 120 Mb HD, 1 års garanti. IDEK 15" multisynk-skärm. Nypris över 60 000 kr du får allt för hälften, 30 000 kr. Tel:016-13 67 66

Amiga CD + 4 spel och multi toolkit. Pris 3000 kr ev. byte mot Sega CD 1 eller 2 med spel. Esbjörn. Tel:08-634 01 32

Amiga joystick, Quickjoy Top-star 225 kr. Ergostick 125 kr. Tel:08- 96 85 72

Amiga org. spel säljes Simon the S, Fuzzball båda 250 kr. Emanuel. Tel:0502-420 61

Amiga org. spel t ex "Jimmy Whites Snooker" m fl. Billiga, i toppen skick, säljes pga av felköp eller kompatibelsproblem. Thomas. Tel:08-83 14 04

Amiga org. spel: Civilization-AGA 200 kr, Black Crypt 140 kr. Ev bytes mot AGA spel. Tel:090-12 07 41

Bubsy 370 kr och Moonwalker 190 kr till Mega Drive säljes. Fabian. Tel:08-27 71 54

Bygg dina Amiga tillbehör ex. sampler, nollmodem, fläktstare m m Sätt in 99 kr på PG 635 288 3-0 "Byggsjälviskett II DMZ" Utanför Sverige 127 kr. Henrik. Tel:0435-118 09

C128 med drive, bandst. cartridge, div. spel. Pris 1500 kr. Roffe. Tel:054-83 40 47

C64-2 med bandstation, joystick och massor av spel. Pris 400 kr. Tel:08-520 114 31

CD-32 spel. Labyrinth of time 250 kr. Sören. Tel:0455-410 08

CD-32 spel. Total carnage, Pirates Gold, Labyrinth of time. 200 kr/st. Microcosm: 300 kr. Tel:0499-141 52

CDTV-kit. Tangentbord, action Psycho Killer och flyg Falcon. Allt 350 kr. Separat 150 per tillbeh. Erik. Tel:08-600 26 97

CDTV. komp. m tng b, diskdrive, o mus. Ny skick, samtl. manualer och CD disk ingår. Pris 2500 kr. Tel:040-851 61

Dune 2 275 kr och Silverball 200 kr till PC säljes. Marc. Tel:040-47 51 27

Epson GT 6500 flatbäddscanner 300 (600) DPI, Mkt snabb och bra. Nypri 16 600. Nu 10 900 kr. Ludde. Tel:040-26 86 66

Fantastic Dizzy för 160 kr. Passar A4000/3000/2000/1500/1200/600/500 och A500+. Knappast använd. Isabelle. Tel:0454-430 81

Frontier Elite 2 (PC) säljes för 350 kr eller bytes mot Genesis eller Merchant Prince. Richard. Tel:0370-818 52

Fuskdiskar: 600 fusk, 42 lösningar m.m. 25 kr på PG 832 932 4-1. Tel:08-96 41 13

Game Boy 2 spel säljes 250 kr. Marc. Tel:040-47 51 27

Gameboy med 8 spel säljes. Bl a Zelda och SML 2! Pris 1100 kr. PJ Tel:0250-227 32

Gemgear inkl. adapter och tre spel. Nypri 1500 kr. Nu 700 el. högstbjudande. Tel:0141-414 81

Gratis Amiga PD-lista på 2 diskar. Sänd 2 diskar plus frankerat svarskuvert till Öllers PD, Box 34, 570 30 M-lund. Tel:0496-110 89

Gunship 220 kr och Larry 2 270 kr till PC säljes. Fabian. Tel:08-27 71 54
Heimdal I 150 kr och Heimdal II (1200-versionen) 250 kr till Amiga. Anders. Tel:031-775 25 88

Hårddiskkontroller till A500 (AT/IDE) + 2 Mb RAM. 1000 kr. Fredrik. Tel:0520-712 23

Importera videofilmer. Skicka 30 kr till Emanuel Pettersson, Sandstensv. 7, 522 93 Tidaholm så får du lista m.m.

Importguiden för VHS och Laserfilmer endast 40 kr till Tony Gustafsson N. Sövesgårdsv. 5, 370 23 Hasslöv

Importhäfte med adress, brevxempel m m endast 50 kr till Tony Gustafsson, N. Sövesgårdsv. 5. 370 23 Hasslöv

Jaguar XJ 220. Oanvänt bilspel. PPris 150 kr. OBS! fungerar ej på A1200/4000. Daniel. Tel:0152-255 46

Ki9ngs Quest 1, 2 och 3. Larry 2 o 3, Hero Quest, Operation Stealth, Bard's Tale III, Clue Book Bard's Tale I o III. 100-175 kr/st för spel. Johan. Tel:019-31 04 52 el. 13 18 09

Körkortfrågorna '94 med de rätta svaren. Skicka 60 kr till Tony Gustafsson, N. Sövesgårdsv. 5, 370 23 Hasslöv.

Lattice C 5.0 + 2 böcker 800 kr. Monkey II 200 kr. Tel:033-26 08 15

Mega & PC spel säljes eller bytes. Bl a Baby (Mega) NHL PA '93 (Mega) Harpoony 1 (PC) Gunship (PC). Ring nu! Fabian. Tel:08-27 71 54

Minne till 2000 2 Meg exp.bar 8 Meg 1500 kr. 2090 kontroller med 20 Meg H-disk + bootkort 800 kr, PC-kort med 5.25" drive 600 kr. Tel:0707-98 15 54

Modem 14 400/HST 9600/V32 US-Robotics Dual std säljes 2500 kr eller högstbjudande. Tala med Anders. Tel:08-550 843 80

Moduler, 21 st + musikprg. 14.90 kr på PG 832 932 4-1. Tel:08-35 38 29

Moduler: 44 st på flera diskar med 1 musikprg. 30 kr på PG 832 932 4-1. Tel:08-96 41 13

Monitor Commodore 1930. 1150kr. Efter 18.00. Tel:040-26 5 9 50

Nintendo med 6 spel bl a Talespin 500 kr. Paul. Tel:070-760 17 30

Org. spel till Amiga 1200: Impossible Mission 2025 300 kr, Brian the Lion 200 kr, Sim Life 200 kr, Alfred Chicken 200 kr. Sauli. Tel:033-12 92 76

PC 486-Intel SX-25 MHz 100 HD 4 Minne SVGA-Monitor Skrivare 24 n Prog./spel. Pris 11 000 kr Mattias. Tel:0481-168 78

PD-program, spel, bilder och musikmoduler. För mer info skriv till: Amidark Pd, Vadstenag. 15, 418 71 GBG.

Real 3D v. 2 ord. pris 4500 kr. Nu! end. 200 kr! Tel:0417-273 77

Rochard 40 Meg hårddisk med 2 Meg Fast-RAM till A500/500+ säljes för endast 1750 kr. Tel:0454-870 81

Roclite x-drive antivirus, nodick, ny 600, tomta begnada DD disketter 2 kr/st. 53 Winace ISA 1200 kr. Tel:040-23 87 00

Scenner 256 gråskalor 400 dpi 950 kr. Sampler 350 kr, disketter 60 kr/10 st. Matias. Tel:0481-168 78

SFC Nucleus single frameprg 5 000 kr

Sierra org. spel. Heart of China; Gold Rush; Kings Quest II - 200 kr/st. Space Quest I + Hint Bok - 150 kr. Tel:08-778 15 87
STAR LC 24-200 color, 2300 kr. A500 1.3, 1 Mb, monitor 1084S, x-drive, 2 st. joy, RF-mod. 3700 eller 5500 för allt. Tel:0142-500 82

Trackball till CDTV, Lemmings 2, PD Collection II till CDTV o nr 17-1991 till nr 8-1994. Ring Tobbe. Tel:0125-701 30

US Robotics Sportser Modem, patchat till 16 800 Dual Standard så'ljes för 3500 kr. Terminal och faxprogram medföljer. För mer info ring: 0346-163 48 (BBS) el. 0436-872 79 (Peter)

Vill du lära dig att programmera i AREXX. Beställ AREXX-guiden. 50 kr till: Anders Lundström, Dalv. 6, 394 77 Kalmar.

World of Sensible soccer. Endast 50 kr. Tel: 0417-273 77

BYTES

7 st Amiga CD32 spel bytes mot komplett 3.5" 50-60 Mb HD till A500. Stellan. Tel:0340-65 41 50

AGA-kontakter. Söker du en pålitlig kontakt, tveka inte utan hör av dig till V, Kastrupgatan 5, KISTA.

Amiga CD32 spelet Deep Core bytes mot Ultima Body Blows, Pinball Fantasies, Alien Breed/Quak eller Project X/F17 Challenge. Martin. Tel:0122-148 23

Amiga org. spel bytes mot likvärdiga. Jan eft. kl. 19.00. Tel:0485-311 38

Amigaspelet Special Forces bytes mot Settlers, Sim Life eller Kings Quest 6. Petter. Tel:0652-500 44

Assembler, demos, Intros, Utilities bytes. Disk=svar. Niklas Jönsson, Ringdansv. 41, 2445 42 Staffanstorp.

B-17 mot Hired Guns. Eye of the beholder 2 mot Innocent until Caught eller Dune 2. Cruce for corpe mot Motorhead eller ett bra Shot'em'up. Ring kväll. Tel:0660-512 33

Beneath a Steel Sky bytes mot The Settlers eller Kings Quest 6 till Amiga. Richard. Tel:031-88 09 36

Beneath a steel sky och Indy 4 båda bytes mot FIFA soccer eller Kickoff 3. Tel:036-37 13 86

Deluxe Paint IV bytes mot Bubban Stix eller Elite Frontier. Leif. Tel:054-83 55 72

Indiana Jones 4 mot Simon the S. el. annat bra. Jerry. Tel:0340-735 23 el. 0320-162 91 (dagtid).

Moduler och grafik (AGA) bytes, allt av intresse. Marcus. Tel:0680-116 61

NES Big foot el. Days of Thunder mot Megaman 3 el. Tiny Toons Gunsmoke mot Mr. Gimmick. Frank. Tel:0571-307 51

NES Shadowgate mot Swords'n sepents el. Robin Hood. Frank. Tel:0571-307 51

PD & Shareware, program i AREXX & C, bilder bytes. Andreas Löfgren, Bergsmansv. 23, 810 41 FORSBACKA

Simon the sorcerer AGA och Kyrandia. Båda bytes mot UFO eller Theme Park eller Sierra Soccer. Tel:036-37 13 86

Simon the sorcerer el. annat spel mot Historyline 1914-18. Har också t ex M12 o 1 m.m. Ring Niklas. Tel:0512-129 31

Simon the sorcerer AGA, Beneath a steel sky, Indy 4. Bytes mot UFO, Dune 2, Goal, Sensible Soccer v 1.1. Tel:036-37 13 86

SNES Final Fight el. Plotwings mot Best of the Best el. Zelda 3. R-type mot Starwing. Frank. Tel:0571-307 51

ARBETE

Bra musiker sökes för demogrupp, Skicka arbete till T.D.L., Vedvägen 2, 574 39 Vetlanda.

Coders, grafiker och musiker sökes för bildandet av demogrupp. Skicka arbete till: Peter Andersson, Liljegatan 34, 545 31 Töreboda.

Elektronik vision söker 13-15-årig grafiker som ska bo i Helsingborg, Bjuv ller runt om. Intresserad? Hör av dig till: Anderas Häkansson,

Extreme Power anordnar en stor AMOS tävling! Fina priser, intresserade ringer till Matias. Tel:0380-749 36 Vinnare utses 1995.

Gruppen Excess söker fler medlemmar. Är du swapper, coder, artist, modem.trader, musician? I så fall behöver vi dig. Leon/Excess, Gärdesv. 15, 333 93 Skeppshult.

Jag gör det skräddarsydda programmet till Amiga, kan allt, fasta priser. Anders. Tel:0454-881 56

Jag gör dina visitkort, inbjudningskort m m. Pris ex Visitkort 100 kr för 100 st, frakt och postförskott tillkommer. Jag utför även allt inom CAD. Ring eller faxa eft. 17.00 för mer info. Tel:016-13 67 66

Lätt och välbetalt pappersarbete som kan göras från hemmet. För mer info skicka ett frankerat svarskuvert till: Nikolaj Glücksam, Kursgården Häcksvik, 512 95 Svenljunga.

Opalgatan 6, 267 35 Bjuv. Tel: 042-826 17
Programmerare söker grafiker och musiker för bildande av PD/SW grupp. Programmerar Blitz. Johan. Tel:08-756 98 82

Rut. & skicklig AmiGrafiker söker arb. i framgångsrikt företag. Pslegrafik, logos o dyl. Samuel. Tel:0455-591 51

Tjäna pengar med din dator. För info, sätt in 10 kr på PG 46 18 92-2. Paul eller ring: 0500-43 83 58

Nu är det **gratis**
att annonsera!

Läs det här så slipper du en massa trubbel

Datorbörser är endast öppna för privatpersoner som vill sälja, köpa, eller byta datorer, tillbehör, originalprogram samt för dem som söker eller har jobb att erbjuda. Det är förbjudet att annonsera om piratkopierade spel- och nytoprogram samt manualer. Likaså är det förbjudet att annonsera med syfte att organisera byte av kopior, program och/eller manualer. Insända annonser av denna typ publiceras inte utan överlämnas till representant för organisationen SIMP. Detta kan medföra rättslig prövning vilket innebär att annonsören riskerar böter eller fängelse i upp till två år.

Datormagazin 14•94

Vi publicerar inte heller annonser som gäller bilder av pornografisk karaktär, annonser där endast postgironummer men inte telefonnummer anges, eller annonser som på andra sätt kan uppfattas som oserösa eller stötande. Annonser begränsas till två stycken/person och nummer. Försäljning eller byte av program eller spel maximeras till två titlar per annons. Titlar och pris vid försäljning eller byte måste alltid uppges i annonsen. Likaså måste annonsören bifoga namn och adress, vilka dock inte behöver finnas med i annonsen. Annonstexter som inte följer angivna regler publiceras inte.

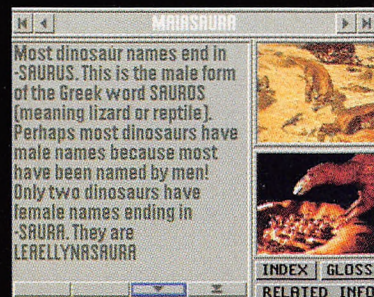

Nästa nummer kommer den 1/9!

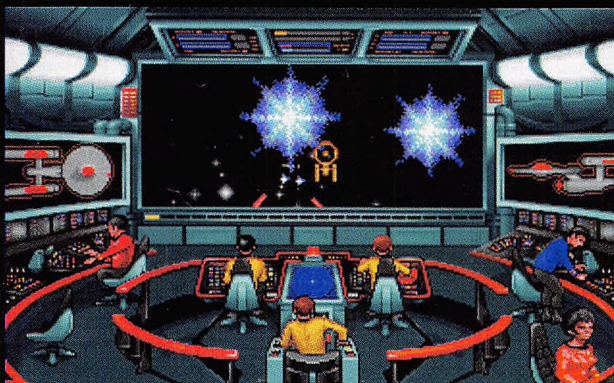
För feta plånböcker

Caligari var det första professionella renderingsprogrammet till Amigan. Det lovordades mycket för sitt intuitiva användargränssnitt. Enda nackdelen var prisslappen på över 20.000 kronor. Fram till idag har programmet, sjunkit i pris, genomgått en hel del förändringar och vi har tittat på version 3.1.

Nyttigt om dinosaurier

I och med att allt fler skaffar CD-spelare dyker det även upp fler användbara CD-skivor utanför spelamen. Hitills har det mest varit PD-program men nu har företaget Optonia i samarbete med Naturhistoriska Museet i London producerat en CD-skiva om dinosaurier, Insight Dinosaurs.

25-års-jubileum

Efter lång väntan har äntligen Star Trek 25th anniversary kommit. I nästa nummer har vi en stor recension av den här stora speltiteln. Missa den inte.

Dessutom: Senaste nytt om Commodore (har man äntligen hittat en lösning?), fortsättningen på vår serie om hackers, The Computer Crossroads (en förening för hackers), fortsättningen på vår UseNet-serie, finna PD-program till Amiga och C64, Datormagazins diskett (nej, nej det är ingen elvatummare), den fantastiska C-skolan, AMOS, sveriges bästa BBS-lista, gratisannonser, Galleriet med vackra bilder ritade av våra läsare, spel i mängder, fantastiska insändare och mycket, mycket mer...

PRENUMERERA PÅ DATORMAGAZIN PRENUMERERA PÅ DATORMAGAZIN

MISSA INTE DMZ-DISKETTEN!!!

Datormagazin kommer ut med 22 nummer per år. Helårsprenumeration (22 nummer) kostar 380 kronor (du sparar 159 kr). 11 nummer kostar 195 kronor (du sparar 74:50 kr). (Med hel eller halvårsprenumeration kan du också få DMZ-disketten.) Sju nummer kostar 128 kronor (du sparar 43:50 kr).

För prenumeration utanför Norden tillkommer kostnad för flygfrakt.

Beställ din prenumeration med talongen eller en avskrift. Du kan också ringa prenumerationsavdelningen Titel Data, 08/652 43 00, vardagar klockan 08.30 - 12.00, 13.00 - 16.30.

**JAG
VILL
HA:**

- ☐ Helår, 22 nummer för 380 kr. (kod 262)
- ☐ Helår med DMZ-disketten, 655 kr. (kod 269)
- ☐ Halvår, 11 nummer för 195 kr. (kod 261)
- ☐ Halvår med DMZ-disketten, 335 kr. (kod 270)
- ☐ Korttid, 7 nummer för 128 kr. (kod 260)

Namn: ..... Ålder: .....

Adress: .....

Telefon: ..... Postnummer: .....

Målsmans underskrift Postadress: .....

om du är under 16 år: .....

DATOR
Magazin

Frankeras ej.
Datormaga-
zin betalar
portot

Svarspost

**Kundnummer 110257101
110 12 STOCKHOLM**

DATIC

Monitor

- ✓ Den enda lågstrålade Amigamonitorn!
- ✓ DATIC multisyncmonitor
- ✓ Klarar alla upplösningar på Din Amiga.
- ✓ Passar alla Amigamodeller.
- ✓ Stöder alla grafiklägen.
- ✓ 14", 0.28dpi matt bildrör.
- ✓ 15-38KHz hor. frekvens.
- ✓ Svenska instruktioner
- ✓ Passar även PC.
- ✓ 1 års garanti.
- ✓ Uppfyller MPR II normen.
- ✓ Kostar under: **5000:-**

CITIZEN

DATORSKRIVARE

ABC

- ✓ Citizen ABC den perfekta färgmatrisskrivaren.
- ✓ Lekande lätt att installera.
- ✓ Upplösning 360x360dpi.
- ✓ ABC skriver tystare än de flesta matrisskrivare.
- ✓ ABC är snabb, 192 t/s.
- ✓ ABC har inbyggd 50-arks arkmatare, så Du slipper använda det tråkiga och dyra traktorpappret.
- ✓ Svenska instruktioner.
- ✓ 2 års garanti.
- ✓ Kostar under: **3000:-**

CITIZEN

DATORSKRIVARE

Projet IIC

- ✓ Äntligen en bläckstråle-skrivare till rätt pris för Dig som vill skriva färg!
- ✓ Mycket låg driftsekonomi genom smart refillsystem.
- ✓ Laserkvalité, 300dpi.
- ✓ Snabb 180tecken/sekund.
- ✓ Inbyggd arkmatare.
- ✓ Svenska instruktioner.
- ✓ Citizen Projet IIC är tyst, för att inte störa Dig.
- ✓ Passar även PC.
- ✓ 2 års garanti.
- ✓ Kostar ca: **4000:-**

DATIC

Scanner

- ✓ DATIC färg-handscanner.
- ✓ Stöder AGA grafiken.
- ✓ Hanterar 256.000 färger eller 64 gråskalor s/v.
- ✓ Mycket enkel installation.
- ✓ Ansluts till printerporten, med genomföring.
- ✓ Upplösning 50-400 dpi.
- ✓ 105mm läsbredd.
- ✓ Levereras med kraftfulla hanterings program.
- ✓ Finns även till PC.
- ✓ 2 års garanti.
- ✓ Kostar under: **5000:-**

TRICOM data

Din dator och tillbehörsleverantör

DATORER

CD32 3495:-
Amiga 1200 3795:-
med 60Mb hårddisk 5395:-
med 80Mb hårddisk 5995:-
med 170Mb hårddisk 7295:-
med 250Mb hårddisk 7995:-
Amiga 4000 RING!
Ring för paketpris på din konfiguration
Paketpriser även med IMAGE
FX1.5 och SCALA Multimedia 210
Dynamite Pack prog.paket 995:-
vid köp av A1200HD/A4000 475:-

A1200-80Mb 5995:-

(ord.pris 6495:-)

Köp till
Programpaket med
bl.a. Ordebehandling
Deluxe Paint IV AGA
två spel

**Auktoriserad
Serviceverkstad
Commodore, Atari
Amiga, PC/AT
Kunskap
Support
Reparationer
Reservdelar**

HÅRDDISKAR

Kompletta 2.5" hårddiskpaket för
Amiga1200/600 med bibehållen
garanti. Montering ingår i priset.
60Mb till Amiga 1200 1995:-
80Mb till Amiga 1200 2495:-
170Mb till Amiga 1200 3595:-
250Mb till Amiga 1200 4195:-

Overdrive extern 3.5" AT-hårddisk-
kontroller till Amiga1200. Anslutes
enkelt i PCMCIA-porten. 1895:-
OverDrive-170Mb 3995:-
OverDrive-270Mb 4595:-
OverDrive-540Mb 6495:-

RocHard extern hårddiskkontroller
till Amiga500 med SCSI & AT-
interface, 0-8 Mb minne. 2195:-

RocHard-127Mb 2995:-
RocHard-170Mb 4695:-

RocMate extern expansionslåda
för 3.5" SCSI HD/nättdel. 1295:-
RocMate-127Mb 2795:-
RocMate-170Mb 3895:-

GVP 4008 intern hårddiskkontroller
till Amiga2000 med SCSI interface,
0-8Mb minne 2195:-
GVP4008-127Mb 3750:-

AdIDE internt IDE AT hårddisk-
kontroller till A500/2000.
AdIDE-2 för 3.5" hårddisk 1395:-
AdIDE-2 för 2.5" hårddisk 1690:-

Novia internt hårddisksystem till
Amiga500. AdIDE-2 med 2.5" HD.
Novia 60Mb 2995:-
Novia 80Mb 3895:-
Novia 170Mb eller 250Mb RING!

LÖSA HÅRDDISKAR

127Mb ELS SCSI 3.5" 2244:-
270Mb ELS SCSI 3.5" 3195:-
170Mb ELS AT 3.5" 2494:-
270Mb LPS AT 3.5" 2995:-
540Mb LPS AT 3.5" 4495:-

MINNESEXP.

DKB1202 intern 32-bitars minnes-
kort till Amiga1200. Klocka & plats
för FPU. 2st SIMM hållare 1495:-
A1202-1Mb 2195:-
A1202-4Mb 3395:-
A1202-8Mb 5890:-
FPU 68881-16MHz 395:-

MegaChip 2Mb Chipminne 1995:-
AdRam505 512kb/klocka 429:-
AdRam510 1Mb A500+ 695:-
AdRam540-2Mb minneskort
intern Amiga500. 0-6Mb. 1995:-

LÖSA MINNEN

DIP 4x256Kb 65:-
DIP 1x1Mb 73:-
ZIP 4x256Kb 69:-
ZIP 4x1Mb 285:-

SIMM 9x1Mb 595:-
SIMM 32x256 1Mb 695:-
SIMM 32x512 2Mb 1170:-
SIMM 32x1Mb 4Mb 2195:-
SIMM 32x2Mb 8Mb 4395:-

TURBO's

Derringer 68030 acc. med MMU
till Amiga500/2000. Finns i 25- och
50Mhz variant. Plats för FPU och
en 32bitars SIMM. Se priser ovan.
25Mhz-0Mb 3325:-
50Mhz-0Mb 5325:-

TWELVE GAUGE 68030 acc. med
MMU & SCSI-kontroller till A1200.
Finns i 33- och 50Mhz variant.
Plats för FPU & en 32bitars SIMM
minne 1-32Mb. Se priser ovan.
33Mhz-0Mb 5295:-
50Mhz-0Mb 6295:-

Matematikprocessorer:
68882 25Mhz PGA/PLCC 995:-
68882 33Mhz PGA 1495:-
68882 50Mhz PGA 1995:-

SKRIVARE

Citizen ABC 24-nålars färg 2995:-

DeskJet 310C bläckstråle 4295:-

färg med arkmatrare

DeskJet 550C bläckstråle 5395:-

färg med arkmatrare

DeskJet 520 bläckstråle 3495:-

s/v med arkmatrare

Vi har även färgband och papper

MONITORER

A1084S RGB analog, Video 2895:-

C1942S Trisynk 0.28dp 5495:-

MultiSynk 15Khz< (A1200) 4995:-

14" AOC SVGA 2495:-

14" Philips SVGA 3495:-

15" Philips Brilliance TCO 5795:-

MultiScan Stereohögtalare

VIDEO/GRAFIK

FFV-2 Flickerfixer 2295:-

RocGen Plus Genlock för
textning av video/effekter 1995:-

RockKey Chromakey videoeffekter
med genlock. RGB-splitter 2295:-

P.i.P Picture in picture. Se TV-bild
på din videomonitor. Se två kanaler
samtidigt, fjärrkontroll 1295:-

PROGRAMVARA

ProWrite Sv.Ordebehandling 1295:-

PageStream 2.22 Svensk 2295:-

Desk Top Publishing 598:-

Personal Paint Ritprogram 898:-

DirectoryOpus 4 998:-

DiamantBok Bokföring 998:-

LÄR MED VIDEO

WorkBench 2.1/3.0 245:-

AmigaDos 245:-

**Vi har även utbildnings- och
läroprogram (Amos) RING!**

ÖVRIGT

Legend Ball Trackball 320dpi 495:-

mycket bra design

Beetle Mouse 320dpi 295:-

RF332 Extern drive 795:-

RF382 Extern drive 895:-

RF362 Intern res. drive 845:-

HD-Drive 1.76Mb Intern 1795:-

HD-Drive 1.76Mb Extern 1995:-

KickBack Kickstartswitch auto-
matisk/tangentbordstyrd 295:-

Finns även med ROM 1.3/2.0

SecureKey Hårdvarulås
till A2000/A3000 695:-

The Clock Intern klocka till A1200
med batteribackup 295:-

DSS8+ GVP Stereosampler 1195:-

VGA-Adapter koppla din
Amiga1200 till VGA-monitor 169:-

Analog-Adapter för PC-joy. 75:-

4-player Adapter 169:-

Robo-Shift Automatisk mus och
joystick-omkopplare 249:-

SCART-kabel Amiga-TV 2m 169:-

Dammskydd A1200/CD32 69:-

Diskettbox för 50st 95:-

3.5" läsbar för 100st 145:-

ATARI

Link SCSI-HD-kontroller 1395:-

Finns även som komplett lösning
med låda, nättdel och hårddisk

Link-120Mb 4795:-

AdSCSI Micro ST intern SCSI-
HD-kontroller till MEGA 995:-

512Kb minne till ST/FM 495:-

2/4Mb minne med 2Mb 1795:-

Monteras internt i ST/FM

RF302 Extern diskdrive 895:-

Legend Ball Trackball 495:-

Beetle Mouse Atarimus 295:-

SCART-kabel Atari-TV 2m 169:-

Vi har även ett PC-sortiment

TRICOM data AB
Birkagatan 17
113 36 Stockholm

Alla priser är inklusive moms 25%. Eventuell frakt tillkommer. Reservation för prisändring och slutförsäljning.
Vid skriftliga beställningar krävs fullständig adress och telefonnummer. Öppet köp efter överenskommelse.

BUTIK T-Bana St'Eriksplan i STOCKHOLM

Måndag - Fredag 10 - 18 Lördag 10 - 14

Tel. 08 - 736 02 91

Fax. 08 - 736 02 93